

- Molnár Réka -

FENG - SHUI

TARTALOM

ELŐSZÓ

BEVEZETÉS A FENG-SHUIBA

A FENG-SHUI MÓDSZEREI

EGY HÁZ ALAKJÁNAK HATÁSA

A LAKÁS HELYISÉGEI

PÉLDÁK LAKÁSOK FENG-SHUI ELRENDEZÉSÉRE

MUNKAHELY

PÉLDÁK MUNKAHELYEK KIALAKÍTÁSÁRA

A KÜLSŐ KÖRNYEZET

A VÁROSI KÖRNYEZET HATÁSA

A JAPÁNKERTEK

FENG-SHUI A GYAKORLATBAN

ELŐSZÓ

A Feng-shuival egy korábbi kutatási témám kapcsán kerültem kapcsolatba. 1991-92-ben egy dolgozatot készítettem a BME-en, melynek témája a természet-harmonikus tervezés volt (Molnár, 1992.). A természet-harmonikus tervezés lényege az esztétikus - a Feng-shui nyelvén kifejezve kiegyensúlyozott és harmonikus - mesterséges környezet kialakítása.

Ebben az időszakban sokat foglalkoztam japánkertekkel, mint az esztétikus mesterséges környezet példáival. Ekkoriban kaptam egy Feng-shui könyvet ajándékba. Nem sokkal ezután az egyik japánkert könyvemből megtudtam, hogy a japánkertek a Feng-shui elvei szerint épültek, így elkezdtem a Feng-shuit, a kínai geomanciát tanulmányozni. A Feng-shui szellemisége megragadott, bámulatba ejtett, hogy ez a több ezer éves tudomány mennyire aktuális még ma is. Több esetben alkalmaztam, így megtapasztaltam működését is. Azért, hogy minél jobban tudjam használni, elvégeztem egy lakberendezési tanfolyamot is, úgyhogy most már ötvözni tudom az elrendezés ősi kínai művészetét a modern lakberendezéssel. Ebben a könyvben szeretném bemutatni a Feng-shui filozófiai és történeti hátterét, vizsgálati módszereit, szabályrendszerét és ezek alkalmazását, valamint szeretnék rávilágítani a modern tudományokkal - pszichológia, etológia, proxemika - fellelhető kapcsolódási pontjaira.

Az általam alkalmazott módszer Sarah Rossbach és Li Pak Tin mester tanításaira épül, valamint a saját tapasztalataimra. 1998. óta tartok Feng-shui tanfolyamokat és végzek tanácsadást, 2000.-ben pedig befejeztem ennek a könyvnek az első változatát, amelyet most némileg átdolgoztam és még egy fejezettel ki is bővítettem.

Remélem a könyv segítségével mindenki képessé válik majd arra, hogy megteremtse maga és szerettei számára a harmonikus és kiegyensúlyozott környezetet, amely a boldog és nyugodt élet alapjaként fog majd szolgálni.

Molnár Réka

2002. november

BEVEZETÉS A FENG-SHUIBA

MI A FENG-SHUI?

A Feng-shui az elrendezés kínai művészete, eredete 3 ezer évre vezethető vissza. A szó jelentése: szél és víz.

A Feng-shui megpróbálja megtalálni a legkedvezőbb küllemet és elhelyezést az emberi létesítményeknek, lakóháznak, sírhelynek, vagy akár egy egész városnak.

A Feng-shui a geomancia kínai megfelelőjének tekinthető, és egy olyan holisztikus szemléleten alapul, amely az embert a természet szerves részének tekinti. A Feng-shui összekapcsolja a geofizikai jellemzőket (terepadottságok, klíma, mágneses mezők) és az asztrális jelenségeket, (napfordulók, holdciklusok, csillagmozgások) az ember pszichoszomatikus történéseivel.

Az ősi mesterek a táj és terpadottságok megfigyelésével keresték meg a chi áramlásokat és az épületek számára a legkedvezőbb helyet. Az ősi kínaiak növénytermesztésből éltek, ezért nagyon függtek a természettől, ki voltak téve a viszonytársaiknak. Ennek tudatában gondosan tanulmányozták környezetüket és megfigyelték, hogy bizonyos helyek szebbek, kedvezőbbek, szentebbek, mint más helyek, és úgy gondolták, hogy a környezet ezen tulajdonságai az embert is befolyásolják. Hittek abban, hogyha valaki megváltoztatja, harmonikussá, kiegyensúlyozottá, szebbé teszi környezetét, az élete is jobbá válik.

Egyes források szerint már a 2. ée.-ben alkalmazták az épületek helyének meghatározására olyan szabályokat, amik Feng-shui szabályoknak tekinthetők. Például a lakóhelyek és épületek elhelyezésének iránya nagyon fontos, ami megmutatkozik abban, hogy igyekeztek észak-déli tájolással elhelyezni az épületeiket. Ez a törekvés a korai épületek esetében egyértelműen megmutatkozik. Észak felé a területnek hegyvidéknek kell lennie, ami felfogja a hideg északi szeleket. Az épület hátsó része északra nézett, és teljesen zárt volt. Az épület elejének délre kellett néznie, ahonnan akadálytalan kilátás nyílt valamilyen patakra, vagy a tengerre.

A Feng-shui szabályrendszeréhez már a korai időktől fogva különböző szimbólumok kapcsolódnak. A vizsgált területtől északra helyezkedik el a „Fekete Teknős”, vagyis a „Teknős hegy”, délre a „Vörös Madár”, keletre az „Azúr Sárkány”, nyugatra a „Fehér Tigris”

Az **1. képen** egy németországi víztározó és a hozzá tartozó vízerőmű látható. A hely Feng-shuija jó, kedvezőek a chi áramlások. Ezt bizonyítja az is, hogy a tározó partján házak állnak. A hely tökéletesen eleget tesz a követelményeknek, a házak vízre néznek, hátuk mögött a „Teknős” dombok szolgálnak védelméül. Ez a táj jól példázza azt, hogy a mesterséges környezetet is lehet a természet harmóniájának megfelelően alakítani, anélkül, hogy a Föld-Sárkányokat megsértenénk. A Feng-shuiban a sárkány a leghangsúlyosabb tényező, mert az határozza meg az ember szerencsáját. A Feng-shui egy terület topográfiájához a sárkány „tekergését és fordulását” kapcsolja. A „hamis sárkány” például azt jelenti, hogy a terület sík, míg az „igazi sárkány” helynek hullámzó metszete van.

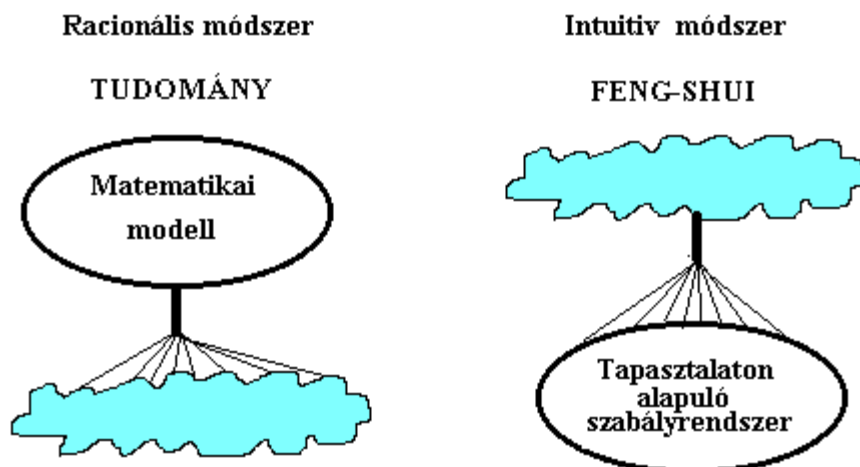

1. Kép - Víztorozó és környéke

Az idők folyamán a Feng-shuinak különböző vizsgálati módszerei és elrendezési szabályai alakultak ki, amelyek segítségével fellelhetők a kedvező helyek, valamint a meglévő adottságok is javíthatók. A Feng-shui segítségével mindenki jobbra teheti életét, megteremtheti otthonában és munkahelyén a chi egyensúlyát, a boldogságot és a harmóniát.

A boldogság és a harmónia megteremtésén kívül a Feng-shui lehetőséget ad arra, hogy a világ összefüggéseit megértsük. A világ megismerésének egyik módja a racionális megközelítés. A racionális módszerre példa a természeti folyamatok fizikai modellezése. A fizikai modellek a természeti folyamatokat a matematika nyelvén írják le. A fizikai modellek problémája az, hogy az elmélet sok esetben nem vonatkoztatható a gyakorlatra (kifejlődött turbulencia, felszíni lefolyás). Feynman mondja (Mai Fizika) ezzel kapcsolatban azt, hogy a matematikai modellek tökéletesen leírják a természeti jelenségeket, csak éppen sok esetben a modellek eredményeként előállt egyenletek nem oldhatók meg. A világ megismerésének másik módja az intuitív módszer. Az intuitív módszer - mint a Feng-shui - tapasztalaton alapuló szabályrendszer. A Feng-shui szabályrendszere működik, de nem fogható össze egy átfogó elméleti modellé, vagyis nem tudjuk megmondani, hogy az egyes szabályok működésének mi az oka.

A VILÁG MEGISMERÉSE

1. Ábra - A világ megismerése

A Feng-shui szabályrendszerének megértését a nyugati kultúra emberei számára az is nehezíti, hogy a keleti emberek más módon látták a világot, és más módon szimbólumok segítségével fogalmazták meg gondolataikat, olyanokkal amelyek számunkra ismeretlenek, vagy eltérő jelentéssel bírnak. A sárkány szimbólum a hermetikus iratokban mint a Logosz, az „isteni gondolat” megtestesülése jelenik meg, de a reneszánsz a sárkányt már mint a Gonosz szimbólumát ábrázolja „a bibliai Leviathán s főleg János jelenéseinek sugallatára (Jel 12,3- 18), ahol Isten ellenségeként sorban megjelenik az égi, a földi és a tengeri sárkány is.” (Hoppál, M.(1990.)). A kínai sárkány „alakja leginkább a víz elemhez kötődik, s a legfőbb bölcsesség, a halhatatlanság és a gyógyító erő birtokosa valamint a keleti égtáj, az eső, az időjárás és a termékenység ura.” (Hoppál, M.(1990.)). Az égi kínai sárkány hímnemű és alapvetően jóságos, emiatt a császárok emblémája is a sárkány. Emellett Kínában is ismert a negatív, női aspektussal rendelkező sárkány, amely az elemi csapásokat támasztja, de itt ez a negatív aspektus a köztudatban nem erősödött meg annyira, mint nyugaton. Ebből a példából látható, hogy amennyiben a Feng-shui gondolatait meg szeretnénk érteni, meg kell tanulnunk „kínaiul” gondolkozni is.

A TAO

Ahhoz, hogy a Feng-shui elméleteit és módszereit megértsük a gondolati háttérének megismerése elengedhetetlen.

A régi időkben a mennyet és a földet sárkányokként személyesítették meg, amelyek ki- és belélegezték a chit, az életenergiát, vagyis az ellentétek így tartották mozgásban a világot. Ebből az ősi elképzelésből alakult ki később a Tao.

A Taóból származik a yin és a yang a két alapvető erő, ami az univerzumot mozgásban tartja, az ellentétek egyesülése a harmónia, vagyis a Tao. Ezek az ellentétek egymástól függenek, hiszen egyik sem létezhet a másik nélkül. A yin tartalmazza a yangot és a yang is a yint. A Feng-shui tanítása szerint az ellentétek egyensúlyát megteremtve fenntarthatjuk saját belső egyensúlyunkat és megerősíthetjük szerencsénket.

2. Kép - A sárkány lélegzetével hozza létre a világot.
(A szerző „Teremtés” című üvegfestménye)

A yin és a yang további ellentétpárookra oszthatók. Ezek a tulajdonságok környezetünkben is érvényesülnek.

YIN	YANG
sötét	világos
nőies	férfias
föld	menny
völgy	hegy
tigris	sárkány
íves	egyenes
kerek	szögletes
alacsony	magas
díszes	egyszerű
vízszintes	függőleges
természetes	geometrikus

1. Táblázat - A yin és yang ellentétpárok

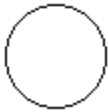

Amennyiben a yin vagy a yang túlsúlyba kerül egy lakásban, ez kellemetlen érzéseket kelt. Például hangsúlyosan yin helyiség egy alacsony, sötét színű bútorokkal berendezett szoba, ennek ellentéte egy hatalmas, világos, napfényes terem, ahol csupán néhány szögletes bútor található. A yin jelleget yang elemekkel oldhatjuk fel, például fények és világos pasztell

színek, az erős yang jelleget pedig yin jelleggel egyensúlyozhatjuk ki, például íves kialakítású bútorok és erős színek. Az ember ösztönösen vonzódik azokhoz a helyekhez, ahol a yin és a yang egyensúlyban van. Fontos tudni, hogy minden embernek a yin és yang általa igényelt egyensúlyára van szüksége, ezért lényeges, hogy mindenki saját ízlése szerint rendezze be otthonát, úgy, hogy az számára a lehető legkényelmesebb legyen.

Az emberek a yang elemhez tartoznak, a házak pedig a yinhez. Túl nagy ház kevés lakóval túl nagy yinnel rendelkezik. A Feng-shui szerint ilyen helyen vándorló szellemek telepednek meg. „Ha kicsi házban túl sokan laknak, a lakók veszekedősek lesznek. Ideális esetben 46-83 m² jut egy négy tagú családnak.”(Li Pak Tin).

A Tao jelentése

A Tao lényegének megértéséhez a létrejöttét is meg kell ismernünk.

	WU-KI A wu-ki az őскеzdet, a létezés egy potenciális állapota... A wu-ki véleményem szerint csak körvonalat jelent.
	TAI-KI Ez a potenciális létezés hirtelen valósággá vált. Két őselemre bomlott, a yinre és a yangra és a mozgás elkezdődött. Az Univerzum legfőbb tulajdonsága a mozgás és a változás.

A yin nem létezhet yang nélkül és a yang nem létezhet yin nélkül. Az egyik növekszik a másik csökken és ha beáll az egyensúly, létrejön a harmónia a Tao. A Feng-shui is a harmónia és az egyensúly megteremtésére törekszik, azáltal, hogy környezetünk állandóan változó chijét próbálja szakadatlanul kiegyensúlyozni. A Feng-shui folyamatos cselekvést igényel, ezáltal a világban érvényesülő „örök változásra” hívja fel a figyelmet és a harmónia keresésére irányuló törekvésre.

Mit jelent az a mondas, hogy:

„Az örök változásban a tökéletesedés folyamata szebb, mint maga a tökéletesség?” (Bodnár, (1979.))

A tökéletesség a szimmetria, az egyensúly megjelenítése. A tökéletesedés folyamata azért szebb számunkra, mert emberi. A tökéletesedés folyamata valójában törekvés a tökéletességre. A tökéletesedés folyamatát a „kvázi-szimmetria” jellemzi (Molnár, (1992.)), ami az aszimmetria egy olyan kis mértéke, amely csak kevésbé tér el a szimmetriától, gyakran észre sem vesszük. Ez a kvázi szimmetria azért szebb számunkra, mint a szimmetria, mert a szakadatlan törekvés mutatkozik meg benne, amihez a mozgás és a cselekvés társul szemben a szimmetriával, ami mozdulatlan és tökéletes. Mi egyelőre részesei a tökéletesedés folyamatának lehetünk és nem a tökéletességnek. A mi világunk, az élők világa a mozgás, az örök változás és a törekvés világa is egyben.

A törekvés az egyensúlyra és a harmóniára az anyagi és a szellemi világban egyaránt értelmezhető. A harmónia az anyagi világban mint esztétikum mutatkozik meg a szellemi világban, mint tisztaság és jószág. Konrad Lorenz mondja, hogy az esztétikai érzék és az erkölcsi érzék összefügg (Lorenz,(1973.)), szerintem ez a harmóniára való törekvés két megjelenésének tekinthető.

A Feng-shui is az egyensúlyt és a harmóniát keresi. Amikor alkalmazzuk az otthonunkban, a harmóniát igyekszünk megteremteni. A kuák magyarázatánál látni fogjuk majd, hogy az anyagi síkon elérhető dolgokhoz mindig egy szellemi síkon elérhető is társul. A Feng-shui szerint a külső környezet hatással van ránk, tehát ha tudatosan törekszünk környezetünkben a harmóniát kialakítani, akkor életünk is megváltozik. Ez igaz. De tudnunk kell azt is, hogy a külső környezetünk harmóniájának megteremtésére irányuló törekvésünk egyúttal egy belső törekvéssé is válik, törekvéssé a tökéletességre. Vagyis **ami kint van az van bent is**. Ha mi kint tudatosan igyekszünk rendet és harmóniát létrehozni, akkor ez bent is létrejön. Ha kint rend van, rend van bent is. Ezt a tanítást próbáltam megfogalmazni a 3. képen látható montázsban.

3. Kép - *Ami kint van az van bent is, „ami fent van az van lent is”.*

A harmónia a Feng-shui szabályok alkalmazásával megteremthető, azt azonban tudnunk kell, hogy a chi áramlása mindig változik, és az egyensúly létrehozására nap mint nap figyelniünk kell. A külső világban véghezvitt cselekedeteink következtében így nap mint nap a belső törekvés is megnyilvánul. Például, ha mindig, amikor hazaérkezéskor felkapcsoljuk a „Gazdagság sarok” lámpáját, akkor ez egy rítussá válik és olyan értelmet nyer, mintha azt mondtam volna hogy „a mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma”. A mozgás világában a cselekvés igazán a miénk, a Feng-shui csodája az, hogy felismerte, hogy egy anyagi világbeli tettünkkel a belső világban is cselekszünk, és ha ez a tett a harmónia elérésére irányult, akkor belül jobbra és boldogabbá válunk. Ennek egy fontos következménye még az is, hogy az általunk teremtett harmónia és szépség másokra is hatni fog, aki azt megtapasztalja. Ezért igaz az a mondás (Sri Chinmoy,(1993.)), hogy az egyetlen dolog, amit ezért a világeért megtehetünk az, hogy jobbra válunk.

CHI

A chi a Feng-shui legfontosabb fogalma. A chi az életenergia, a kozmikus lélegzet, amely áramlásaival körülvesz bennünket. „A chi olyan, mint az áramló szél, pozitív, amikor szabadon áramlik, fénybe vonva mindent, amit megérint” (Li Pak Tin). A chi azonban negatív energiává válik, ha megreked egy sötét sarokban, vagy az épületek, falak, bútorok akadályozzák a szabad áramlását. A chi szintén ártóvá válik, ha egy egyenes mentén - pld: út - túl gyorsan folyik végig.

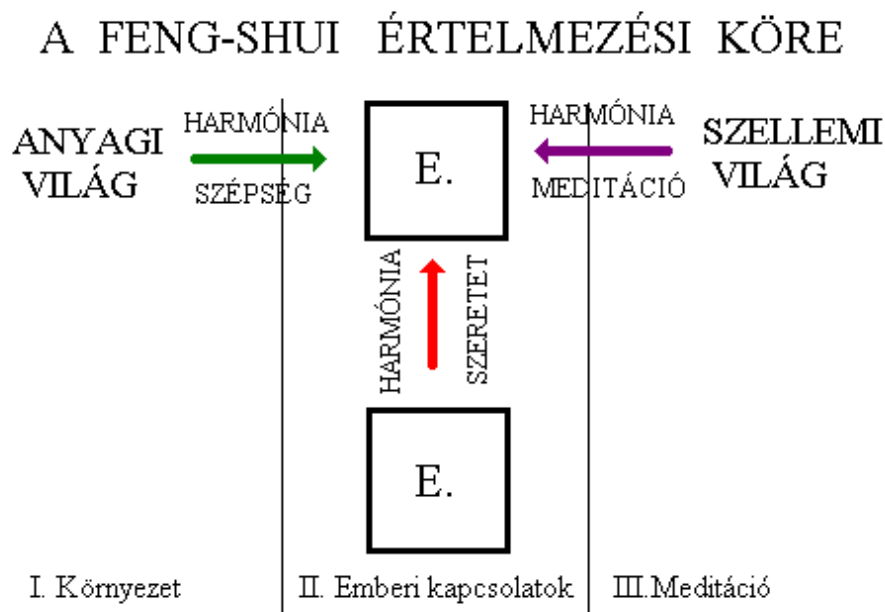
A Feng-shui szakértő a jó és ártó chi áramlásokat próbálja felderíteni, és szabályozni, úgy hogy javítsa a terület adottságait és ezzel együtt az ott lakó emberek chijét is. Az ember chije az életerő, amely velünk van a születéstől a halálig. A chi áramlása a testben meghatározza viselkedésünket, más emberekhez való viszonyunkat és egészségünket is.

A Feng-shui olyan változásokat képes létrehozni a környezet chi áramlásában, amely az emberi chi áramlást is befolyásolja. A chi áramlás szabályozása, mérséklése vagy fokozása, javítja egy otthon és ezáltal az ott lakók chijét is.

A chi az egészséges környezet kialakításán kívül fokozható még meditáción és a pozitív emberi kapcsolatokon keresztül. A Feng-shui mindhárom fejlesztési módot magába foglalja, de a jelen könyv csak a környezet fejlesztésével foglalkozik.

A FENG-SHUI ÉRTELMEZÉSI KÖRE

A Feng-shui szerint a chi áramlásokon keresztül töltődik fel az ember energiával. Ez az energia az élethez és a tevékenységekhez nélkülözhetetlen. Ha megteremtjük a harmóniánkat a környezetünkben, az emberi kapcsolatainkban és a belső világunkban, akkor a chi elkezd körülöttünk áramlani, és bennünket is megújít és felfrissít.

2. Ábra - A Feng-shui értelmezési köre

A chi áramlás fokozódása fizikailag is érzékelhető, mégpedig úgy, hogy szabadabban, mélyebben tudunk lélegezni és frissnek érezzük a levegőt, mintha alaposan kiszellőztettünk volna.

A Feng-shui alkalmazási körét szemlélteti az 2. ábra. A nyilak az energiaáramlást jelentik. Harmóniára kell törekednünk mindhárom szinten. A Feng-shui működéséből következik, hogy ezek a harmóniák egymást is létrehozzák, így például aki a harmonikus környezet kialakításra törekszik, harmóniába kerül a törekvése révén embertársaival is és saját magával is. A Feng-shuinak ezt a tágabb értelmezését Jung egy gondolatával szeretném érthetőbbé tenni. Jung szerint az önmegismerés nem elszigetelt folyamat és csak akkor lehetséges a megvalósítása, ha magában foglalja a környező valóság megismerését is (Jung 1994). A Feng-shui ennél tovább megy és ezt az elgondolást a következőképpen terjeszti ki: az önmegismerés, a világ megismerése és embertársaink megértése és elfogadása nem elszigetelt folyamatok és csakis együttesen valósíthatók meg.

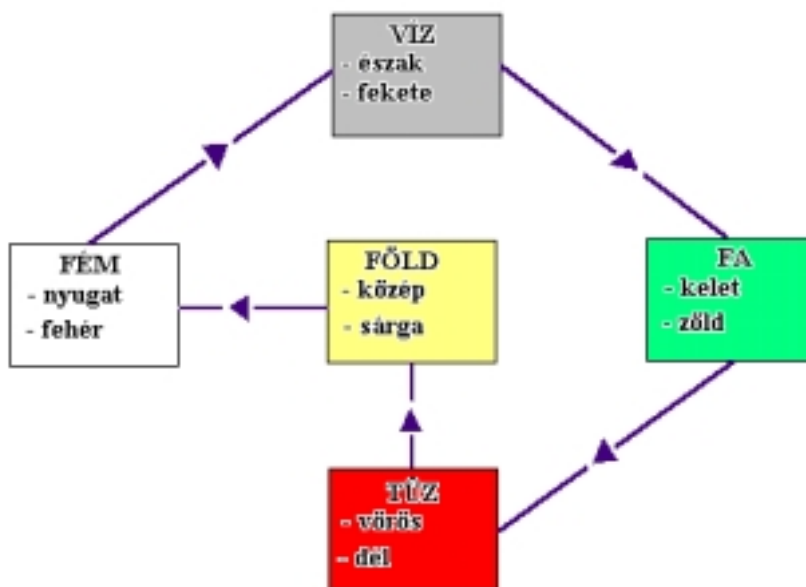
A chi leginkább mint szép esztétikus környezet mutatkozik meg. Egy olyan hely vagy szoba, ahol kényelmesen érezzük magunkat, ahol szívesen elüldögélünk, biztosan jó chivel rendelkezik, ellenben egy rossz világítású, rendetlen helyiségben, ahol még az ülóbútor is kényelmetlen, biztosan rossz chi van.

AZ ÖT ELEM

A chi felosztható az öt elemre. Minden létező dolog az öt elemből felépíthető. Az öt elemhez is analógiák kapcsolhatók, úgy mint ahogy a yinhez és a yanghoz ellentéteket kapcsoltunk. Az öt elem számunkra jelentősebb kapcsolata az égtájakkal és a színekkel való azonosítás, ami az ősi Feng-shui elképzelést tartalmazza. A későbbiekben látni fogjuk, hogy ezek hogyan használhatók fel a chi áramlás kiegyensúlyozására.

Az öt elemmel kapcsolatban fontos fogalom az öt elem építő és pusztító körének az elképzelése.

AZ ÉPÍTŐ KÖR

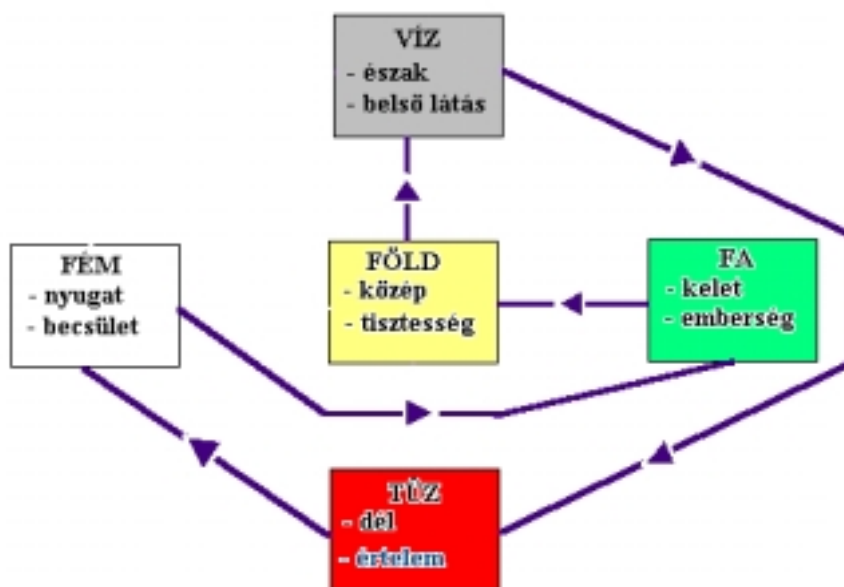

3. Ábra - Az öt elem építő köre

a FÖLD	létrehozza	a FÉMET (ásványok)
a FÉM	létrehozza	a VIZET (pára lecsapódik a hideg fémen)
a VÍZ	táplálja	a FÁT
a FA	táplálja	a TŰZET
a TŰZ	létrehozza	a FÖLDET (hamu)

Az építő és pusztító kör a chi áramlásának módjára utal. A chi áramlása építő és romboló is lehet. A Feng-shui ennek az áramlásnak a kiegyensúlyozására törekszik. Az építő és a pusztító kör az elemek közötti kapcsolatra épül.

A PUSZTÍTÓ KÖR

4. Ábra - Az öt elem pusztító köre

a FÖLD	akadályozza	a VIZET (mederbe tereli)
a VÍZ	eloltja	a TŰZET
a TŰZ	megolvasztja	a FÉMET
a FÉM	elvágja	a FÁT
a FA	felemészti	a FÖLDET

A chi áramlás öt elem szerinti kiegyensúlyozásakor is figyelembe kell vennünk az embert is. Hasonlóan ahhoz, hogy vannak yin és yang típusú emberek, az emberek feloszthatók az elemek szerint is. Az elemek szerinti hovatartozás a születési évtől függ és egy táblázatból, meg lehet határozni (ld.: 2. fejezet). Egy otthon öt elem egyensúlyának megállapításakor mindig a családfő eleme a döntő.

AZ ÖT ELEM ÉS AZEMBER KAPCSOLATA.

Az öt elem kapcsolódik a szervekhez és a pozitív és negatív érzelmekhez.

Ha például haragszunk valakire rossz chi keletkezik a májunkban és az epehólyagban és az okozott elzáródás és a pangó chi beteggé tesz minket. Ha a rossz chit jóvá tudjuk alakítani a jószág, kibontakozás, azonosulás tulajdonságokra teszünk szert.

Elem	Szerv	Társszerv	Negatív jellemző	Pozitív jellemző	Szín
tűz	szív	vékonybél	türelmetlenség kegyetlenség	öröm becsület	vörös
fém	tüdő	vastagbél	bánat szomorúság	elengedés bátorság	fehér
víz	vese	hólyag	félelem	gyengédség éberség	fekete mélykék
fa	máj	epehólyag	harag agresszió	jószág azonosulás	zöld
föld	lép	gyomor hasnyálm.	aggodalom részvét	együttérzés összpontosítás	sárga

2. Táblázat - Az öt elem és kapcsolatai (Mantak Chia, (1996.))

I CHING

A I Ching a „Változások Könyve”, eredetileg jóskönyvként használták. A Változások Könyvének jóslatai azt mondják meg, hogy egy adott helyzetben milyen fejlődési utak lehetségesek, és ezeknek mi lehet a következménye. A Változások Könyve nemcsak jóslás céljára alkalmas, hanem arra is, hogy eljussunk a világ összefüggéseinek intuitív megértéséhez, behatoljunk a természet és a szellem mélységeibe. „A világ végső értelméhez azáltal juthatunk el, hogy a külső tapasztalás világában (természet, anyag) és a belső tapasztalás világában (szellem) behatolunk a végső forrásokig. Mindkét út ugyanahhoz a célhoz vezet”. (Ji King, (1992.))

A I Ching jóslatai nyolc trigramból kialakított 64 hexagramra épülnek. A trigramok jelenítik meg az univerzum végtelenül sok elemét és elsősorban a természetet szimbolizálják. A trigram három vonalból épül fel, ez lehet két rövid vonalból álló yin vonal, vagy egy hosszú vonalból álló yang vonal.

A trigramok felépítése:

_____	ég - az ég lehet sötét (yin) és világos (yang)
____ _	ember - az ember jellemzője a szeretet és az igazság
_____	föld - a föld lehet lágy (yin) és szilárd (yang)

A trigramok megkettőzésével hexagramokat kapunk.

_____	ég - az ég lehet sötét (yin) és világos (yang)
_____	
_____	ember - az ember jellemzője a szeretet és az igazság
_____	
_____	föld - a föld lehet lágy (yin) és szilárd (yang)
_____	

Minden trigramhoz (a yin-yanghoz és az öt elemhez hasonlóan) más jelentések társulnak, családi kapcsolatok, irányok, testrészek. Ezeknek a kapcsolatoknak a feltételezése és használata teszi a I Chinget misztikus eszközzé.

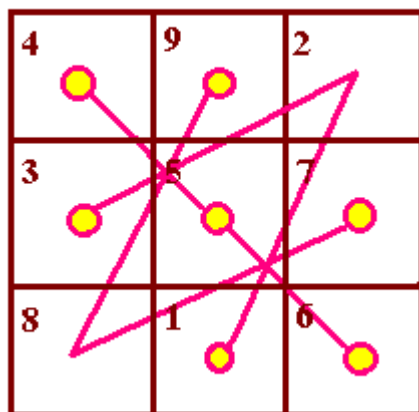
A NYOLC TRIGRAM ELRENDEZÉSE ÉS AZ ELRENDEZÉS JELENTÉSE.

A nyolc trigram kétféleképpen rendezhető el, az első elrendezés a Korai Menny sorrend, a második a Késői Menny sorrend. Ezek az elrendezések a világ állapotait jelenítik meg.

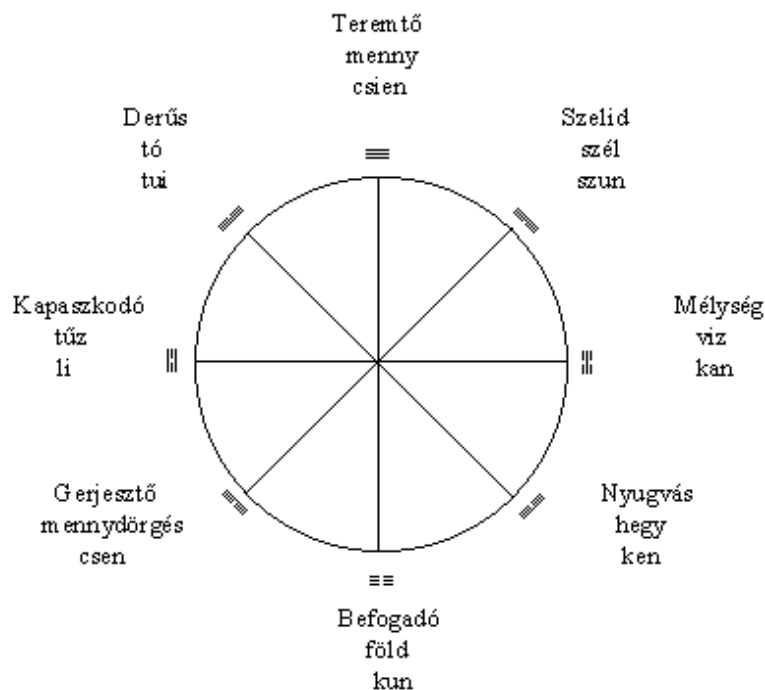
A Korai Menny sorrend (Megelőző égi sorrend)

Az i.e. III. évezredben élt Fu-Hszi, a mitikus első császár, aki a legendák szerint vadászni, halászni és egyéb kulturált tevékenységekre tanította meg az embereket. Emellett ő volt az, aki meglátta a Lo-shu - a bűvös négyzetet - egy teknősbéka hátpáncélján és ez alapján alkotta meg a Ba-guát, vagyis a Korai Menny sorrend szerinti elrendezését a trigramoknak.

A Lo-shu bűvös négyzet azonos a kabbalista Szaturnusz csillagként ismert bolygótáblázattal. A 3*3-as négyzetbe úgy vannak beírva a számok egytől kilencig, hogy sorainak, oszlopainak és átlóinak összege is 15 legyen. A Lo-shu alapján meghatározott Korai Menny elrendezéssel leírt állapot statikus, ellentétpárok egyensúlyára épül, és a világ statikus tökéletességben lévő állapotát írja le.

4. Kép - A Szaturnusz csillag, amely valójában egy 3*3-as bűvös négyzet

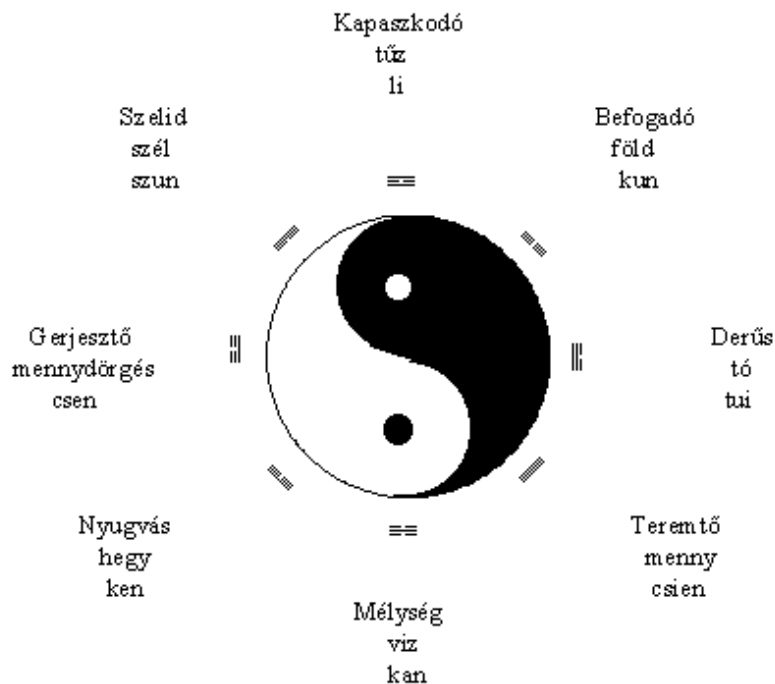
5. Ábra - A Fu-Hsi féle elrendezés

Az elrendezés alapja a menny-föld tengely, ezután következik a tűz-víz tengely. Az elrendezés lényege, hogy a menny és a föld a tengely, a tűz és a víz kiegészítik egymást, a mennydörgés és a szél nem zavarják egymást, a hegy és a tó hatása azonos.

A Korai Menny sorrendet yin jellegű építmények esetében alkalmazzák, ezek a temetők, templomok, vagy az ajtó fölé akasztott ba-gua tükröt is ilyen elrendezésben keretezik a trigramok.

Késői Menny sorrend (Későbbi égi sorrend)

Ez a Ven király féle elrendezés. I.e. előtt 1200.- 1100. körül Ven király tanulmányozta a nyolc trigramot és ő volt az, aki megalkotta a Késői Menny elrendezést és a Változások Könyvét. Az elrendezés az Univerzumnak azt az állapotát írja le, amikor mozgásba lendült. A statikus tökéletességből dinamikus harmónia lett, létrejött az „örök változás”. Az állapotváltozás jeleként a trigramok helye megváltozott, itt az ellentétek helyett az időbeli sorrend, a természetben megtalálható ciklusok kapnak hangsúlyt. A Feng-shui általánosan alkalmazott módszerei ezt az elrendezést használják (Ba-gua módszer).

6. Ábra - A Ven király fële elrendezés

A I Ching egy magyarázó szövege - Suo Koa - alapján a Késői Menny sorrend szerint az Univerzum kialakulása a következőképpen történt (Ji King (1992.)):

1. A Gerjesztő jegyében Isten előlép.
2. A Szelíd jegyében teljessé tesz.
3. A Kapaszkodó jelében észrevéteti egymással a teremtményeket.
4. A Befogadó jelében arra készíti őket, hogy egymást szolgálják.
5. A Derűs jelében megörvendezteteti őket.
6. A Teremtő jelében hadakozik.
7. A Mélység jelében fáradozik.
8. A Nyugvás jelében bevégezi a feladatát.

A mozgás a Gerjesztő jelében kezdődik, mivel ennél az elrendezésnél a kezdőpont hangsúlyos, mint ahogyan a Ba-gua módszernél is hangsúlyos lesz. Megfigyelhető, hogy a Teremtés műve megismétlődik a természet többi ciklusában is, amely ciklusokat a Feng-shui hozzákapcsolja a Késői Menny elrendezéshez. Ezek a ciklusok lehetnek a 24 óra, egy év az emberi élet periódusai, a növényi élet periódusai stb. A növényi életből vett példán keresztül a Késői Menny sorrend jelentése érthetőbb. A mag kicsírázik a Gerjesztő alatt, a Szelíd jelében a tavaszi szél hatására növekedni kezd a palánta. A Kapaszkodó jelében a nyári napsütés hatására kiteljesedik és virágot hoz, a Befogadó jelében megtermékenyül és a termés érni kezd. A Derűs jelében a termés beéri, a Teremtő jelében „megmértetik”, kiderül, hogy milyen volt az addigi munka eredménye. A Mélység jelében a termést begyűjtik és a tél elejére a raktárakba kerül a mag. A Nyugvás jelében a mag felkészül a tavaszi vetésre.

Minden trigramhoz (a yin-yanghoz és az öt elemhez hasonlóan) más jelentések is társulnak, családi kapcsolatok, irányok, testrészek. Ezeknek a kapcsolatoknak a feltételezése és használata teszi a I Chinget egy misztikus eszközzé.

A Feng-shuiban is szerepet játszik a I Ching, hiszen a nyolc trigramból kialakított Ba-gua formát felhasználja a Feng-shui a környezet kiegyensúlyozatlanságainak felderítésére és a harmónia megteremtésére. A Ba-gua módszerről később lesz szó.

TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS

Mielőtt megismerkednénk azokkal a Feng-shui módszerekkel, amelyeket alkalmazni fogunk, szeretném bemutatni, hogy Kína történelmében a Feng-shui alkalmazása hogyan követhető nyomon. A Feng-shui eredete az idők homályába vész, egyes források a keletkezését 3, más források 5 ezer évvel ezelőttre teszik. Az első ismert Feng-shui tankönyv a 9. században íródott.

Az ősi Kína építészetéről nem sokat tudunk, mivel csak a 6. századból maradtak fenn az első építészeti emlékek. Írásos források és a sírokban talált agyagszobrocskák alapján tudjuk, hogy a kínai ősi építészet faépítészet volt. A jellemzője volt a toronyszerű építkezés. A „tai” toronytípus feltételezések szerint az i.e. 2. ée-ben alakult ki. Ez tömör alappalra vagy falra épült őrtorony volt. A „lou” önálló főtorny, ez tekinthető a pagoda őséneke.

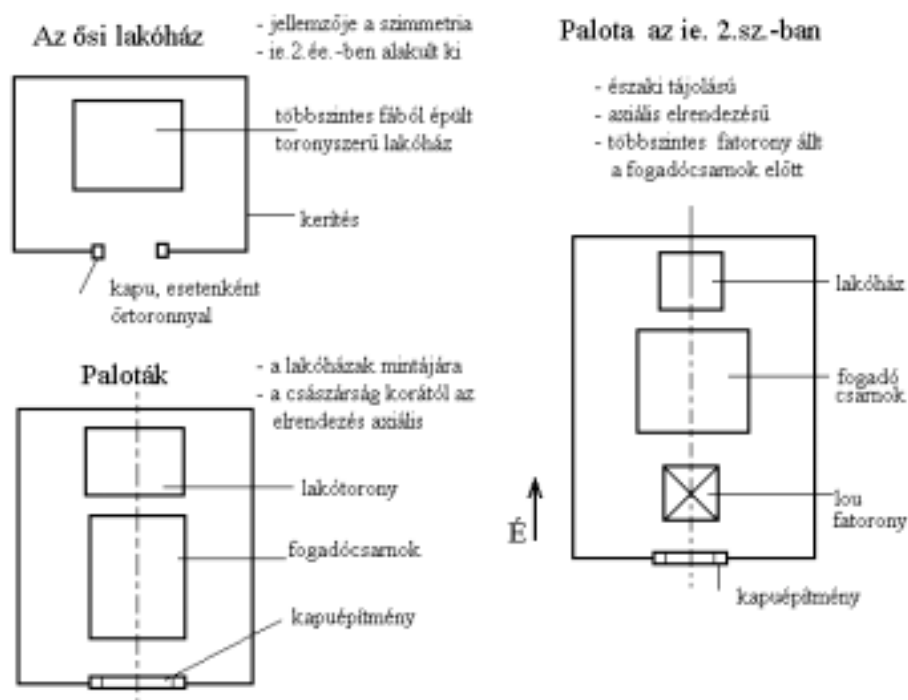
Az i.e. 3. században a buddhizmus Ashoka uralkodása alatt államvallássá vált Indiában. A buddhizmus jellemző épülete a sztúpa. Eredetileg Buddha hamvai fölé nyolc sztúpát emeltek, majd ezek mintájára épült a többi. A sztúpa a kozmosz jelképe és pontos matematikai szabályok szerint épül. I.sz. 190. körül a buddhizmus átkerült Kínába, majd a 6. század végére egész Kínát meghódította. Kína Indiából csak a buddhizmus eszméjét vette át, vagyis a tartalmi elemeket, de a formai elemeket és a szentélyt a saját építészeti hagyományainak megfelelően alakította ki. A templomok, a lakóházak, paloták és kolostorok építése továbbra is az ősi, Feng-shuin alapuló szabályok szerint történt, mint ahogyan ez látható az i.sz. 530 körül elkészült Yung-Ning-Ssu szentély esetében.

583.-ban újjáépítették Csang-an a fővárost. Az újjáépített város a hagyományos elrendezésű kínai udvarház hatalmasra nagyított mása, közepén állt a császári palota, a „Tiltott Város”, ami szintén az ősi lakóház felépítése alapján épült. Csang-an főváros a későbbiekben teljesen elpusztult 906.-ban.

552.-ben a buddhizmus kínai és koreai közvetítéssel átkerült Japánba. A japán kolostorok a kínai kolostorok (pl.: Yung-Ning-Ssu) mintájára épültek, vagyis a Feng-shui ősi elrendezési elvei szerint.

Japánban Csang-an mintájára megépül Heijo és később Heian-kyo a két főváros. Tájolásuk és szerkezetük hasonló Csang-anhoz.

1400. és 1420. Között felépítik Pekinget, az új fővárost. Itt látható az egyetlen épen maradt kínai császári palota. A palotát a császári város fogja körül, amely a hivatalnokok szállásául szolgált. A palotában a trónterem és maga a trón is délre néz.

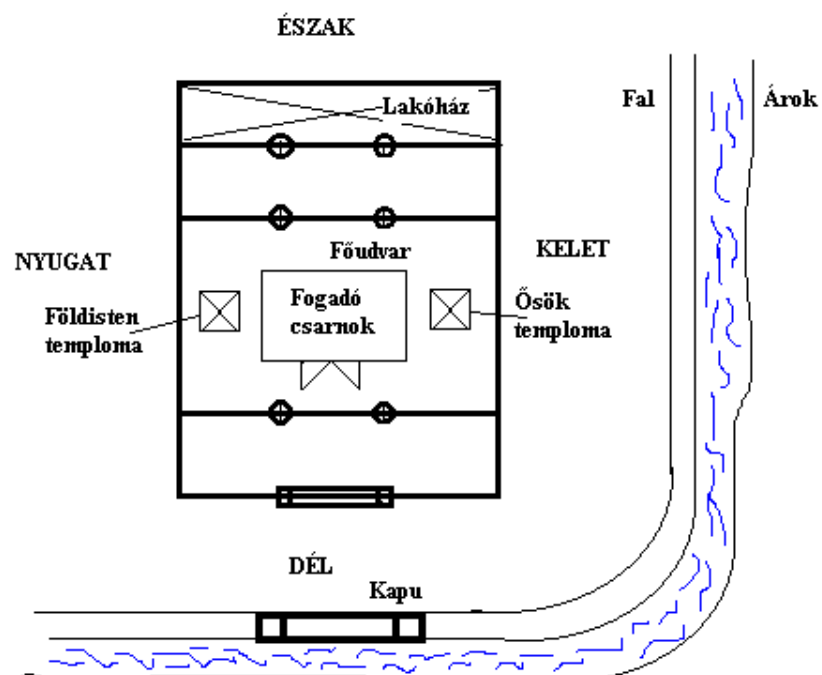
5. Kép - Az ősi lakóépületek elrendezési vázlatai

Az 5. képen látható az ősi, kb. 4000 éve kialakult lakóház típus vázlata. Jellemzője, hogy az elrendezése szimmetrikus, de a Feng-shuira jellemző észak-déli tájolás itt még nem jelent meg. Központja a többszintes lakótorony, amelyet fallal kerítettek körbe, a falon egy kapu nyílik.

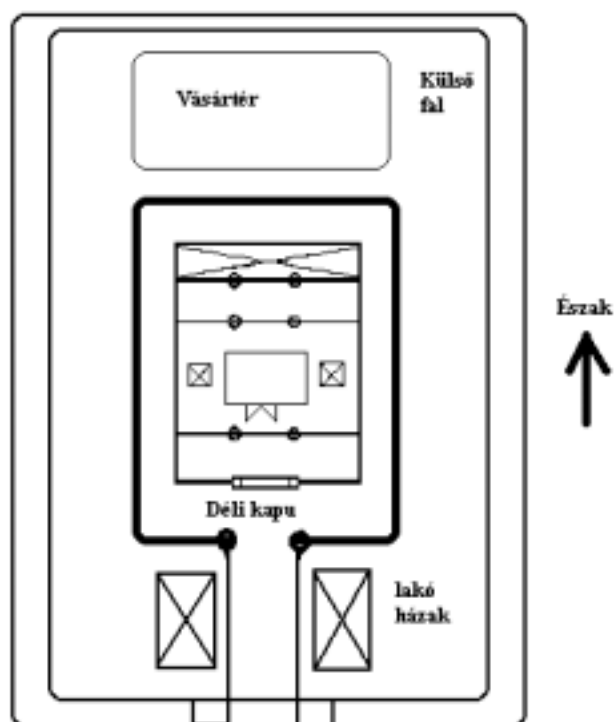
A későbbiekben a paloták elrendezése is erre a formára épült. A palotáknál egyértelműen kimutatható az axiális elrendezés. Itt a lakótorony és a vendégek és a vendégek fogadására szolgáló terület itt már külön épületben helyezkedik el, vagyis a hivatalos és a családi élet térben is elkülönül egymástól. Az i.e. 2. században az építkezési formák már sokkal kiforrottabbak, de még mindig őrzik az ősi alapvető elrendezés nyomait. Itt a palota tovább tagolódik, a lakórész és a fogadócsarnok előtt egy fatorony emelkedik. Alapvető változás a korábbiakhoz képest, hogy ekkor már egyértelműen kimutatható az észak-déli tájolás, a kapu rendszerint délre nézett, az épületek hátulja pedig északra.

Maspero (Maspero,1978) érzékletesen ábrázolja ezeket a palotákat:

„Az urasági kastélyokban lakott az uraság, az uraság asszonyai és gyermekei, és a nemesek, valamint papok, írnokok, katonák. A kastélyok egységes, rituális elvek szerint épültek. Leghátul volt a lakóház, előtte három udvar sorban. A középső főudvarban volt a dél felé nyíló fogadóterem. Az egymásba nyíló udvarokon magas kapuk vezettek át, az egész épületcsoportot fal és árok védte. A magtárakat és raktárakat ebben a falban helyezték el. A falon kívül az északi oldalon nagy térség volt, ott tartották a vásárokat. A déli kapu mellett kétoldalt a tanácsadók, papok, írnokok, kézművesek lakásai voltak. A települést olykor körülvette egy külső fal is. A városok is erre a mintára épültek.” A 6.-7. képen látható az urasági palota és környékének vázlatos rajza.

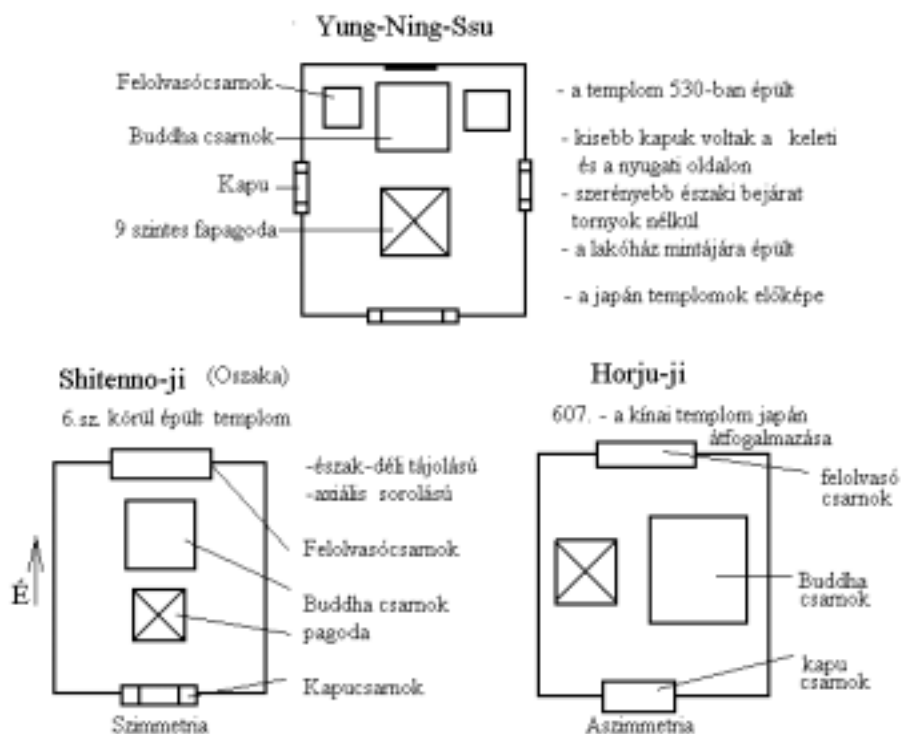

6. kép - Az urasági palota

7. Kép - Az urasági palota és környéke

Buddhista szentélyek

8. Kép - Buddhista templomok elrendezési vázlatai

A 8. lépen láthatóak a kínai és a japán buddhista kolostorok elrendezési vázlatai. Látható, hogy a Shitenno-ji a Yung-Ning-Ssu templom mintájára épült, átvéve a jellegzetes axiális elrendezést és az egyes épületrészek funkcionális elhelyezését. A Horju-ji ezzel szemben jellegzetes japán újítást tartalmaz. A tökéletességre való törekvést a szimmetria megtörésével jelenítik meg. Ez jellegzetes japán gondolat, Kínában nem fordul elő. A szimmetria a cél, a kvázi-szimmetria pedig az út, ami a célhoz vezet. Nagyon nehéz megfogalmazni azt a természeti törvényt, amit a japán buddhisták ilyen jól észrevettek és képesek voltak kifejezni is, ez a természeti törvény pedig az, hogy a világ fejlődik, és ez átalakulásokkal és a szimmetria megtörésével jár. A változás jelenlétének jele az idő. A tökéletes állapot időtlen. Egy olyan világba, ahol az idő jelen van a kvázi-szimmetrikus elrendezése a dolgoknak jobban illeszkedik, mint a szimmetrikus. Ez az oka annak, hogy semmilyen japán épületre, vagy kertre nem jellemző a szimmetria.

A FENG-SHUI MÓDSZEREI

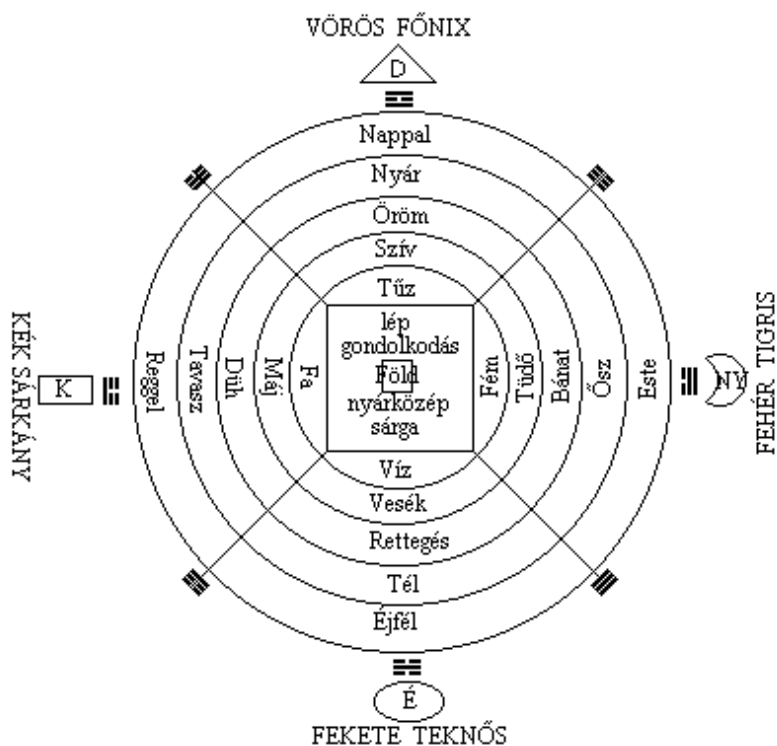

A Feng-shuinak többféle módszere is kialakult, amelyeket a chi áramlások felderítésére, befolyásolására, kiegyensúlyozására kifejlesztettek. Most azokat szeretném ezek közül bemutatni, amelyeket bárki eredményesen tud használni.

A BA-GUA MÓDSZER

A Ba-gua egy nyolcszögű alakzat, amely a I Ching nyolc trigramján alapul. A Ba-gua a lopan leegyszerűsített formája. A lopan a geomanta iránytű. A régi korokban a Feng-shui szakértő a lopan segítségével mérte fel a területet és épületeket és a lopan alapján adott tanácsokat az épületek és a berendezési tárgyak elhelyezésére.

Vannak egyszerűbb és bonyolultabb lopanok, szerkezetük készítőjüktől függ. A lopan koncentrikus körein az öt elemhez, a nyolc kuához, a 12 állatövi jegyhez kapcsolódó tulajdonságok vannak feltüntetve úgy, hogy ezek egymással való kapcsolata is értelmezhető legyen. A lopan szerkesztett ábra, a külső körein be vannak jelölve a kedvező és a balszerencsés helyek is. A lopan az univerzum kicsinyített mása, amely általában a trigramok Korai Menny elrendezésén alapul. Minden Feng-shui mesternek saját lopanja volt, amit ő maga szerkesztett meg a világról szerzett ismeretei alapján. Az ábrán bemutatott leegyszerűsített lopan egy japán geomancia könyvből való.

1. Ábra - Lopan (Nietschke, (1991.))

A ba-gua alapja a körben lévő négyzet. A ba-gua, a nyolcszög, amely átmenetet képez a négyzet és a kör között a világ megértésének egy lépcsőjét jelképezi. A négyzet és a kör olyan rendkívüli ősképek, amelyek többféleképpen értelmezhetők.

A NÉGYZET SZIMBOLIKÁJA

Egy indiai teremtmésmítosz (Puskás, (1984.)) szerint egy ember alakú őslétező torlaszolta el az eget és a földet. Brahma észrevette és arccal a földre szorította és az isteneknek megparancsolta, hogy tartsák leszorítva. Így keletkezett a Vastu Purusha mandala, melynek jelképes geometriai megfelelője a négyzet. Az érzékelhető - vagyis az anyagi - világ formája tehát a Vastu Purusha mandala.

A KÖR SZIMBOLIKÁJA

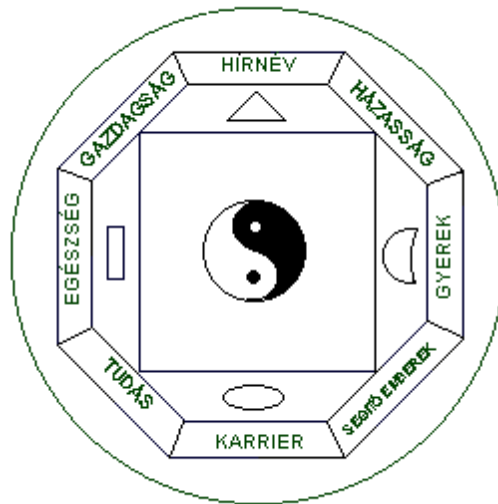
A körszimbólumok már ősidők óta jelen vannak és a teljesség szimbólumaként jelennek meg. Körszimbólumok jelennek meg az ősi napkultuszban, vallási jelképekben, városok alaprajzában. A keresztény kultúrában is megjelenik a kör, mint absztrakt mandala, például mint a katedrálisok rózsablaka, vagy Jézus körülötte a négy evangélistával és a 12 apostollal.

A BA-GUA ÉRTELMEZÉSE

A vallásos és szent építmények alaprajza szinte minden kultúrában mandala formájú. A pszichikus tartalmak projekciója az építészetben nem tudatos. (Jung(1993).) Egy mandala alaprajzú építmény a teljesség szimbólumává válik és így sajátos hatást gyakorol arra, aki benne él. A körben elhelyezett négyzet is többféle jelentést hordoz. A jungi értelmezés hasonló a buddhista megközelítéshez. Itt a négyzet az Embert jelenti, aki megpróbálja megérteni a világot. A jungi értelmezés szerint az objektív világot a négy felfogóképességen keresztül érzékeljük: érzés, gondolkodás, érzékelés, intuíció. Ezek a négyzet oldalainak felelnek meg. A kör a buddhista szimbolikában a megvilágosodást és az ember által elért tökéletességet szimbolizálja. Az embert az jellemzi, hogy valamelyik felfogóképessége túlsúlyban van és valamelyik nagyon alacsony szintű. Amikor ezek egyensúlyba kerülnek, akkor válik a négyzet a sokszögeken való átmenetek során körré, vagyis, csak a felfogóképességek egyensúlya esetén láthat az ember objektív világot.

A feng-shui szerint a harmónia megteremtése az anyagi és a szellemi világra egyaránt vonatkozik. A szellemi világot eszerint az értelmezés szerint a kör jelenti, az anyagi világot pedig a négyzet. A ba-gua a kettő közötti kapcsolatra hívja fel a figyelmet, vagyis annak a megértését jelenti, hogy ez a kettő egy. Erre a kapcsolatra utal az is, hogy a ba-gua oldalainak jelentése az anyagi és a szellemi világban is értelmezhető, az anyagi világbeli harmóniára, szépségre való törekvésünk a szellemi világban egy jobbá válási törekvéssé válik. A buddhista „om mani phadme om” (drágakő a lótoszban) mantra képileg szintén egy körben elhelyezkedő négyzettel írható le és szintén a világ megértésére utal és az ezáltal létrejövő fejlődésre. Az alkímiából ismert „quadratura circuli” [Jung, 1993.], a kör négyszögesítése, szintén az anyag és a szellem kapcsolatára utal, egyúttal a kettő egységének megértésére is.

Az általunk használt ba-gua mind a nyolc oldalához irányok, színek, testrészek rendelhetők, egyúttal az öt elemmel is kapcsolatban van. A ba-gua ábrán a trigramok a Késői Égi sorrend szerint rendeződnek el, ellentétben a lopannal. A ba-gua ábrát úgy használjuk, hogy a kérdéses terület alaprajzára illesztjük úgy, hogy a bejárat felőli oldal a „Karrier” oldal legyen.

2. Ábra - A Ba-gua

A KUÁK JELENTÉSE (COLLINS, (1997.))

A 2. ábrán látható Ba-gua ábra használatához tudnunk kell az egyes kuákhoz tartozó jelentést is. Egy ház vagy lakás elemzését mindig a Család oldalon kezdjük, ezután az óramutató járásával egyezően haladunk tovább az oldalakon.

1. CSEN - Család-Egészség - VIHAROS ERŐ

A „Viharos erő” itt az élet viharaira utal, amiket akkor tudunk átvészelni, ha szilárd fizikai és érzelmi háttérrel rendelkezünk. A fizikai háttér az egészség biztosítja, a szilárd érzelmi háttér, pedig a biztos családi háttér. Ezek azok a dolgok, amikre törekednünk kell. Ezt az oldalt akkor kell erősíteni, ha valamilyen egészségi, vagy családi problémánk van.

2. SZUN - Gazdagság - ÖRÖK SZÉL

Ahogy az „örök szél” fúj, nekünk is olyan egyenletesen és fokozatosan kell előrejutnunk és gyarapodnunk. A feng-shui a lassú, fokozatos előrejutást tartja követendőnek, szemben a hirtelen, ugrásszerű vagyonszerzéssel, ami a bukás lehetőségét is magában hordja. Ezt az oldalt akkor erősítsük, ha anyagi gyarapodást, esetleg fizetésemelést szeretnénk elérni, vagy váratlanul nagyobb összegre van szükségünk. A másik jelentése ennek az oldálnak a belső gazdagság, a béke és az elégedettség. A szellemi síkon a „Gazdagság” oldal erősítésével erre tehetünk szert.

3. LI - Hírnév - TERJEDŐ TŰZ

Bármilyen hírnököt kelti a környezetünk, az futótűzként terjed el rólunk és velünk is marad. Ezért törődnünk kell azzal, hogy mit mondanak rólunk mások. Ha nem szorulunk másokra és az emberek mindig számíthatnak ránk, akkor jó hírnököt keltik, ezért így kell viselkednünk. Ha nem törődünk vele, hogy mit mondanak rólunk, előbb-utóbb magányossá válunk és nem számíthatunk segítségre.

4. KUAN - Házasság - BEFOGADÓ FÖLD

A kuan, mint Yin elem a befogadással és a támogatással van kapcsolatban, amelyek egy házasság jellemzői is. Ha mindkét fél bíz a másikban, támogatja és segíti megvalósulni társa vágyait, akkor szerető boldogság fűzi őket egybe és áldás lesz rajtuk. A másik jellemző, ami ehhez az oldalhoz kapcsolódik az önismeret. Ahhoz, hogy harmonikus kapcsolatot tudjunk kialakítani házastársunkkal a megértés is szükséges, ami összefüggésben van az önismerettel. Jung ezt így fogalmazza meg: „Akinek torzult képe van embertársairól, az önmagát sem ismerheti meg, és senkit sem érthetünk meg igazán, ha önmagunkkal való kapcsolatunkat a rendetlenség uralja. Az egyik meghatározza a másikat, ezért a két út csak együttesen járható.” (Jung, (1994.)) Abban az esetben érdemes erősíteni ezt az oldalt, ha egy harmonikus kapcsolatot szeretnénk, vagy az önismeret valamilyen szempontból fontossá válik számunkra.

5. TUI - Gyerek- Alkotókészség- ÖRÖMTELI TÓ

A tui egyik jellemzője a gyerekekkel kapcsolatos. Minden szülő tudja, hogy egy gyerek segítése a világ megismerésében és bátorítása az önkifejezésre és a kreatív, alkotó tevékenységre milyen örömet jelent. A tui oldal segítségével tudjuk segíteni gyermekünket a tanulásban és a fejlődésben. A tui másik jelentése az, hogy ez a bátorítás és segítség egyrészt saját magunk alkotó- és kifejezőképességének fejlesztésére is vonatkozik, másrészt ahogy gyermekünket, úgy másokat is tudunk segíteni abban, hogy megvalósítsák magukat, és ez nekünk is örömet fog okozni.

6. CSIEN - Segítőkész emberek - AZ ÉG

A csien egyrészt utal a konkrét segítőtársakra, munkatársakra és barátokra, akik segítségére számíthatunk, másrészt utal az ég által küldött segítőkre. Egy spirituális úton lévő ember észreveheti, hogy az élet olyan embereket sodor az útjába, akik bármilyen cselekedetükkel vagy gondolatukkal segítik őt az előrejutásban, irányítják a sorsát. Erről szól a Kabala tanítása is, amikor a „maggídokról” beszél. Halevi leírja (Halevi, (1994.)), hogy sokszor nem ismerjük fel a „maggidunkat”, nem tudjuk, hogy kitől kapjuk meg a tanítást, segítséget. Akkor erősítjük ezt az oldalt, ha például új munkahelyre kerülünk, vagy valamilyen baráti vagy esetleg spirituális segítségére van szükségünk.

7. KAN - Karrier - MÉLY VÍZ

A karrier helyett itt a hivatás megfelelőbb lenne. Sokunknak problémát okoz, hogy megtaláljuk azt a munkát, amit szeretünk, mert igazán ennek a munkának az elvégzése jelent számunkra örömet és ezt tudjuk teljes odaadással végezni.

„Csak mit szeretünk, azt végezzük jól el
rossz helyre téve mit sem ér az ember
jó fazekas is kontár kerti munkán.”

/Spitteler/

Az elérendő cél tehát az, hogy az eredmények és a siker olyan munka gyümölcseként jöjjön létre, amit szeretünk. Akkor érdemes ezt az oldalt erősíteni, ha szilárdítani szeretnénk pozíciónkat a munkahelyünkön, esetleg előre szeretnénk lépni, vagy éppen állást változtatni. Spirituális értelemben a karrier oldalhoz az „életfeladat” kapcsolódik. Van olyan életszakasz, amikor fontossá válik számunkra, hogy megtegyük azt, amit meg kell tennünk, akkor végül a belső békét is megtaláljuk.

8. KEN - Tudás - Bölcsesség - HEGY

A ken egyik jelentése a konkrét ismeretek megszerzésére vonatkozik, a tanulással kapcsolatos. Például, ha valaki iskolába jár, vagy bármilyen tanulmányokat folytat érdemes ezt az oldalt erősíteni.

A ken másik jelentése mélyebb értelmű. Eszerint az igazi tudás megszerzése a megértésre alapul, ami a bölcsesség alapja is egyben. Ez nem csupán ismeretek halmozását jelenti, hanem ezeknek a feldolgozását és elsajátítását is, ami egy meditatív folyamat eredménye. A hegy, mint az idő jelképe arra utal, hogy időre van szükségünk, hogy ezt a tudást megszerezzük.

A KILENC GYÓGYMÓD

Vannak alapvető eszközök, amelyekkel növelhetjük, vagy csökkenthetjük a chi-t. Sarah Rossbach (Rossbach,(1988.)) ismerteti ezeket az általam is alkalmazott módszereket részletesebben.

A Kilenc Gyógy móddal a következő hatások érhetők el:

- kiegyensúlyozatlanságok feloldása
- chi áramlás fokozása, vagy mérséklése
- a nyolc ba-gua terület erősítése

A kilenc alap módszer a következő:

1. Világító, vagy fénytörő objektumok: tükrök, kristálygömbök, fények
2. Hangok: harangjátékok, csengők
3. Élő elemek: növények (valódiak vagy mesterségesek)
4. Mozgó objektumok: mobilok, szélmalomok, bűgócsigák, szökőkutak
5. Nehéz elemek: kövek vagy szobrok
6. Elektromos elemek: légkondicionálók, sztereo berendezések, televízió, számítógép
7. Bambusz furulyák
8. Színek
9. Egyéb

VILÁGÍTÓ OBJEKTUMOK

Tükrök

A Feng-shui egyik leghatékonyabb módszere a tükör, amely egy sereg külső és belső problémát orvosolhat. A házon kívül eltéríti a fenyegető chi-t, származzon az egy a házra irányuló úttól vagy egy hatalmas, magas szomszédos épülettől, vagy egy temetkezési vállalatától. A tükör támogatólag lép fel a fenyegető chi ellen, és visszaveri azt, egyben védelmet is biztosít. Ez bármilyen méretű tükör esetében igaz. A kortárs építészetben alkalmazott üveg- és tükörfalak szintén segítenek eltéríteni a környezet negatív hatásait. Ha azt kívánjuk, hogy az összes erőszakos erők eltűnjenek, használhatunk egy konvex tükröt is, ami fordított képet ad. Ha egy út pontosan a bejáratra irányul függesztjük a tükröt az ajtó fölé egy ilyen domború tükröt, amely képes szétszlatni az út sodró chijének ártó hatásait.

Egy házban vagy irodában a tükrök többféle célt is szolgálhatnak. Bizonyos esetekben a nagyobb tükör alkalmazása hatékonyabb, például, ha egy hiányzó oldalt szeretnénk kiegyen-

súlyozni, de általában nem mondható el, hogy minél nagyobb tükröt célszerű alkalmaznunk. A tükrök nem vághatják le az ember fejét: ha a tükör túl rövid, akkor fejfájást okoz és csökkenti a lakók chijét. Ha túl magas, kényelmetlen érzést kelt a lakókban. Megfelelően felfüggesztve „beviszi” a víz, vagy kert kellemes látványát a belső terekbe, így beviszi a jó külső chit és a fényt a lakásba. A szűk területeken a tükör elősegíti a chi áramlását és létrehozhatja a tágasság és világosság illúzióját. A tükör megmutatja a betolakodó képét mindenkinek, aki háttal van az ajtónak. Az üzletben, ha megfelelően akasztják fel növelheti a profitot.

Kristálygömbök

A kristálygömbök rendbe tudják hozni egy lakás vagy iroda chijét, mivel megoldják a tervezésből adódó kiegyensúlyozatlanságokat és erősítik a Ba-gua pozíciókat. Mint az energia és a fény visszaverői átalakítják az erős, riasztó chit - mind belső, mind külső chit - és szétszórják a szoba minden részében, így a pozitív erő és energia forrásává válnak. A kristálygömböknek egyedülálló tulajdonsága az, hogy képesek jóvá alakítani az ártó chit, emiatt használatuk nagyon gyakori. A kristálygömböt úgy kell elhelyezni, hogy a napfény érje, mert a napfény megtisztítja a gömböt az esetleges ártó hatásoktól, amiket magába szedett.

A kristálygömböket speciális rituális tárgyakként is használják. A templomban Buddha jele mellé függesztve különleges erőkre tesz szert. Ha egy hívő személy megáldja szellemi energiákkal, a kristálygömb átalakítja a fényt erővé és energiává, és egy mantra vagy imádság hatására ezt kisugározza és feltölti vele a szobát.

Fények

A fények alkalmazása hatékony módszer. A fények úgy tekinthetők, mint fontos Feng-shui erősségek bármely környezetben. Egy „L” alakú házban kívül elhelyezve egy lámpa vagy reflektor fénye lefedi a hiányzó sarkot. Egy domb legalacsonyabb pontjára helyezve megtudja óvni a chit és a pénzt attól, hogy egy lejtős helyen „elguruljon”. Belül a lámpák - a napot és magát az energia árasztóját jelképezve - gazdagítják a belső chit. Lakások esetében érdemes néhány világítással kapcsolatos ergonómiai előírást betartanunk, például igyekezzünk elkerülni a kompakt fénycsövek használatát különösen asztali lámpákban, mert ezek használata az általuk kibocsátott nagyfrekvenciás sugárzás miatt káros lehet az egészségre.

HANGOK

Harangjátékok

A harangjátékok általában a chi áramlás mérséklői. Szétszórják az ártó külső és belső chit, mérsékelve és áterelve például egy út vagy hegy chijét egy jótékonyabb és kiegyensúlyozottabb irányba. A harangjátékok és csengettyűk arra is használhatók, hogy összegyűjtsék a pozitív chit és a pénzt otthonra, vagy az üzletbe. A bejárat mellé függesztve riasztóként szolgálnak, figyelmeztetve a házba vagy az üzletbe belépő idegenekre.

ÉLŐ ELEMEEK

Növények és virágok

A növények - valódi, selyem vagy műanyag, bonsai, egynyári vagy évelő - nemcsak a természetet, az életet, a növekedést szimbolizálják, hanem keresztülvezetik az éltető, tápláló chit is a szobán. Több módon működnek. A növények a jó Feng-shuit jelzik; ahol egy virág vagy növény boldogulni tud, ott tudnak a lakók is. A bejárat valamelyik oldalán elhelyezve odavonzzák és létre is hozzák a jó chit. Amellett, hogy felélénkítik a belső chit, a növények orvosolják a tervezésből adódó kiegyensúlyozatlanságokat, mint a problémás szögletek és sarkok, amik belógnak a szobába, vagy a használaton kívüli tárolóterületek. A virágok között kivételt képez az azálea. Li mester tanítása szerint az azáleát nem szabad a lakásban tartani, hanem ki kell ültetni a kertbe, ugyanis rossz hatással van a ház lakóira. Az azálea a halállal kapcsolatos, így hátráltatja a betegségből történő gyógyulást, emiatt mindenképpen kerülni kell, különösen kisgyermek esetén.

A mesterséges növények és selyemvirágok bizonyos körülmények között - túl sötét terület - helyettesítik a szobanövényeket, mert a leveleik nem hervadnak el és a szirmaik sem hullanak le, de mivel nem élnek, nem szerepelnek chi forrásként, csak a chi forrás „képzetét” keltik, vagyis csak pszichológiai hatásuk van. (Az emberben pozitív hangulati változást okoz, de valójában nem termel chit.) Jó tulajdonságuk a pszichológiai hatáson kívül még az, hogy a mesterséges virágok nem igényelnek kezelést, és nem is hervadnak el, a lakók így a növény esetleges tönkremenetele esetén nem kerülnek szembe az elmúlás és a halál szimbólumaival.

A szárazvirágokat el kell kerülnünk. A szárazvirág olyan halott dolog, amely élni akar, különösen igaz ez a vízelvonással szárított, magtalan növényekre, amilyen a közkedvelt szárított rózsza. Az ilyen virágok chit vonnak el arról a Ba-gua oldalról, ahol elhelyeztük őket, így ezeket el kell kerülni. A termések, vagy olyan szárított növények, amelyeknek magjaik is vannak, mint a különféle kalászok nem jelentenek gondot, ezek az adott oldalon a Fa elemet fogják képviselni, és elfogadhatónak tekinthetők.

Akváriumok és haltartályok

Ezek, akárcsak a növények, a természet, különösen az életadó óceán mikrokozmoszai. A víz pedig - a rizstermelés alapja - a pénz szimbóluma. (A kínaiak a feng-shui (szél-víz) kifejezést a „szerencsejáték” értelemben is használják, értsd: „a víz elfújása”). Amikor a víz látványa hiányzik, a kínaiak akváriumokat és haltartályokat használnak, hogy felélesszék a tápláló és pénzt hozó chit. A hal - a tenger gyümölcse - tovább gazdagítja az otthont és az irodát. Az irodákban a halakat azért alkalmazzák, hogy összegyűjtsék a baleseteket és az általános szerencsétlenségeket, amikor elpusztulnak azonnal pótolni kell őket. A levegőztető berendezéssel ellátott akváriumok tekinthetők a leghatékonyabbnak, mert akárcsak a szökőkutak, ezek is serkentik a chi áramlást. A halak között mindenképpen legyen fekete, mert az vonzza magához a balszerencsét. Az elpusztult fekete halat azonnal pótolni kell. Az akváriumok különösen kedvezőek, mivel egyesítik magukban az öt elemet. A homok a Föld elemet képviseli, a kövek a Fém, a növények a Fát, a halak a Tüzet a víz pedig a Víz elemet. Az akvárium különösen kedvező a Gazdagság oldalon, mert oda vonzza a pénzt, ezért mennyiben van akváriumunk célszerű itt elhelyezni. Akinek nincs akváriuma, és úgy gondolja nincs ideje halakat gondozni az készíthet magának mű-akváriumot. Egy négyzet alakú (Föld elem) üvegtartályba köveket, esetleg növényt és üveg halakat kell helyezni, és már kész is az akvárium, amely megfelelően elhelyezve szintén jó hatású. Ebben az esetben is cseréljük gyakran a vizet és ügyeljünk a tartály tisztaságára.

Mozgó elemek

A szél vagy elektromosság hajtotta mozgó tárgyak, mint a mobilok, mozgókák, szélmalomok, forgók és szélkakasok hatása kettős, egyrészt élénkítik a chit ott, ahol esetleg megrekedt és lelassult, valamint szétszlatják például egy út vagy hosszú folyosó erőszakos, felgyorsult chijét.

Külső és belső szökőkutak és csobogók

A szökőkutak és csobogók szintén a chi-aktíváló és pénzteremtő víz mikrokozmoszai. Ezek jótékony hatásúak is, a víz ereje például szétszórhatja egy nyílegyenes út „gyilkos chijét”. A szökőkutak aktív és pozitív chit hoznak létre.

Nehéz tárgyak

A nehéz tárgyak, mint a kövek, sziklák, szobrok, ha megfelelően helyezik el őket segíthetnek stabilizálni egy nyugtalanító vagy bizonytalan élethelyzetet, legyen az egy munkahely vagy egy házastárs megtartása.

Elektromosság

Az elektromos készülékek élénkítik a környezetüket aktív yang tulajdonságaiknál fogva. Széleskörű használatuk egyéb tényezők miatt - káros nagyfrekvenciás sugárzások - mégis megkérdőjelezhető. Lakások esetén érdemes minél kevesebb ilyen berendezést - televízió, számítógép stb.- használnunk. Elhelyezésüknél inkább a nagyfrekvenciás sugárzási térre legyünk tekintettel, és úgy helyezzük el ezeket, hogy lehetőleg ágy vagy ülőbútor a képernyő mögötti 1,0-1,5 m-es területen belül ne helyezkedjen el. A yin tulajdonságú hálósobában nem szabad elhelyezni televíziót, vagy más elektromos berendezést, mivel yang tulajdonságaiknál fogva ezek kellemetlenül élénkítő hatásúak.

FURULYÁK

A bambuszfurulyákat Sarah Rossbach kimondottan kínai sajátosságként említi. Ezeknek inkább szimbolikus és vallási jelentése van. Történelmileg a bambusz furulyát a béke és a jó hírek hírüladására használták, és ezért asszociációként a jelenléte békét, biztonságot és stabilizációt hoz az otthonba, üzletbe vagy irodába. A bambusz furulya az üreges, szelvényezett belsejével képletesen részről részre emeli a ház chijét. Ha két furulyát piros szalaggal átkötve felakasztunk egy gerendára egymás felé döntve őket úgy, hogy ezáltal egy részleges Ba-guát alkossanak, fel tudják szívni a chit a szelvényeken, így mérsékelve a gerenda nyomasztó hatását, és lehetővé téve, hogy a chi áthatoljon a gerendán. (A fűvókával lefelé kell őket felfüggeszteni.) A furulyák védelmet is biztosítanak. Kardokat szimbolizálva otthonokban, éttermekben, üzletekben felakasztva távol tartják a gonosz szellemeket és a lehetséges rablókat.

SZÍNEK

Az életünk bizonyos aspektusainak kihanagsúlyozására alkalmazhatunk színeket a szoba, vagy ház egyes területein. A kínaiak bizonyos színeket sokkal kedvezőbbnek tekintenek. Általában a fekete inkább a fény elvesztését jelenti, és ezért jobbára kerülik. A vörös a kínaiaknak a házasság és más ünnepek színe, kedvező szín. A fehér, a kínai gyász színe, kerülendő. A kínai temetéseken a hozzátartozók egyszerű, fehérítetlen muszlin köntösöket viselnek, hogy kifejezzék gyászukat. A sárga, a nap színe, a hosszú életet jelenti. A zöld, a tavasz színe a

növekedést, a frissességet és a nyugalmat jelzi. A kék egy kétértelmű szín, ami az eget reprezentálja, ami jobbára kedvező, bár néha talán a hűvössége miatt a halálra utal.

A ba-gua oldalakat a hozzájuk tartozó színekkel erősíthetjük. A színek nagyon erős hatásúak, emiatt alkalmazásukat nagyon át kell gondolni.

EGYÉB MÓDSZEREK

Feliratok

Olyan feliratok, amelyek számunkra az adott oldallal kapcsolatban jelentőséggel bírnak nagyon hatásosak lehetnek. Alkalmazásuk változatos lehet. Függesszhetjük dekoratív módon elkészítve és bekeretezve a falra, vagy egyszerűen elrejtve is elhelyezhetjük, például egy dísz tárgy alá, vagy összetekerve és masnival átkötve a polcra.

Rajzok, montázsok

Amennyiben valamilyen problémánk, vagy gondolatunk van, amelyet fontosnak tartunk, vagy esetleg valami kívánságunk van valakivel vagy valamivel kapcsolatban készíthetünk erről egy rajzot vagy montázst, és az adott oldalra elhelyezhetjük a felirathoz hasonló módon. Ez azért fontos, mert alkotás közben a gondolatunkat „beletesszük” a képbe, és a kép attól fogva ezt a gondolatot fogja sugározni, és közvetíti mindenkinek, aki látja. Amennyiben sikerült elmélyülnünk és a rajz, vagy montázs jól sikerült az adott cél elérésében a megfelelő oldalra elhelyezve ez támogatni fog minket, és erőt ad, ahányszor csak ránézünk. Ha szeretnénk szeretteinknek egy igazán kedves ajándékot adni készítsünk számukra egy montázst arról a jókívánságról, vagy támogatásról, amit nekik szeretnénk nyújtani.

	BA-GUA OLDAL	ELEM	SZÍN	SZERVEK	ERŐSÍTŐ ESZKÖZÖK
1.	CSALÁD EGÉSZSÉG	fa	zöld	láb	fából készült dolgok, növényeket ábrázoló képek, szövetek, növények, vízzel kapcsolatos dolgok, családi fényképek
2.	GAZDAGSÁG	fa	bíbor	csípő	vízzel kapcsolatos dolgok, csobogók, akváriumok, halat ábrázoló festmények, és szobrok, fény források, pénzes zacskó, szerencsepénzek, arany szín
3.	HÍRNÉV	tűz	vörös	szem	a céggel kapcsolatos dolgok, diploma, és egyéb végzettséget igazoló iratok, fény források, piros szín
4.	HÁZASSÁG	föld	rózsaszín	belső szervek	páros dolgok, agyag tárgyak, porcelánok, tájképek
5.	GYEREK	fém	fehér	száj	fémről készült tárgyak, kövek, fehér szín, ásványok, ezüst szín
6.	SEGÍTŐKÉSZ EMBEREK	fém	szürke	fej	fémről készült tárgyak, kövek, fehér és szürke szín, fehér origami darvak
7.	KARRIER	víz	fekete mélykék	fül	fekete és mélykék színek, a munkánkkal kapcsolatos tárgyak, fémről készült tárgyak, víz, átlátszó kristály edények
8.	TUDÁS	fa	mélykék	kéz	szakkönyvek, kék vagy zöld szín, hegyet ábrázoló festmények, képek
9.	KÖZÉP	föld	sárga	lép	földszínű szőnyeg, négyzet alakú asztal, égetett agyag burkolatok, sárga, vagy arany szín

1. Táblázat - Az egyes oldalakhoz társítható fogalmak és erősítő módszerek

Szimbolikus tárgyak

Minden olyan tárgy a megfelelő oldalon elhelyezve szintén hatásos, amely számunkra az adott Ba-gua oldallal kapcsolatban különös jelentéssel bír. Például a „Gazdagság” sarokban egy ház képe, vagy a „Házasság” sarokban egy különösen emlékezetes nyaralásról hozott emléktárgy.

Az 1. táblázatban azokat az erősítő eszközöket soroltam fel, amelyeket az egyes Ba-gua területek megerősítésére sikerrel alkalmazhatunk.

AZ ÖT ELEM MÓDSZER

A környezetünkben található tárgyak tulajdonságaiknál fogva valamelyik elemmel tartanak kapcsolatot. A tárgyak elemek szerinti csoportosítását táblázatba foglalhatjuk.

TŰZ	FA	FÖLD	FÉM	VÍZ
lámpák	fa bútor	cserép	fém tárgy	csobogó
gyertya	lambéria	kerámia	ékszerek	akvárium
kandalló	parketta	négyzet	kő	kristály
napfény	növényi textil	sárga	szikla	üveg
gyapjú	virágmintás anyag	földszínek	márvány	tükröződő felületek
szőrme	tájkép	lapos felület	gránit	tükör
bőr tárgyak	virágcsendélet	sivatagot ábrázoló kép	fehér	aszimmetrikus alakzatok
csont tárgyak	függőleges csík		kristály	koromfekete
háziállat	kék		földragakő	mélykék
ember ábrázolás	zöld		kör, ovális alak	
vörös			kő szobor	

2. Táblázat - Az öt elemhez tartozó tárgyak, színek (Collins, (1997.))

Az Öt Elem módszer alkalmazásának első lépése, hogy alaposan körülnézünk, és megállapítjuk, hogy a bennünket körülvevő tárgyak melyik elemhez tartoznak. Amennyiben valamelyik elem túlsúlyban van, vagy esetleg valamelyik hiányzik, a táblázatban fellelhető tárgyak segítségével pótoljuk a hiányzó elemet, és így megteremtjük az egyensúlyt.

Az öt elem módszert saját meghatározó elemünk figyelembevételével alkalmazzuk. Kedvező, ha a saját elemünkhöz tartozó tárgyak és színek többségben vannak, de lehetőleg egy elem képviselője se hiányozzon.

Az Öt Elem módszer alkalmazásánál figyelembe kell venni az Öt Elem építő és pusztító köreit. Ha egy kevésbé hangsúlyos elemet erősíteni szeretnénk akkor az öt tápláló elem erősítésével is célt érhetünk. Egy túlsúlyban lévő elem hatásának csökkentését a rá pusztító hatással lévő elem erősítésével is elérhetjük, de ezt nem javaslom. Tudjuk, hogy minden cselekvés, bármit is teszünk magával hozza a rosszat is, de csak ha a jóra, a harmóniára a gyarapításra törekszünk, akkor tudjuk elfogadni, hogy a rossz is megtörténik. Ne törekedjünk a csökkentésre és a pusztításra tehát, mert ez nem illik a Feng-shui szelleméhez.

Legegyszerűbb egy szobával kezdeni az öt elem módszer szerinti átalakításokat. A változtatásokat addig végezzük, míg az öt elem egyensúlya létre nem jön és a chi elkezd áramolni a szobában. A chi áramlását úgy vehetjük észre, hogy egyfajta frissességet érzünk, és sokkal kellemesebben érezzük magunkat is ebben a szobában.

A SZEMÉLYES ELEM MEGHATÁROZÁSA

A személyes elem meghatározása többféleképpen is lehetséges. Az első módszer az irányoknak megfelelő számítási mód, amelyet Li mester is használ (Li Pak Tin). A személyes elem meghatározható még születési év szerint, illetve a születési idő szerinti aszcendensnek is van egy jellemző eleme.

Tapasztalataim szerint a születési év szerint meghatározott elem a legjellemzőbb ránk, de egyes időszakokban az aszcendensre jellemző elem is meghatározóvá válhat.

I. MÓDSZER

Az irányoknak megfelelő elemek:

Kelet - Délkelet	- Fa
Dél	- Tűz
Délnyugat - Északkelet	- Föld
Nyugat - Északnyugat	- Fém
Észak	- Víz

A kiszámított iránytűszámoknak megfelelő elemet a lo-shu alapján lehet meghatározni.

4	9	2
FA	Tűz	Föld
3	5	7
FA	Föld	Fém
8	1	6
Föld	Víz	Fém

3. Ábra - A lo-shu bűvös négyzet

A számunkra kedvező és kedvezőtlen irányok meghatározására ki kell számítani, hogy a pa-ce irányvonalak közül melyikhez tartozunk.

Férfiak:

- $(100 - \text{a születési év két utolsó jegye}) / 9$
- a maradék lesz az iránytűszám
- ha nincs maradék, akkor a 9-est tekintjük iránytűszámunknak.

Példa: 1962 a születési év

$$100 - 62 = 38$$

$$38 / 9 = 4 \text{ marad } 2$$

A pa-ce iránytűszám a 2-es.

Megjegyzés: 2000 után a maradék + 1 lesz az iránytűszám

Nők:

- (a születési év két utolsó számjegye - 4) /9
- a maradék lesz az iránytűszám
- ha nincs maradék, akkor a 9-est tekintjük iránytűszámnak.

Példa: 1962 a születési év

$$62-4=58$$

$$58/9 = 6 \text{ marad } 4$$

A pa-ce iránytűszám a 4-es

Megjegyzés: 2000 után a maradék - 3 lesz az iránytűszám

Az iránytűszámot megkeressük a 3. ábrán látható lo-shu ábrán és ebből megtudhatjuk a személyes elemünket és az irányunkat. A lo-shu ábra „víz” oldalán van az északi irány a kínai hagyományoknak megfelelően.

II. MÓDSZER

A mellékelt táblázatban megkeressük a születési időpontunknak (év, hónap, nap) megfelelő elemet. A táblázat tartalmazza az adott időszakhoz hozzárendelt állatövi jegyet is.

Elem	Naptári időszak	Állatjegy		Elem	Naptári időszak	Állatjegy
FÉ	1900.1.31.-1901.2.18.	Patkány		FÖ	1949.1.29.-1950.2.16.	Bivaly
FÉ	1901.2.19.-1902.2.7.	Bivaly		FÉ	1950.2.17.-1951.2.5.	Tigris
V	1902.2.8.-1903.1.28.	Tigris		FÉ	1951.2.6.-1952.1.26.	Macska
V	1903.1.29.-1904.2.15.	Macska		V	1952.1.27.-1953.2.13.	Sárkány
FA	1904.2.16.-1905.2.3.	Sárkány		V	1953.2.14.-1954.2.2.	Kígyó
FA	1905.2.4.-1906.1.24.	Kígyó		FA	1954.2.3.-1955.1.23.	Ló
T	1906.1.25.-1907.2.13.	Ló		FA	1955.1.24.-1956.2.11.	Kecske
T	1907.2.14.-1908.2.1.	Kecske		T	1956.2.12.-1957.1.30.	Majom
FÖ	1908.2.2.-1909.1.21.	Majom		T	1957.1.31.-1958.2.17.	Kakas
FÖ	1909.1.22.-1910.2.9.	Kakas		FÖ	1958.2.18.-1959.2.7.	Kutya
FÉ	1910.2.10.-1911.1.29.	Kutya		FÖ	1959.2.8.-1960.1.27.	Disznó
FÉ	1911.1.30.-1912.2.17.	Disznó		FÉ	1960.1.28.-1961.2.14.	Patkány
V	1912.2.18.-1913.2.5.	Patkány		FÉ	1961.2.15.-1962.2.4.	Bivaly
V	1913.2.6.-1914.1.25.	Bivaly		V	1962.2.5.-1963.1.24.	Tigris
FA	1914.1.26.-1915.2.13.	Tigris		V	1963.1.25.-1964.2.12.	Macska
FA	1915.2.14.-1916.2.2.	Macska		FA	1964.2.13.-1965.2.1.	Sárkány
T	1916.2.3.-1917.1.22.	Sárkány		FA	1965.2.2.-1966.1.20.	Kígyó
T	1917.1.23.-1918.2.10.	Kígyó		T	1966.1.21.-1967.2.18.	Ló
FÖ	1918.2.11.-1919.1.31.	Ló		T	1967.2.19.-1968.1.28.	Kecske
FÖ	1919.2.1.-1920.2.19.	Kecske		FÖ	1968.1.29.-1969.2.16.	Majom
FÉ	1920.2.20.-1921.2.7.	Majom		FÖ	1969.2.17.-1970.2.5.	Kakas
FÉ	1921.2.18.-1922.1.27.	Kakas		FÉ	1970.2.6.-1971.1.26.	Kutya
V	1922.1.28.-1923.2.15.	Kutya		FÉ	1971.1.27.-1972.2.14.	Disznó
V	1923.2.16.-1924.2.4.	Disznó		V	1972.2.15.-1973.2.2.	Patkány
FA	1924.2.5.-1925.1.24.	Patkány		V	1973.2.3.-1974.1.22.	Bivaly
FA	1925.1.25.-1926.2.12.	Bivaly		FA	1974.1.23.-1975.2.10.	Tigris
T	1926.2.13.-1927.2.1.	Tigris		FA	1975.2.11.-1976.1.30.	Macska
T	1927.2.2.-1928.1.22.	Macska		T	1976.1.31.-1977.2.17.	Sárkány
FÖ	1928.1.23.-1929.2.9.	Sárkány		T	1977.2.18.-1978.2.6.	Kígyó
FÖ	1929.2.10.-1930.1.29.	Kígyó		FÖ	1978.2.7.-1979.1.27.	Ló
FÉ	1930.1.20.-1931.2.16.	Ló		FÖ	1979.1.27.-1980.2.15.	Kecske

FÉ	1931.2.17.-1932.2.5.	Kecske	FÉ	1980.2.16.-1981.2.4	Majom
V	1932.2.6.-1933.1.25.	Majom	FÉ	1981.2.5.-1982.1.24.	Kakas
V	1933.1.26.-1934.2.13.	Kakas	V	1982.1.25.-1983.2.12.	Kutya
FA	1934.2.14.-1935.2.3.	Kutya	V	1983.2.13.-1984.2.1.	Disznó
FA	1935.2.4.-1936.1.23.	Disznó	FA	1984.2.2.-1985.2.19.	Patkány
T	1936.1.24.-1937.2.10.	Patkány	FA	1985.2.20.-1986.2.8.	Bivaly
T	1937.2.11.-1938.1.30.	Bivaly	T	1986.2.9.-1987.1.28.	Tigris
FÖ	1938.1.31.-1939.2.18.	Tigris	T	1987.2.29.-1988.2.16.	Macska
FÖ	1939.2.19.-1940.2.7.	Macska	FÖ	1988.2.17.-1989.2.5.	Sárkány
FÉ	1940.2.8.-1941.1.26.	Sárkány	FÖ	1989.2.6.-1990.1.26.	Kígyó
FÉ	1941.1.27.-1942.2.14.	Kígyó	FÉ	1990.1.27.-1991.2.14.	Ló
V	1942.2.15.-1943.2.4.	Ló	FÉ	1991.2.15.-1992.2.3.	Kecske
V	1943.2.5.-1944.1.24.	Kecske	V	1992.2.4.-1993.1.22.	Majom
FA	1944.1.25.-1945.2.12.	Majom	V	1993.1.23.-1994.2.9.	Kakas
FA	1945.2.13.-1946.2.1.	Kakas	FA	1994.2.10.-1995.1.30.	Kutya
T	1946.2.2.-1947.1.21.	Kutya	FA	1995.1.31.-1996.2.18.	Disznó
T	1947.1.22.-1948.2.9.	Disznó	T	1996.2.19.-1997.2.6.	Patkány
FÖ	1948.2.10.-1949.1.28.	Patkány	T	1997.2.7.-1998.1.27.	Bivaly
FÖ	1949.1.29.-1950.2.16.	Bivaly	FÖ	1998.1.28.-1999.2.15.	Tigris

3. Táblázat - A születési időpontnak megfelelő elem meghatározása

III. MÓDSZER

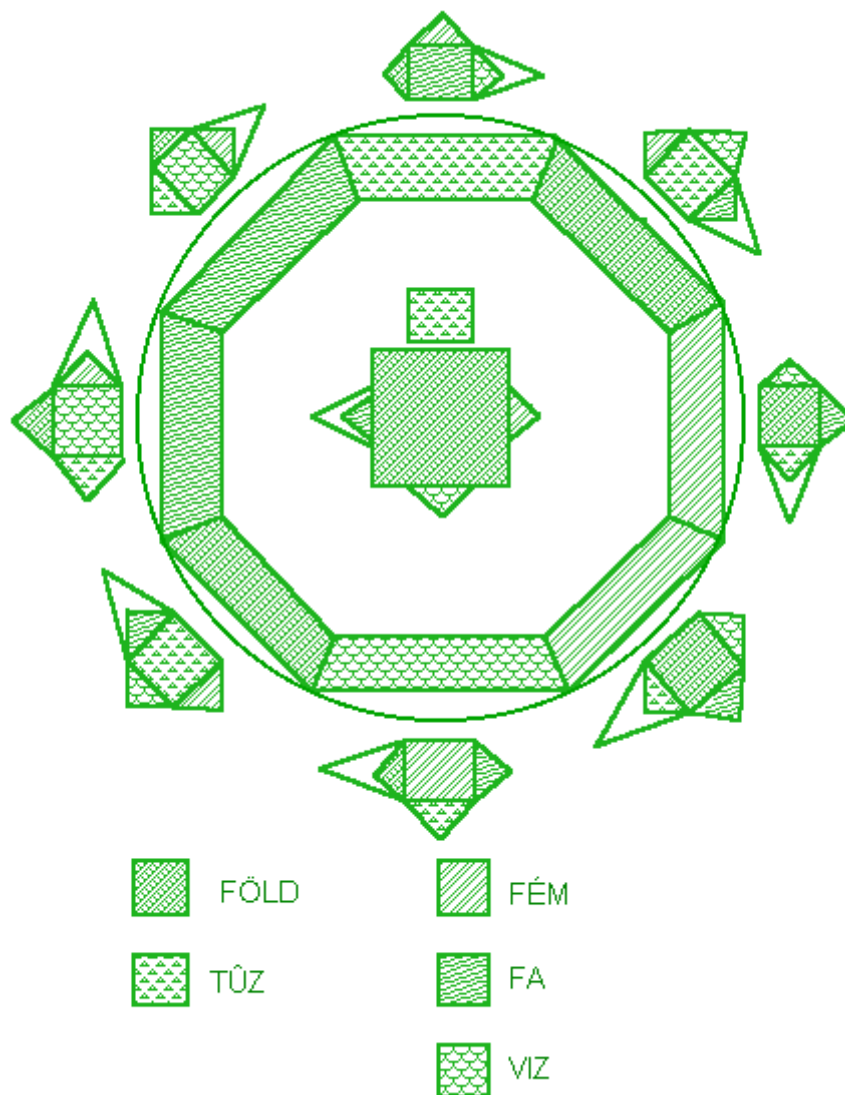
Az alábbi táblázatból az aszcendenshez tartozó elem meghatározható.

Óra	Jegy	Elem
23-1	Patkány	Víz
1-3	Bivaly	Víz
3-5	Tigris	Fa
5-7	Kecske	Fa
7-9	Sárkány	Fa
9-11	Kígyó	Tűz
11-13	Ló	Tűz
13-15	Kecske	Tűz
15-17	Majom	Fém
17-19	Kakas	Fém
19-21	Kutya	Fém
21-23	Disznó	Víz

4. Táblázat - Az aszcendenshez tartozó elem meghatározása

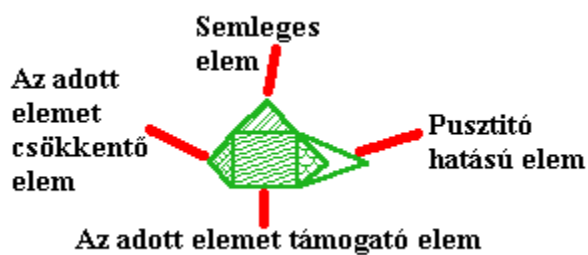
AZ ÖT ELEM ÁBRA HASZNÁLATA

Az öt elem módszer használatához készítettem egy segédeszközt, amellyel mindenki könnyedén felmérheti szobái - esetleg otthona- öt elem egyensúlyát és megteheti a szükséges változtatásokat.

2. Ábra - Az öt elem egyensúly vizsgálatához szükséges ábra

A 2. ábrán megadott jeleket a 3. ábra szerint kell értelmezni.

3. Ábra - Az öt elem ábra értelmezése

Az ábrát a ba-gua ábrához hasonlóan kell használni, az ábra „víz” oldalát illesztjük a bejáratra és eszerint értelmezzük a szobában lévő tárgyak öt elem egyensúlyát.

A REND

A Feng-shui nagy fontosságot tulajdonít a rendnek. A Feng-shui szerint azokon a helyeken, ahol rendetlenség van démonok kezdenek el gyülekezni, először kisebbek, aztán egyre nagyobbak. Egy gardrób szekrény, vagy egy kamra jó példa erre. A rendetlen helyek chije rossz, egészségtelen, így a rendetlenség káros hatással van arra a területre is, ahol található és ezen keresztül az emberre is. Például egy rendetlen ruhásszekrény az „egészség” oldalon ahelyett, hogy stabilizáló hatású lenne, egyenesen egészségi problémákhoz fog vezetni.

A Feng-shui alkalmazásának első lépése tehát a rendteremtés legyen. A környezet hatással van az emberre, ugyanakkor a külső rendben a belső rend is megmutatkozik. A Feng-shui szerint nemcsak a belső pszichés állapotunk befolyásolja azt, hogy hogyan alakítjuk ki környezetünket, de a környezetünk rendje is visszahat ránk, ezért fontos, hogy törekedjünk a rendre.

A következő példa alapján megérthetjük, hogy a rendre érdemes és fontos is törekednünk. A szigetszentmihályi posta megtekintésekor a postavezető elmondta, hogy fontosnak tartja, hogy a bankfalon ne legyenek hirdetések és a posta belső terét se árásszák el, ugyanis a postavezető tapasztalatai alapján a kultúrált környezet hatással van az emberekre, őket is kultúráltabbá teszi, és a dolgozók is igényesebben és jókedvűbben végzik a munkájukat. Az ügyfelek kevésbé ingerlékenyek és a konfliktus is kevesebb. Tapasztalták a dolgozók, hogy az ügyfelek messzebből is inkább idejönnek a környezet és a figyelmes kiszolgálás miatt. A postavezető elmondása szerint elég nehéz volt a dolgozókat rászoktatni arra, hogy tisztán tartsák a postát, tartsanak rendet az asztalokon és viseljék a munkaruhát, de most hogy ezt megszokták már meg is szerették és ehhez az igényszinthez már ragaszkodnak, az ügyfelek pedig szívesebben jönnek erre a postára messzebbi területekről is, mert itt mindig rend és tisztaság van és a dolgozók barátságosak.

Polcz Alaine „Rend és Rendetlenség” (Polcz,(1996.)) című művében az ember rendjéről, rendetlenségéről és ezek jelentéséről ír. Ebből a könyvből választ kaphatunk arra, hogy mik azok a dolgok, amiket a Feng-shui „démonoknak” nevez.

Polcz Alaine szerint a rend és a rendetlenség a lelkiállapot kivetülése a tárgyi világra. A tárgyak elhelyezésében megnyilvánuló rend-rendetlenség jelenséget két részre bonthatjuk:

- formai rend
- lényegi rend

A formai rend jellemzője: mindig szembetűnő, a tárgyak csoportosítására törekszik, a tárgyakkal kijelölt helye van. Az esztétikai igényt is a forma határozza meg.

A lényegi rend jellemzője: a tárgyak a használatnak megfelelően vannak elhelyezve, kijelölt helyük nincsen, a lényegi rend nem törekszik esztétikumra.

Az esztétikai rend a formai rend olyan változata, amikor az esztétikai szempontok előtérbe kerülnek.

Egy könyvespolc esetében a formai rend azt jelenti, hogy a könyvek betűrendben vagy témák szerint, esetleg nagyság szerint (esztétikai rend) csoportosítva vannak. A lényegi rend esetében a formai rend nincs jelen, a gyakrabban használt művek kézközelben vannak. Az esztétikai rend a nagyság szerinti csoportosítás esetleg az azonos színű csomagolás.

A rendviszonyok felborulása általában valamilyen belső állapotváltozást jelez. A rend felborulása a rendetlenség. A rendetlenség átmenetileg is kialakulhat időhiány vagy átmeneti stressz helyzetek eredményeként. A rendetlenség kaotikussá is válhat, ami még mindig előfordulhat időleges válsághelyzetek esetén, de egyébként súlyos elmebetegségek és depresszió kísérő tünete szokott lenni. Ez azt jelenti, hogy depresszió és elmebetegségek esetén szokott mutatkozni hosszú ideig tartó kaotikus állapot. A másik véglet, a túlzott rendesség, szintén pszichés zavarokra utal.

A rend jellemzője a lényegi és a formai rend megléte. A rendetlenség jellemzője a formai és a lényegi rendetlenség. A rend és a rendetlenség közötti átmeneti állapot a jó rendetlenség, ami formai rendetlenségből és lényegi rendből áll, és a rossz rend, aminek jellemzője a lényegi rendetlenség és a formai rend.

Az emberek rendviszonyi különbözőek. Erre példa egy könyves szekrény eltérő értékelése. Az egyik szemlélő szerint rendetlenség, hogy nincs bezárva, a másik szerint helyes, hogy nincs bezárva, mert nem normális az, aki az otthonában mindent zárva tart. Az egyik szerint lusta és igénytelen az, aki ilyen kevés könyvet nem rak betűrendbe, a másik szerint hivalkodás ilyen kevés könyvet betűrendbe rakni, mert a tulajdonos meg is jegyezheti, hogy melyik-melyik.

Előfordulhat, hogy az eltérő rendviszonyok feloldhatatlan konfliktushoz vezetnek. Az ilyen konfliktusok feloldása csak a rendviszonyok megváltoztatásával lehetséges, de a rendviszonyunkon csak akkor tudunk igazán változtatni, ha mi magunk is megváltozunk.

A démonok tehát belül vannak, a belső rendezetlenségeink, problémáink, és esetleges pszichés zavaraink kivetülései a tárgyi világba. Ahhoz, hogy harmonikussá tegyük az életünket mindenképpen szükség van a külső rendre, ami által a Feng-shui szerint a belső rend is elérhető.

EGY HÁZ ALAKJÁNAK HATÁSA

A különböző természetes formák hatást gyakorolnak ránk. A hatás alapja valamilyen hasonlóság is lehet, ezért környezetünk vizsgálatakor az intuíciónkra is szükségünk van, hogy ezeket a kedvező, vagy ártó hatásokat észrevegyük.

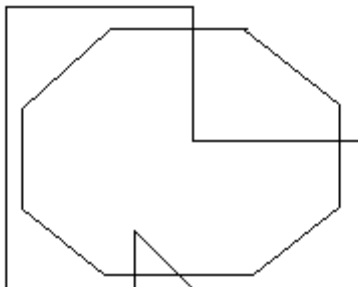
A Feng-shui tanításai szerint csak szabályos formákból lehet szilárd és biztos életet és szerencsét építeni. Ebből következik, hogy házunk építésekor, vagy lakásunk kiválasztásakor legyünk tekintettel arra, hogy a lakás vagy ház alakja minél szabályosabb legyen, lehetőleg téglalap vagy négyzet alakú. A kör illetve ba-gua forma szintén kedvező, de ezeket a formákat inkább bútorok, (pld.: ebédlő asztal, dohányzóasztal) kiválasztásakor alkalmazzuk. A kör forma, mint a teljesség és a tökéletesség szimbóluma mindenképpen Istennel van szoros kapcsolatban, ezért a tökéletes kör alaprajzú építmények „szent helyek”, amelyek mivel a kör nagy hatású öskép, ezt a tulajdonságot nagy erővel közvetítik lakóik felé. Kör alakú házat csak az válasszon, aki erősen spirituális beállítottságú, mert ebben az esetben az ő tökéletességre való törekvését ez támogatni fogja. Egy kör, vagy ba-gua alaprajzú házban mindenki megváltozik, akár akarja akár nem, mert ezek a formák olyan erővel hatnak.

Amennyiben egy ház vagy szoba alakja nem szabályos, akkor ez problémákat okozhat, amely problémákat a Feng-shui módszereivel orvosolni lehet, illetve meg lehet előzni. Szeretném azonban elmondani, hogy a különböző hiányosságok kiegyensúlyozása nem fogja száz százalékosan pótolni a hiányt soha, ezért új lakás vagy ház vásárlásakor ügyeljünk arra, hogy az általunk legfontosabbnak tartott ba-gua oldalon semmilyen sérülés vagy kiegyensúlyozatlanság ne legyen.

A következőkben át fogjuk tekinteni, hogy milyen kiegyensúlyozatlanságok és hiányosságok lehetségesek, és milyen módszerekkel lehet ezek hatását ellensúlyozni.

L-ALAKÚ HÁZAK

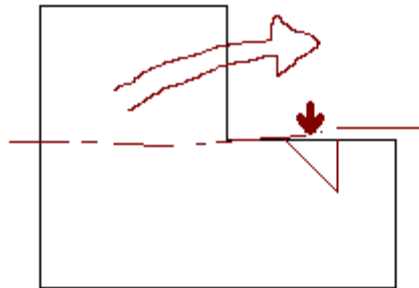
Egy L-alakú ház esetén egy, két sőt akár három gua is megsérülhet. Az 1. Ábrán látható háznak két guája is sérült, a „Hírnév” és a „Gyerek” oldal, ezenkívül a „Házasság” oldala teljesen hiányzik.

1. Ábra

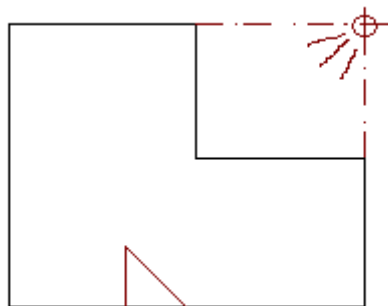
A 2. Ábrán látható eset még kedvezőtlenebb, mivel itt a három gua sérülése mellett egy ún. „leeső rész” is problémákat okozhat. A „leeső rész” a bejárat vonala mögötti rész, amelyet a

bejáratnál húzott képzeletbeli vonal szinte levág a ház többi részéről. Az a helység vagy szoba igyekszik eltávolodni a ház egészétől. Ha itt hálósoba van előfordulhat, hogy a házaspár valamelyike „eltávolodik” otthonától, vagyis egy ilyen helyzet házassági problémákhoz vezethet.

2. Ábra

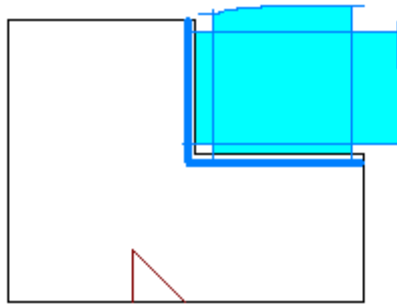
A 3. ábrán látható, hogy egy L-alakú ház esetén lehetőségünk van az oldalakat meghosszabbítani és a hiányzó sarok helyén valamilyen chi forrást elhelyezni.

3. Ábra

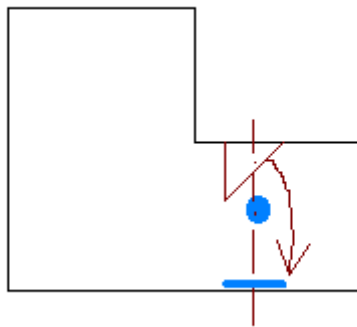
A „Kilenc Gyógymód” módszerei közül választhatjuk egy lámpa vagy egy szökőkút elhelyezését. A lámpa lehet egy kerti reflektor, amit a tetőre vagy a falra irányítunk, de egy lámpás is megfelelő. Fontos, hogy gyakran használjuk, mert akkor fejti ki igazán a kedvező chi termelő hatását. A lámpa helyett ültethetünk ide egy fát is. A fa itt jó chit termel és egyúttal hatásosan kiegészíti a házat. A fa kiválasztásánál legyünk tekintettel arra, hogy lehetőleg hosszú életű fajt válasszunk, amely azonban méreténél fogva nem fogja elnyomni a házat, mert az szintén káros lenne. Például ne válasszunk barackfát mert az nem hosszú életű és diófát se, mert az idővel túl terebélyessé nő.

A hiányzó részt a 4. Ábrán látható módon pótolhatjuk tükörrel is. A tükör, amelyeket a hiányzó sarkot határoló oldalakra függesztünk a meglévő részt átviszik a hiányzó területre, ezzel kiegészítik azt. A tükörök értelmszerűen alkalmazhatjuk, fontos tudnunk, hogy amikor egy hiányosságot szeretnénk pótolni, akkor minél nagyobb felületen érdemes tükröt használnunk, mert úgy hatásosabb.

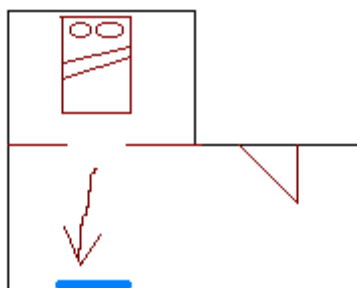
4. Ábra

Az 5. Ábrán láthatunk egy megoldást a „leeső rész” kiegyensúlyozására. A bejáratnál szemközt nagyobb méretű tükörrel áthozzuk a bejáratot, így a leeső rész nem számít leeső résznek. A kristálygömb azért szükséges, hogy minden ártó hatást semlegesíteni tudjunk a tükrözési tengelyen.

5. Ábra

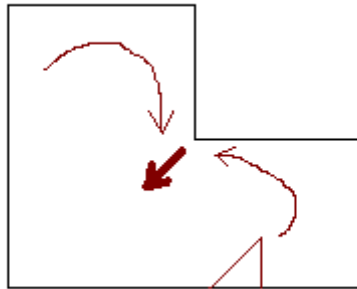
A 6. Ábrán látható egy másik megoldás, amikor a leeső részt hozzuk be a házba, így biztosítva jelen esetben a házassági problémák megelőzését.

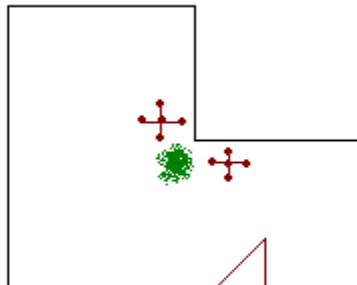
Ábra 6.

L-ALAKÚ SZOBÁK

Az L-alakú szobák esetén különösen gondot okoz a szobába belógó sarok. A 7. ábrán látható, hogy így a szobában nem tud a chi zavartalanul keringeni, és a belógó sarkoknál a chi áramlás felgyorsul és ártóvá válik. Ekkor az ártó hatás a szoba felé fog irányulni. Ez ellen a következőképpen védekezhetünk. Helyezzünk el a belógó sarok mindkét oldalán egy-egy mozgókát, amelyek szétszlatják az ártóvá váló, felgyorsult chi áramlást és egyúttal újra keringetik a szobában (8. Ábra).

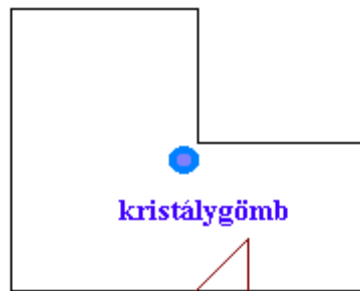

8. Ábra

9. Ábra

A saroknál elhelyezhetünk még valamilyen chi forrást, pld. egy lámpa vagy virág, mely ott jó chit termel. A formai hatás miatt inkább egy virágot javaslok, mivel a virág lombjai oldják és elfedik a sarok élet, így annak fenyegető hatása csökken.

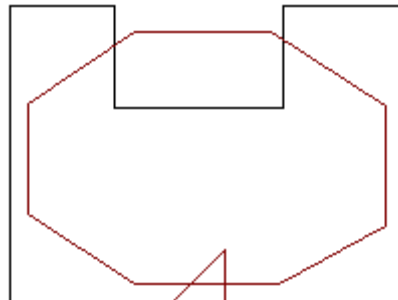

10. Ábra

A létrejövő ártó chi szétszlatására és jóvá alakítására használhatunk kristálygömböt, amely itt összegyűjti és jóvá alakítva szétszórja az ártó chit a lakásban. A kristálygömböt kombinálhatjuk növények elhelyezésével is.

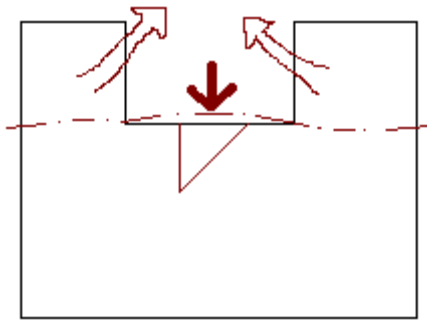
U- ALAKÚ HÁZAK

Az U-alakú házak a kedvezőtlen formák másik jellemző típusai. Ebben az esetben is több bagua oldal is sérülhet. Leeső részből U-alak esetében kettő van, így ez ebből a szempontból különösen kedvezőtlen.

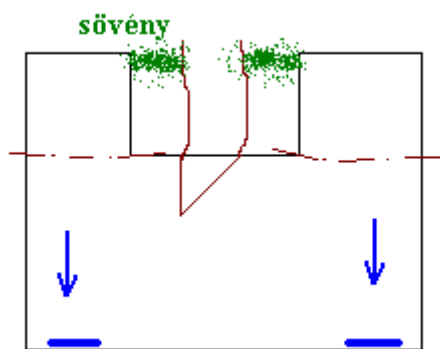

11. Ábra

U-alakú ház kiegyensúlyozására építhetünk sövényt a hiányzó szakaszon, ezzel is jelezve az összetartozást. Fontos, hogy a hiányzó oldal és a ház összetartozását valamilyen módon hangsúlyozzuk, így megteremthetjük a ház szabályos formáját. A 12. Ábrán látható, hogy U-alak esetén mindkét leeső részt vissza kell hoznunk, ezt tükrök segítségével tehetjük meg.

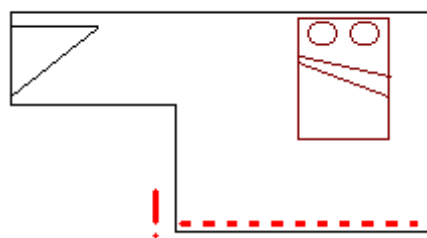
12. Ábra

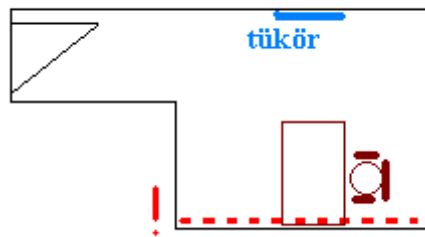
13. Ábra

BÁRD ALAK

Az L-alak speciális esetének tekinthető a „bárd” alakú ház vagy szoba. A kedvezőtleniséget itt az okozza, hogy a nyeles szoba vagy ház alakja egy bárdhoz hasonlítható. A bárd kritikus és veszélyes területe az éle, ezért a veszélyek elkerülése végett ágyat, tűzhelyet, íróasztalt ne helyezünk el a bárd élén.

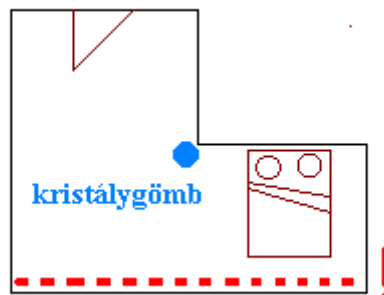
14. Ábra

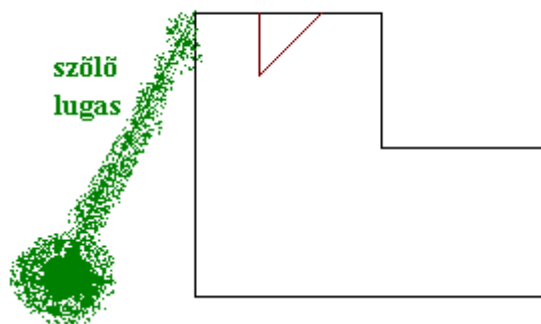
15. Ábra

CSIZMA ALAK

A „csizma” alak kedvezőtlenségének alapja szintén a hasonlatosság, amelynek a Feng-shui nagy jelentőséget tulajdonít. A veszélyt okozó terület itt a csizma talpa, ezért ide ne helyezzünk ágyat, íróasztalt, és tűzhelyet.

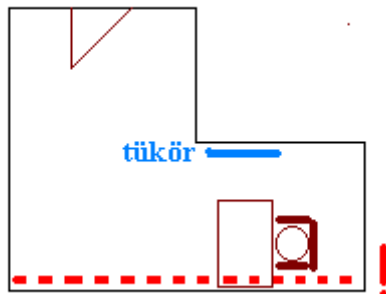
16. Ábra

16a. Ábra

A csizma alak ellensúlyozására használható egyik módszer az, hogy a csizma talpát kiegyensúlyozzuk. Ez azt jelenti, hogy egy sövényvel - szőlő vagy hajnalka - kikötjük egy fához, így a csizma nem tud megmozdulni, vagyis a talpára állni, úgy hogy már nem jelent veszélyt.

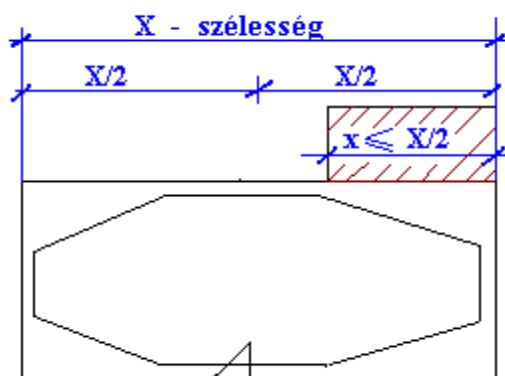
Másik megoldás, hogy ha nem akarjuk vagy nem tudjuk az íróasztalt elmozdítani a talptól, akkor egy tükörrel áttükrözhetjük a szemközti oldalra. Ebben az esetben a tükör kettős célt szolgál, mert egyúttal a hiányzó sarkot egészíti ki.

17. Ábra

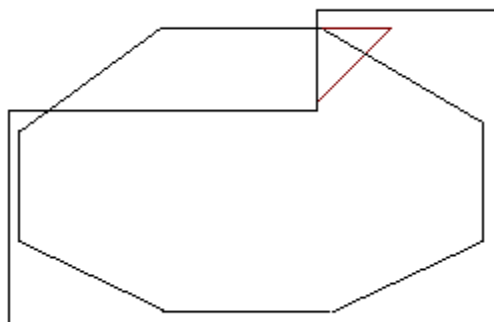
KEDVEZŐ ÉS KEDVEZŐTLEN L- ÉS U-ALAK

Előfordulhat olyan eset, hogy egy szárnyépület kedvezővé válik és erősítőleg hat az adott ba-gua oldalon. **Ha a szárnyépület szélessége a ház teljes szélességének felénél kisebb, vagy azzal egyenlő, akkor a szárnyépület pozitív jellemzőnek minősül, és erősíti az adott ba-gua oldalt.** A 18. Ábrán szereplő példában a sraffozottan jelölt szárnyépület erősíti a ház „Házasság” oldalát.

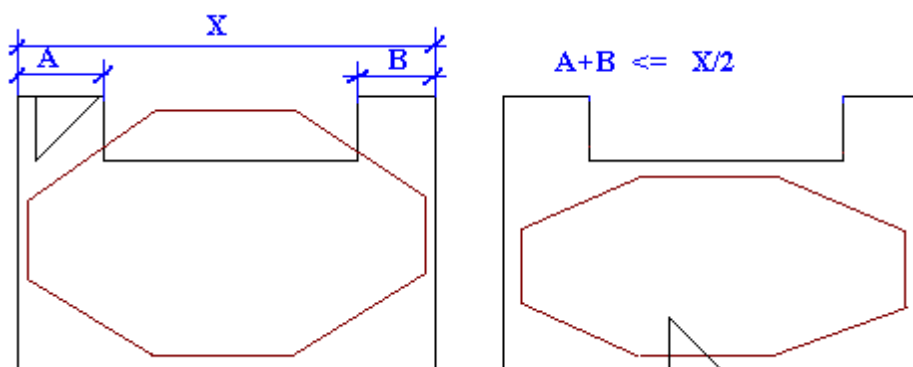
18. Ábra

Abban az esetben azonban, ha a bejárat a szárnyépületben van, a méretétől függetlenül a szárnyépület is része lesz a ház ba-guájának, és ennek következtében jelentős ba-gua területek fognak sérülni.

19. Ábra

U-alak esetében a két kisebb toldalék épület együttes szélességének kell kisebbnek lennie, mint a teljes szélesség fele. U-alak esetében szintén kedvezőtlen, ha a szárnyépületen van a bejárat.

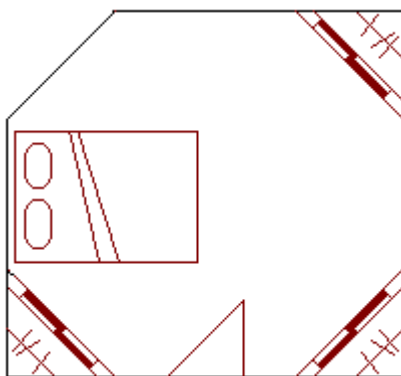
20. Ábra

FERDE FALAK

A ferde falak különösen kedvezőtlenek, mivel megjósolhatatlan kellemetlenségeket okozhatnak és esetenként akár négy ba-gua oldal is sérült lehet.

ÖTÖDIK FAL

A ferde falak első típusa az un. „ötödik fal” típus (21. Ábra). Hálószoza esetében, mivel nem szabad tükröt elhelyezni lehetséges ba-gua alakot is létrehozni a sarkok leválasztásával. Ha a szoba mérete megengedi tolóajtóval elválasztott gardrób alakítható ki. Dolgozószoba vagy konyha esetében alkalmazhatunk tükröt is.

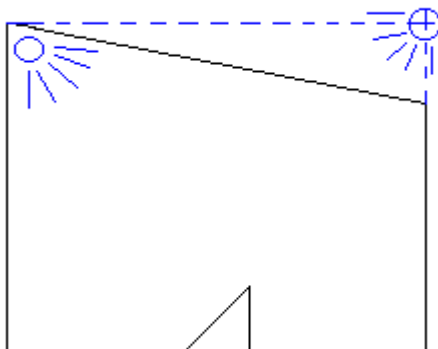
21. Ábra

TELJES FERDE FAL

A második típus a teljes ferde fal. Ebben az esetben egy lakás vagy szoba teljes fala ferde, ami három gua helyzetét is bizonytalanná teszi.

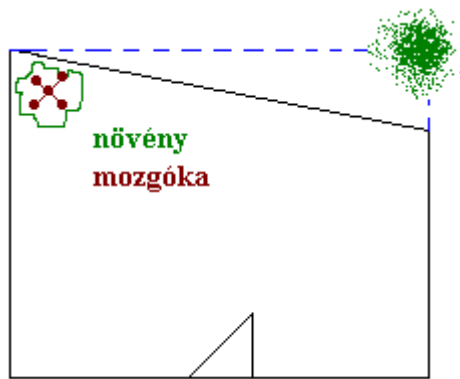
Egy ház esetében az L-alakú sérüléseknél leírt külső módszereket is alkalmazhatjuk, illetve minél nagyobb tükör elhelyezésével próbálhatjuk kiegyensúlyozni a ferdeséget. A sérült gua területeket a ház egyes helységein belül meg kell erősíteni a „Kilenc Gyógymód” segítségével.

A ferde falú szobák problémája még, hogy a chi áramlás az éles, szűk sarokban megrekedhet és ártóvá alakul.

22. Ábra

A 22. Ábrán látható, hogy egy lámpát helyezünk el ott, ami jó chit termel a sarokban, így felélénkíti a megrekedt, pangó chit. A 23. Ábrán látható, hogy egy növényt is alkalmazhatunk chi forrásként. Mindkét módszer kiegészíthető kristálygömbbel, vagy mozgókával. A mozgóka ebben az esetben élénkítően hat, mert mozgásba képes hozni a pangó chit, valamint a növény által termelt jó chit is körbeáramoltatja a lakáson.

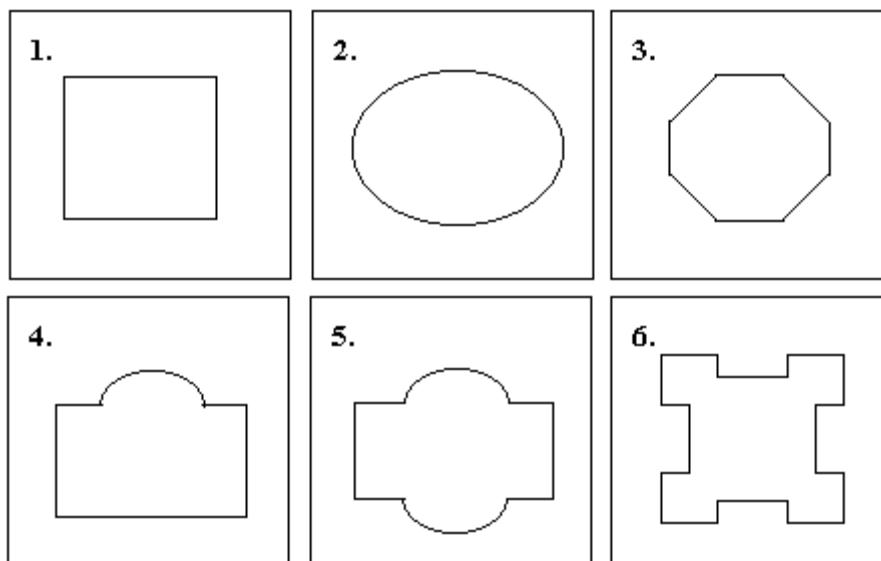

23. Ábra

A ferde falon nyitott ajtó különösen kedvezőtlen, mivel instabillá teszi a szoba chi áramlását, emiatt a ba-gua nem illeszthető a szobára. Ilyen esetben amennyiben a lakás bejárata jól definiált, az fogja meghatározni a szoba ba-guáját is.

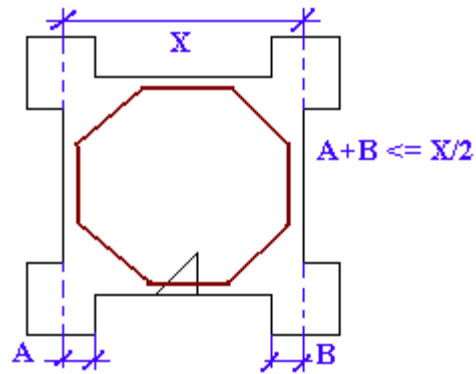
KEDVEZŐ HATÁSÚ FORMÁK

A következő formák kedvezőnek tekinthetők egy ház esetében:

24. Ábra

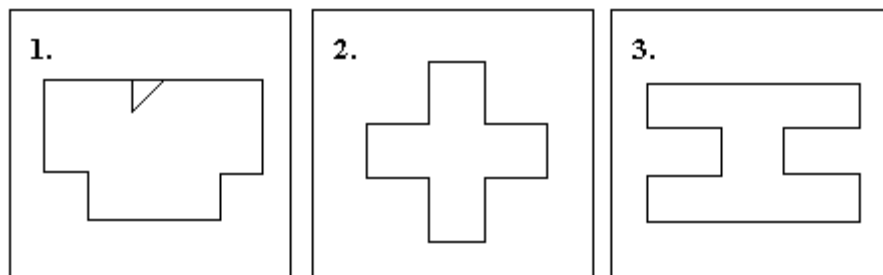
A négyzet (1.), a téglalap, a kör, az ellipszis (2.) és a ba-gua (3.) forma mint ősképek különösen erőteljes és jó hatást gyakorolnak lakóikra. A 4. és 5. képen látható ellipszis alakú toldalék lágyan vezeti a chit, és emiatt erősíti azt a ba-gua oldalt, ahol található. A 6. képen látható esetben négy ba-gua oldal is erősített, így ez különösen szerencsés elrendezés. A 6. képen látható esetet a 25. Ábrán részletesebben is megtekinthetjük. Itt a toldalékok hatásának értékelésénél - az U-alak elemzéséhez hasonlóan - mindkét szárnyépület szélességét figyelembe kell vennünk, de nem a teljes méretük számít, csak az a méret, amely az alapépülettel egybeesik.

25. Ábra

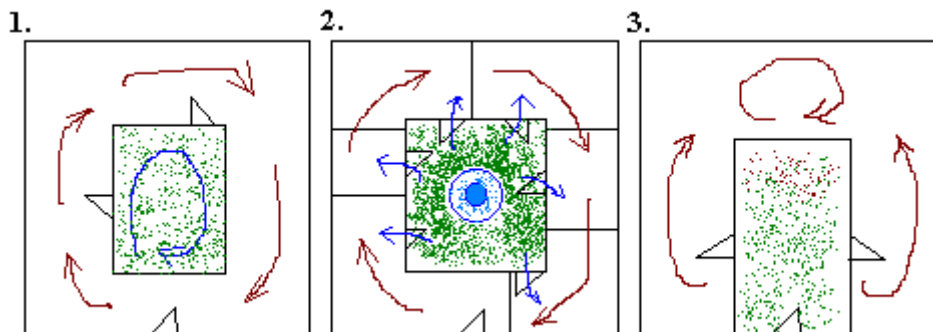
KEDVEZŐTLEN FORMÁK

Vannak olyan ház formák, amelyek szabályosságuk ellenére kifejezetten rosszak, mivel több ba-gua terület sérülését okozzák. Ezek közül is a legrosszabb a „sebesült sárkány” néven ismert forma, ahol négy terület hiányzik (2. kép).

26. Ábra

ÁTRIUMOS HÁZ

27. Ábra

Az átriumos házak jellegzetessége a belső udvar. Manapság ez az házépítési forma nem túlságosan elterjedt, de az ókori világban mindennapos volt például Mohendzso-daróban,

Mezopotámiában és az ókori Rómában. Feng-shui szempontból azok az átriumos házak érdekesek számunkra, amelyek családi háznak számítanak. A belső udvaros bérházakban több család is lakik, így egy ilyen lakás esetén mindig csak az egy család által lakott területet kell figyelembe venni, mert a ház egészének hatását nem vesszük figyelembe.

A 27. ábra 1. képén látható ház közepén található a belső udvar. A ba-gua Közép föld elemű, emiatt kedvező, ha a belső udvart inkább kertként alakítjuk ki. A ház a belső kapcsolatok révén átjárható, így csak kevés ajtó nyílik az átriumra, így a chi kiegyensúlyozottan tud áramlani a kertben és a lakásban is, a Közép hiánya valójában nem hiány, mivel ebben az esetben az átrium inkább egy sajátos „helységnek” tekinthető. A 2. képen a lakás chi ellátottsága és a chi szabad áramlása szintén biztosított. Az egyetlen probléma, hogy túl sok ajtó nyílik az átriumra, vagyis sokféle hatás gyülekezik itt, és túl sok „száj eszi” az átrium chijét. Ennek ellensúlyozására telepíthetünk szökőkutat ide, ami chit termel, emellett a víz a mozgással szét is osztja a létrejövő jó chit. A 3. képen szereplő átriumos ház egy különösen rossz adottságú U-alakú ház példája, ahol a ba-gua Közép is megsérült. Látható, hogy a hiányzó rész miatt a chi nem tud körkörösén áramlani, hanem helyenként pangóvá válik és megreked. Ebben az esetben az U-alaknál említett megoldásokat alkalmazhatjuk, ezenkívül valamilyen módon hangsúlyozhatjuk a közepet is, például egy négyzet alakú terecskét alakíthatunk ki agyagtéglaiból.

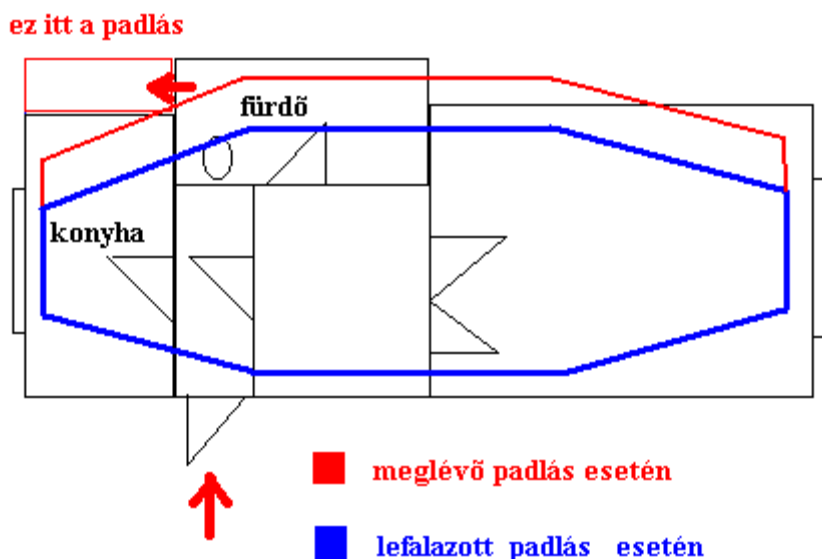
PÉLDÁK

1. ESET

Ezt a lakást egy régi nagypolgári ház egyik nagyobb lakásából átalakították át és leválasztották le. A belmagassága emiatt 4,00 m körül van. A házaspár, aki szerette volna megvenni a segítségemet kérte, amiatt, hogy megállapítsam Feng-shui szempontból megfelelő-e ez a lakás vagy nem. Ilyen esetben több külső tényezőt is mérlegelni kell, mielőtt a lakást magát vizsgáljuk, ezek a következők: a közvetlen környék, a szomszédos házak, ha van telek, akkor a növények állapotát tüzetesen szemrevételezni kell, meg kell tudni, hogy kik voltak az előző lakók (lehetőleg az első lakóig visszamenően) és hogy miért is adják el. Nagy jelentőségű ilyenkor az, hogy az első látogatásunkkor történt-e valamilyen bajos esemény pld.: felkapcsoláskor kiégett egy izzó. Itt a környék megfelelő volt, semmi külső zavaró tényező nem volt, a lakás előéletével kapcsolatban sem merült fel semmi lényeges akadály.

A lakás érdekes eleme volt a „padlás”. Ez a padlás tulajdonképpen úgy alakult ki, hogy mivel nagy volt a belmagasság a kamrát a két szomszéd „megfeleltette” olyan módon, hogy vízszintesen kettéosztották. Az alsó rész 2,00 m magasságig a szomszéd lakáshoz tartozott, a felső rész 2,00 m-től 4,00 m-ig az általam vizsgált alsó lakáshoz. A fürdőszobából egy létra segítségével lehetett ezt a padlást megközelíteni. A Feng-shui szerint, mivel a bejárat a chi szája és mivel a padlásra fel lehetett a fürdőszobán keresztül jutni, tehát része a lakásnak, mivel a chi áramlása oda is eljut. Ekkor az ábrán piros színnel rajzolt ba-guát kell mérvadónak tekinteni, amely szerint a hírnév és a házasság oldal sérült.

A LAKÁS ALAPRAJZA ÉS BAGUÁJA

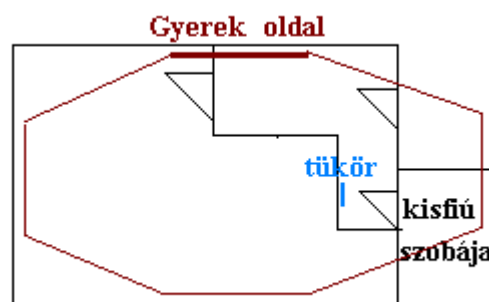
28. Ábra - A lakás alaprajza

Mivel a házasság oldalt fontosnak tartották, ezért azt javasoltam, hogy a padlást falazzák el, mert ekkor a lakás ba-gua állapota megváltozik, mert a padlás nem lesz tovább része a lakásnak, nem áramlik ott többé keresztül a lakás chije. A kék színnel rajzolt ba-gua arra az esetre érvényes, ha elfalazzák a padlást. Ekkor a kiemelkedés a hírnév oldalt erősítő hatássá válik, ennek oka, hogy így már a szárnyépület szélessége kisebb lesz, mint a lakás teljes szélességének fele. Sajnos pont egy „vizes” helyiség kerül ide a tűz oldalra, emiatt az erősítés nem fog annyira érvényesülni, de legalább a házasság oldal sérülésmentessé válik.

Ennek a lakásnak a másik hátrányos eleme a meglévő chi elvezető ablak-ajtó-ajtó-ablak tengely. E mentén a chi gyorsan utat talál kifelé és nem tud a lakásban keringeni. A tengely hosszú, keresztülmegy minden helység közepén így sok chit el tud vezetni, ezért mozgókával és kristálygömbökkel mindenképpen gyengíteni kell ezt a hatását.

2. ESET

Egy édesanya fordult hozzám a kislánya rendetlen és kezelhetetlen viselkedése miatt. Kértem, hogy mutassa meg a lakásuk alaprajzát, ezt a 29. ábrán láthatjuk. Rögtön tisztáztuk, hogy a „leeső rész” okozza a problémát és emiatt a kamaszodó gyerek eltávolodási kísérletei fel tudnak erősödni, hiszen pont ezen a területen van a szobája. Javasoltam, hogy ne avatkozzon bele a gyerek rendviszonyaiba, mert nem segít vele, ha rendet rak helyette, mert a Feng-shui tanításai szerint a „rendünket” nem teremtheti meg senki más számunkra csak mi magunk. Javasoltam neki, hogy inkább próbáljon meg valahogy máshogy segíteni a gyereknek, és helyezzen el egy tükröt a folyosón, ami visszahozza a gyerekszobát a házba, és erősítse meg a ház és a nappali gyerek oldalát a „Kilenc Gyógymód” segítségével. Ilyen esetekben, amikor valakinek szeretnénk igazán segíteni ezt megtehetjük valamilyen felírat, rajz, vagy kollázs segítségével. Itt azt ajánlottam, hogy készítsen egy kollázst arról, hogy mit kíván a gyereke és azt helyezze el a ház gyerek oldalán.

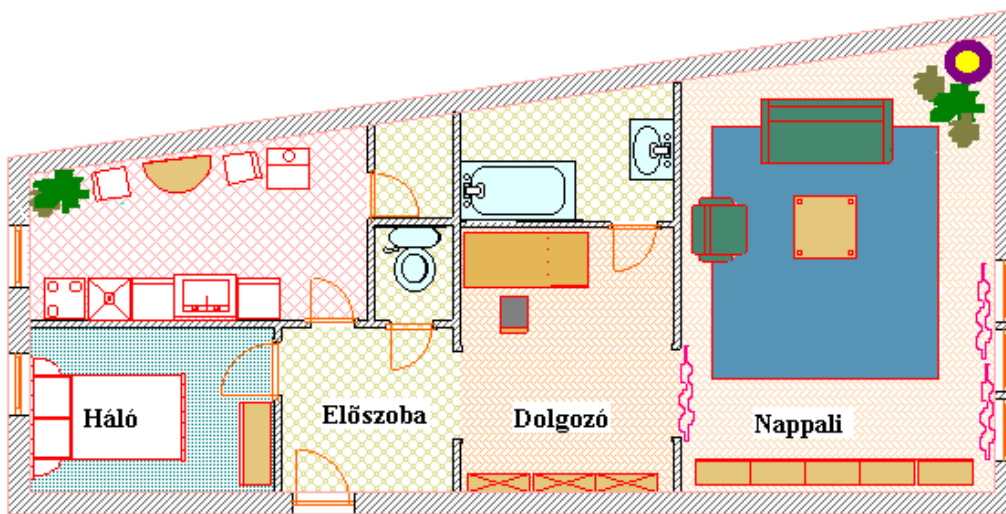

29. Ábra - A lakás alaprajza a leeső résszel

3. ESET

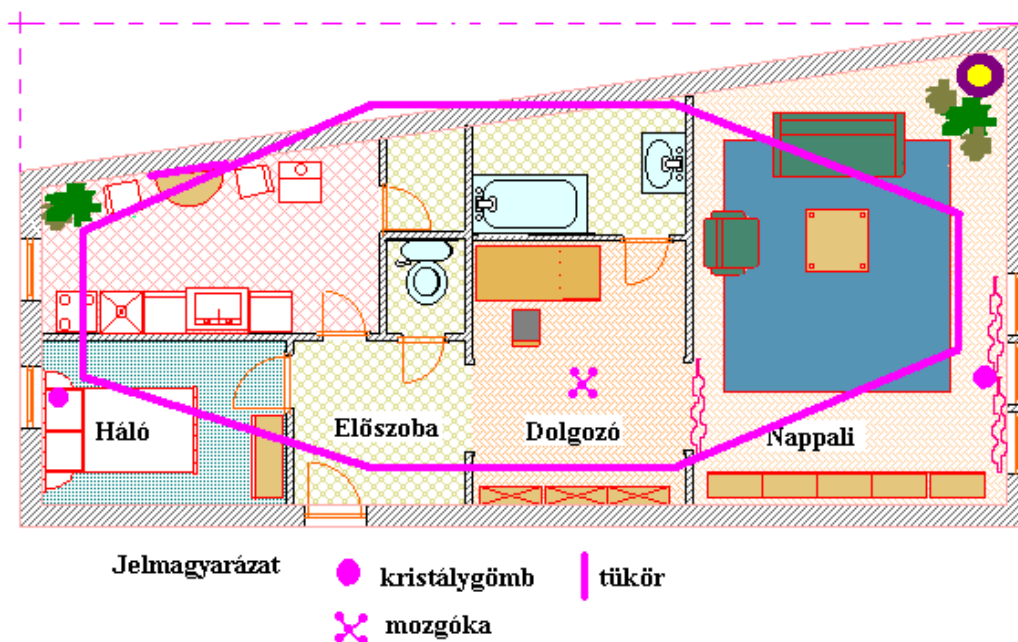
Ez a lakás egy fiatal közgazdász lakása. Látható, hogy a lakás adottságai rosszak, mivel egy teljes fala ferde, ami behatárolhatatlan rossz dolgokat okoz a lakónak, mivel a „Gazdagság”, a „Hírnév” és a „Házasság” oldal sérült, valamint az egész lakáson keresztülmegy egy ablak-ajtó-ablak tengely, ami kivezeti a chit a lakásból, valamint a chi a tengely mentén felgyorsulhat és ártóvá alakul.

A problémák megoldásaként először az ablak-ajtó-ablak tengelyt igyekeztem felszámolni. Ennek érdekében egy-egy kristálygömböt helyeztünk el a hálósoba és a nappali ablakában, és egy mozgókát a dolgozó szobában. A dolgozó szobán nincsen ajtó emiatt a chi áramlás útjában nincsen semmi, ami lassíthatná. A nappali szoba bejáratánál elhelyezett függöny némi zártságot biztosít. A függöny anyaga színes virágokkal hímzett tüll. Ebből az anyagból készült a nappali ablakának függönye is.

30. Ábra - A lakás berendezési alaprajza

A továbbiakban helységenként kell megvizsgálni a lakást, hogy a szükséges ba-gua területeket megerősítsük. A nappali bútorzata adott volt, itt egy indirekt állólámpát helyeztem el a szoba „Gazdagság” sarkába. Mivel a lakás „Gazdagság” sarka sérült, ezért a szobában erősíteni kell ezt a sarkot, ami egyúttal a szoba „Házasság-Önismeret” sarka is. A jó chi termelése miatt itt még virágokat is telepítettünk. A dolgozó szobában az íróasztal fölé polcok kerültek, melyekre különböző helyekre három db csiptetős lámpát lehet elhelyezni, így az a munkaterület világítható meg, amelyik éppen szükséges. Mivel a íróasztal mellett éppen a bejáratnak háttal lehet csak ülni, így az asztalra egy kisebb méretű tükört tettünk, amelyből jól látható a bejárat. A dolgozó szobában sor került egy egyedileg tervezett beépített könyvespolc elhelyezésére is. A könyvespolc mögötti teljes falat türkiz kék dekorfestéssel festettük ki, mivel a tulajdonos víz elemű és a „Karrier” oldal eleme is víz. A dekorfestés úgy készül, hogy egy sötétebb alapszínre szivaccsal felvisszük a világosabb árnyalatot, ezáltal egy érdekes, rusztikus felületet kapunk. A színek alkalmazása nagyon erőteljes Feng-shui eszköz, éppen ezért nagyon oda kell figyelni az alkalmazás módjára. Itt a tulajdonos előmenetelét ez a megoldás rendkívül hatásosan segíti elő. A beépített polc felső párkányában beépített világítás van, amely chi forrásként működve jó chit termel a „Karrier” oldalon. A hálószoba alapvető színe szintén a kék lett. Világításként javasoltam, állólámpát és külön olvasó lámpát, amelyek alkalmazása meghittebb hangulatot teremt, nem beszélve arról, hogy a szoba szűkössége miatt nem célszerű központi lámpát elhelyezni, mert az mindenképpen az ágy fölé kerülne, ami pedig egészségi problémákhoz vezet. Általánosságban tanácsolható, hogy kerüljük el lámpák függesztését az ágy fölé. A konyhában elhelyeztünk egy tükört az asztal fölé. Ez a tükör kiegészíti a hiányzó oldalt, amely hiány a „Gazdagság” területen a legnagyobb és egyben a legkedvezőtlenebb is. Az ebédlő asztal fölött elhelyezett tükör egyúttal „megkétszerezi” az étel mennyiséget, ami kétszeres gazdagságot is jelent, ilyen módon két módon is javítja a hiányzó „Gazdagság” oldalt.

31. Ábra - A lakás Feng-shui elemzése

A Feng-shui segítségével sikerült „testre szabnunk” ezt a lakást. A javasolt megoldásokkal ez a lakás a lakójával harmóniába került, ez úgy mutatkozik meg, hogy lakója jól érzi magát benne. Saját bevallása szerint „szerelmes a lakásba” és legszívesebben állandóan csak otthon tartózkodna. Ez a lakás jól példázza, hogy a Feng-shui segítségével még a legrosszabb adottságok is jóra fordíthatók.

A LAKÁS HELYISÉGEI

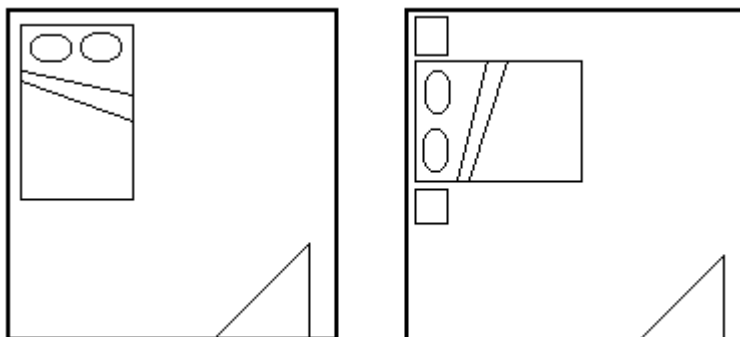
A bútorok elhelyezése is befolyásolja egy lakás chi áramlását, emiatt van néhány szabály, amit figyelembe kell vennünk. A Feng-shui szempontjából az ágyak, az íróasztal és a tűzhely elhelyezése a legfontosabb, így ezekre különös gondot kell fordítanunk. A továbbiakban a lakás helyiségeit szeretném bemutatni.

HÁLÓS ZOBA

A hálószoba a pihenés és az alvás színtere, ezért a kialakítása fontos, különben házassági és egészségi problémákat okozhat. Ha rosszul helyezzük el az ágyunkat, akkor a chi kiegyensúlyozatlanná válik, emiatt nem tudunk megfelelően pihenni és végül ez vezet egészségi problémákhoz. Az ágyunk elhelyezésekor két fontos dolgot kell figyelembe vennünk. Az egyik, hogy az ágyban fekvve rálássunk az ajtóra, hogy mindig tudatában lehessünk annak, ha valaki belép, a másik, hogy minél messzebb helyezzük el az ágyunkat, hogy a külső zajok és egyéb zavaró körülmények ne érhessenek bennünket közvetlenül.

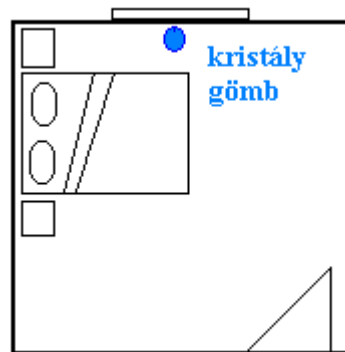
Fontos, hogy az ágyban fekvve rálássunk a szoba bejáratára, hogy láthassuk azt, aki belép. Az ember alapvetően természeti lény, ebből adódik, hogy a támadásokra reagál tudatosan, de a tudatosságtól függetlenül is. A szoba ajtaján belépő személy kiváltja a természeti lényre jellemző nem tudatos stressz-reakciókat. A váratlan helyzetben a szervezet azonnal felkészül a veszély elhárítására, ezt nevezem stressz-reakciónak. Amikor a stressz-helyzetekre reagálunk különböző fiziológiai folyamatok mennek végbe a szervezetünkben, az izmokban és az agyban nő a vérrellátás, nő a pulzusszám, az izmok összehúzódnak. Mivel ez a folyamat a szervezet nem tudatos reakciója, ezért tudatosan nem tudjuk befolyásolni, viszont chit veszítünk vele. Ha nem látjuk a belépőt és éppen olvasunk, vagy már félálomból rezzenünk fel, akkor az ijedtség - főként, ha ez a helyzet gyakran ismétlődik - idegessé tesz bennünket, csökken a chink, és végül az egészségünk is károsodhat. Abban az esetben, ha rálátunk az ajtóra a minket érő stressz csökken.

A Feng-shui „erőpozíciónak” nevezi azt a helyzetet, amikor egy ágy vagy asztal a bejáratától minél távolabb helyezkedik el. A távolság növeli a lehetséges támadás útját, ezért csökken a bennünket érő stressz. Az ágy elhelyezésének legkedvezőbb esete, ha az ágy „erőpozícióban” van és a rálátás a bejáratra is biztosított.

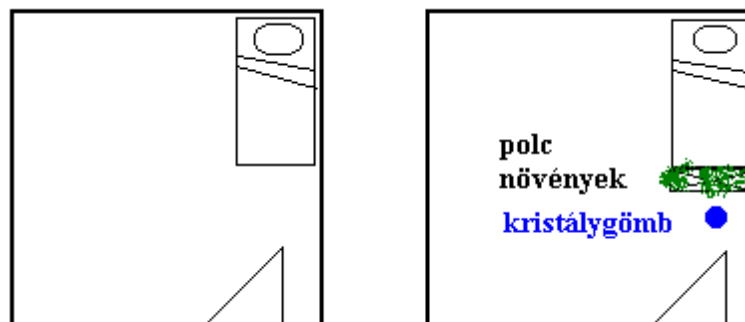
1. Ábra - Az ágy kedvező elhelyezése a hálószobában

Ha az ablak túl közel van az ágyhoz, akkor függeszthetünk az ablakba egy kristálygömböt, hogy távol tartsunk minden olyan ártó chit, ami esetleg megzavarná a pihenésünket.

2. Ábra - Kristálygömb elhelyezése az ablakban

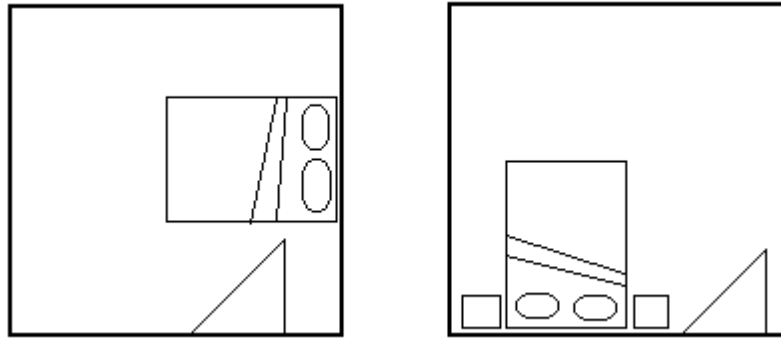
A 3. ábrán látható az ún. „lábbal előre” elrendezés. A kínaiaknál a koporsót vitték ki lábbal előre, az elnevezés innen ered, emiatt ez az elhelyezési forma kedvezőtlennek számít. Megoldásként az ágyat meg kell védenünk valamilyen módon.

3. Ábra - A „lábbal előre” elrendezés és egy megoldása

Nagyon fontos, hogy a hálószobában nem szabad tükröt elhelyezni, mivel egyrészt a tükör túlságosan felélénkíti a chit, másrészt zavaró lehet, ha félálomban mozgást érzékelünk a tükörben, mert ez szintén kiválthatja a stressz-reakciókat, vagy odavezethet, hogy rendszeresen fel is ébredünk emiatt éjszaka. Amennyiben mégis ragaszkodik valaki a tükörhöz, javasolható, hogy úgy helyezze el, hogy az ágyban fekvéskor közvetlenül ne látszódjon.

A 4. ábrán látható két kedvezőtlen elrendezésű hálószoba. Mindkét esetben az ágy túl közel van a bejáratú ajtóhoz, ami nyugtalanná teszi a lakókat, és a chijük is csökken. Ilyen esetekben több megoldás is alkalmazható (pld.: kristály), de a legcélravezetőbb mégis a szoba átrendezése.

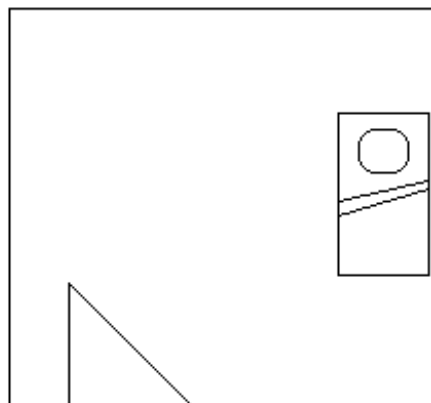
4. Ábra - Kedvezőtlen hálószoba megoldások

AZ ÁGY ELHELYEZÉSE ÉLETKORTÓL FÜGGŐEN

A hálószobákban az ágyak elhelyezése az életkortól is függ. Az egyes életszakaszokban az élet más-más területei válnak hangsúlyossá, ami kifejeződik az alvóhelyünk áthelyezésében is.

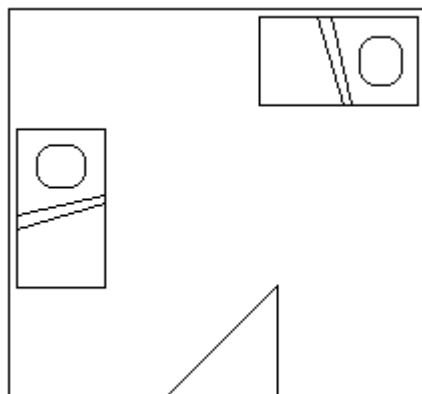
1. 0-13,14 éves kor

A gyerekeknek célszerű a 'gyerek' oldalon aludnia 13, 14 éves koráig. A gyerekszobának tágasnak kell lennie, hogy a gyerek tevékenységeihez legyen elég hely. A kisgyermek chije még nem stabil, ezért a mozgáshoz helyre van szüksége. A gyerekszobában nem célszerű nagy méretű bútorokat elhelyezni, mert az kedvezőtlenül hathat a gyerekekre. A gyerek chijét kiegyensúlyozhatjuk, ha valami fehérét helyezünk el a gyerek oldalán (virág, plüss állat). Ha a gyerek ágyát nem a 'gyerek' oldalon helyeztük el, tegyünk oda egy lámpát. 13, 14 éves korban a gyerek chije nemcsak instabil, de egy kicsit zavaros is. Ekkor még mindig kedvező, ha a gyerek oldalán van az ágya. Ha egy mozgó dolgot, mozgókát, vagy szélcsengőt, esetleg fényforrást helyezünk el a gyerek szemmagasságában, ez megnyugtató a chijét.

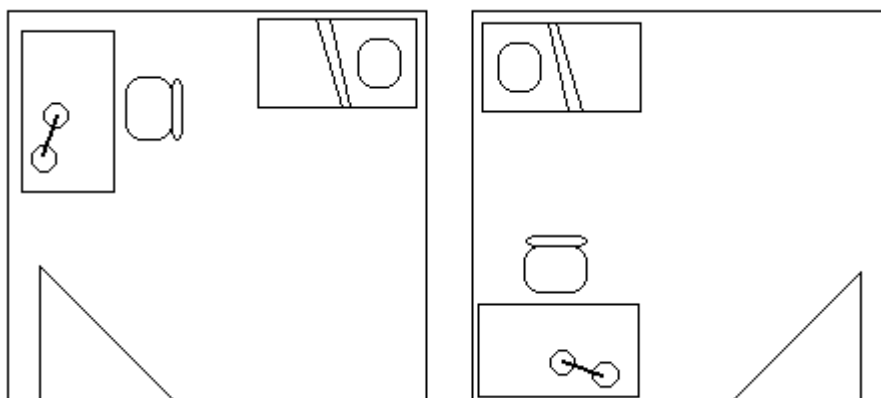

5. Ábra. - Az ágy elhelyezése 0-14 éves korig

2. 15-22 éves korig

6. Ábra. - Az ágy elhelyezése 15-22 éves korig

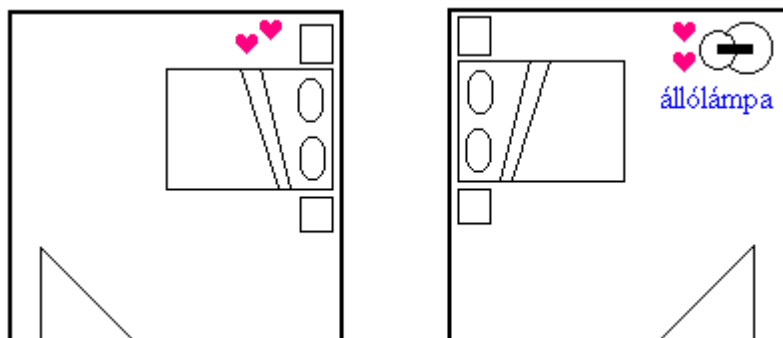
7. Ábra. - Íróasztal elhelyezése a gyerekszobában

Ebben az életkorban a gyerekek sokkal több stabilitásra és békére van szüksége, így már komolyabb bútordarabok is bekerülhetnek a szobába.

Az ágy vagy a 'család-egészség', vagy a 'házasság' sarokban helyezhető el. Az íróasztal vagy a 'gazdagság', vagy pedig a 'tudás' sarokba kerüljön, mert ezek a pozíciók segítenek majd a tanulásban.

3. Házaspárok hálósobája

Házaspárok esetében legkedvezőbb a 'házasság' oldal, de megfelelő pozíciónak számít a 'gazdagság' és az 'egészség' oldal is. Amennyiben az ágy nem került a 'házasság' oldalra, célszerű ott chi forrást (növény, lámpa, szobakút) elhelyezni, és páros dolgokat, mint például két szívecske, vagy két mackó.

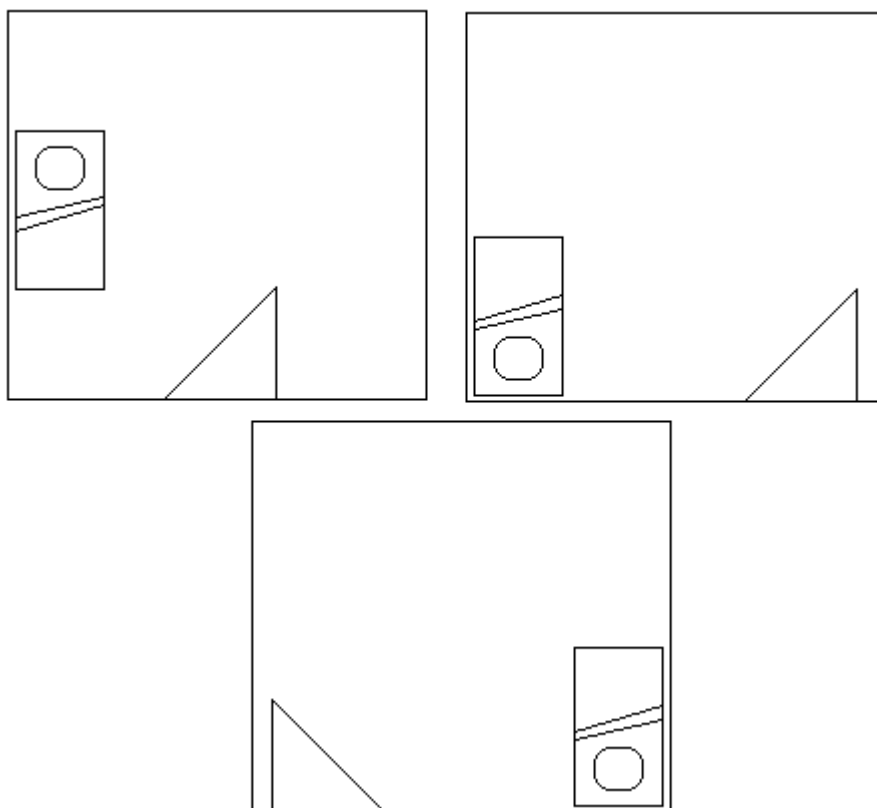

8. Ábra. - Az ágy elhelyezése házaspárok esetén

Chi forrásként itt a lámpa a legkedvezőbb, mivel a 'házasság' oldal a föld tengelyen fekszik, emiatt a tűz elem jó hatással van erre az oldalra. Lámpa helyett egy vagy két gyertya is megteszi.

4. Az ágy elhelyezése idősebb korban

Idősebb korban célszerű az 'egészség' vagy a 'tudás' oldalon aludni. Ha nem az 'egészség' oldalon alszunk, helyezünk el a Kilenc Gyógymód szerinti erősítést ezen az oldalon.

9. Ábra. - Az ágy elhelyezése idősebb korban

AZ ÁGY MEGVÁLASZTÁSA

Li mester tanításai szerint nem mindegy, hogy milyen az ágyunk kialakítása, mert ez hatással lehet az életünkre is. Alapvető dolog, hogy az ágy lábakon kell, hogy álljon, és hogy ne kerüljön lámpa az ágy fölé, mert az gyomor problémákhoz vezethet. Emeletes ágy esetén a felső ágyat úgy kell elhelyezni, hogy az ágyban felülve ne érintse a fejünk a plafont, mert ez stressz helyzetet jelent számunkra és csökkenti a chinket.

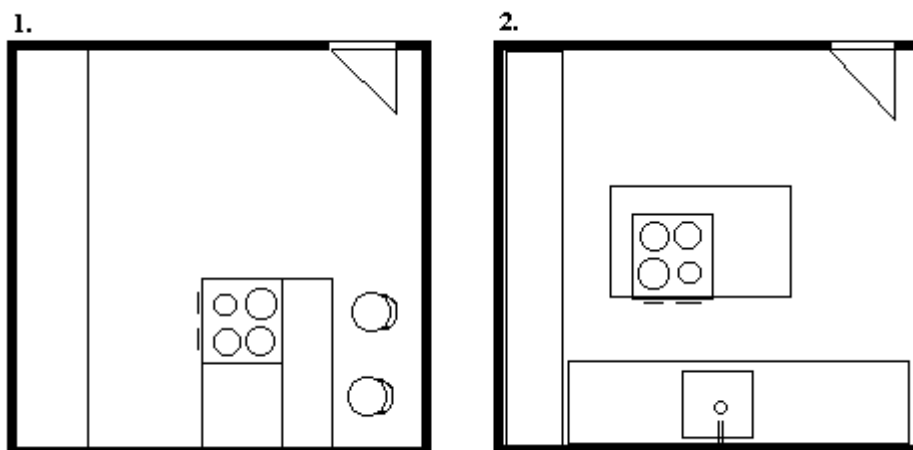
Az ágy fejbégének alakja kapcsolatban áll a különböző elemekkel, emiatt az ágy kiválasztásakor érdemes a fejbégek alakját a saját elemünk szerint megválasztani.

ELEM	FEJBÉG	KAPCSOLÓDÓ JELENTÉS
FÉM		Ez az ágy azok számára megfelelő, akiknek az elemük a fém. Akik szakmai karriert szeretnének szintén ilyen válasszanak.
FA FÖLD		Ez az ágy a fa és a föld eleműeknek a legmegfelelőbb. Azok válasszanak még ilyen ágyat, akik olyan szakemberek, akik kiválóan értenek a szakmájukhoz.
VÍZ		A hullámos, vagy esetleg ovális lezárásu ágyak a víz eleműekre hatnak kedvezően. Művészek, zenészek, tervezéssel foglalkozók is ilyen lezárást válasszanak.
TŰZ		Senki se válasszon tűz elemű lezárást, mert egy ilyen ágyban nem lehet nyugodtan aludni. Tűz eleműek inkább válasszák a föld elemhez tartozó szögletes lezárásu ágyat

1. Táblázat - Az ágyak fejbég formái és ezek jelentése

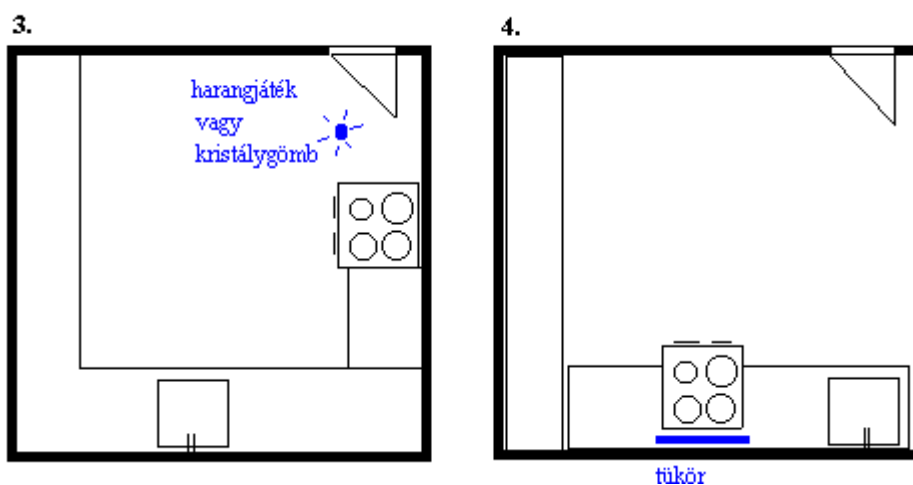
KONYHA

A konyha a Feng-shui egy fontos területe. A szakácsnak egy tágas, jól megvilágított és levegős helyen kell dolgoznia. A tűzhelyet egy jól megközelíthető helyre kell állítani, mert egy sarokba beékelve gátolni fogja a mozgást és a chi áramlást, csökkenteni fogja az étel minőségét és ezáltal árt az egészségnek, gazdagságnak, karriernek és a család tagjai közti kapcsolatnak. Szimbolikusan a tűzhely kiemelkedően jellemzi egy család anyagi helyzetét, ugyanis a „minél többet eszünk, annál jobban élünk” mondás vonatkoztatható a konyhára. A tűzhelynek tisztának kell lennie és zavartalanul kell működnie, hogy így a pénz könnyen térjen be otthonunkba. A konyha elhelyezése a 'Gazdagság' vagy az 'Egészség' oldalon különösen kedvező.

10. Ábra - A tűzhely legkedvezőbb elhelyezési lehetőségei

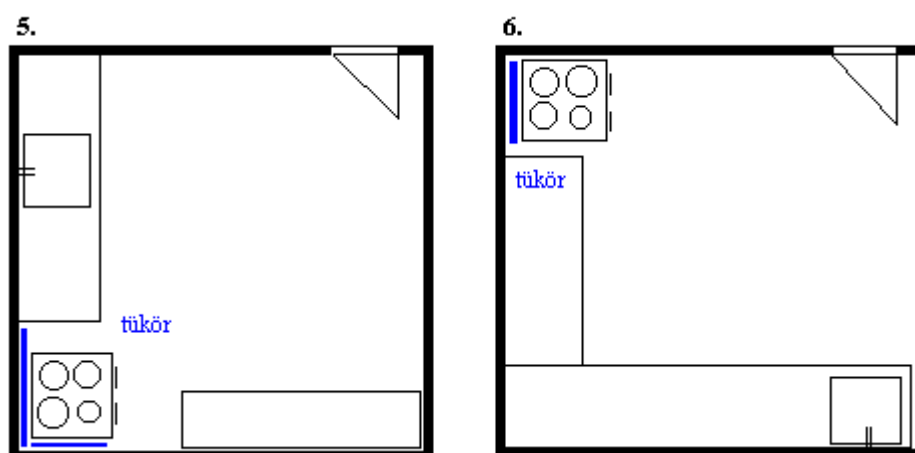
A tűzhely a konyha legfontosabb eleme, mert itt készül a család számára a táplálék, és mert a főzés balesetveszélyes művelet amelyre oda kell figyelni, emiatt nem szabad, hogy a szakácsot bármilyen zavaró környezeti hatások érjék, mert ez csökkenti chijét, ideges lesz és fáradt és elrontja majd az ételt is esetleg. A tűzhelyet a fentiek miatt úgy kell elhelyezni, hogy aki a főz, az rálásson az ajtóra, hogy munka közben mindig tudja érzékelni, ha valaki bejön. Kedvező, ha nemcsak rálát az ajtóra, de emellett még megfelelő távolságban is van az ajtótól. A 10. ábrán látható a tűzhely két kedvezőnek tekinthető elhelyezése a konyhában. Ezek az elrendezések az un. „szigetkonyha” elrendezés két lehetséges fajtájának tekinthetők. A 2. esetben látható sziget kedvezőbb, mert itt a tűzhely pontosan szemben van a bejárattal, és körül is járható. Hátrány ennek az elrendezésnek, hogy csak nagyobb méretű helységben valósítható meg kényelmesen, és hogy a szagelszívás esetleges megoldása körülményes. Az 1. esetben a tűzhely be van fordítva, így még mindig biztosított a rálátás az ajtóra és a tűzhely megközelítése kedvező. Ez az elrendezés helytakarékosabb megoldás, mint a 2. esetben látható szigetkonyha.

11. Ábra. - A tűzhely kedvezőtlen elhelyezése

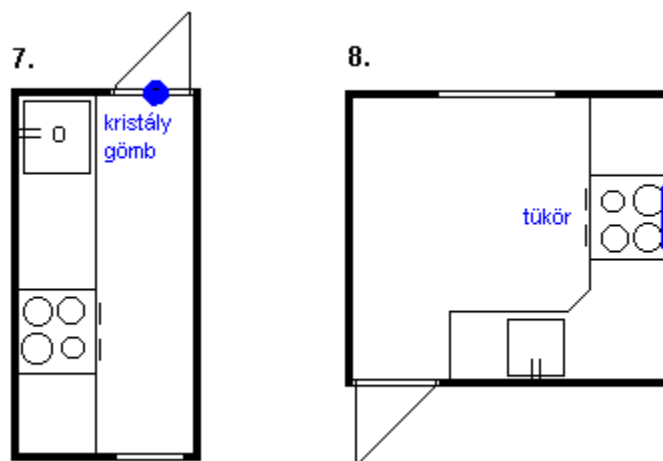
A 11. Ábrán látható két elrendezés kedvezőtlen. A 3. esetben a tűzhely túl közel van a bejáratához. Ennek ellensúlyozására egy kristálygömböt, vagy mozgókát kell elhelyezni a bejárat és a tűzhely között, amelyek a bejárat felől érkező kedvezőtlen hatásokat, rossz chit jóvá alakítják és szétszórják, illetve eltérítik. A kristálygömb elhelyezése a konyha bejáratánál más célt is szolgálhat. Abban az esetben, ha a konyha túl közel van a lakás bejáratához, vagy esetleg a 'Közép' területére esik, a lakók gondolatai állandóan az evés körül forogni és emiatt esetleg túlsúlyosság alakulhat ki, vagy ez egészségi problémákat okozhat. Ilyen esetben célszerű a konyha bejárata fölé egy kristálygömböt elhelyezni, amely megakadályozza hogy a konyha ilyen kedvezőtlen hatást gyakoroljon a lakókra.

A 4. esetben a távolság megfelelő, viszont főzés közben teljesen háttal kell állni a bejáratnak. Ezt ellensúlyozandó a tűzhely fölött egy tükröt érdemes elhelyezni.

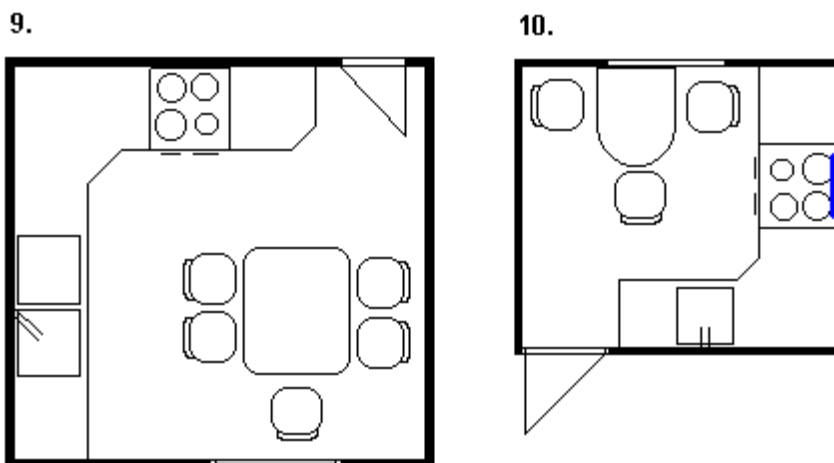
12. Ábra - A konyha kedvezőtlen elrendezése

A 12. ábrán látható két további kedvezőtlen elrendezés. Az 5. esetben a tűzhely valósággal be van ékelve a konyhapultba. Hiába helyezkedik el távolabb az ajtótól mégis rossz az elrendezés, mert itt a szűköség miatt a chi megreked, nem tud szabadon áramolni és ez korlátozni fogja a lakókat is. Megoldást jelent ebben az esetben a tükrök elhelyezése, amelyben a belépőt meg lehet látni, valamint kedvező lenne az ajtóval szemközti konyhapult darab részleges elbontása is. A 6. esetben a háziasszony teljesen háttal áll az ajtónak, emiatt a tűzhely fölött egy tükröt kell elhelyezni, amelyben érzékelheti főzés közben is a háta mögötti mozgást.

13. Ábra - Kisebb méretű konyhák elrendezési lehetőségei

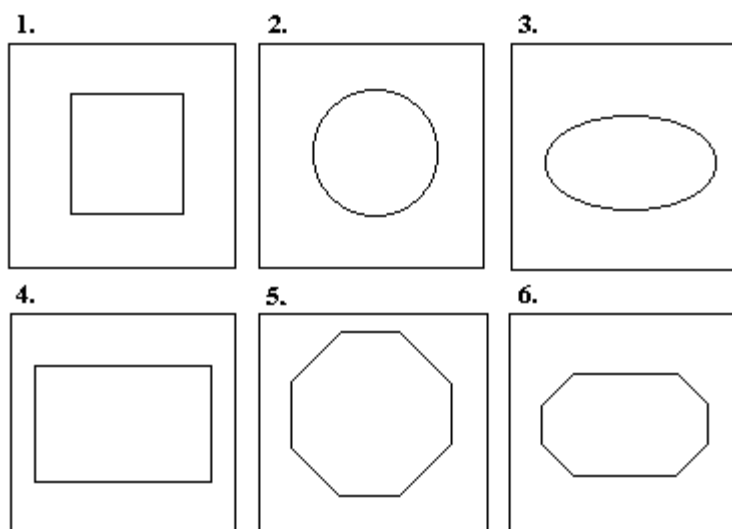
A 13. ábrán a kisebb méretű konyhák két lehetséges elrendezését láthatjuk. A lakótelepi konyhák jellemzője, hogy a használat szempontjából legminimálisabb méretre való törekvés jellemzi őket. Mivel a konyha alapterülete kicsi, csak a legszükségesebb konyhai berendezési tárgyakat és eszközöket lehet itt elhelyezni. Különösen igaz ez a 7. esetben, ahol még a hűtőszekrény elhelyezésére sincsen lehetőség. Ezeknek a konyháknak az alapterülete általában nem elegendő egy mosogatógép elhelyezésére sem. A lakás más hasznos területeinek feláldozásával a 7. esetben látható konyha is bővíthető, de ebben az elrendezésben kellemetlen a szűkösége és az is, hogy a mosogató közvetlenül a bejárat mellett helyezkedik el, így, aki a háziasszonyon kívül be szeretne ide jönni, az mindenképpen zavarni fogja az éppen mosogató háziasszonyt, akinek ez csökkenti a chijét. Ezt az elrendezésből adódó hiányosságot lehet mérsékelni lehet egy a konyhaajtó fölé felakasztott kristálygömb segítségével. A 8. esetben a konyha mérete nem szűkös, de a tűzhely háttal helyezkedik el a bejáratnak. El kell itt mondani, hogy amennyiben itt ebédlőasztalt helyeznek el a lakók, az asztal méretének helytelen megválasztása esetén a konyha szűkössé válhat. Javasolható ebben az esetben lekerekített sarkú, vagy íves ebédlőasztal használata.

14. Ábra - Ebédlőasztal elhelyezése a konyhában

A 14. ábrán láthatjuk az ebédlőasztal két lehetséges elhelyezését. A 9. esetben egy nagyobb alapterületű konyhát láthatunk, amelyben öt-hat személy elhelyezésére is alkalmas ebédlőasztalt helyeztem el. Az asztal bejáratához közelebb eső helye kedvezőtlen, mivel aki itt ül, háttal ül az asztalnak és a bejáratához is túl közel van ez a hely. Amennyiben úgy adódik esetleg ide is ülhet valaki, de rendszeres tartózkodási helynek nem javasolható. A 10. esetben látható, hogy ebben a kisebb méretű konyhában csak három személy kényelmes elhelyezésére van lehetőség és így is valakinek háttal kell ülnie a bejáratnak.

A 15. ábrán láthatóak a különböző ebédlőasztal formák. Az 1., 2., és a 3. eset kedvező formájú. A 4. eset csak akkor tekinthető kedvezőnek, ha nem túl hosszú. Az 5. eset, az egyenlő oldalú nyolcszög, ami a ba-gua formája szintén kedvező. A 6. eset kedvezőtlennek tekinthető a hiányzó sarkok miatt.

15. Ábra - Asztal formák

NAPPALI SZOBA

A nappali szobában zajlik a családi élet, ezért fontos, hogy itt mindenki számára megfelelő harmónia uralkodjon. A nappali biztosítson helyet mindenki számára a kikapcsolódásra és a közös programokra egyaránt.

A nappaliban az ülőbútoroknak kényelmesnek kell lenniük és úgy kell őket elhelyezni, hogy ne legyenek háttal a bejáratnak. A bútorok elrendezésénél vegyük figyelembe azt, hogy egy geometrikus elrendezés hivatalos jellegű, emiatt egy oldottabb, lazább csoportosítás otthonosabbá teszi a szobát.

A nappali egyik eleme lehet a kandalló. A kandalló a tűz elemhez tartozik, ezért tűz vagy föld oldalon helyezzük el. A kandallót ellensúlyozni lehet egy fölötte elhelyezett tükörrel, vagy oldalt elhelyezett virágokkal.

A nappaliban - és a lakás más helységeiben - elhelyezett festményekkel kapcsolatban Li mester a következőkre hívja fel a figyelmet:

A következő dolgokat ábrázoló festmények kedvezőnek tekinthetők: úszó halak, hegyek, vizet képei, portrék. A három bárányt ábrázoló képek is jó hatásúak, mert a bárány szó kínaiul kiejtve hasonlóan hangzik a yanghoz, emiatt a három bárány szerencsét hoz. Kedvezőtlennek lehet tekinteni a vadállatokat ábrázoló képeket, mert ezek károsíthatják az egészséget.

A 16. ábrán látható néhány nappali szoba elrendezési lehetőség. Az 1. esetben a bejáratához közel elhelyezett, félig bejáratnak háttal elhelyezett fotelek nem kényelmes helyek, ezek pozícióján javítani lehetne, ha oldalt helyezkednének el. Az ajtóval szemközi kanapé két üléséből nem lehet látni, hogy ki jön be a szobába, ami esetleg zavarja az ott ülőket. Az 1. esetben legjobb megoldás az lenne, ha a szimmetrikus elrendezés helyett egy laza elrendezés szerint alakítanák ki ezt a nappalit. A 2. esetben a kerek dohányzóasztal lehetővé teszi a kanapé és a fotel kényelmes használatát. Minden ülőhelyről rálátni az ajtóra. Ez az elrendezés megfelelő. A 3. esetben a nappali egyik oldalán egy kandallót helyezek el. A kandalló ezen a helyen nem a legjobb, mert ez fém oldal és erre a tűz rossz hatással van. Némileg javít ezen a

hátrányos tulajdonságon, hogy a kandalló mellett növények vannak elhelyezve. Javasolható még ebben az esetben erősítésképpen a fehér szín használata is. A 4. esetben az ajtóhoz közel elhelyezett fotel pozíciója nem megfelelő. Érdekes lenne ezt a fotelt az 'Egészség' oldalon elhelyezni. Az 5. esetben egy oldottabb elrendezést látunk, amelyben rugalmasan változtatható az ülőhelyek elrendezése az igényeknek megfelelően. A 6. esetben a két kanapé elhelyezésével a szoba méretéhez képes sok, kényelmes és Feng-shui szempontból megfelelő ülőhelyet lehet elhelyezni. A 7. esetben a kanapé háttal a bejáratnak elhelyezve csökkenti a használóinak a chijét.

16. Ábra. A nappali elrendezési lehetőségei

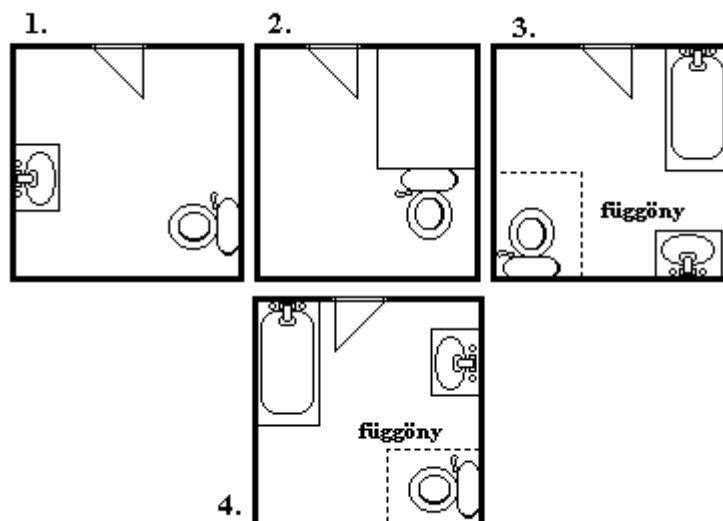
A 8. esetben a kandalló túlhangsúlyozott. Mivel fém oldalon van, érdemes lenne egy tükröt elhelyezni fölötte, vagy virágokat telepíteni mellé. A 9. eset egy laza, ba-guán alapuló, dinamikus elrendezést mutat. A nyolcszögű asztal különösen kedvező itt. Az elrendezésen lehetne javítani úgy, hogy több ülőhelyet is ki tudjunk alakítani.

FÜRDŐSZOBA

A fürdőszoba - az a hely, ahol a víz (a pénz szimbóluma) beérkezik és ahonnan elfolyik - reprezentálja a lakók vérkeringését és anyagi helyzetét. Kerüljük a WC ajtóval szemközti elhelyezését, hogy rálássunk, amikor benyitunk, vagy a lakók anyagi veszteségtől és egészségi problémáktól fognak szenvedni. Az elrejtett toalett a legmegfelelőbb. Amennyiben a WC mégis az ajtóval szemben helyezkedik el, függesszünk egy harangjátékot a WC és az ajtó közé.

Lehetőleg helyezzük az ajtótól legtávolabbi pontra a WC-t, vagy alakítsunk ki egy fülkét, vagy függönyt, ami elzárja a WC-t a belépőtől. A fürdőszobának világosnak és nyitottnak kell lennie. Nem lehet zsúfolt. A halvány fürdőszoba színek, mint pl.: a kék, zöld vagy barack segítenek fenntartani a házassági és családi harmóniát.

Kedvezőtlen eset, ha a lakás bejáratí ajtajával szemben nyílik a mosdó, vagy különösen a WC. Ilyen esetben az anyagi veszteségek elkerülése érdekében helyezzünk el egy kicsi ba-gua tükröt a WC ajtó külső oldalán. Az ajtót tartsuk zárva, a WC fedelét pedig mindig csukva.

17. Ábra - A fürdőszoba kialakítása

A 17. ábrán látható néhány lehetséges fürdőszoba elrendezés. Az 1. eset megfelelő, a WC a lehető legtávolabb helyezkedik el a bejáratától, a bejáratnál nem szemben, hanem oldalt, ami elfogadható elrendezési mód. A 2. eset még kedvezőbb, mivel itt a WC egy falfülke takarásában van, a bejáratból nem is látható helyen. A 3. esetben a WC szemben van a bejáratnál, emiatt egy függönnyel el kell takarni. A mosdó ebben az elrendezésben csak kényelmetlenségek árán használható. A 4. eset valamivel jobb, itt is el kell függönyözni a WC-t, de a mosdó itt nehézségek és kényelmetlenségek nélkül használható.

AZAJTÓK HATÁSA

A BEJÁRATI AJTÓ SZÍNE

A család szempontjából fontos, hogy a bejárat hol helyezkedik el, milyen a kialakítása és a színe. Irányok szerint a bejáratí ajtó különböző elemekhez tartozhat, és ennek megfelelően egyes színek kedvezőbbek a bejáratí ajtó számára. A családtagok saját eleme szerint is meg lehet határozni egy mindenki számára kedvező színt. A két eredmény összehasonlításából adódik a bejáratí ajtó megválasztott színe. Lehetséges, hogy a bejáratí ajtó iránya semmilyen módon nem egyeztethető össze a család elemeivel, ekkor olyan színt érdemes alkalmazni, amely elsősorban a családnak felel meg és nem az ajtó irányának. Ha van egyező szín, akkor jó hatású, ha azt alkalmazzuk.

ELEM	IRÁNY	POZITÍV SZÍN	NEGATÍV SZÍN	SEMLEGES SZÍN
Föld	DNY - ÉK	Vörös, narancs, sárga, barna, ibolya	Zöld, fehér	Kék, fekete
Fém	NY - ÉNY	Sárga, barna, fehér	Vörös, narancs, ibolya, kék, fekete	Zöld
Víz	É	Fehér, kék, fekete	Sárga, barna, zöld	Vörös, narancs, ibolya
Fa	K - DK	Zöld, fekete, kék	Fehér, vörös, narancs, ibolya	Sárga, barna
Tűz	D	Zöld, vörös, narancs, ibolya	Fekete, kék, sárga, barna	Fehér

2. Táblázat - A bejárati ajtó színének meghatározása

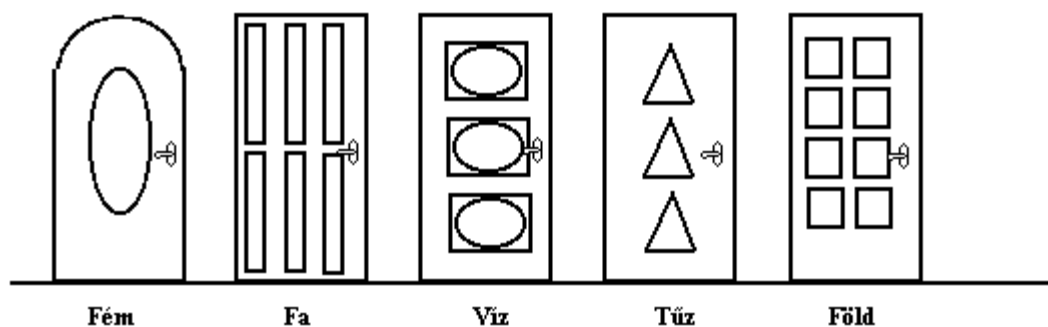
Példa: Egy házaspár és gyermekük számára szeretnénk a bejárati ajtó színét meghatározni. Ehhez a pa-ce iránytűszámok szerint meg kell határozni a születési évhez tartozó elemet, az elemhez tartozó irányt, majd pedig a fenti táblázat szerint ki kell keresni a megfelelő irányhoz tartozó kedvező ajtó színt.

Családtag	Születési év	Elem	Irány	Pozitív szín	Negatív szín	Semleges szín
Férj	1967	Fém	ÉNY	<u>Fehér</u> , sárga, barna	Vörös, narancs, ibolya, fekete, kék	Zöld
Feleség	1968	Víz	É	Kék, fekete, <u>fehér</u>	Sárga, barna, zöld	Vörös, narancs, ibolya
Gyerek	1996	Fa	DK	Zöld, kék, fekete	Vörös, narancs, ibolya, <u>fehér</u>	Sárga, barna

3. Táblázat - Példa a bejárati ajtó színének meghatározására

Sajnos ebben az esetben nincsen olyan szín, amely mindenkinek megfelelne, emiatt a felnőttek és elsősorban a családfő részére kedvező színt kell előnyben részesíteni. Jelen esetben egyetlen szín jöhet szóba a fehér, amely a fém elem színe.

A BEJÁRATI AJTÓ ALAKJA

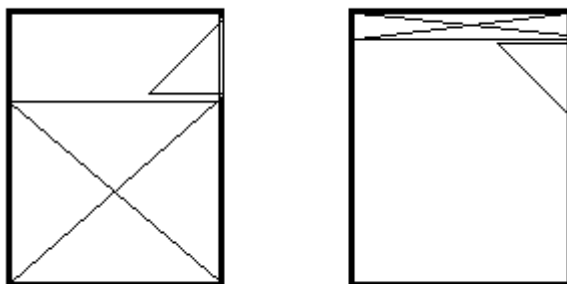

18. Ábra - A bejárati ajtó alakja az elemektől függően

A bejárat ajtó alakját is meghatározhatjuk, miután megtaláltuk a megfelelő elemet, és az elemhez tartozó színt. A különböző formák - az ágyak fejevéihez hasonlóan - egy adott elemhez tartozóvá teszik az ajtót is. A 18. ábrán látható, hogy az egyes formák mely elemekhez tartoznak (Li.).

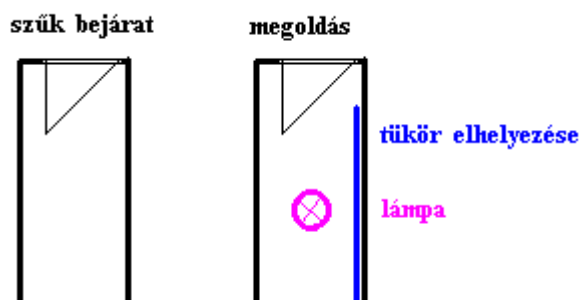
AJTÓK HATÁSA

Az otthonunkban az egyes helységeket ajtókon keresztül lehet megközelíteni. A Feng-shui szerint a szobába a chi elsősorban az ajtókon keresztül jut be, ezért nem mindegy, hogy hová helyezzük el az egyes helységek bejáratait.

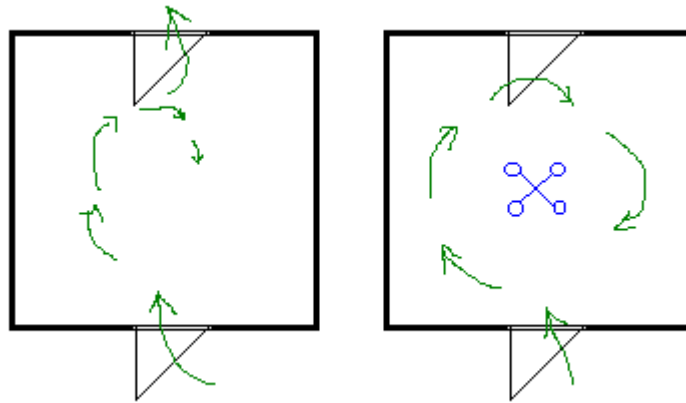
19. Ábra - Ajtó elhelyezése

Az ajtók elhelyezésével kapcsolatban fontos tudni, hogy bejáratnak mindig a szoba szélesebb oldalára kell nyílnia. Amennyiben nem így van, az mindenféle fizikai és érzelmi problémákat fog okozni a lakóknak. Nem szabad a bejárat mögött, mellett semmilyen berendezési tárgyat úgy elhelyezni, hogy attól ne lehessen a bejáratot teljesen kinyitni, mert az korlátozni fogja a lakókat, mivel csökkenti a szobába bejutó chi mennyiségét. A 19. ábrán látható, hogy az első eset, ahol a szoba rövidebb oldalára nyílik az ajtó, mindenkinek milyen kellemetlenségeket okozhat, mivel aki belép, az nem látja be a szoba nagyobbik részét, nem tudhatja, ki tartózkodik ott, aki pedig a szobában van az ajtó nyitásakor nem látja meg azonnal, hogy ki jött be a szobába. Egy ilyen szituáció stressz reakciókat okoz - ijedtséget-, hosszú távon pedig csökkentheti a lakók chi-jét, emiatt mindenképpen kerülendő.

20. Ábra - Szűk, keskeny bejárat kiegyensúlyozása

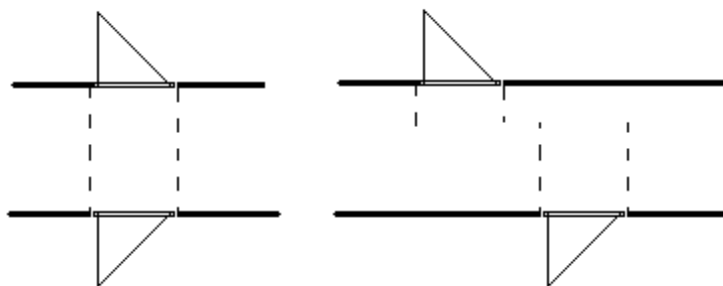
A 20. ábrán látható egy olyan keskeny bejárat, amely kedvezőtlen hatása, hogy rosszkedvűvé, depresszióssá teszi a lakókat. Az ilyen szűk bejárat ellensúlyozható egy tükörrel, amely kitágítja a teret. Ebben az esetben minél nagyobb tükröt érdemes használni. Megoldás még az is, ha egy fényesen világító lámpát helyezünk el itt. A lámpa hatása fokozható, azzal, ha gyakran használjuk.

21. Ábra - A bejáratl szemben elhelyezkedő hátsó ajtó hatása

A 21. ábrán látható, hogy amennyiben a hátsó ajtó pontosan szemben helyezkedik el a hátsó ajtóval, akkor a chi ahogy belép, rögtön el is tud távozni a hátsó ajtón, anélkül, hogy cirkulálna a szobában, vagy a lakásban. Ez azzal jár, hogy a lehetőségek, vagy a pénz is túl gyorsan fognak eltávozni otthonunkból. Ennek a helyzetnek a kiegyensúlyozására helyezzünk el egy mozgókát a két ajtó közötti vonalon, amely segítségével a chit szét lehet osztani a lakásban, és keringetni lehet. Az így elhelyezett mozgóka megakadályozza, hogy a pénzünk túl gyorsan távozzék.

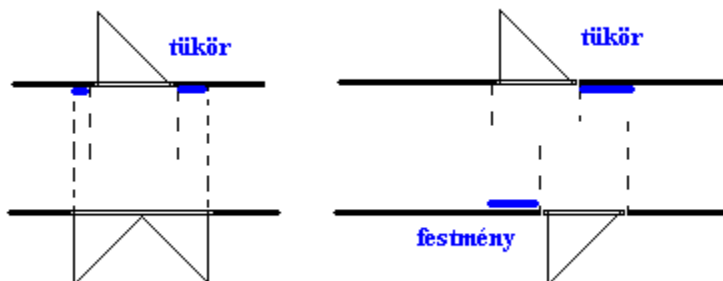
Egy folyosó két oldalán elhelyezkedő pontosan szemben lévő ajtókat viszont kedvezőnek tekintjük, mint azt a 22. ábrán is láthatjuk.

22. Ábra. - Szemben lévő ajtók

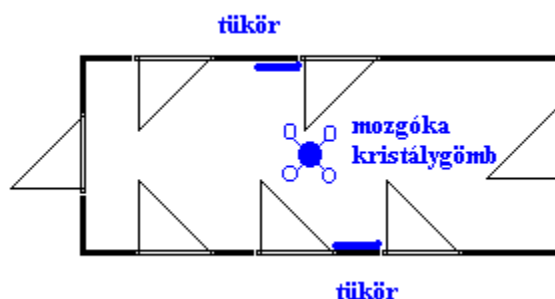
Két ajtó elhelyezése akkor is megfelelő, ha semmilyen átfedésben nincsenek. Kellemetlen hatást csak az egymással átfedésben lévő, különböző méretű ajtók váltanak ki, vagy pedig az egymást nem pontosan átfedő szemben lévő ajtók. A 23. ábrán látható két esetben az ajtók átfedik egymást, de nem illeszkednek pontosan. A kiegyensúlyozatlanság oka, hogy aki kijön

az ajtón az egyszerre látja a közeli falat és a távolabbi szobabelsőt. Ezt úgy lehet kiegyensúlyozni, hogy szemmagasságban tükroket, vagy tájképeket ábrázoló festményt, fényképet helyezünk itt el. A tükörrel vagy képpel meg tudjuk teremteni a távolság illúzióját, így a lakók chi-jének egyensúlya helyreáll.

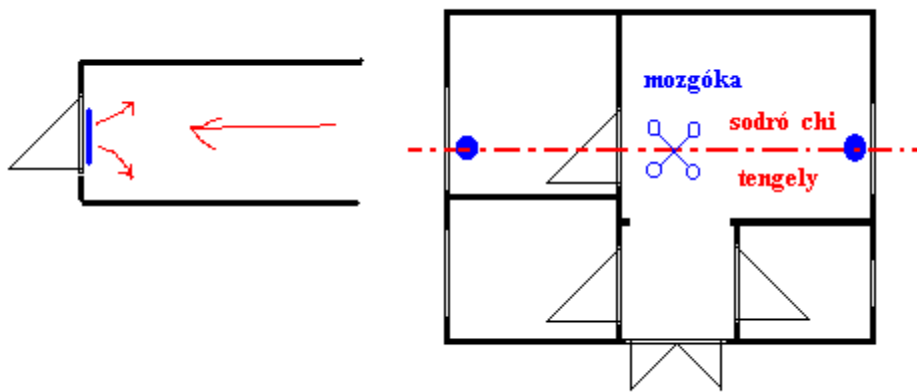
23. Ábra. Kedvezőtlen elhelyezkedésű ajtók

Előfordulhat, hogy egy folyosóra, vagy előtérbe túl sok ajtó nyílik. Erre az esetre a Feng-shui azt mondja, hogy „túl sok száj eszi a helység chi-jét”. Minden ajtó egy önálló száját jelent és mind mást akar. Ilyen helyzet a családi, vagy munkahelyi béke megromlásához vezethet. Ajánlatos ilyen esetben a folyosón, vagy előtérben kristálygömböket és mozgókákat felfüggeszteni.

24. Ábra A túl sok ajtó hatásának kiegyensúlyozása

A 24. ábrán látható esetben a közlekedő közepén helyeztem el egy olyan mozgókát, amelynek közepéről egy kristálygömb függ. A kristálygömb jóvá alakítja a felgyülemelő zavaros, ártó chit a mozgóka pedig szétszórja és körbeáramoltatja a helységben.

25. Ábra - A sodró chi ártó hatásának mérséklése

A lakásban a chi egy hosszú folyosón, vagy egy ablak-ajtó-ablak tengelyen fel tud gyorsulni és ártóvá válik. Az ilyen chi károsítja az egészséget, a személyes kapcsolatokat és a belső harmóniát. Emiatt, ahol a lakásunkban ilyen sodró chi tengely alakul ki ott védekezni kell ellene. A hosszú folyosó esetében - 25. ábra - egy tükröt függeszthetünk fel a folyosó végében, akár az ajtóra is. Ablak-ajtó-ablak tengely esetén a sodró chi áramlását mérsékelhetjük a tengely közepe táján mozgókával, vagy szélcsengővel, a tengely végein pedig egy-egy kristálygömbbel.

PÉLDÁK LAKÁSOK FENG-SHUI ELRENDEZÉSÉRE

Az alábbiakban szeretném bemutatni a Feng-shui alkalmazását konkrét példák esetében. Ezeket a lakásokat én rendeztem be. Munkám során igyekeztem figyelembe venni a Feng-shui mellett a modern lakberendezés és világítástechnika szempontjait is. Remélem a példákkal sikerült bebizonyítanom, hogy ezek ötvözése nagyon is lehetséges.

1. LAKÁS

Elsőként a vizsgamunkámat szeretném bemutatni, ahol a feladat egy ügyvéd házaspár új lakásának berendezése volt. A házaspár mivel otthon is fogadnak ügyfeleket, ezért szeretne volna, ha otthonukban irodákat is kialakítok. Nagyszámú, értékes műkincsük számára pedig megfelelő elhelyezést szerettek volna biztosítani.

A ház 140 m² alapterületű. Alapvetően három részre tagolható, így az elvárásoknak megfelelően feloszthatók a helyiségek. A déli oldal teljesen szeparált, csak egy átjárón közelíthető meg, így itt helyeztem el a hálósobát. A középső bejárat-nappali-konyha terület a társas élet helye, itt fogadja a család a vendégeket, így a gyűjtemény jó része is idekerült. Az északi oldalon két szoba van, amelyeket irodaként alakítottam ki.

Látható a lakás 1. képen található alaprajzáról, hogy az szabálytalan, zaklatott, emiatt a lakáson belül több ferde falú tér is kialakult, de ezek nem zavaróak, mivel a mosókonyha és egy gardrób esik ferde fallal határolt helyre. Ez az épület ellenséges „nyilakat lövöldöz” a környezetében található más épületekre sarkai miatt (15 db), így kimondottan agresszív és kellemetlen hatást kelt. Abban az esetben, ha nagy kertje van és a szomszédok távolabb laknak (30-40 m-nél) messzebb ez a környezetre gyakorolt kellemetlen hatása nem érvényesül. A sarkok hatását igyekeztem csökkenteni a falra futtatott növények illetve a terasz melletti sövény telepítésével. A terasz elé kavicságyat telepítettem, ami a kerti tó illúzióját kelti. A két teraszt egy faragott gránit lap híddal kapcsoltam össze, ami oldja a ház és a terasz formáinak szabályosságát, valamivel természetesebb, de még nem zavaró. A síkok és egyenesek idegenül hatnak a természetben, de a ház sarkossága annyira tekintélyt parancsoló, hogy a kert felé történő átmenetet nem lehetett hangsúlyosabban megoldani.

Az „Egészség” oldal elég keskeny, előnye viszont, hogy a hálósoba területére esik. A „Gazdagság” oldal erősített, mégis a túl sok kiálló rész miatt ez az erősítés inkább azt jelenti, hogy az erősítés helyett a „Hírnév” és a „Házasság” oldalak sérülése következik be. Ez arra az esetre hasonlít, amikor „aki sokat markol keveset fog”, végül is egyik oldal sem lett kimondottan erősítve, pedig mindegyiket erősíteni akarták. A hálósoba a „Gazdaság” terület egy részét is elfoglalja, ami szintén kedvező, mivel itt biztosítható a család békéje és anyagi biztonsága. A „Hírnév” oldalon sérülés és erősítés is van. Az hogy itt helyezték el a konyhát jó hatású, mivel a konyha kapcsolatban van a tűz elemmel, ami ennek az oldalnak az eleme. A „Házasság” oldal erősített. Ide a férj dolgozószobája került, ami azt jelenti, hogy a házasság érdekében inkább a lakás más területein lehet tenni valamit, pl.: a hálósobában, mert ez a helység itt inkább munkahely. A „Gyerek” oldalt a két dolgozószoba foglalja el. Itt mivel gyermektelen házaspárról van szó inkább az oldal alkotókészségre gyakorolt hatása érvényesül. A „Segítőkész emberek” sarok a feleség munkahelyére esik, ami mindenképpen segítséget jelent majd a munkájában. A „Karrier” oldal jócskán erősített, ami az otthon munkahelyként történő használatát támogatja. A „Tudás” oldal is erősített, bár pont itt található egy fürdőszobában, ami esetleg „elmoshatja” innen a megszerzett tudást.

A lakásban problémát okozott a jelenlévő bejárat- ablak tengely, amit a bejáraton belépő chit egyenes úton kiszippantotta a konyha nagyméretű ablakain és ajtóin keresztül, anélkül, hogy a lakásban áramolni tudott volna. Mivel a nappali bejáratán sem volt ajtó, csak egy átjáró, emiatt ez a hatás különösen erős volt. Ezt úgy oldottam meg, hogy a nappali bejáratát leszűkítettem, a konyhát pedig egy fallal leválasztottam úgy, hogy az ajtókkal szemben két boltíves átjárót hagytam. A nappaliban a tengelyen helyeztem el az ebédlő asztalt, fölé pedig egy kristálycsillárt függesztettem, ami a tengely felgyorsult chijét mérsékli, jóvá alakítja és szétszórja a lakásban. A konyhaablakokba szintén tettem színes selyemszalagokra akasztott kristályfüggőket, amelyek megakadályozzák a chi távozását és visszaverik azt a lakásba. A bejárat ajtóval szemben létrejött fal elé egy komódot helyeztem el, fölé pedig egy a berendezéshez illeszkedő tükröt, amely egyrészt visszaveri a bejárat felől érkező ártó chit, másrészt a kristálycsillárról érkező jó chit szétszórja a szobában.

NAPPALI

A nappali szoba alakja sérült, mivel az ajtók hiánya miatt egy térnek számít az előszoba, az ebédlő, a nappali és a konyha. A „Gazdagság” és a „Tudás” oldalak sérültek. Érdemes itt megjegyezni, hogy ha az építész 80 cm-rel rövidebbre tervezi a lelógó részeket, akkor azok erősítőként hatottak volna, így viszont sérülésként jelennek meg. A nappaliban a falak mentén elhelyezett szekrények erősítőként hatnak, a sarokban létesített „kert” és csobogó odavonzza a pénzt és a lehetőségeket, erre szükség is van, hiszen a „Gazdagság” sarok itt amúgy is sérült. Az ebédlőből a nappaliba átvezető átjárót két nagyobb cserép növényvel hangsúlyoztam, amelyek egyúttal a falak éleinek ártó hatását is gyengítik.

A műkincsek elhelyezésével kapcsolatban az a véleményem, hogy több szempontból jól meg kell gondolnunk, hogy mit helyezünk el a lakásunkban. Egyrészt a műalkotások mindenképpen alkotóik gondolatait közvetítik felénk, amit mi nem biztos, hogy értünk, de valamilyen szinten érzékelünk, másrészt ha ezek a tárgyak régiak, akkor valamilyen történetük is van, ami esetleg rossz hatású események információját közvetítheti felénk. Vigyázzunk arra, hogy csak olyan műalkotásokkal vegyük körül magunkat, amelyeket kimondottan szeretünk és történetüket is ismerjük. Emellett saját érdekünk, hogy otthonunk ne legyen valóságos kiállító terem, ahol a sok festmény, antik ezüst és porcelán teljesen eluralkodik, szinte „kitúrta” a lakókat. Csak a legkedvesebb festmények és műtárgyak kerüljenek látható helyre a többi zárt vagy üveges szekrényekben helyezzük el, vagy gondosan elcsomagolva a gardróbban. Úgy gondolom ezt a véleményemet alátámasztja Ivaki Tosikó Ikebana című könyvének Rikjúról, az egyik leghíresebb ikebana mesterről szóló története:

„A korabeli kormányzó, a kényúr Tojotomi Hidejosi (1535-1598) kíváncsi volt a Rikjú kertjében nyíló hajnalkavirágra. Rikjú meghívta őt egy reggeli teaszertartásra. De a házigazda hívását váró kormányzó a kertben sétálgatva hiába kereste a híres virágot, nem lelte sehol.

Tojotomi felháborodva lépett be a teaszobába és pillantása legelőször egy szál gyönyörű hajnalkavirágra esett, amely egy különleges alakú bronzvázába helyezve úgy uralkodott a szoba hangulatán, akár egy pompás kimonóba öltözött világszép császárnő.

A kényúr megszégyenülten hallgatott, rádöbbenve a művész igazára. Mert ha Rikjú a kertben hagyta volna a hajnalkaszálat, az csak egy szál véletlenül otfeledett, árva virágot jelentett volna. Ha pedig a kormányzó a kertben ide-oda hajlongó hajnalkatömeget talál, sosem döbben rá e virág igazi szépségére.”

Így a nappali szellős és világos maradt.

A DOLGOZÓS ZOBÁK

A férj szobája a bejárattól távolabbi, mert ez az előnyösebb, mivel nincsen kiálló sarka, mint a másik dolgozószobának, két ablak van rajta, és fürdőszoba tartozik hozzá. A férj dolgozószobájának ajtaja maratott üveg, mert a gardróbnak nincsen természetes világítása, és az ügyfelekre kedvezőtlenül hat, hogy egy sötét, szűk helységeen kell keresztül menniük. A feleségnek az egyensúly érdekében el kell fogadnia ezt a helyzetet és a másik szobát. Ebben a szobában a „Tudás” oldal sérült, ami kedvezőtlenül hat a szellemi munkát végző emberre, rontja a hatékonyságát. Emiatt célszerű a „Karrier” oldalt erősíteni például egy tengert vagy vizet ábrázoló festménnyel, a bejárat bal oldalán pedig egy tükröt kell elhelyezni az alacsony könyvszekrény fölött, ami kiegészíti a hiányzó sarkot. Érdemes a könyvszekrényen mindig friss virágot elhelyezni, ami jó chit termel ott.

A HÁLÓSZOBA

Az ágy viszonylag nagy mérete miatt nem helyezhető el másképpen úgy, hogy az ajtót látni lehessen az ágyból. A hálószobákban általában nem célszerű tükröket elhelyezni, mert zavarják az alvást. Ha az ember félálomban mozgást érzékel a környezetében, akkor nem tud nyugodtan pihenni. Ez a hálószoba egy tipikus angol beépített háló, amelynek velejárója a baldachin és a toalett tükör. A tükör ebben az esetben elfogadható a sarokban, mert az ágyban fekvő ember nem látja benne magát. A zsámolyon ülő háttal ül a bejáratnak, de viszont a megfelelően beállított tükörszárnyakból jól láthatja mindkét ajtót. A hálószobában az ágy az „Egészség” oldalon van, ami kárpótolja a lakókat azért, hogy a ház „Egészség” oldala gyenge (rövid).

A KONYHA

A konyha alapvető elhelyezése egyáltalán nem volt kedvező, mivel erős chi sodrásba esett. Ezt a kedvezőtlen chi áramlást kiküszöböli az elválasztó fal. A konyhaablakba függesztett kristálygömbök a külső chit behozzák a lakásba és szét is sugározzák azt, egyben a belső erős chit is szétsugározzák és áramoltatják. A konyhában nem jó, ha a háziasszony nem lát rá a tűzhely mellől a bejáratra, ezért középen helyeztem el a tűzhelyet, valamint egy-egy szélcsengőt függesztettem a konyhai teraszajtókra, így nem érheti a háziasszonyt meglepetés a terasz felől sem.

1. kép. - A lakás alaprajza

2. PÉLDA

Ezt a lakást egy pályázatra készítettem, ahol a feladat egy tetőtéri lakás kialakítása volt egy fiatal házaspár és gyermekük számára. Egy értelmiségi házaspárról van szó, így felmerült egy otthoni számítógépes munkahely kialakításának igénye. A házaspár fiúgyermek 4 éves, így a szobáját ennek megfelelően rendeztem be.

A lakás berendezési alaprajza a 2. képen látható, ba-guája pedig a 3. képen. A lakás alakja kedvezőtlen, mivel a bejárat egy kiugró részből nyílik, ezért a kiegészítő darabok is a ba-gua részei, emiatt két ba-gua terület is sérült.

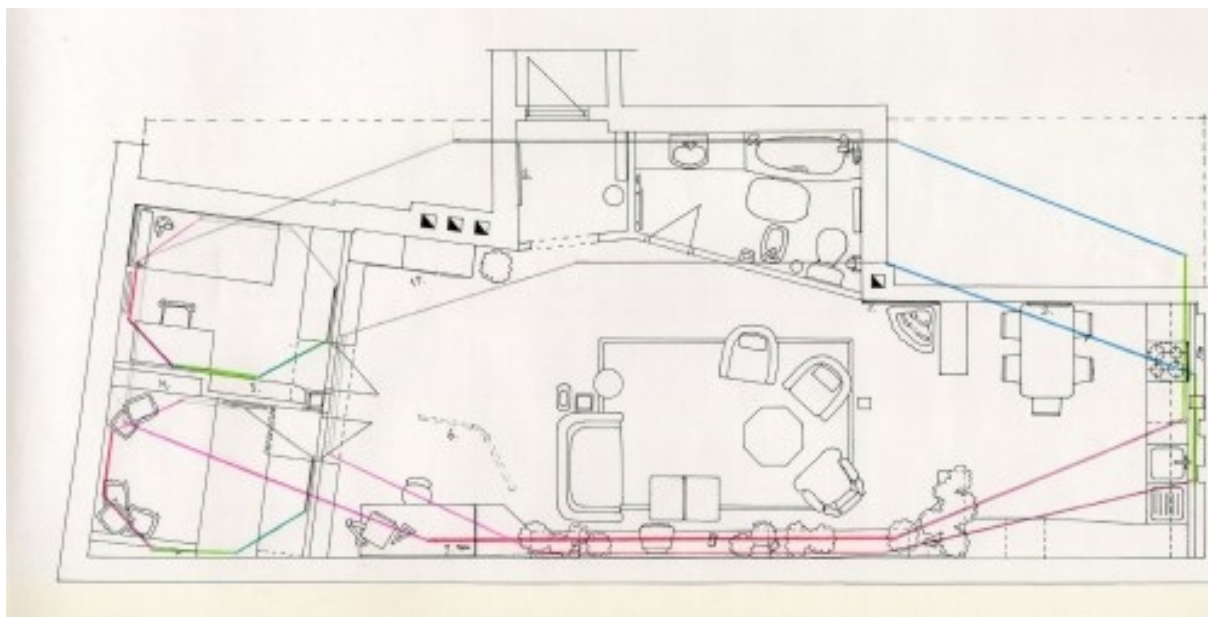
2. Kép - A lakás alaprajza

Az egyik a „Tudás-Műveltség” terület teljes egészében hiányzik. Mivel egy értelmiségi házaspárról van szó, ezért számukra ez fontos lehet, így mindenképpen ellensúlyozni kell a hiányosságot. Az 1. és 2. helyeken tükroket helyeztem el, amik a lakás tükörképével kiegészítik a hiányosságot. Az 1. helyen elhelyezett tükör az egész falrészlet beborítja, és ebben egyúttal a szemközti virágok és este a hangulatlámpa fénye is visszatükröződik, ami szintén élénkítően hat a „Tudás-Műveltség” oldalon is. A zöld növények vonzzák a jó chi-t (pozitív energiákat) és fel is élénkítik a chi áramlását.

A másik sérült terület a „Segítőkéssz Emberek” oldal. Ez a terület egy iroda vagy egyéb munkahely, üzlet vagy étterem esetében hangsúlyosabb, mint egy lakásban, úgyhogy amíg a hiányosság egyértelműen zavart nem okoz a család életében, addig szerintem különösebb törődést nem igényel. Az előszobai tükör (3.) a „Segítőkéssz Emberek” oldalt egészíti ki.

A SZOBÁK ELRENDEZÉSE

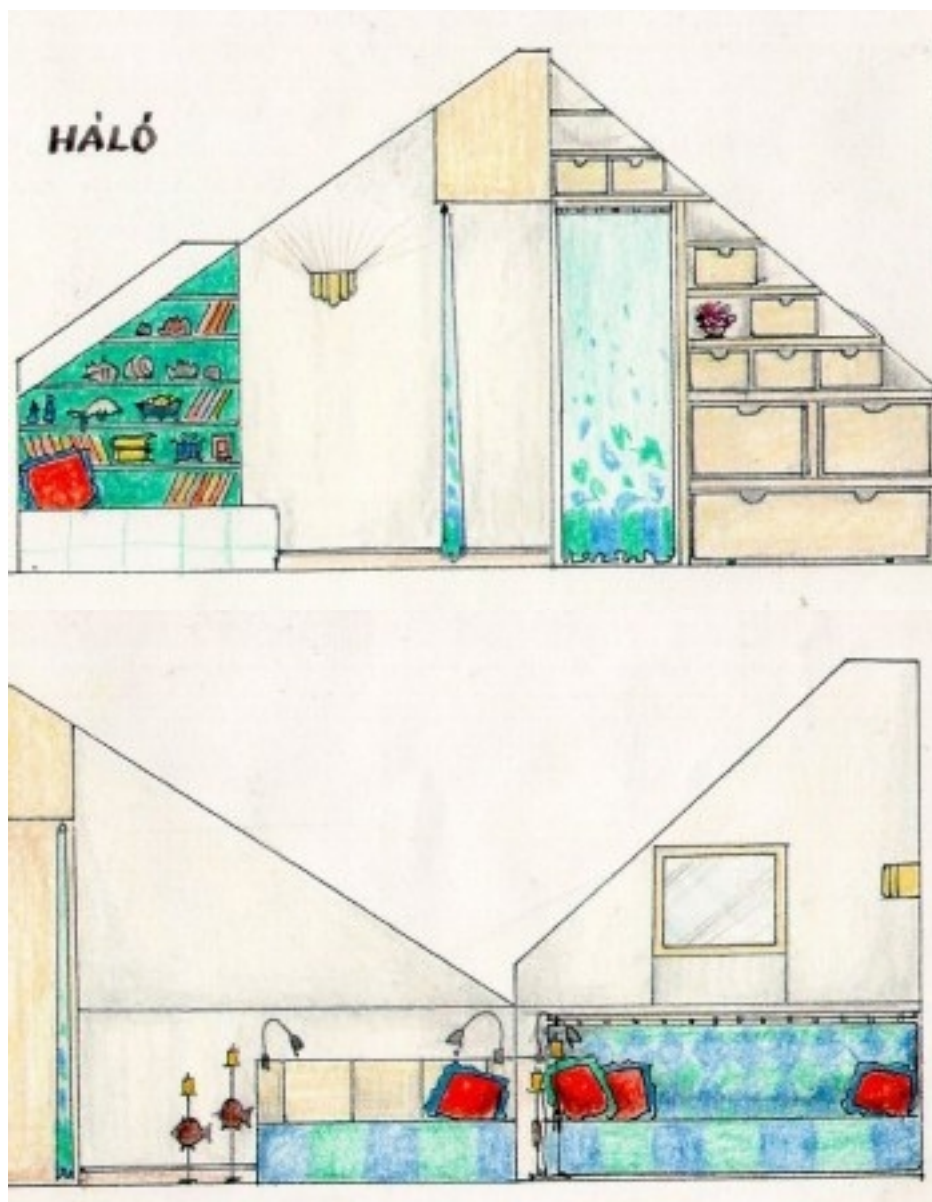
A tervezés során a Feng-shui szempontokat amennyire a műszaki követelmények engedték figyelembe vettem. Az alaprajz lehetővé tette, hogy a szülői háló a „Házasság-Szerelmek” oldalra kerüljön, a gyerekszoba a „Gyerek” oldalra, a konyha pedig a „Gazdagság” és „Egészség” oldalakra. Mindhárom megoldás a lehető legkedvezőbb elhelyezése ezeknek a helyiségeknek.

3. Kép - A lakás ba-guája

HÁLÓ

A hálósobánk különösen befolyásol bennünket. Ez az a hely, ahol alszunk, pihenünk, visszanyerjük energiánkat, így az ágy elhelyezése fontos. Ideális esetben az ágnak az ajtóval ellentétes sarokban kellene feküdnie, hogy így a lakónak a lehető legszélesebb rálátása legyen az ajtóra és láthassa azt, aki belép, ezáltal biztosítható a zavartalan és kiegyensúlyozott chi áramlás. Ha nem így van, a lakót megijeszthetik és így befolyásolják a chijét, ezáltal idegessé tehetik őt. A lakók chijének kiegyensúlyozatlansága egészségi és személyes problémákat idéz elő. Ebben az esetben - 4. kép - a hálósoba kicsi, így az ágy fejbégét helyeztem a távolabbi sarokba, ami a „Házasság” oldala is a szobának. A szobában nincsen tükör, mert a tükör túl élénkké teszi a chit, a hálósobában erre nincs szükség, azonkívül a mozgások, amiket félálomban észlelünk a tükörben nyugtalanná tesznek bennünket és nem tudjuk magunkat kipihenni. Az ajtó elé akasztott függöny a szoba „védelmét” biztosítja. A szobában a fa elemek túlsúlya figyelhető meg (növényi padló, lenvászon textilek, fenyő beépített szekrény, kék és zöld színek a falon és a textileken). Ezt ellensúlyozni kell fém elemekkel (fehér szín, fémtárgyak, kristály, kő). Ezért itt a falak fehérek és a beépített szekrényt is fehérre pácoltam. Az üvegpolicokon pedig ásványokat és kavicsokat is elhelyeztem. A falra szerelt éjjeli lámpák fémből készültek.

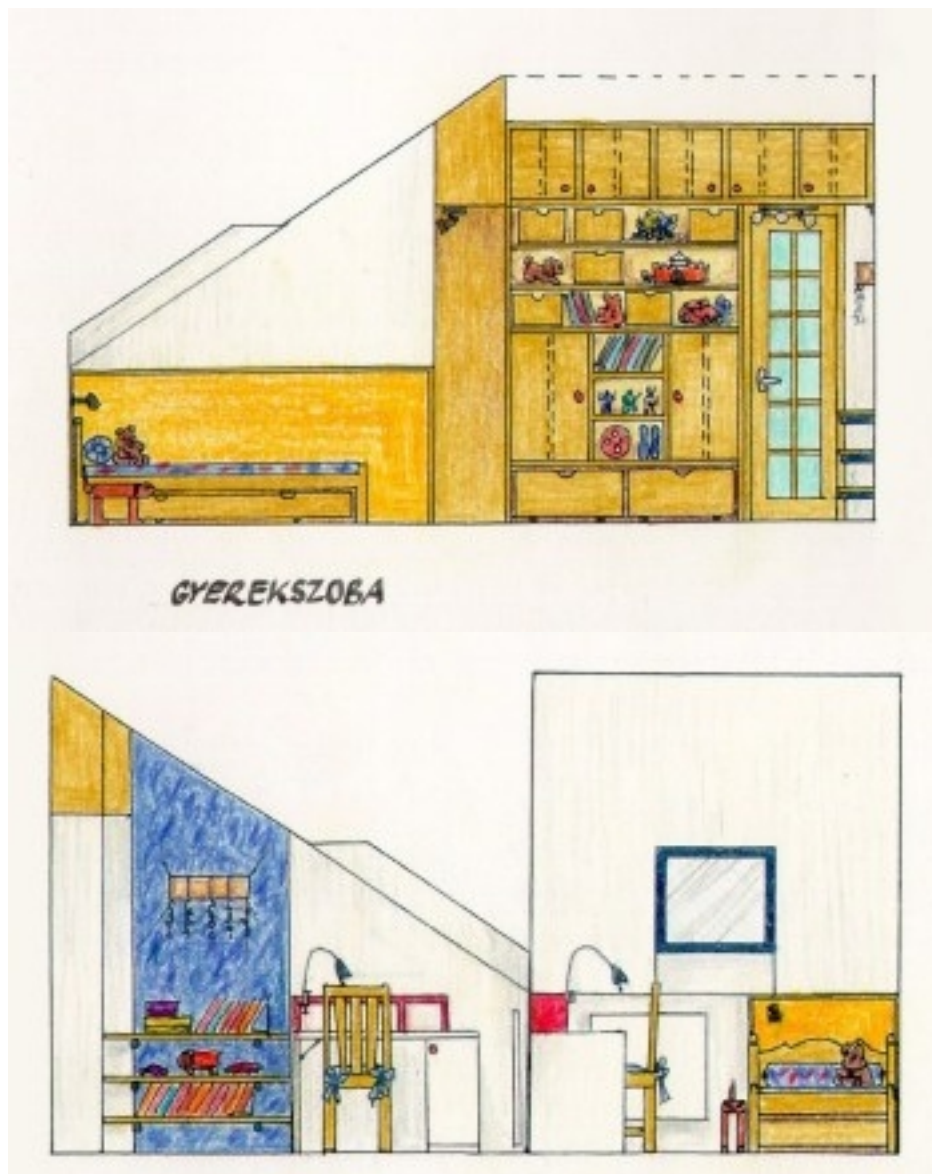
4. Kép - A hálószoba falnézeti

A padló színe sárgás (föld), a lámpák és a narancsszín az ágytakarón tűz elem, a mattított üveg polcok pedig víz elemek. (Szeretném megjegyezni, hogy a napfény is tűz elemnek számít, így napsütéses napokon érdemes az ágytakaróknak azt az oldalát használni az egyensúly érdekében, amelyeken nincsen narancs színű elem.) A polc kiszögellése itt a „Házasság” oldalt erősíti (4.).

GYEREKSZODA

A gyermek hálóhelye éppolyan fontos, mint a felnőtteké. A kisfiú ágya a szoba legtávolabbi sarkába került, ami egyúttal a szoba „Gyerek” oldala is. Az „Egészség” és részben a „Tudás-Műveltség” oldalt egy kékre festett falsáv erősíti. A fa elem itt is túlsúlyba került (beépített fenyő szekrény, növényi padló, kék szín). Ezt fém elemekkel kell egyensúlyozni és itt is meg kell teremteni az öt elem egyensúlyát. A falat és az íróasztalt fehérre festettem, ami fém elem.

A falvédő sárga gyapjú, ami színét tekintve föld, anyagát tekintve tűz. Három lámpát is alkalmaztam, valamint az íróasztal irattartó polcát pirosra festettem, ezek mind a tüzet erősítik.

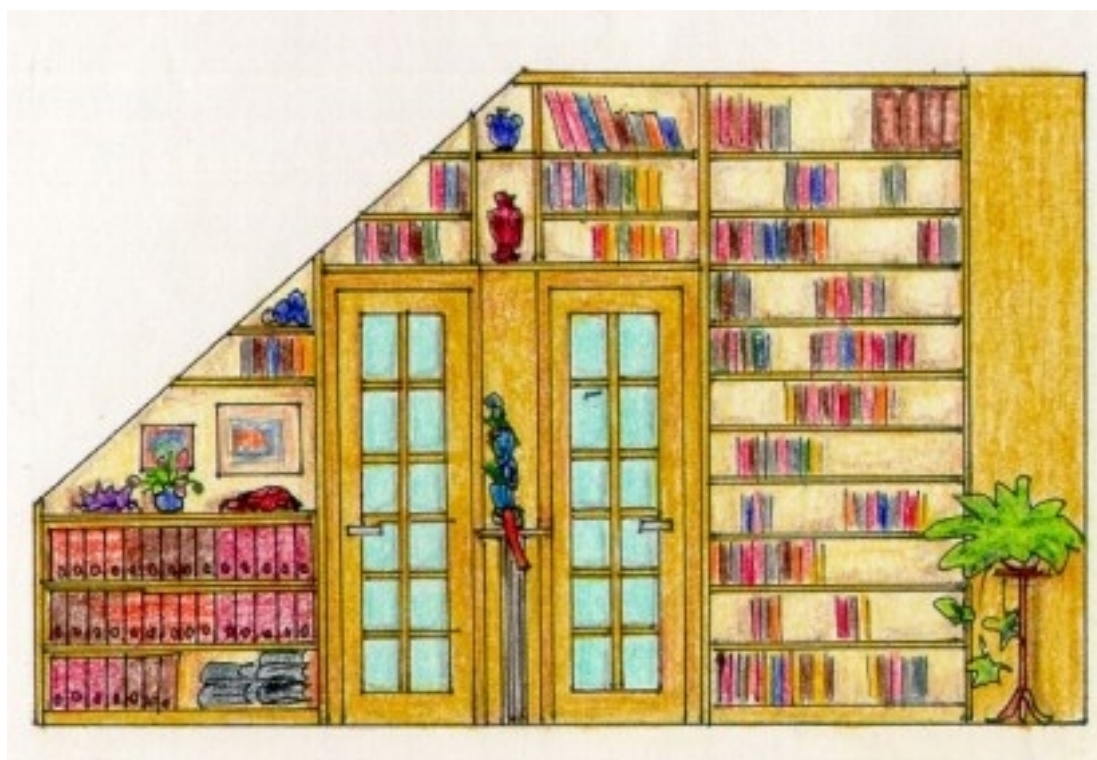

5. Kép A gyerekszoba falnézeti

A padló sárga színe föld elem. (Érdemes megjegyezni, hogy tűz és víz elemből kevesebb is elég, mivel a víz erősíti a fát, ami amúgy is túlsúlyban van, a tűz pedig gyengíti a fémeket, amivel a fát lehet egyensúlyozni.) A víz elem megjelenítése miatt az ablakkeretet sötétkékre festtem. A polc számára épített beugró itt az „Egészség” és a „Műveltség” oldalakat erősíti. Az „Egészség” oldalra került egy egyedi tervezésű un. Feng-shui lámpa. A fényforrás egyúttal a chi forrása is, amikor világít élénkíti a chi áramlását. A Feng-shui lámpa fémvázra felerősített festett ernyőből és a fémvázról lelógó „mozgókák” áll. A mozgókák szintén keverik és élénkítik a chi áramlást. (A Feng-shui lámpát saját elképzelésem szerint terveztem meg, úgy hogy minél hatékonyabban lehessen alkalmazni különböző problémák orvoslására.)

NAPPALI

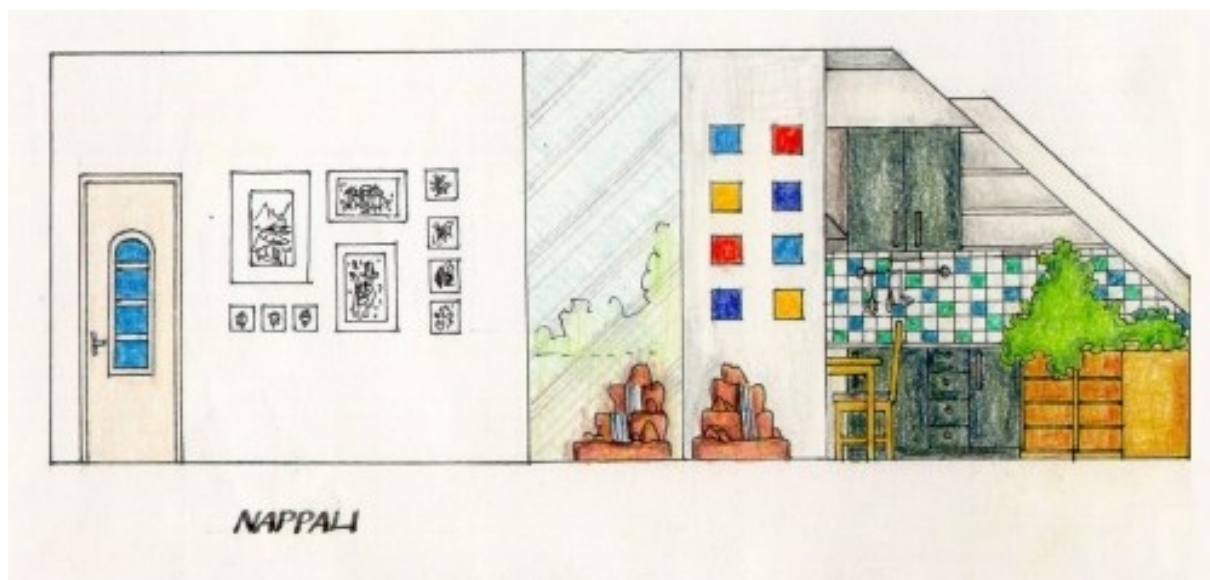
A nappali esetében fontos, hogy lehetőleg senki ne üljön háttal a bejáratnak. A dolgozó sarok emiatt kedvezőtlenül alakult, de a védelme egy elhúzható függönnyel (6.), valamint az asztalon elhelyezett kis tükörrel (7.) biztosítható. A bejárattal szemközti „Hírnév” oldalt a narancs színű falfestéssel erősítettem, valamint a növények alkalmazásával élénkítettem a chi áramlást. Itt a fa elem (beépített szekrény, fenyő bútorok) és a fém elem (kőpadló, kő szobakút) egyensúlyban van. A beépített szekrény (17.) tükörbetétes, hogy kiegészítse a ba-gua hiányzó részét.

6. Kép A nappali szoba falnézetei

KONYHA

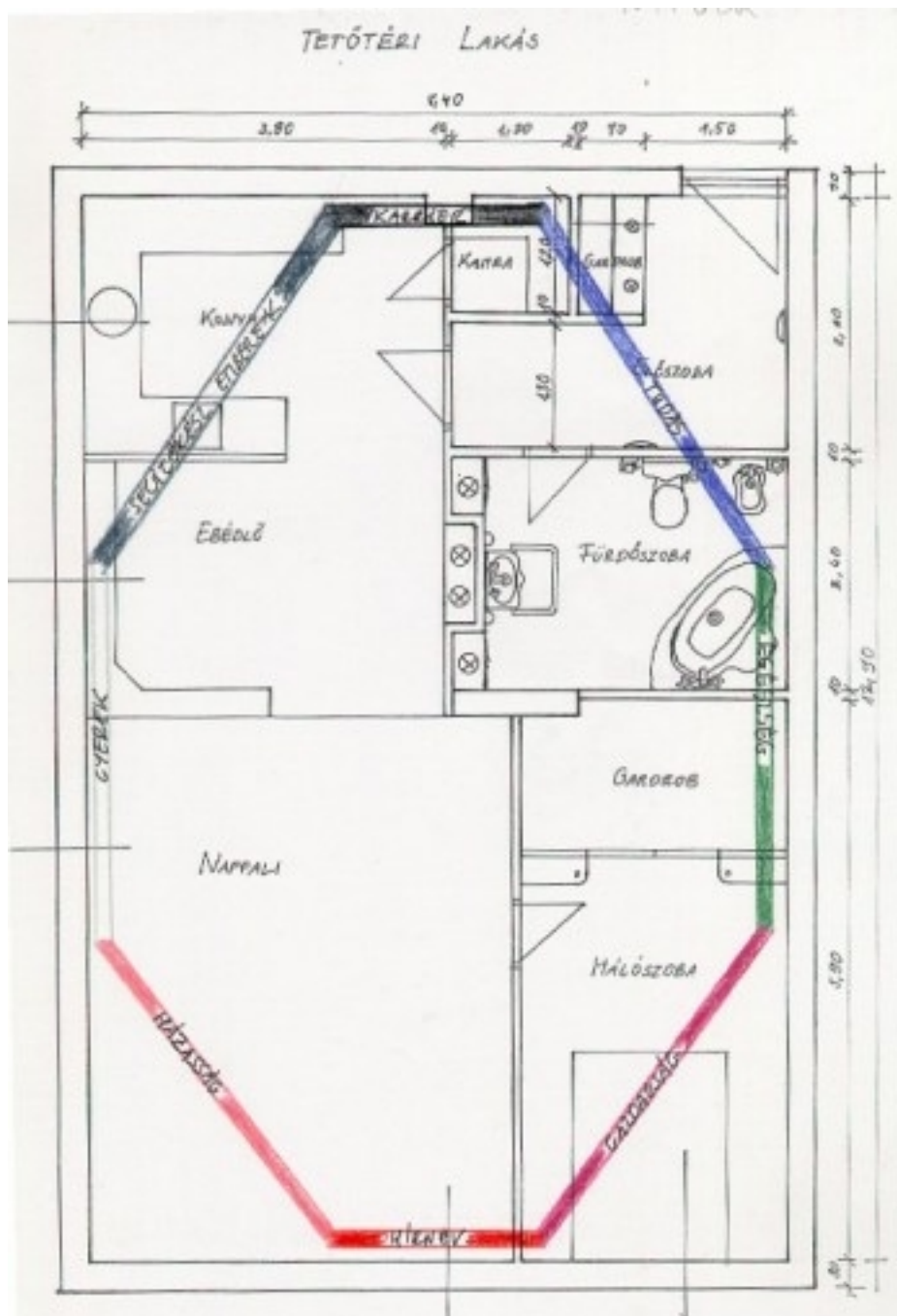
A konyhában nem tudtam úgy elhelyezni a tűzhelyet, hogy ne a fal mellé kerüljön, így aki főz, az háttal áll, de ezen itt is lehet kisebb tükrökkel (8.) segíteni, amelyekben látható a bejárat. A bútor színe sötét türkiz, mivel az „Egészség” oldalon van, melynek színe a zöld, illetve a kék.

7. kép A nappali és a konyha

3. PÉLDA

Ezt a tervet - 9. kép - egy pályázatra készítettem. A megrendelő az általa felújított kb. 90-100 m²-es tetőtéri lakásokat szeretne volna mobiliák nélkül megterveztetni úgy, hogy ezek a lakások igényes - jellemzően külföldi - bérlők számára azonnal kiadhatók legyenek. A tervezésnél szempont volt a színvonalas kialakítás mellett az esetleges olcsóbb megoldások keresése is.

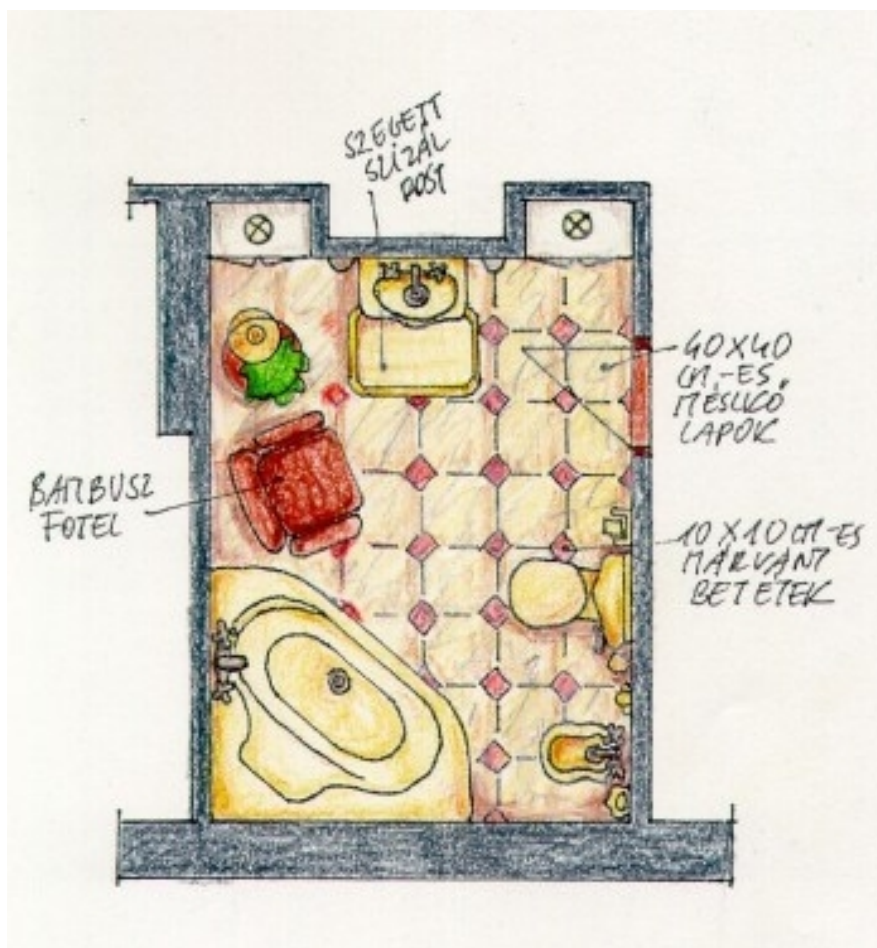
8. Kép - A lakás alaprajza és ba-guája

A LAKÁS ELRENDEZÉSE

A lakás eredeti alaprajzán látható, hogy hiába szabályos, sérülésmentes a lakás formája, a szobák alakja mégis sérült, kivéve a hálósobáét, építészeti szempontból pedig kifo gásolható a túl sok kihasználatlan közlekedési terület jelenléte. Az un. lakóelőtér-étkező a lakás talán legrosszabb momentuma, mivel ferde falon van megnyitva, elfoglalja a „közép” jó részét, formája teljesen zaklatott, sérült és instabil. Ez a lakás kiváló példa arra, hogy hogyan lehet egy sérülésmentes, jó adottságú terület chi áramlásait csak a belső tér helytelen felosztásával tönkretenni.

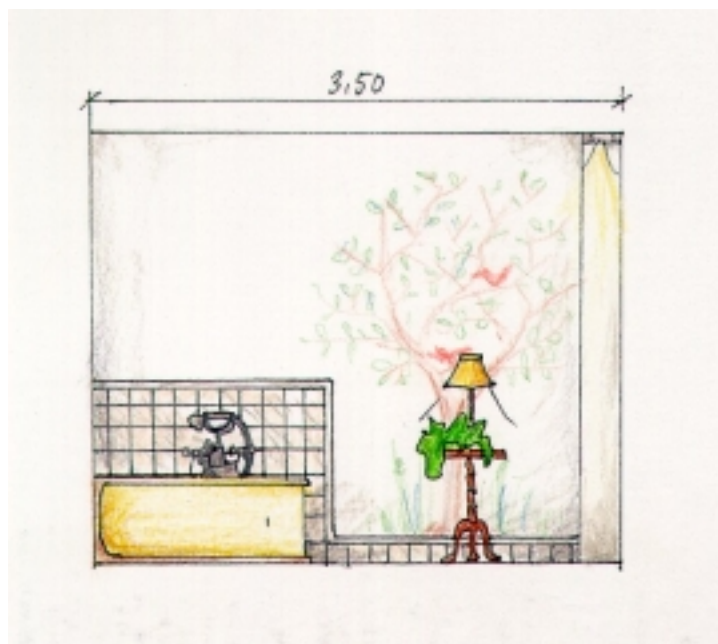
Az általam javasolt megoldásban a funkciók a helyükön maradtak, csak egy szabályosabb, jobb kihasználású térosztásban helyeztem el őket. Látható, hogy a közlekedő területet lecsökkentettem. A bejáratnál nem fogast helyeztem el, hanem egy gardrób szekrényt, ahol a kabátok és a cipők azonnal levethetők. A gardrób elhelyezése azért is célszerű, mert ezáltal a bejárat és környéke mindig rendezett képet mutat.

FÜRDŐSZOBA

9. Kép - A fürdőszoba

Az eredeti elrendezéssel ellentétben nem helyeztem el külön a WC-t, viszont igyekeztem a fürdőszobából „szobát” csinálni. A falfülkéből kialakított, önálló világítással rendelkező üvegből készült fürdőszoba polcok jó helykihasználásukkal elegendő tároló helyet biztosítanak. A festett fal egyedivé, különlegessé teszi a fürdőszobát, egyúttal ezzel próbáltam ellensúlyozni, hogy nincsen ablak és természetes megvilágítás.

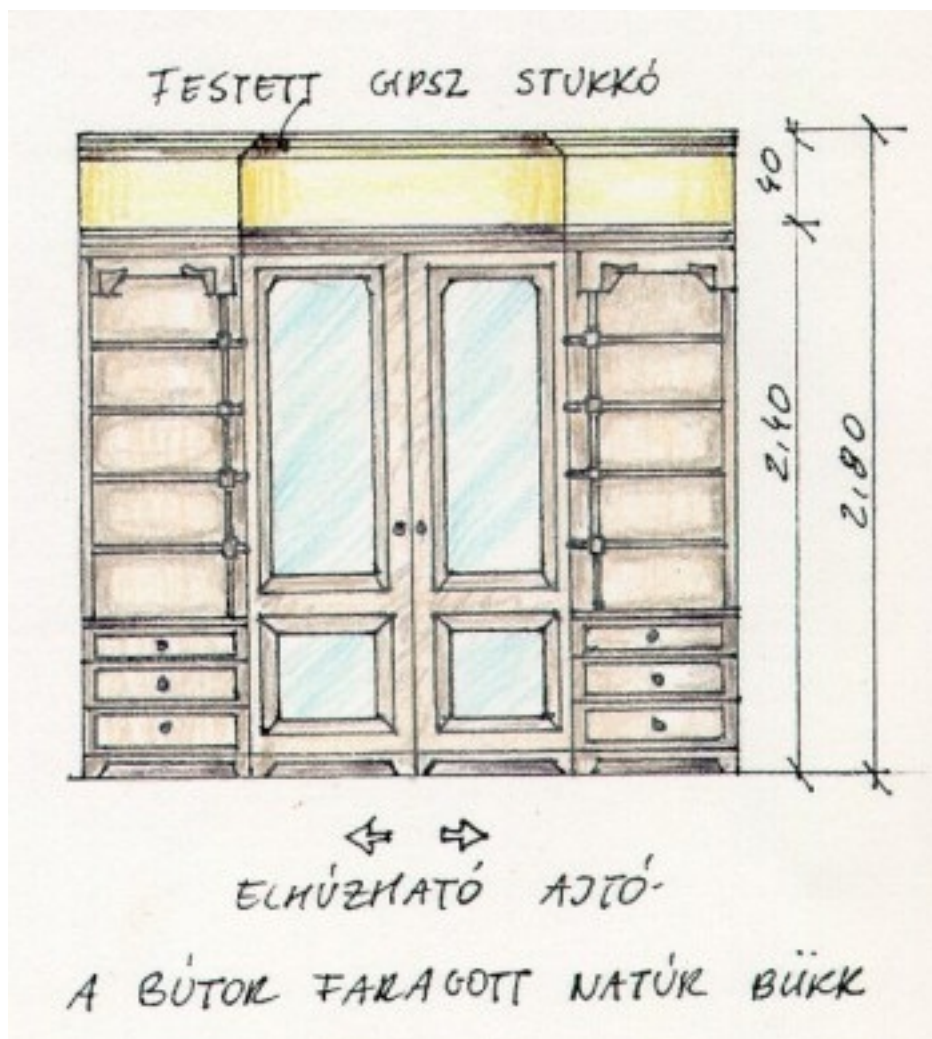
10. Kép - A fürdőszoba festett fala

NAPPALI

A nappali elhelyezése szerencsés, mivel a lakás „Házasság” és a helyiség „Gazdagság” oldalára esik. A „Házasság” oldal a fa elemhez tartozik, s „Gazdagság” pedig a föld elemhez, ezért itt célszerű ezekhez az elemekhez tartozó színeket és anyagokat választani.

Burkolatként a nappaliban lehet parkettát használni, a fal színe lehet sárgás árnyalatú, a ferde tetőtér burkolata pedig fehérre festett parafa, ami anyagánál fogva fa, az ebédlő és konyha területen fém

színű, emellett hőszigetelő is, ami nyáron és télen egyaránt előnyös. A konyha és az ebédlő falai maradhatnak fehérek, a falfülke színének én valamilyen kéket javaslok, mivel az az oldal a „Karrier” oldal víz oldal. Annál is inkább jó a kék szín választása, mivel a konyhabútor fehér, a csempében kék virágminták vannak és az előszoba vörös márvány betétei helyett a konyha és az ebédlő mészkőlapjai közé fehér-kék mintás kerámia négyzetek kerülhetnek.

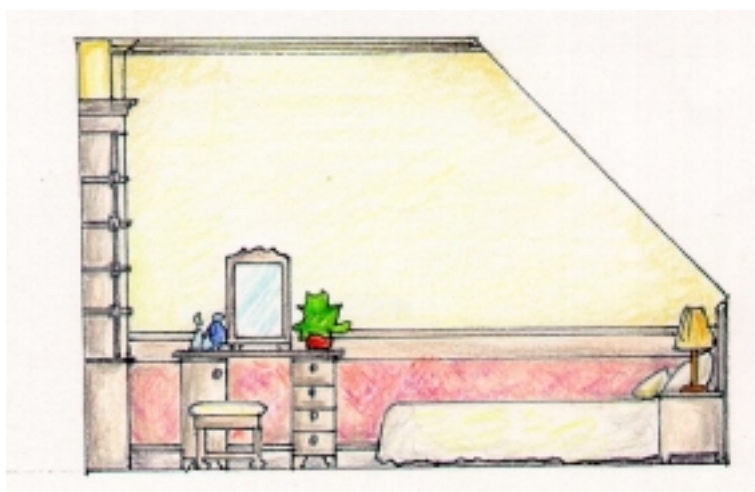
11. Kép - A hálósobai gardrób

HÁLÓSZOBA

Sajnos a hálószoba a natúr bükk beépített bútorral elég költséges megoldására sikerült, de költségkímélésként a tükörsztal el is hagyható, az ágy és a hozzátartozó éjjeli szekrények pedig olcsóbb kivitelben is beszerezhetők. A hálószoba előnye, hogy nincsen benne szekrény, mivel a szoba kis méretű, a szekrények súlyuknál fogva csak „rátelepednének” a szobára. A gardrób helykihasználása jobb, és az egész szoba megjelenése kedvezőbb, ha nincsen szekrény, ezért a szobából leválasztottam egy gardrób. A hálószoba fekvése megfelelő, mivel a lakás „Gazdagság” oldalán helyezkedik el, az ágyat pedig szoba „Házasság” oldalára helyeztem. A szoba alapszíne a barack-rózsaszín - mivel ez a szín tartozik a „Házasság” oldalhoz -, ennek különböző árnyalatai vonulnak végig a falburkolatokon és a kárpitokon. A padló burkolata 100 %-os gyapjú padlószőnyeg, a gardróbé parketta. A beépített bútorok otthonossá teszik a lakást, ezzel együtt a helykihasználásuk is sokkal jobb. A hálószobába nem terveztem általános világítást, csak egy állólámpát helyeztem el a tükörsztal közelében, amelynek felül zárt, sárgás színű opálburája van, ezáltal kellemes fényteret hoz létre a szobában. Akkor a legjobb ez a megoldás, ha a fényerősség szabályozható.

12. Kép - A hálószoba alaprajza

13. kép - A hálószoba falnézete

KONYHA - EBÉDLŐ

A konyha nem egyedi gyártású, emiatt olcsóbb, és emellett csak a legszükségesebb gépesítést alkalmaztam. Mivel a lakás tetőtér, és a belmagassága is csak 2,8 m, ezért úgy gondoltam kedvezőbb hatású, ha a konyha, ebédlő, nappali egy tér marad. Amennyiben mégis szükséges, a nappali minden további nélkül leválasztható. Az ebédlőt nem terveztem meg részletesen, csak jeleztem egy elválasztó, kb. 80 cm magas szekrénysor vonalát, amelyen virágok, televízió, videó és egyéb berendezések elhelyezhetők. Az ebédlő érdekessége, egyben hasznosítható tároló helye az üvegpolcos falfülke, amely igény szerint dekorfestéssel is kifesthető. Az ebédlő és a konyha fém területen van, ezért itt helyénvaló a kőburkolat.

4. PÉLDA

Ebben a 120 m²-es családi házban három generáció elhelyezését kellett megoldani (16. kép). Itt lakik egy két gyerekes család a nagymamával. A gyerekek 5 és 8 évesek.

A HÁZELRENDEZÉSE

A ház alakja szabályos, sérülésmentes. A családtagok lehető leghatékonyabb elhelyezésére a ház szerencsés beosztása miatt volt lehetőség, csak a szobák elosztását kellett meghatározni. A nappali szoba a ház „Házasság” területére esik, mivel ez a legnagyobb helyiség nem tartottam célszerűnek megváltoztatni a funkcióját. A konyhát a ház „Gazdagság” sarkában helyeztem el, mivel a konyha erősítő hatású ezen az oldalon. A meglehetősen nagy helyiségben egy ebédlő asztal is elfért. Mivel a „Házasság” oldal már foglalt, a szülői hálót máshol kellett elhelyezni. A „Segítőkész emberek” területre tettem végül is. Ebből a szobából leválasztottam egy gardrób, aminek a helykihasználása jó, használata kényelmes és nem kell szekrényekkel telezsúfolni a szobát. Ez a gardrób egyben hatásosan elszigeteli a hálószobát a nappaltól. A nagymama szobáját a „Tudás-Műveltség” oldalon helyeztem el. Ez a Késői Menny elrendezésű ba-gua utolsó területe, ahol a felkészülés történik egy új életre. Egy idősödő embernek szükséges a megbékélés és a bölcsesség megtalálása. A gyerekeket a fennmaradó helyiségben helyeztem el.

ELŐSZOBA

Az előszoba továbbmenve előtérre tágu, és egy térben van a folyosóval. Mivel túl sok ajtó nyílik a folyosóra, „túl sok száj eszi ennek a helyiségnek a chijét”. Ezt próbáltam azzal ellensúlyozni, hogy az előtér közepén egy szobakutat helyeztem el, amely frissítő chivel látja el az egész lakást. A szobakút fölé egy kristálycsillár került, amely amellett, hogy szintén jó chit termel, a rossz, elhasznált chit is jóvá alakítja, majd szétszórja a különböző, az előszoba chijéből „táplálkozó” helyiségek irányába. A bejárattal szemben egy köríves asztalkát és fölötte pedig egy tükört helyeztem el, ami visszaveri a káros, ártó chit, amely a bejáraton esetleg bejuthat. A nappali és a konyha ajtaja üvegezett, hogy némi természetes fény is bejusson az előtérbe. A többi szoba ajtaja teleajtó, mivel ezek hálószobák.

14. Kép - A szülők hálószobája

SZÜLŐI HÁLÓ

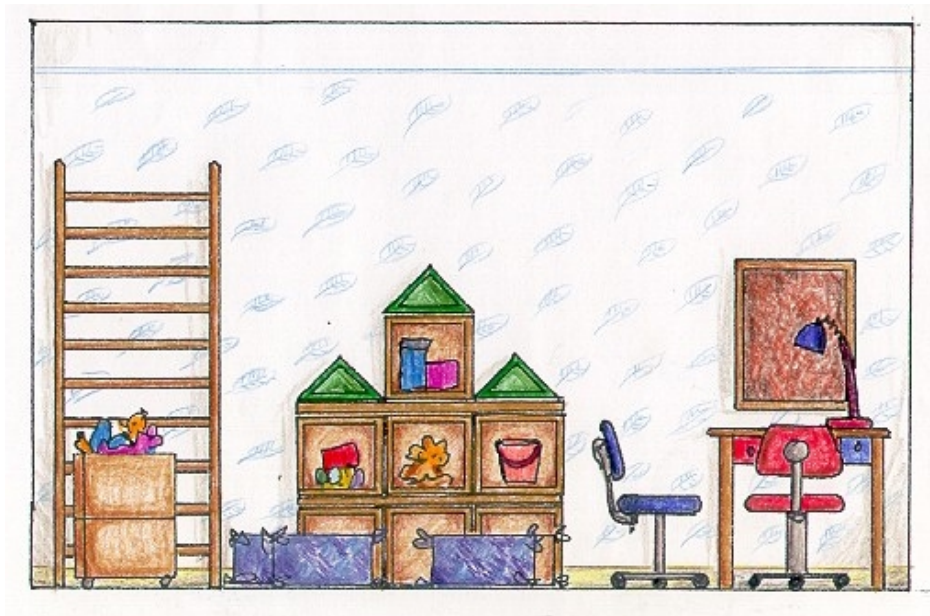
A szülői háló mérete nem nagy, mivel csak aludni jönnek ide a szülők. Mivel a „Segítőkész emberek” oldalon helyezkedik el a fém elemhez tartozik. A fém elem színe itt megjelenik a fal fehér színében, illetve a falon alkalmazott óarany színű festett mintázatban. A tapéta hatású falfestés otthonosabbá és barátságosabbá teszi a szobát. A drapériák kékek, ami függőnyként jól árnyékol és mint szín a víz elemhez tartozik, amit pedig a fém elem támogat. A komód fölött található egy tükör, de elhelyezésénél ügyeltem arra, hogy aki az ágyban fekszik, az ne láthasson mozgást benne.

NAPPALI

A nappaliban az egészség oldalra került az ülőgarnitúra, emiatt választottam a moha zöld színt, ami az egészséget és a családot fogja itt erősíteni.

GYEREKSZOBÁ

A gyerekek részére olyan bútorokat terveztem, amelyek hosszútávon is kényelmesen használhatóak lesznek számukra. Az ágyak magasítottak, alattuk helyeztem el tároló területeket, ami ruhák, könyvek, játékok tárolására is alkalmasak lesznek. A dobozokból álló játéktartó polc az igények szerint többféleképpen is összerakható. Íróasztal egyelőre csak egy van, mivel még csak az egyik gyerek jár iskolába.

15. Kép A gyerekszoba

16. Kép - A lakás alaprajza

MUNKAHELY

A munkahely berendezésében is fontos szerepet játszik a Feng-shui. Munkahelyeken elsősorban a munka minél jobb elvégzését kell biztosítani a „Gazdagság” és a „Karrier” oldalak erősítésével, de az „Egészség” oldal is fontos lehet, valamint a „Segítőképz emberek” oldal is. A munkahelyek tervezéséhez más szemléletmód szükséges, mint a lakásokhoz, ennek az az oka, hogy a lakás és a munkahely között alapvető különbségek vannak:

1. A munkahely sokkal nagyobb stressz forrás, mert itt több emberrel kell érintkeznünk, olyanokkal is, akiket nem kedvelünk.
2. Itt kell eltöltenünk a napunk jó részét és olyan tevékenységet folytatni, amit esetleg nem is szeretünk.
3. Egy munkáltató akkor várhat el jó munkavégzést, ha a megfelelő feltételeket megteremtette a dolgozója részére, amennyiben a munkakörülmények nem megfelelőek, a dolgozó nem tudja maximális hatásfokkal végezni a munkáját.

A munkahellyel szembeni legfontosabb követelmény, hogy mentes legyen a káros mértékű stressztől. Káros mértékű stresszt okoz, ha a munkahely ergonómiai kialakítása nem megfelelő, a szék kényelmetlen, a munkahely szűkös, a dolgozó beveri a térdét, vagy a könyökét a bútorokba. Nemcsak kellemetlen, de egészségkárosító hatású lehet az, ha a világítás rossz, túl sok a tükröződés, és a vakítás, amelyek a szemet az állandó kompenzáció miatt fokozott terhelésnek teszik ki.

A fentiek alapján a munkahellyel szemben támasztott követelmények az alábbiak szerint foglalhatók össze:

	Követelmény	Magyarázat
1.	Ergonómiai szempontok szerint kialakított asztal.	A munkaasztal méretét a munkafeladat szerint kell megválasztani, a vonatkozó szabványokban megadott lábtér és kezelési területekre vonatkozó előírások betartása mellett.
2.	Ergonómiai szempontok szerint kialakított munka-szék.	A munkaszéket a munkafeladatnak megfelelően kell kiválasztani. A szabványok előírják, a munkaszék magassági állíthatóságát, dönthetőségét, és a deréktámasz magassági állíthatóságát is.
3.	Ergonómiai szempontok szerint kialakított világítás.	A világítás munkafeladatnak megfelelő kialakítása különösen számítógépes munkahelyek esetén fontos.
4.	Rálátás a bejáratra.	Ha valaki nem tudja kontrollálni a mögötte lévő területet, ez állandó stressz helyzetet jelent a számára, ami rontja a munkateljesítményét.
5.	Erőpozíció elfoglalása	Minél távolabbi elhelyezkedés a bejáratától.
6.	Az aura védelme.	Fontos, hogy egy munkahelyen az auránkat ne tudja senki sem megsérteni, illetve minél kevesebben sérthessék meg. Az aura sérülése csökkenti a chinket.

1. Táblázat. - A munkahellyel szemben támasztott követelmények

Feng-shui szempontból a 4., 5. és a 6. követelmény jelentős. Az auránk védelme rendkívül fontos, mert amennyiben nem védjük meg magunkat a munkahelyen, egy rossz, ártó chivel rendelkező munkatárs - dühös, gonosz főnök, ideges munkatárs, hangulata átragadhat ránk,

vagyis a negatív gondolataik csökkenthetik mi saját chinket is. A védekezésen kívül fontos, hogy pozitív chivel telítsük környezetünket, amely jótékonyan hat majd a kellemetlenkedőkre is. Rossz munkahelyi chit jelent, ha a virágok rendre kipusztulnak, ilyen esetben komolyabb lépésekre is szükség lehet. (Esetleg a munkahely változtatás lehetőségét is fontolóra kell venni.)

NAGYVÁLLALATI FENG-SHUI FILOZÓFIA

A cég számára legfontosabb személy a vezető, mert az ő döntéseitől fog függeni a cég sorsa, ilyen módon az igazgatói irodának mindenképpen meg kell felelnie a Feng-shui szempontjainak. A cégvezetőnek felelős személynek kell lennie, hiszen érvényes a népi bölcsesség: „A fejétől büzlik a hal.” Ez annyit jelent, hogy a vezető csak azt várhatja el másoktól, amit ő maga tesz, hiszen nagyon is érvényes ez az ősi taoista bölcsesség: „Aki kapni akar, tanuljon meg adni”. Ha a cég vezetője nem a cég érdekeit tartja szem előtt, nem várhatja el dolgozóitól, hogy azok számára a cég fontos legyen, és mindent megtegyenek érte. Ha cégvezető csak a saját zsebét nézi, akkor ezzel a munkamorált is erősen csökkenteni fogja majd. Tévedés lenne azt hinni, hogy egy szívében önző és kapzsi ember eljátszhatja a felelősségteljes, megértő de ugyanakkor erőskezű vezetőt. Az aurájában ugyanis benne vannak róla az igazi információk, amit tudat alatt mindenki, érzékel akivel kapcsolatba kerül, és emiatt nem tud „vizet prédikálni és bort inni”, úgy hogy közben hiteltelenné ne váljon, és megvetés tárgya ne legyen.

Ahogy a cég számára a vezető a legfontosabb, úgy a vezető számára pedig a cég dolgozói kell, hogy a legfontosabbak legyenek, mivel ők azok, akiktől elvárja, hogy utasításait maradéktalanul végrehajtsák. A cég dolgozói azok, akik a termelést és a profitot biztosítják, de ezt csak megfelelő munkakörülmények között tudják megtenni. Ha a munkahelyek nem felelnek meg a Feng-shui követelményeinek, a dolgozók chije csökken a munkahelyen, és nem tudják munkájukat a lehető legjobban végezni.

Egy vállalat számára különösen fontos a Feng-shui rendre vonatkozó tanításainak betartása, mert ez jó hatással van a dolgozókra, és a céghez látogató vendégekben, ügyfelekben is kedvező benyomást kelt a cégről. A rend betartatása mindig főnöki feladat. A vezetőnek kell ügyelnie a munkahelyek rendjére és elől kell járni a jó példával.

Az ezzel a cégfilozófiával vezetett cégek hosszú távon fejlődni fognak és sikeresek lesznek, a vezető és a dolgozók legnagyobb meglepedésére. A céget tisztelet fogja övezni, mert mindenki, aki megismeri a céget érezni fogja a jó chit, és a stabilitást, ami cégnél megteremtett harmóniából származik.

FENG-SHUI ES ZKÖZÖK AZ IRODÁBAN

CSOBOGÓ, SZÖKŐKÚT

Mint azt már a Kilenc Gyógymódnál elmondtuk, a víz a pénz szimbóluma a Feng-shuiban, emiatt munkahelyek esetén különösen hasznos az alkalmazása a profit növelésére. A csobogók és szökőkutak esetén a víz mozgása a chi és a pénz áramlását szimbolizálja. Megfigyelhető például, hogy bankokban, éttermekben, üzletekben milyen gyakran fordulnak elő ezek az elemek. A csobogókat, szökőkutakat a „Gazdagság”, vagy a „Karrier” oldalon érdemes elhelyezni. Amennyiben megvilágítást is alkalmazunk, akkor létrehozhatjuk az öt elem egyensúlyát is, ezáltal fokozhatjuk a csobogó hatását.

Az öt elem egyensúlya a következők figyelembevételével teremthető meg:

	Elem	Eszközök
1.	Fa	Növények, esetleg művirágok, fák éreg darabok, ágak, zöld szín
2.	Víz	Víz, (tükör)
3.	Fém	Kavicsok, szikladarabok, fém edény
4.	Tűz	Világítás
5.	Föld	Négyzetes alak, homok, agyagtál

2. Táblázat Öt elem egyensúlya csobogókban

AKVÁRIUM

Az akváriumok szintén jó chit termelnek, mivel a halak keverik a vizet bennük. Az akváriumban is megteremthető az öt elem egyensúlya ezáltal a hatása fokozható. Akvárium esetében a világítás mellett a halak és a csigák szintén a tűz elemet képviselik. Munkahelyre különösen igaz az, hogy fekete halat mindenképpen kell tartani az akváriumban. Ha nincsen lehetőség akváriumot berendezni, akkor halszobrok elhelyezésével is élénkíteni tudjuk a chit a „Gazdagság”, vagy a „Karrier” oldalon.

TÜKÖR

A tükörrel behozhatjuk az irodába a kedvező lehetőségeket akkor, ha valamilyen szép látvány, kert, kék ég, hegyvidék tájképe tükröződik benne. A tükörök behozhatják az irodába a pénzforrásként szereplő folyók képét is.

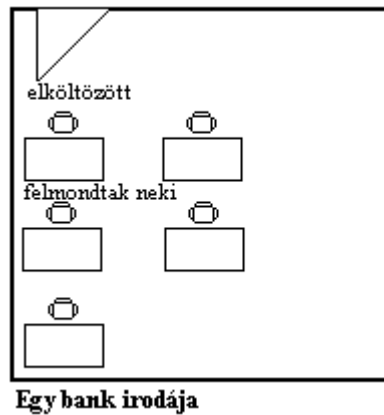
Védekezésül a minket érő esetleges támadások, vagy rosszindulatú, ártó gondolatok ellen elhelyezhetünk a bejárattal szemben egy ba-gua tükröt, vagy csak egy sima tükröt, amely visszaveri a minket érő esetleges ártó hatásokat.

NÖVÉNYEK

A növények jó chit termelnek azon az oldalon, ahol elhelyezzük őket, ezért érdemes munkahelyünkön növényeket telepíteni, amennyiben lehetséges. A rossz chi viszont elpusztíthatja növényeinket. Amennyiben gondos ápolás mellett azt tapasztaljuk, hogy a növények rosszul érzik magukat, nem fejlődnek, végül kipusztulnak az a rossz chi jele, amely lehet egy ellenünk irányuló célzott támadás, vagy általánosan megromlott munkahelyi morál jele. Ilyen esetben vegyünk másik növényt, vagy helyezzünk el ba-gua tükröt. Ha ez sem használ, változtassunk munkahelyet, amennyiben megtehetjük, mert az ártó munkahelyi chi hosszabb idő alatt egészségkárosodást is okozhat. Ilyen esetben még alkalmazhatunk különböző mentális védekezési módokat is. Feng-shui szempontból a Ba-gua áldás, vagy az un. „Gyökértechnika” és „Örvénytechnika” a legmegfelelőbb (Choa Kok Shui, 2000), de végül is „szél ellen nem érdemes”, nyugodtan hagyjunk ott egy ilyen munkahelyet, mert nem nekünk való hely.

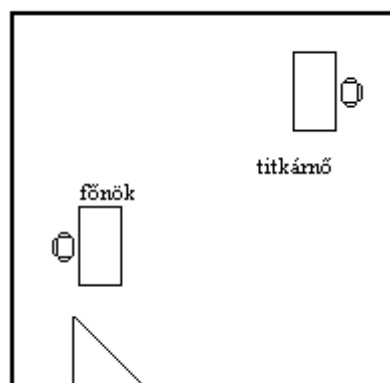
FENG-SHUI ESETEK

A következőkben néhány hiányos elrendezésből adódó problémát és ezek megoldását láthatjuk (Rossbach,).

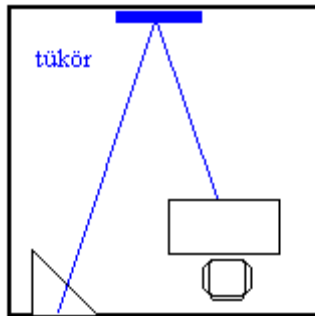
1. Ábra

Az 1. ábrán láthatunk egy olyan kedvezőtlen elrendezésű irodát, ahol mindenki háttal ül a bejáratnak. Ilyen körülmények között a dolgozók sokat tévesztenek, dekoncentráltak lesznek, gyakrabban betegednek meg a lecsökkent chi miatt. Az ajtóhoz legközelebb ülő személy másik helyre költözött nem sokkal azután az előtte ülőt elbocsátották. Látható, hogy ez a kedvezőtlen pozíció a dolgozó szerencsáját és megítélését is lerontja. Fontos, hogy ezt elkerüljük. Ha az ajtónak háttal ülés elkerülhetetlen, akkor tegyünk egy kicsi tükröt az asztalunkra, amelyből láthatjuk, hogy ha valaki bejön az ajtón.

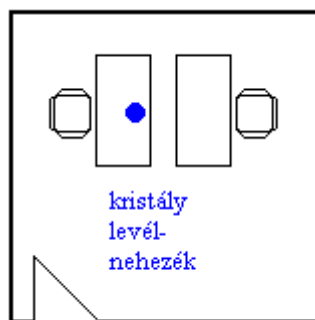
2. Ábra

Az önmagunkról alkotott kép és mások rólunk kialakított véleményét is befolyásolja az íróasztal elhelyezése, ezért ennek elhelyezésénél körültekintően kell eljárni. A 2. Ábra egy olyan helyzetet ábrázol, ahol a munkahelyek elrendezése nincs összhangban a dolgozók munka pozíciójával, ami állandó feszültséget fog okozni. Ha a főnök közel ül az ajtóhoz, akkor úgy is fogják kezelni, azt gondolják majd róla, hogy ő az alárendelt személy. A titkár pedig, aki az „erőpozíciót” foglalja el engedetlen lesz, nem fogja a főnök utasításait végrehajtani, és szinte ő vezeti majd az irodát. A megoldás ebben az esetben, az asztalok elhelyezésnek felcserélése, akkor a főnök kerül majd erőpozícióba és az egyensúly helyreáll.

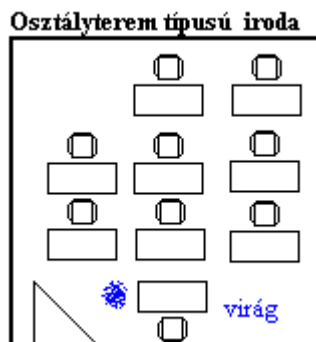
3. Ábra

A 3. ábrán látható irodában ülő alkalmazott túl közel helyezkedik el az ajtóhoz. Ez a helyzet azt eredményezi, hogy állandóan csak a hazatérésre fog gondolni, és rendszerint ha lehetősége van rá, még a munkaidő befejezése előtt haza is megy. Megoldásként egy tükröt kell függeszteni a szemközti falra, amelyben egyrészt láthatja, hogy ki jön be a szobába, másrészt elvonja a figyelmét az ajtótól.

4. Ábra

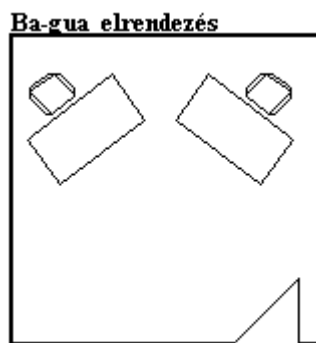
Előfordulhat, hogy egy olyan kollégával kell egy szobában ülnünk, akinek rossz chije van, ami rossz hatással lehet ránk is. Ilyen esetben célszerű védekeznünk. A rossz chit több dolog okozhatja: rosszindulat, irigység, dühös természet, félelem. A legegyszerűbb, ha elhelyezünk egy kristály levélnehezéket az asztalunkon, ami a szomszédos asztal felől érkező káros hatásokat összegyűjti és jóvá alakítja, ezáltal megvéd bennünket, és harmonizálja a munkakapcsolatot is.

5. Ábra

Használhatunk a kristálygömb helyett egy haltartályt, vagy akár egy gömbölyű vázát tele vízzel. Amennyiben ezt a védelmet nem érezzük elégnek használhatunk taoista áldást is (Choa Kok Shui,2000, Mantak Chia,1999).

Az 5. ábrán látható osztályterem típusú iroda mindenkinek a lehető legrosszabb. A dolgozóknak azért, mert úgy érzik figyelik őket, a főnöknek meg azért, mert nyugtalan lesz a chije. Ennek az áldatlan állapotnak az eredménye az lesz, hogy csökken a chi, ezáltal a teljesítmény és a munkamorál is lecsökken. Megoldás lehet az, hogy a bejárat és a főnöki asztal között elhelyezünk egy virágot. Ez a virág magára irányítja majd a figyelmet, így a főnök figyelni tud a belépőkre és a távozókra, és egyben védi is őt ez a virág, mivel háttal ül az ajtónak, és túl közel is van az ajtóhoz.

6. Ábra

A 6. ábrán látható un, ba-gua elrendezés két azonos pozíciójú munkatárs elhelyezésére a lehető legjobb megoldás.

PÉLDÁK MUNKAHELYEK KIALAKÍTÁSÁRA

1. PÉLDA

Az 1. ábrán látható irodába bekerült egy fiatal, agilis kolléganő az idősebb hölgyek közé és a 6. számú asztalt jelölték ki számára. A sorszámozás egyben a sorrendet - „csípésrendet” - is jelenti ebben az esetben. Az ábráról látható, hogy ez a munkahely háttal van a bejáratnak, viszonylag közel az ajtóhoz és az 1. és 2. székeken ülők amikor a helyükre igyekeznek sértik a 6. széken ülő személyes zónáját, intim zónáját és a szoros intim zónáját is veszélyeztetik. A 6. helyen ülő dolgozó ezt a stresszes környezetet kb. egy fél évig bírta, azután mindenféle problémái lettek. Először egyre többször elkésett, később megbetegedett, három hónapot betegállományban töltött, felépülése után rövid idővel otthagya a munkahelyét.

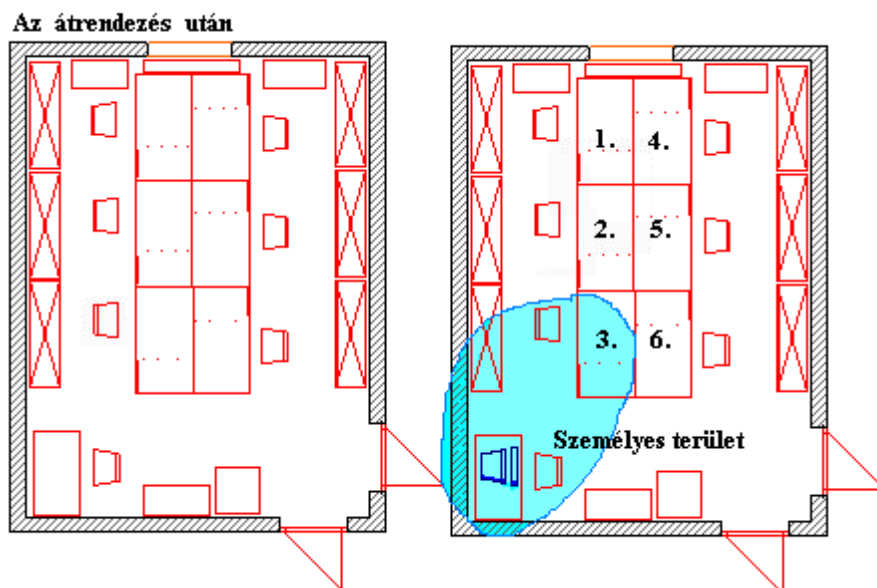

1. Ábra - Az iroda eredeti elrendezése

A helyére egy idősebb, kiegyensúlyozott, jó munkabírási hölgyet vettek fel. Kezdetben nem volt semmi probléma, de néhány hét elmúltával ezt a dolgozót a 3. széken ülő elkezdte szekálni és a főnök felé negatív véleményeket nyilvánított róla. Ennek a munkahelynek alapvető tulajdonsága, hogy mindenkinek rossz, túl szűkös, a közlekedési utak nem biztosítottak. Az munkahely kialakításából adódó általános stressz és az, hogy a 6. számú kolléganő nem volt hajlandó harc nélkül elfogadni a „csípésrendben” az elrendezés által determinált helyét, oda vezetett, hogy éles viták alakultak ki, amelyekben gyakran a 6.-os húzta a rövidebbet és esetenként sírva futott el a munkahelyéről.

Ebbe az áldatlan állapotba csöppent egy érettségizett fiatal kolléganő, akit 2.-es tartós betegsége miatt vettek fel. A kolléganőnek nem volt konkrét helye, általában 2.-es helyén ült, ha 2.-es bent volt valaki másnak a helyét foglalta el, aki éppen távol volt, vagy a sarokban elhelyezett számítógép asztalnál gépelt. A rámenős fiatal kolléganő végül is addig igyekezett, amíg megkapta 6.-os asztalát, és 6.-ost „vereséget szenvedve” távozott egy másik szobába.

Itt a dolgok nagyon érdekes és tanulságos fordulatot vettek. Már az íróasztal elfoglalásának napján a fiatal rámenős kolléganő bent maradt az irodában és átrendezte az irodát a 2. ábrán látható módon.

2. Ábra - Az átrendezett iroda

Az asztalokat közelebb húzta az ablakhoz, ezáltal lett annyi hely, hogy meg tudja fordítani az asztalt. Ennek következtében 1.-es és 4.-es személyes tere lecsökkent, a sorrendben pedig ő a 3. helyre került. Ez azért van így, mert a személyes terét megnövelte a többiek rovására, még hozzá jelentősen, mivel nemcsak a saját íróasztala lett az övé, de a számítógép asztal is az ő területén maradt, valamint erről az új 3.-as helyről jobb a rálátás az ajtóra, mint az eredeti 3.-as helyről.

Másnap a többiek elhölve tapasztalták a változásokat. Végül is nem történt semmi, 1. és 2. nem szólt semmit, mert az ő helyzetük alapvetően nem változott. 4. 5. és 6. pedig mivel a rangsorban már lejjebb álltak így inkább elfogadták a helyzetet. A fiatal kollegina lépése nem tetszett senkinek, de nem változtattak rajta, csak ettől az eseménytől kezdve már nem kedvelte senki igazán az új 3.-ast.

Miért nem tette meg ezt a lépést az elődök közül senki? Mert eszükbe sem jutott. Új 3. a többiek rovására csökkentette az őt érő stresszt és a mások rovására hatalmasat lépett a rangsorban. Abban az esetben, ha megkérdezte volna a kollégáit, hogy hajlandók lennének-e neki segíteni, lehet, hogy nem érte volna el a célját, vagy nem azonnal ért volna cél, de legalább a többieket nem sértette volna meg ezzel az akciójával, és nem fagyott volna meg körülötte a légkör.

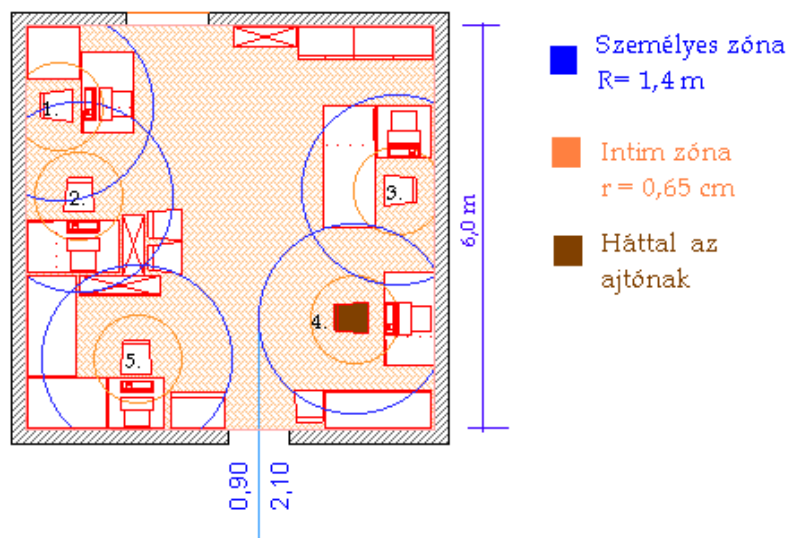

1a. Ábra - Az eredeti iroda az ajtóból nézve

2. PÉLDA

Ez az iroda informatikusok számára készült. Ergonómiai szempontból nem felelnek meg a követelményeknek a bútorok és a világítás sem. Sajnos a bútorok cseréjére itt nem volt lehetőség. A 2. számú helyen ülő vezető kérte a segítséget az iroda „Feng-shuijának” fejlesztéséhez.

Az iroda eredeti elrendezése

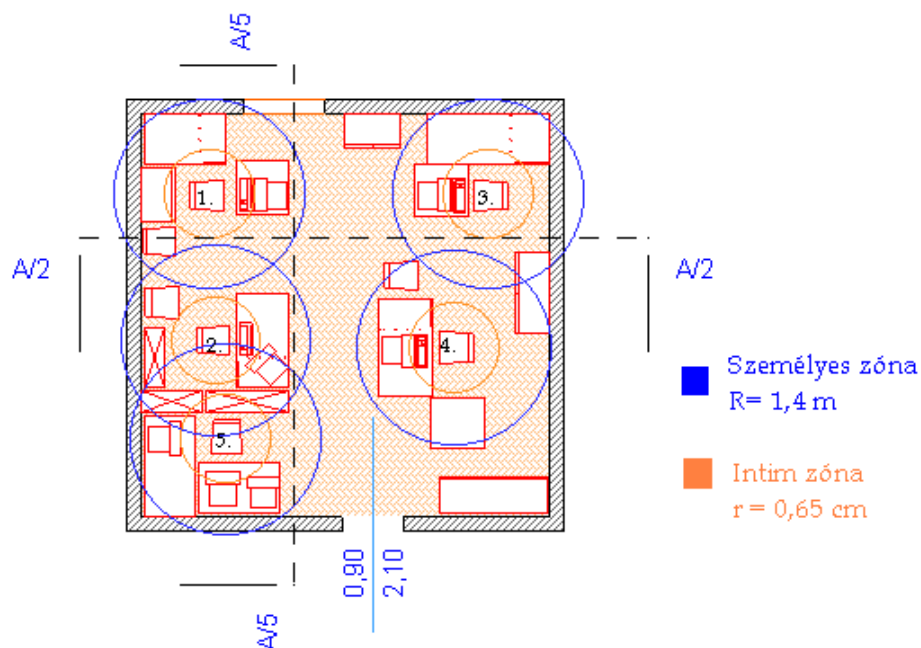
3. Ábra - Az iroda eredeti elrendezése

A 3. ábrán látható, hogy 1., és 2. aurái összeérnek, ami kelletlenségeket okozhat számukra, valamint, hogy 4. közel ül az ajtóhoz és háttal, ami akadályozza a munkavégzésben, mivel a gondolatai inkább „kifelé” irányulnak. 3. munkahely szűk, ami számára kényelmetlen lehet, amikor a székét nekitalja a falnak és a lábát beüti az asztalba, de legalább az aurája védve van, ugyanis ez a magyarázata ennek a „falra menekülésnek”. 5. helyen, ami egyébként elég tágas nem ül senki. Az 5. hely nem alkalmas állandó munkavégzésre, mert pontosan a 2. monitora mögötti nagyfrekvenciás sugárzási zónában van.

4. Ábra - Az eredeti iroda az ajtóból nézve

Az iroda az átrendezés után

5. Ábra - Az iroda a javasolt átrendezés után

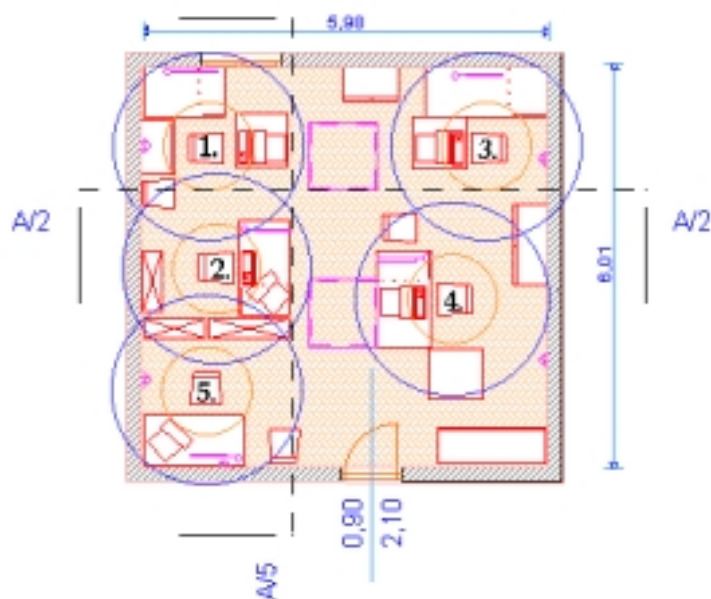
Mivel a bútorokat nem lehetett lecserélni az 5. ábrán látható változtatásokat javasoltam. Fontos, hogy 1. és 2. távolabb került egymástól, 3. védett pozíciót kapott, a monitor diszkrét elhelyezése mellett, 4 pedig nem ül tovább háttal a bejáratnak. A dolgozók először nem örültek az átrendezésnek, de végül, miután megcsinálták, már egy fél óra múlva kezdték jobban érezni magukat.

6. Ábra - Az átrendezett iroda látványterve

AZ ÁTALAKÍTOTT IRODA

I. változat

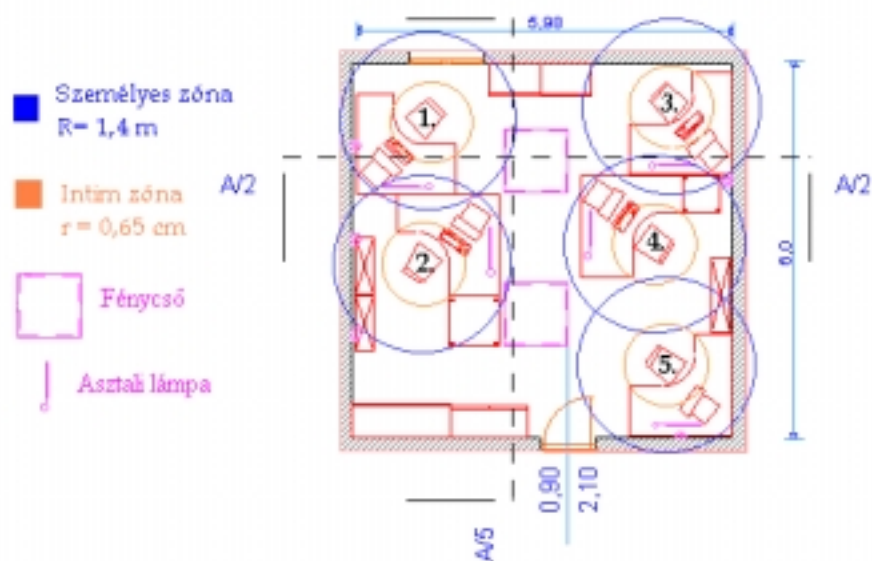
7. Ábra - Az átalakított iroda I. változata

Az iroda átrendezését követő évben ismét megkerestek engem azzal a problémával, hogy egy új munkatársat kell elhelyezni, és ehhez megint csak át kell rendezni a munkaterületet. Az I. változatban az 5. helyen alakítottam ki egy új munkahelyet. Ez nem kedvező, mert így a főnök munkatere lecsökken, ami a munkahelyi légkör rovására fog menni.

8. Ábra - Az átalakított iroda I. változatának látványterve

AZ ÁTALAKÍTOTT IRODA II. változat

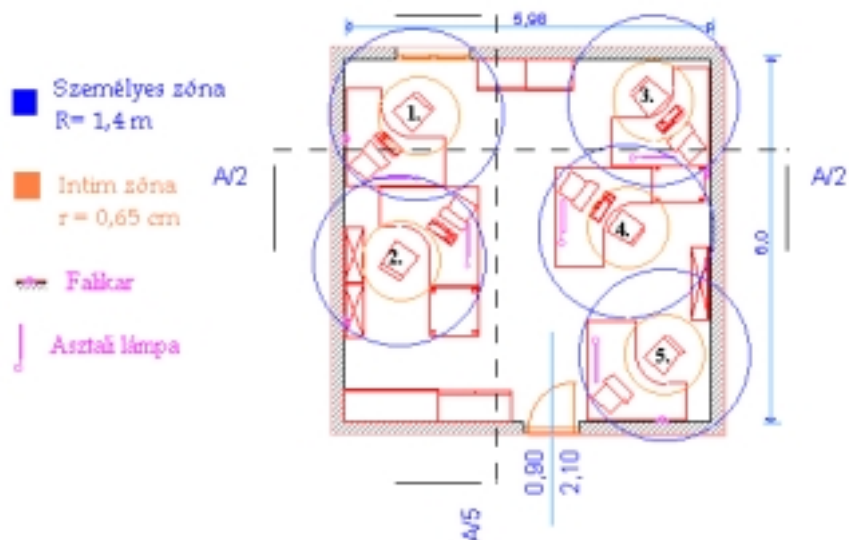
9. Ábra Az átalakított iroda II. változata

A II. változatot már ergonómiailag megfelelő iroda bútorokkal rendeztem be. Itt 2. munkahelye nagyobb területű, és a megközelítése független 1.-től, ami mindkettőjük számára jobb megoldás. A 10. ábrán látszik viszont, hogy 5. tipikusan „kés a hátba” pozícióban ül, ami miatt szükséges volt az asztalát megfordítani.

10. Ábra - Az átalakított iroda II. változata a főnöki munkahely felől nézve

AZ ÁTALAKÍTOTT IRODA III. VÁLTOZAT

11. Ábra - Az átalakított iroda III. változata

Ez az elrendezés került megvalósításra végül is. Lényeges azonban elmondani, hogy ez az iroda mindenképpen szűkös, mivel négy ember számára lett volna ideális, ennek ellenére a legfontosabb Feng-shui elveket be lehetett tartani, így biztosítani lehetett a jó chit.

12. Ábra - Az átalakított iroda elfogadott változatának látványterve

Ehhez az amúgy elég részletes anyaghoz a következőket szeretném hozzátenni.

1997. őszén keresett meg engem ennek az irodának a problémáival ennek a csoportnak a vezetője - azóta már igazgató-helyettes -, és a kapcsolatot azóta is tartjuk, így ennek az irodának és a benne dolgozóknak a „fejlődését” végig tudtam követni, ami nagyon tanulságos volt.

Amikor a bővítésre vonatkozó terveket elkészítettem és közöltem a csoportvezetővel - akkor már osztályvezető volt -, hogy szerintem csak a 3. változat szerint lehet megoldani a dolgot, ő azt mondta, hogy majd meglátják, de mindenképpen közösen fogja kialakítani az irodát a munkatársaival, mert ő nem dönti el ezt a kérdést nélkülük. Néhány nap múlva felhívott és elmondta, hogy sokat gondolkoztak, és keresték a legjobb megoldást egyesült erővel, de végül belátták, hogy az egyetlen lehetséges elrendezési mód az, ahogy én megterveztem.

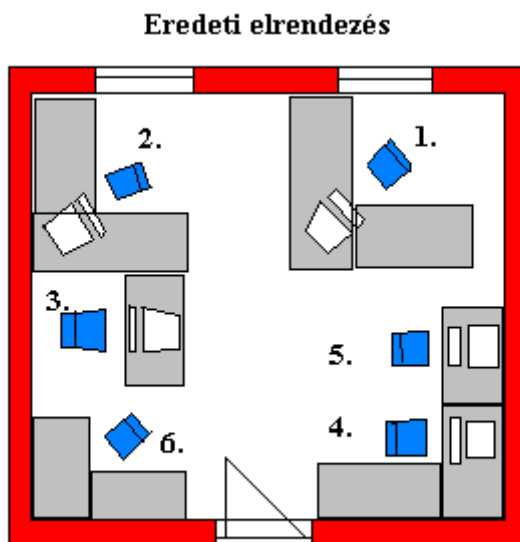
A másik vetülete ennek az irodának számomra is meglepő. Ami kint van, az van bent is, ha a környezetet a harmóniára való törekvéssel alakítjuk ki (ez azt jelenti, hogy olyan, hogy mindenkinek jó legyen), akkor ez hatni fog az emberekre olyan módon, hogy jobbak válnak. A lényeges a törekvés. A csoportvezető rálépett a törekvés útjára, akkor, amikor változtatni akart, azután belátta, hogy jó hatású a dolog és ezen az úton ment tovább. Ennek következtében a munkakapcsolatok is jobban alakultak ebben az irodában és valószínűleg a munkavégzés is hatékonyabb. Mivel a segítségem bevált az első alkalommal, megkerestek másodszor is.

A legmeglepőbb fordulat ezután következett, mert az osztályvezető a menyasszonyával együtt jelentkezett a Feng-shui tanfolyamomra és becsülettel végig is ülték a két napot, aminek nagyon örültem. A lakásuk elemzésekor pedig kiderült, hogy az ágyuk és az íróasztaluk is pont a Feng-shui szerinti legmegfelelőbb helyen volt. Megkérdezték tőlem, hogy miért van ez. A válasz az, hogy azért, mert a jó emberek körül harmónia van. Ami kint van az van bent is, „ami fent van az van lent is”.

Jó lenne, ha minden vezető ilyen lenne.

3. PÉLDA

Ez az eset a „fészeképítés” egy szép példája. Ez a vezető, aki engem megkeresett három kollégájával együtt dolgozott a 13. ábrán szereplő szobában, és itt kellett elhelyeznie két új munkatársat. A rajzról látható, hogy a hely mindenképpen szűkös.

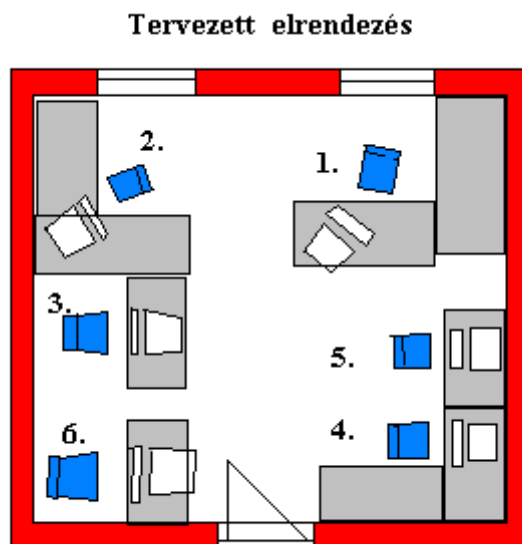

13. Ábra - Az iroda eredeti elrendezése

Az 1. asztal a „főnöké”, A 2., 3., 4., a jelenlegi beosztottak asztalai, az 5. és a 6. helyet szánta az újonnan érkező beosztottaknak. Látható, hogy a főnök íróasztala „erőpozícióban” van, azonkívül „fészek” kialakítású. A „fészek” azt jelenti, hogy gondosan, személyes tárgyakkal „lefoglalt” magánterületet definiálnak a bútorok. A „fészek” további ismertető jele a hosszú megközelítési út és/vagy szűk bejárat, ahol alig lehet bepréselődni. Általában azok az emberek építenek fészket, akik „nem állnak a helyzet magaslatán”. Abból, hogy 4.-es inkább az ajtónak, a bizonytalan veszélyforrásnak ül háttal, mint a főnökének, arra lehet következtetni, hogy a hangulat sem valami jó az osztályon. Az 5. és 6. helyre gondolta a csoportvezető a két új munkatársat. 6.-nak berendezett egy L-alak szerű munkahelyet, ami valójában két hagyományos íróasztalból állt. Itt a lábmunkázóna nem biztosított, ezért használata kényelmetlen. 6. emellett „kés a hátba” pozícióban ül, abszolút ellenőrzési helyzetben. 5. félig ajtónak háttal és három kollégának is háttal ül. Ennek a munkahelynek külön stressz-forrás, hogy 1. (a főnök) csak 5. intim zónáján keresztül tud beközlekedni.

Megoldásként a következő változtatásokat javasoltam (14. ábra). 6. egyik asztalát - mivel felesleges - fel kell számolni és az ábrán látható módon meg kell fordítani a megmaradt asztalt. A szűkös beközlekedés még mindig a kisebbik rossz az ellenőrzési helyzettel szemben. 5. helyzete azért nehezebb, mert a főnökkel van kapcsolatban. Az átközlekedést meg kell szüntetni, de ehhez fel kell számolni a fészket. Ez egy gesztus 1. részéről 5. felé, de egyébként a többiek felé is. Ennek az embernek nem akartam azt mondani, hogy tegyen meg egy beosztottjával szemben valamit, ehelyett azt találtam ki, hogy azt mondom neki, hogy azért rendezze át, mert nem fér be.

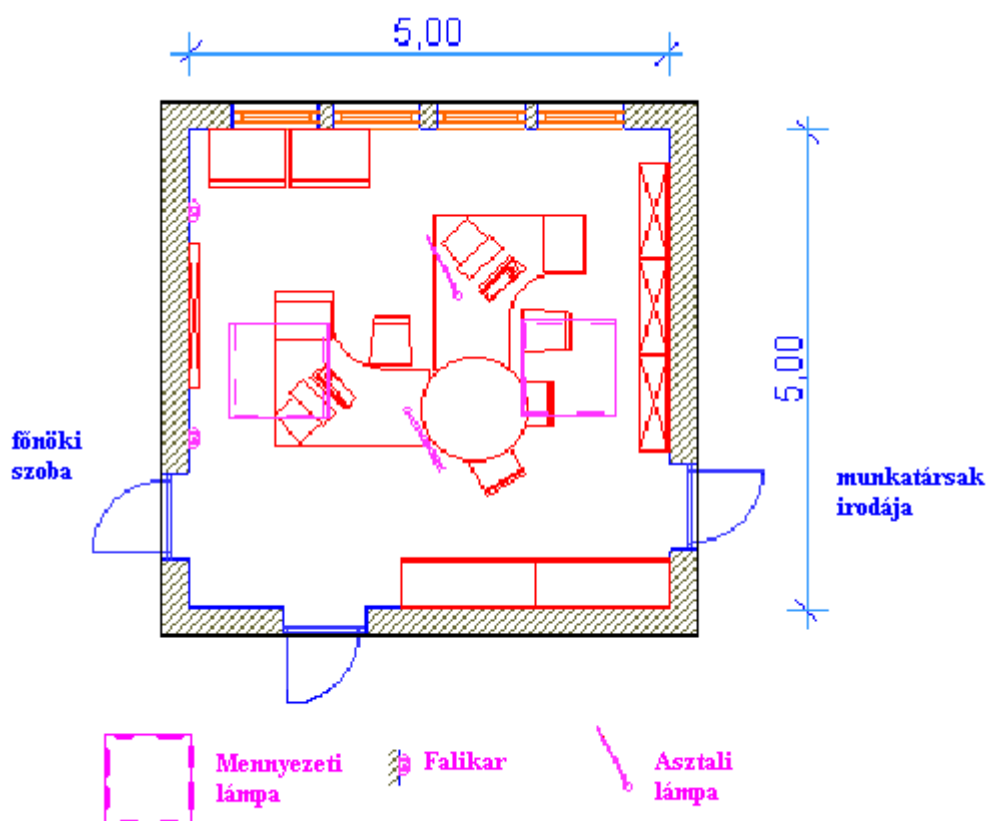
Ez a vezető, aki azt várta tőlem, hogy helyeselni fogom az elképzeléseit csalódottnak érezte magát, amiért változtatásokat javasoltam, azt pedig, hogy miért is „nem fér ő be” sehogyan sem értette meg. Végül nem változott semmi, az új munkatársakat a rossz chi és az egészségkárosító munkakörnyezet fogadta.

14. Ábra - A javasolt elrendezés

4. PÉLDA

Egy cég igazgatója azzal a problémával keresett meg, hogy szeretné a titkári irodát kiegészíteni egy adminisztrátori munkahellyel, és egy tárgyaló asztallal. Az iroda tervezésénél a Feng-shui követelményeit tartottam szem előtt, vagyis azt, hogy senki se üljön ajtónak háttal, a dolgozók aurája sérülésmentes legyen, valamint senki se üljön közel sem az ajtóhoz, sem a közlekedési úthoz.

15. Ábra - A tervezett iroda alaprajza

Az iroda kedvezőtlen amiatt, hogy három ajtaja is van, viszont a szélessége nem elegendő ahhoz, hogy a két dolgozót a főbejárattal szemben helyezzem el. Az alaprajzon látható megoldás biztosítja mindkét dolgozó számára a rálátást a főbejáratra. A munkahelyek a közlekedési úttól távolabb helyezkednek el, így az átjárás nem zavarja a dolgozókat. Az asztalok mérete biztosítja a munkavégzést. A tárgyaló todat sajnos a közlekedési útra esik, előnye viszont, hogy mindkét munkahelyen ülő dolgozó és vendége kényelmesen tudja használni. Mivel tudom, hogy az embereket zavarja, ha munkaterületükön átközlekednek, ezért igyekeztem a két dolgozót úgy elhelyezni, hogy egymást a közlekedéssel ne zavarják, de mégis kényelmesen meg tudják közelíteni az ajtót.

A használat során kiderült, hogy egyelőre csak egy munkatárs dolgozik itt, aki a bejárattól távolabbi asztalt foglalta el, és számítógépét úgy helyezte el, hogy a monitorára ne lehessen rálátni sem a bejáratból sem a főnöki szoba felől.

16. Ábra - A titkári iroda látványterve

Remélem a példákkal sikerült bemutatnom, hogy egy munkahelyen a Feng-shui elveinek alkalmazásával milyen mélyreható dolgokra lehet fényt deríteni, valamint azt is, hogy milyen sokat lehet tenni a munkahelyi légkör javításáért, a dolgozók egészségéért és a vállalat fejlődéséért.

A KÜLSŐ KÖRNYEZET*

A Feng-shui elképzelései szerint a chi spirálisan kering a földben. Ahol a chi a felszín közelében mozog, ott a föld termékeny, az időjárás enyhe és a nap melegen süt. A fák és a növények gazdagon teremnek, a víz és a levegő tiszta és friss. Az ilyen helyeken az emberek boldogok és harmonikusan élnek. Azonban ahol a chi visszahúzódik a felszínről, a növények nem tudnak növekedni és az ilyen terület előbb-utóbb sivataggá válik.

Egy lakóterület kiválasztásánál a következőket kell figyelembe venni:

1. Fű és növények: Ha a fű zöld, a chi egészséges és jó. Ahol a fű ritkás és kopár foltok vannak ez annak a jele, hogy a chi áramlása azon a területen akadályozott, és a chi eláramlik onnan. A területen mindig „sárkány pontokat” kell keresni, mert a lakóépület számára az a legkedvezőbb hely. A sárkány pontok olyan helyek, ahol dús a növényzet, és a fű itt sokkal üdőbb és frissebb. Ne vegyünk olyan telket, ahol kiszáradt, vagy beteg növények vannak.
2. Állatok: A békés, énekesmadarak jelenléte és a madárdal jó chit jeleznek szemben a ríkoltozó agresszív madarakkal, vagy koszos kóbor kutyákkal, amelyek jelenléte a rossz chire utal.
3. Szomszédság: Ahol a szomszéd telkek rendezettek, a házak gondozottak, a szomszédok pedig egészségesek, sikeresek és jólétben élnek ott jó a chi is. Ahol ezzel szemben a kert elhanyagolt, az udvaron rendetlenség van, ott a chi is rossz, az ilyen szomszédságot kerülnünk el.
4. A rossz chi jelei a következők: alapvetően a helyszín megtekintésekor bekövetkező negatív eseményeket tekintjük a rossz chi előjeleinek, például, ha a felkapcsolt lámpa a felkapcsolás pillanatában kialszik, halott madár, törött ajtó, halottaskocsi a ház előtt. Ilyen esetekben a telek, vagy ház megvásárlását meg kell gondolnunk.

A Feng-shui szempontból kedvező helyek kis gyakorlással felfedezhetők. Érdemes a környéket amerre sétálunk, vagy ahol kirándulunk ilyen szemmel is nézni, és előbb-utóbb biztosan fel fogjuk tudni ismerni az igazi jó chiben bővelkedő helyeket, és a rossz chijűeket is.

FORMA IS KOLA

TERMÉSZETES FÖLD FORMÁK

A Forma Iskola alapvető módszere a terepalakulatok magyarázása és következtetések levonása a formák alapján. Itt érvényesül legszembetűnőbben a Feng-shui hasonlóságon alapuló szemlélete. A hegyek metaforái a sárkányok, és a vizeket is sárkányok személyesítik meg, akik az időjárást és a folyók vízállását irányítják. Ha kordában tartották, a vízi sárkány volt a megélhetés forrása, azonban, ha nem vigyáztak rá, csak árvizeket és pusztulást hozott. A hegyek és a folyók - mindkettő az élő és tápláló chi megjelenítése - mindig kulcsfontosságúak voltak a Feng-shuiban. A hegyet hatalmas földpáncélnak vagy pajzsnek tekintették, amely védi a városokat a hideg vad szelektől és az északról támadó barbároktól.

---

* Sarah Rosbach műve (Rosbach) alapján

Az isteni császárok a hagyományok szerint erejüket a föld és a menny, a hegyek és a vizek egyensúlyából merítették. Az égi, isteni energia a császár személyén keresztül áradt le a földre. Egy természeti katasztrófa azonban azt jövendőlhette, hogy a császár elveszítette az ég pártfogását, vagyis nem volt többé harmóniában a természeti erőkkel, ami sebezhetővé tette őt és a bukását jelentette. Ezért a császár tanácsadói - csillagjósok, Feng-shui szakértők és más tudósok éberen tanulmányozták és figyelték a természetet. A császár nagyobb építkezések vagy háborúk előtt is kikérte ezeknek a tanácsadóknak a tanácsát.

Egy természeti katasztrófa azonban megjövendőlhette azt, hogy a császár elveszítette az ég pártfogását, vagyis nem volt többé harmóniában a természeti erőkkel, ami sebezhetővé tette őt és a bukását jelentette. Ezért a császár tanácsadói - csillagjósok, Feng-shui szakértők és más tudósok éberen tanulmányozták és figyelték a természetet.

TÁJELEMEK HATÁSA

Az egyes tájelemek, - hegyek, vizek, tavak - hatással vannak a föld chi áramlására. Ahhoz, hogy egy épület kedvező elhelyezését megállapítsuk, vagy a meglévő adottságokat értékelni tudjuk ismernünk kell a tájalkotó elemek, hegyek, dombok, sík területek, patakok, folyók, tavak globális hatását is.

HEGYEK

A hegyes-dombos tájakon a chi a felszín közelében mozog, ezzel szemben a síkvidékeken a felszín alá húzódik. A hegyoldalak a legkedvezőbb helyek, a síkterületek ezzel szemben mentesek a jó chitől. Ezeknek a gondolatoknak valószínűleg az a magyarázata, hogy a sík vidékeken több veszély leselkedik az ott lakó emberekre, emiatt állandóan készenlétben kell állniuk. Egyrészt az ősi Kínában gyakoriak voltak a nagy hegyekből váratlanul lezúduló árvizek, amelyek elmoshatták nemcsak az évi termést, hanem az emberek lakóházait is. Másrészt sík területen nehezebben lehet észrevenni bármilyen kívülről érkező fenyegetést, mint egy magaslatról, például egy ellenséges hódító sereg, vagy egy rablóbanda közeledését, illetve egy domboldalon, vagy hegytetőn települő erődítményt nehezebb megtámadni, és jobban lehet védeni támadás esetén, mint egy síkvidéki települést. Kínában gyakori volt mind a két jelenség, különösen a császárság kialakulását megelőző időkben. Ahol az élet bizonytalan, ott az emberek nem érzik jól magukat, talán ez is oka volt annak, hogy úgy gondolták rossz a sík területeknek a chije, és emiatt igyekeztek dombok, hegyek oldalában megtelepedni. A másik dolog, ami miatt a hegyvidék ténylegesen kedvezőbb lehet az az, hogy már a 400-500 m körüli magasságú hegyvidékeknek olyan sajátos klímája van, amely jótékony hatást gyakorol az emberi szervezetre.

Amiatt, hogy a hegyeket különösen jó chijű helyeknek tekintették az ősi Kínában, előfordult, hogy ahol nem volt hegy oda erőfeszítéseket nem kímélve építettek egy mesterséges dombot, hogy odavonzzák a jó chit. Ezek az emberi alkotások mellett, hogy növelték a táj és a környék chijét hasznosak is voltak. Télen tárolták a meleget, nyáron hűvösek maradtak. A dombok hatalmas „föld pajzsként” szerepeltek, és ha egy ház a domb lábánál épült a domb védő hatása alatt állt.

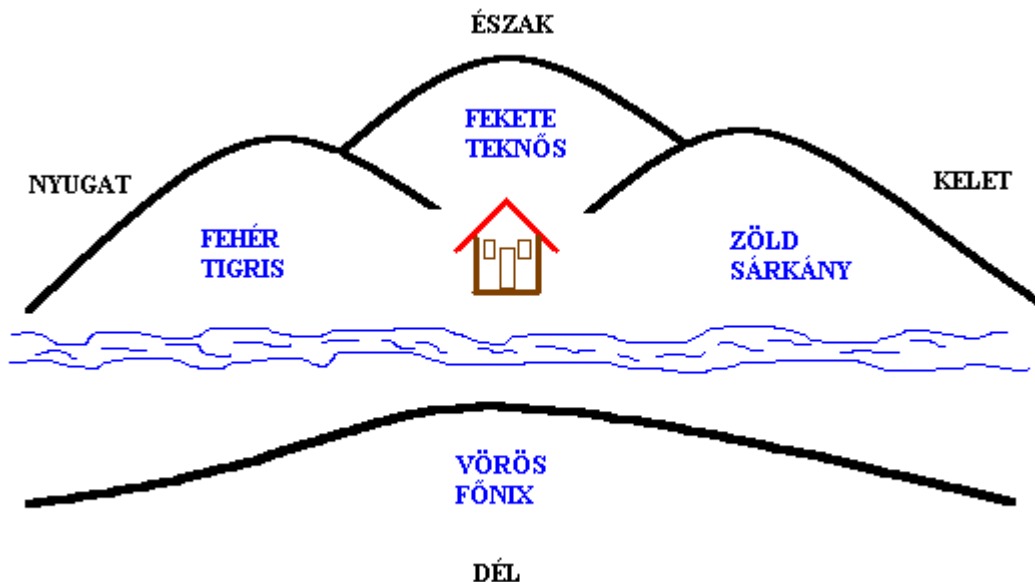
A hegyeket formai szempontból az öt elem szerint be lehet sorolni:

1. Ábra - Hegyformák

Egy lágy kontúrú, kerek domb, amely körül folyóvölgy van, kedvezőnek tekinthető. Kedvezőtlenebb, ha egy ház egy négyzetes domb tetején áll, mert ekkor igaz, hogy védve van az árvizektől, de ki van téve az erős szeleknek. A sziklakkal szabdaltnak hegyek általában meredek, nem lehet rajtuk házat építeni, de nem is szabad, mert ezeket a helyeket a lezúduló lavinák és a sebes vizű patakok is veszélyessé teszik. A tűz alakú hegyek nem védelmet kínálnak, inkább fenyegetnek, és veszélyességükre hívják fel a figyelmet. A túl meredek hegyek védik a településeket a szelektől és a támadásoktól, de nem szabad a közvetlen közelükbe felépíteni a lakóházakat, mert esős időben csuszamlások és sodró vízfolyások jöhetnek létre a meredek hegyoldalon, amelyek kárt tehetnek az útjukban lévő épületekben.

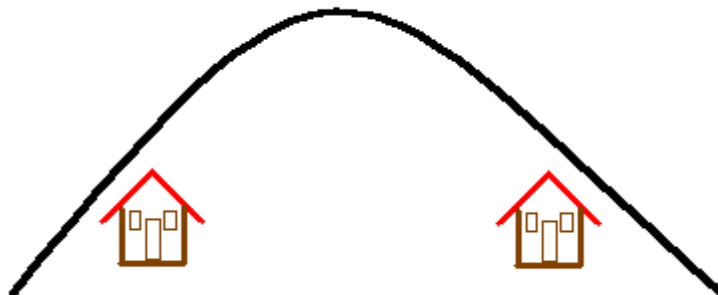
A ún. „karosszék” forma az az elrendezési mód, amelyet igazán kedvezőnek tekinthetünk.

2. Ábra - A „karosszék” forma

A 2. képen látható, hogy a karosszék forma esetén a ház védve van az északi szelektől, a Fehér Tigris védi az erős nyugati napsütéstől, a Zöld Sárkány védi a területet a vérengző Fehér Tigris elszabadulásától, a Főnix dombja pedig éppen annyira alacsony, hogy a kilátást ne zavarja, de védelmet adjon.

Ha a domb szabálytalan, a forma szimbolikus kiegészítésével megteremthetjük mégiscsak a harmóniát, és ezáltal a jó szerencsénket. Ezt mutatják be a következő példák.

3. Ábra - Háromszög alakú hegy

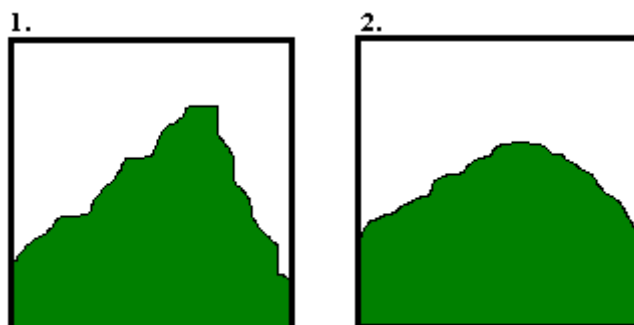
A 3. ábrán látható háromszög alakú hegy, amely egy kagylóra hasonlít a lábánál lévő területekre kedvező hatást gyakorol, mivel itt záródik és nyílik a kagyló, ezáltal megtartja a chi és a pénzt.

Ha egy rossz formájú hegy semmilyen kedvező asszociációt nem kínál, némileg megváltoztathatjuk úgy a formákat, hogy mégis szerencsét hozzon. Például, ha egy domb egy fej nélküli sárkányra hasonlít harmóniát alakíthatunk ki úgy, hogy a fej helyére építjük a házunkat, így teljessé tesszük az állatot, ezáltal a környék chi-jére is jótékonyan hatunk. A ház így elhelyezve a gondolkodás és az ellenőrzés helyére kerül, ami jótékonyan hat majd a lakókra.

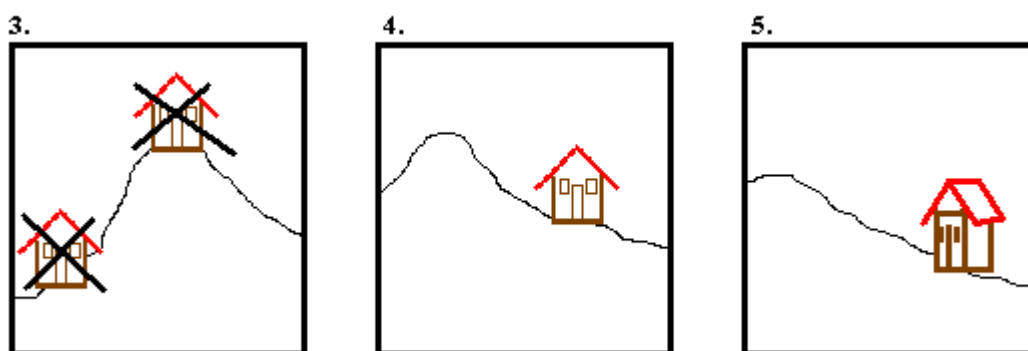
4. Ábra - Gyönggyel játszó sárkányok

Abban az esetben, ha a dombok formája olyan, mint két sárkány, amelyek gyönggyel játszanak - 4. ábra - építsük a házat a szemek közelében, vagy helyezzünk el ott lámpásokat a chi serkentésére.

5. Ábra - Lejtő formák

Kerüljük az 5. ábra 1. képéhez hasonló merdek lejtőket, mert a túl merdek lejtőn a chi túlságosan felgyorsul és sodróvá válik. A 2. képen látható hegyoldal azonban megfelelő, elég lankás, jól vezeti a chit.

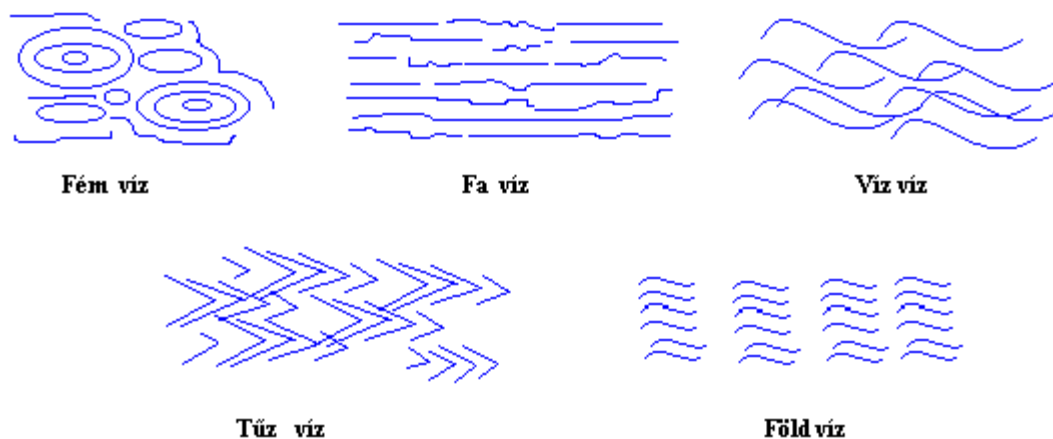
6. Ábra - A ház elhelyezése a hegyoldalon

A 6. ábra 3 képen látható esetben a ház az instabil, túlságosan merdek lejtő aljában épült, ami veszélyezteti a lakókat, valamint a merdek hegy tetejére, ami szintén bizonytalan terület. Az instabil, vagy függő hegy formákat a Feng-shui „tigris állkapocsnak” nevezi, mivel itt a vadállat felfalhatja a szerencsénket. A 4. képen látható hely megfelelő. Az 5. képen látható módon azonban ne helyezzük el az épületet. A hegyre néző ház ugyanis árt a lakók jólétének és karrierjének.

FOLYÓK

A karosszék formánál láthattuk, hogy kedvező az, ha a ház előtt valamiféle „víz” van, mivel a víz mozgásánál fogva bővelkedik chi-ben, ezáltal a közelében fekvő épületet is ellátja chivel és pénzzel. Ilyen módon ajánlatos, hogy a ház valamilyen forrásra, folyóra, vagy tengerre nézzen. A kanyargós folyószakasz kedvezőbb, mert egy esetleges áradáskor a víz jobban szét tud terülni, nagyobb területet tud megöntözni és az árvízi elöntések veszélye is kisebb. Az egyenes folyószakasz, vagy éles kanyarulat veszélyes lehet, mert semmi sem szabályozza az áramlást ezeken a helyeken, így az áramlás és ezzel együtt a chi áramlása is nagyon felgyorsulhat, és a chi emiatt túl gyorsan keresztül folyik az adott területen, anélkül, hogy gazdagítaná azt. A víz minősége szintén fontos. A víznek élővíznek kell lennie, tisztának és aktívnek, mivel az a tiszta, aktív chi jele is egyben. A zavaros, szennyezett víz chije is szennyezett, ami a környéken lakóknak s pénzét és a boldogulását is „beszennyezi”.

A vizet is be lehet sorolni az öt elem szerint (Li Pak-Tin, (1998)):

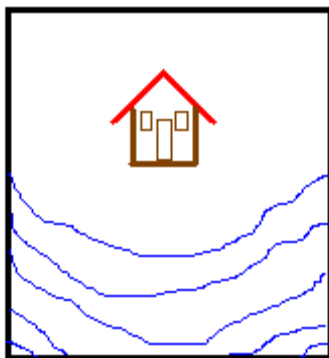
7. Ábra - A víz típusai

A Fém víz kis örvényekkel mozog, olyan mint egy tó, vagy lassú vízesés és ez a gazdagodást szimbolizálja. A ház előtt kedvezőbb egy ilyen típusú víz, mint mögötte. A Fa vizet hosszú fodrozódó hullámok jellemzik, olyan, mint egy folyó, és ez a típus a pénz megszerzésének lehetetlenségét jelzi a hosszú hullámok nem engedik a pénzt és a chit a parthoz áramlani. A Víz elemhez tartozó víz kis hullámokkal mozog, mint egy patak és a gazdagság létrejöttét és kialakulását szimbolizálja. A Tűz és a Föld víz egyaránt kedvezőtlenek. Megtört, zaklatott mozgással haladnak előre, mintha sziklák akadályoznák az útjukat. Mindkét eset a tékozlásra utal, ami megakadályozza a gazdagság létrejöttét.

A különböző folyó formák is hatást gyakorolnak a chi áramlására. Az épület elhelyezkedését a víz formája, a víz minősége, és a vízparttól mért távolsága határozza meg. Ha a ház a vízre néz, akkor ez gazdagságot jelent a családnak. A nem vízre néző ház kevésbé szerencsés, mert ennek a lakói látják ugyan a lehetőségeket, de nem tudják majd megragadni őket.

Megoldásként ilyen esetben felakaszthatunk egy tükört a vízre néző szobában úgy, hogy a víz képe tükröződjön a tükörben, ezáltal be tudjuk vinni otthonunkba a víz pozitív látványát és a jó chit.

Ideális esetben a folyó és a ház távolsága a ház magasságának kétszerese. Ha a ház túl kicsi, a házat alámoshatja a víz. A családot ilyenkor elborítja a folyó chije, ami betegségeket is okozhat. Ha a ház nagy és magas, akkor egyensúlyban van a folyóval.

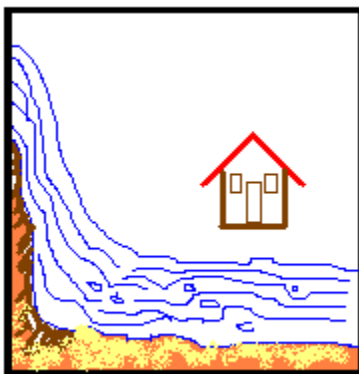
8. Ábra

A 8. ábrán látható esetben, ahol a víz valósággal körül öleli a házat, a lakók jó anyagi körülményekkel rendelkeznek, különösen, ha a ház a vízre néz. A házat körbe ölelő víz a pénz szimbóluma.

9. Ábra

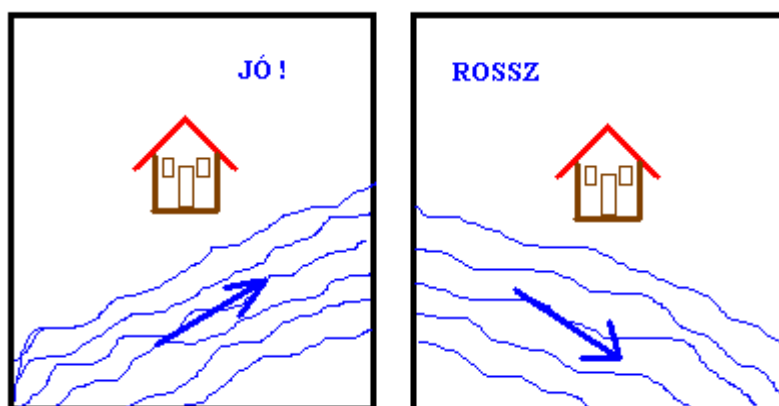
A 9. ábrán látható esetben a lakók láthatják ugyan a lehetőségeket, de soha nem fogják tudni megragadni őket, mivel a víz elfelé folyik a háztól. Megoldásként ilyen esetben helyezzünk el egy tükröt a házban, ami beviszi a házba a víz látványát.

10. Ábra

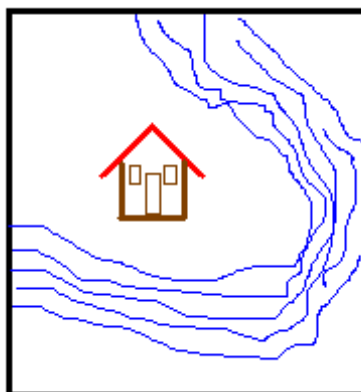
A vízesésre néző ház szerencsét hoz lakóira.

A víz értékelésénél a folyásirány is lényeges lehet.

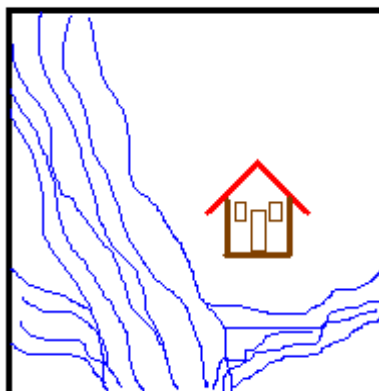
11. Ábra

Ha a folyó a ház bejárati ajtaja felé folyik, akkor az jó, ha pedig inkább elfelé attól, akkor ez anyagi veszteségeket jelenthet, hiszen ilyenkor az elfelé folyó sodrása elviszi a pénzt is a háztól.

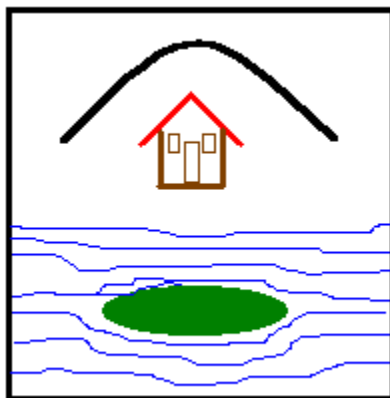
12. Ábra

A házat körülölelő folyó kedvező, mert minden oldalról ellátja jó chivel a lakókat. Ebben az esetben viszont lényeges a távolsági előírás betartása is, mert anélkül a lakókat veszély is fenyegeti. Ha a folyó túl széles, akkor pedig a házra jutó chi túl erős lehet, ami szintén nem kedvező, mert a túl erős chi sodróvá válhat, és kedvezőtlenül fog hatni a lakók egészségi állapotára.

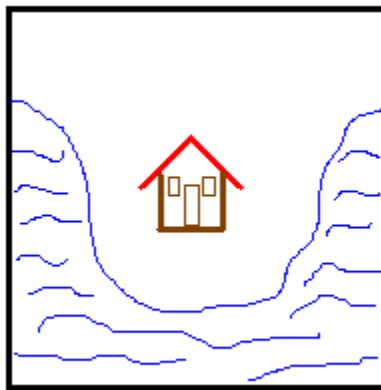
13. Ábra

A 13. ábrán látható eset instabilitást mutat, ami a ház lakóinak anyagi helyzetét egyenetlenné teszi. Egy felől látják a lehetőségeket, másfelől ezek elérhetetlenek számukra, aminek az oka a szemközti ág. Míg az egyik oldalág szerencsét hoz, a másik ezt bizonytalanná teszi. A lakók emiatt csak erőlködések árán fognak boldogulni.

14. Ábra

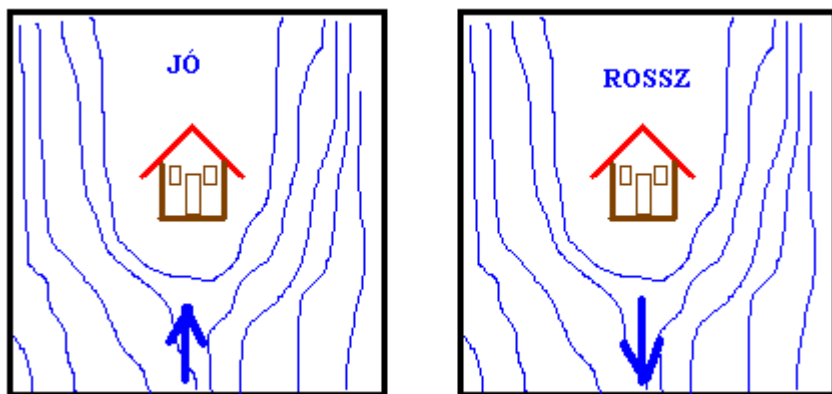
Előnyös elrendezés a lakók számára, ha van egy sziget a ház előtt és a ház mögött pedig lankás hegyek vannak, vagy akár egy kis domb.

15. Ábra - Fél-sziget

A félszigeten elhelyezkedő ház nagyon kedvező, mert itt elárasztja a pénz és a chi a lakókat. Bár egy félszigeten lévő ház jól tesz a lakók gazdagságának, ki van téve az elemeknek, mivel a chi itt ártó szintre erősödhet, így előfordulhat az is, hogy amilyen könnyen jött a pénz, olyan gyorsan el is megy.

A 16. ábrán látható eset megítélése a folyásiránytól függ. Ha a víz a ház felé folyik, az jól jelent, ha pedig elfelé, akkor rosszabb, mert elviheti a pénzt és a lehetőségeket a háztól, de még így is jobb, mintha semmiféle víz sem lenne a ház környékén.

16. Ábra

MESTERSÉGES TÁJELEMEK HATÁSA

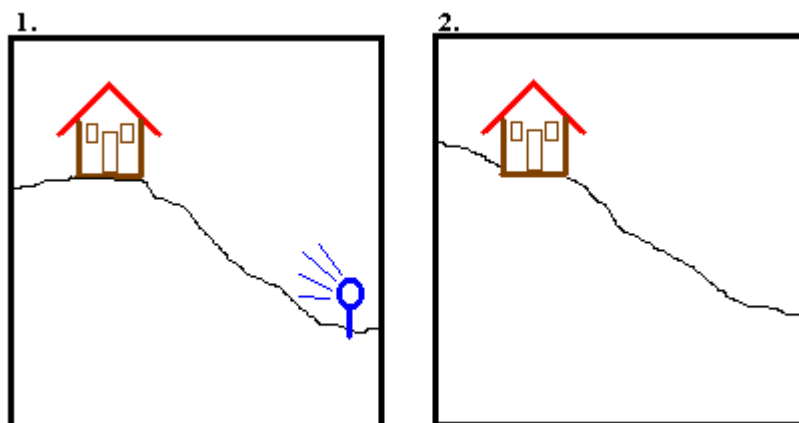
Az ember fokozatosan átalakítja a természeti környezetét és olyan formákat hoz létre, amelyek a természetben nem fordulnak elő. Ezekre az ember alkotta tájelemekre is érvényesíthetők a Feng-shui szabályai, ezeket is átjárja a chi és ezek is hatással lehetnek az emberek életére és boldogulására.

Az utak a folyókhoz hasonlóan vezetik a chit. A ház elhelyezése ilyen körülmények között már nemcsak a hegyektől és a folyóktól függ. Az utaknak, a szomszédos területeknek, a környező fáknek szintén nagy hatása van a lakókra.

FÖLDTERÜLET

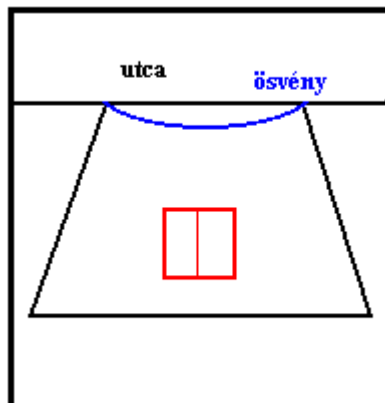
Mivel a Feng-shui szerint a szabályos formák vezetik legjobban a chit, a négyzet, vagy téglalap alakú területek a legkedvezőbbek.

A 17. ábra 1. képén látható esetben a ház a lejtő tetején épült, ami azt eredményezheti, hogy a pénzünk és a lehetőségeink is legurulhatnak rajta. Megoldásként el kell ilyen esetben a lejtő alján helyezni egy fényforrást, kerti lámpát, vagy mécsest, ami megakadályozza a pénz elgurulását. A 2. képen látható elhelyezés megfelelő, mert itt a ház a lejtő felső végébe épült, de nem a legtetejére.

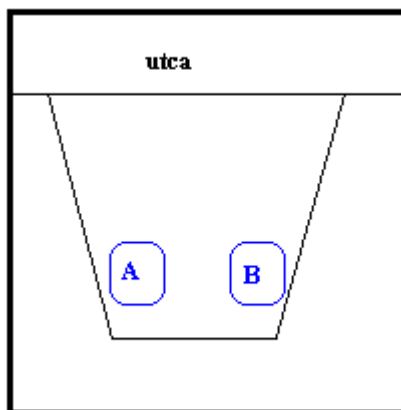
17. Ábra

Ha a földterület alakja szabálytalan, az több dolgot is jelenthet. A 18. ábrán látható esetben az utcafronti oldal keskenyebb, ami miatt a lakók jövője is egyre „keskenyebb”, szűkösebb lesz.

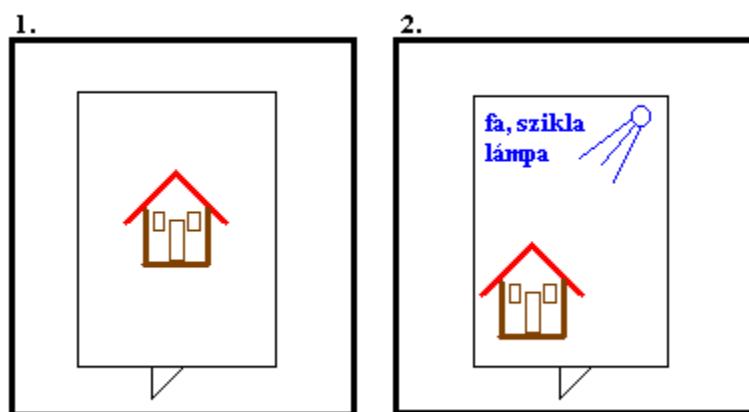
18. Ábra Pénztárca alak

Ennek ellensúlyozására egy görbét kell létrehozni a 18. ábrán látható módon a frontoldalon egy virágágyás, vagy egy ösvény formájában, ekkor a telek egy pénztárcához fog hasonlítani, ami megtartja a pénzt.

19. Ábra Szemetes kosár alak

A 19. ábrán látható telek alakja egy szemetes kosárhoz hasonlít. Megoldásként a házat az A, vagy a B helyre kell telepíteni. Ezzel az elhelyezéssel a kagyló alakot tudjuk hangsúlyozni, a kagyló pedig megtartja számunkra a pénzt, és a lehetőségeket.

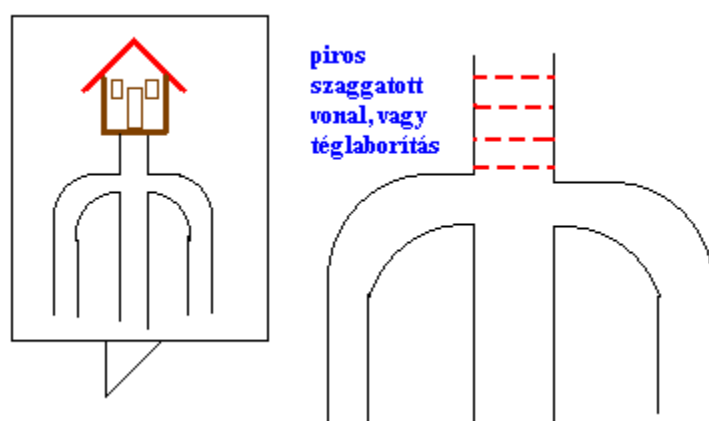

20. Ábra

A ház legkiegyensúlyozottabb elhelyezése a központi területen van, amennyiben ez nem lehetséges, akkor az elhelyezést kiegyensúlyozhatjuk egy fa, szikla, vagy lámpa 20. ábrán látható módon történő elhelyezésével.

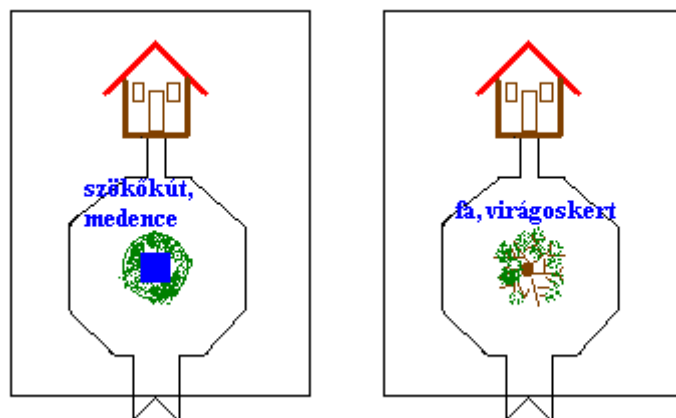
KERTI ÚT, BEJÁRATI ÚT

A bejáratnál szemközti villás elágazás veszekedést jelez apa és fia között. Megoldásként fessünk piros szaggatott vonalat a bekötő szakaszra a 21. ábrán látható módon, vagy rakjuk ki piros téglákkal.

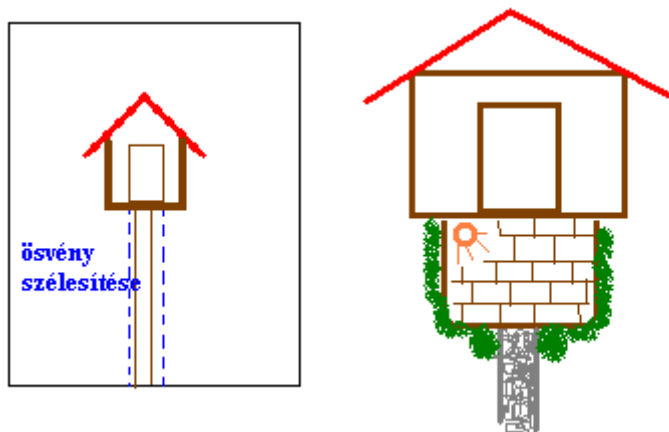
21. Ábra - Elágazásos út

A ba-gua alakú előkert ártalmas a családi kapcsolatokra nézve. Ennek az az oka, hogy a bejárat felé eső oldal víz elemhez tartozik, de a ház bejáratához pontosan a ba-gua alak tűz oldala fog kerülni, ez vezet az ellentétekhez. Ilyen esetben megoldás, ha a ba-gua közepén egy chi forrást helyezünk el, lámpát, vagy szökőkutat, vagy virágágyást és fát telepítünk ide.

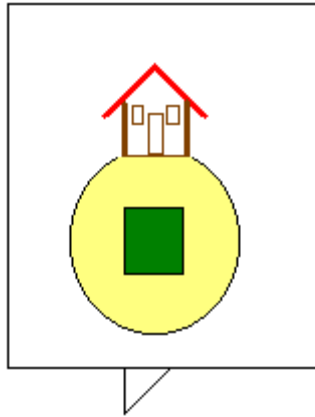
22. Ábra Ba-gua alak

Ha a bejárathoz vezető ösvény keskenyebb, mint a bejárati ajtó, akkor a házba bejutó chi nem lesz elegendő, és a család szerencséje sérül. A megoldást az ösvény kiszélesítése jelenti, vagy a 23. ábrán látható belépő rész kiképzés, ahol egy chi forrás, lámpa, vagy növény is helyet kaphat.

23. Ábra

A körkörös utak nagyon kedvezőek, különösen ha a közepükbe négyzet alakban növényeket ültetünk a család gazdagsága növekedni is fog, mivel akkor a régi kínai pénzekhez hasonló alakot hozunk létre. A Feng-shui szempontból ideális kerti út kilenc, vagy tíz körből áll. A 10 kör a Ching Dinasztia 10 császárat szimbolizálja, és egy olyan rituális eszközt jelent, amely a gonoszt távol tartja és megidézi a 10 császár erejét. A pénz ennek az alakjának felidézése utalás egyúttal a Tao kozmikus egységére is, mivel a kör alak a Mennyet szimbolizálja, a középső négyzet a Földet.

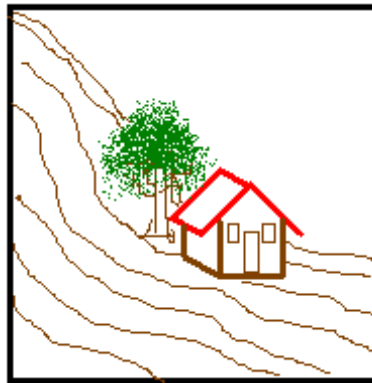
24. Ábra Régi pénz forma

FÁK

A fák megerősítik egy adott hely Feng-shuiját, védenek a káros chitől, például az erős szelektől, a nagy közúti forgalom zajától és szennyezőanyagaitól. A fa megvédi a házat bizonyos kellemetlen vagy baljós látványoktól (templomok, egyenes utak, temetők). Egy domboldalon a fák és a bokrok megelőzik a talaj erózióját és az iszapárákat, mocsaras, nedves területeken pedig elpárologtatják a felesleges vízmennyiséget a földből.

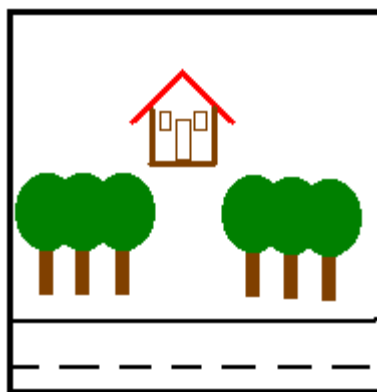
A fa a puszta jelenlétével növeli a terület chijét. A fa egyúttal a lakók életerejét és chijét is megjeleníti. Egy elpusztult fa mindig a lakók chijének csökkenését jelzi.

Általánosságban véve is ajánlható, hogy telepítsünk egy fát a ház háta mögé, de különösen akkor szükséges ezt megtennünk, ha közvetlenül a ház mögött egy hegy van. Ahogy nő a fa, a lakók stabilitása is úgy fog növekedni.

25. Ábra

Az út szélén álló fák védik a házat az út ártó hatásaitól. Védekezési céllal érdemes a fákat 3-6-9-es csoportokban elültetni.

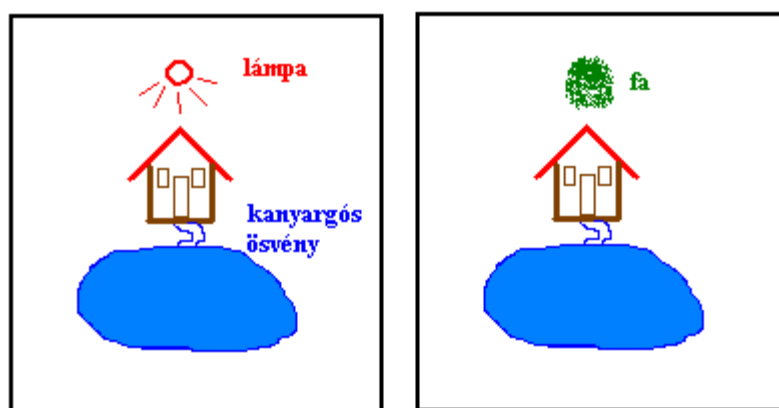

26. Ábra

KERTITAVAK

A kerti tavak vagy úszómedencék szintén befolyásolják a chi áramlását. A tavakban mindig tisztán kell tartani a vizet, és lehetőség szerint halakat is érdemes tartani bennük. Az iszapos, poshadt víznek rossz chije van, és az ilyen vizet le kell cserélni a tóból.

A tó méretének összhangban kell lennie a ház és a telek adottságaival és lehetőség szerint közel kell lennie a házhoz. Ha viszont túl közel van, vagy túl nagy, akkor a chi felerősödik és ártó hatású lesz. Ha a tó túl közel van a házhoz, akkor a 27. ábrán látható módon telepítsünk egy kanyargós ösvényt a ház és a tó közé, ha pedig túl nagy, akkor helyezzünk el egy lámpát vagy kőkeretet, vagy ültessünk egy fát a ház tóval ellentétes oldalára.

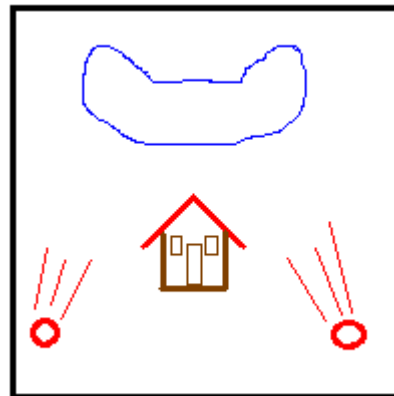
27. Ábra

Az így elhelyezett fa chije szétszórja a túlzott méretű tó ártó hatását. Az úszómedencék a tavakhoz hasonlóan működnek. Ha a medence négyzetes, mindenképpen kerüljük el, hogy sarka a házunkra mutasson, mert ez betegségeket és pénzünk elvesztését okozhatja. Ilyen esetben a ház és a sarok közé egy szökőkutat kell elhelyezni.

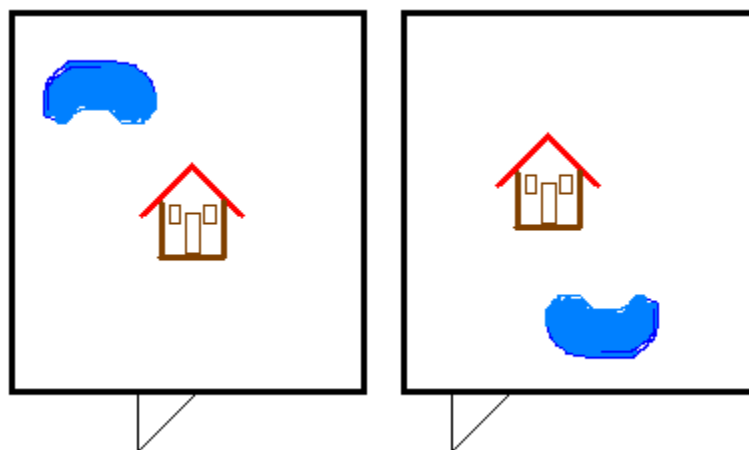
28. Ábra

A 29. ábrán látható elrendezés elvezeti a szerencsét a háztól. Ilyen esetben az ábrán látható helyen két lámpát kell elhelyezni, amelyek kiegyensúlyozzák a tó szerencsétlen formáját.

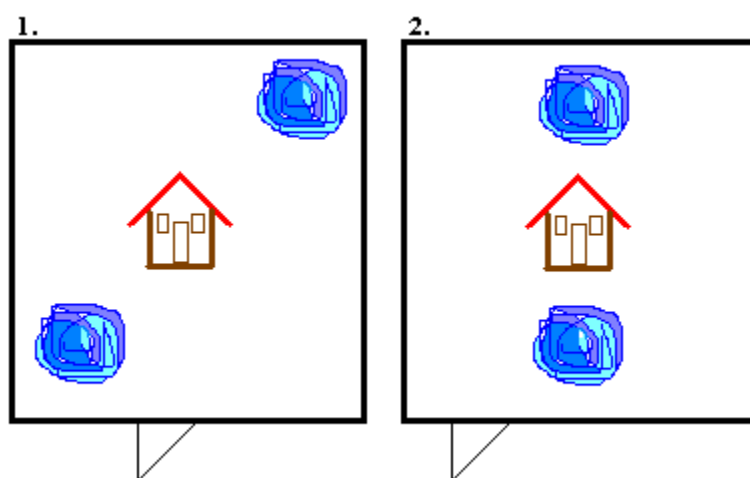
29. Ábra

A 30. ábrán látható vese formájú tavacska a legjobb megoldás, különösen, ha a gazdagság vagy a karrier területre esik.

30. Ábra - Vese alakú tavacska

Két tó segítségével erősíthetjük a szemközti ba-gua oldalakat, egyúttal a tavak egymást is kiegyensúlyozzák. A 31. ábrán látható 2. esetben a karrier erősített, a 1. esetben pedig a házasság és a tanulás.

31. Ábra

A VÁROSI KÖRNYEZET HATÁSA

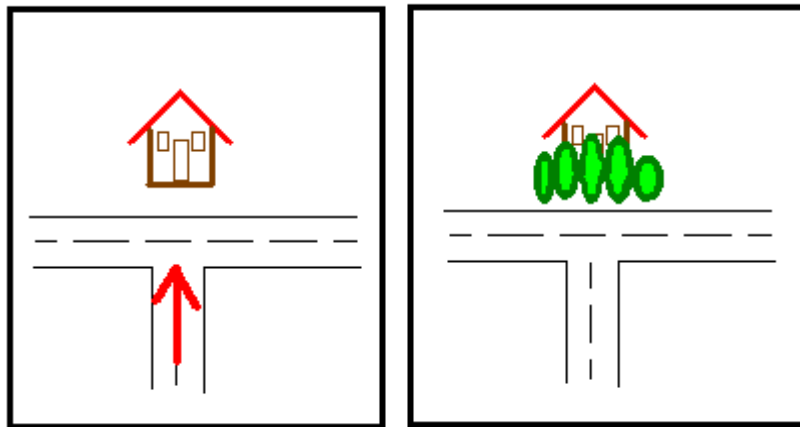
A városi környezet hatásait az utak különböző formái és más épület hatásai határozzák meg. A városi környezet hatásait Li mester tanításai alapján foglaltam össze.

UTAK HATÁSA

ÚTKERESZTÉZŐDÉSEK

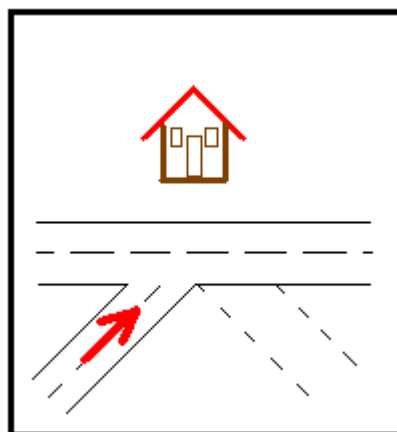
Az 1. ábrán egy T csomópont látható. Látható, hogy a házzal szemközti út valósággal pisztolyt szegez a házra. Minél forgalmasabb ez az út, annál veszélyesebb a hatása. Az ilyen esetekben a ház lakóinak egészsége károsodhat, vagy mindenféle balesetek érhetik őket.

Megoldásként át kell helyezni a bejáratit ajtót, vagy pedig egy olyan sövényt vagy falat kell elhelyezni a bejárat előtt, ami pajzsként megvédi a házat a káros chi ártó hatásaitól.

1. Ábra - T-csomópont

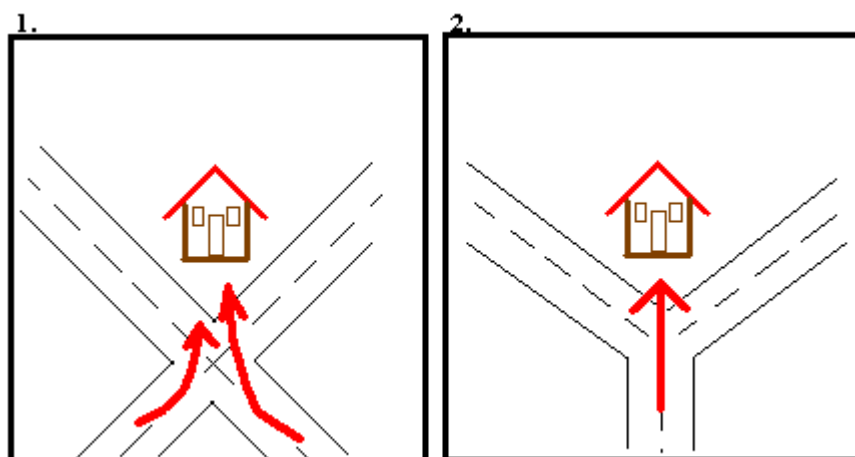
A 2. ábrán látható ferde T-csomópont is veszélyezteti a házat, elsősorban a lakókat érő balesetek kockázatát növeli. A jobbról jövő út a nőket veszélyezteti a balról jövő pedig a férfiakat. Ha mindkét irányból utak vezetnek az veszekedést okoz és gyenge egészséget. Megoldásként ebben az esetben is sövény vagy fal elhelyezése javasolt, vagy pedig a bejárat áthelyezése.

2. Ábra

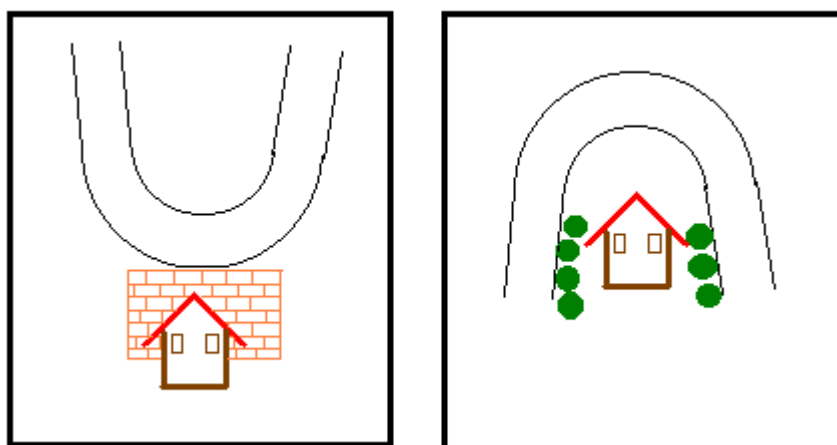
A 3. ábrán látható az első kettőhöz hasonló két eset. Az 1. eset az ún. „ollóhatás”, amely alapvetően baleseteket hoz a lakókra, a 2. eset hasonló az elsőhöz és szintén a balesetek lehetőségét növeli meg.

A megoldás a sövény vagy fal telepítése, illetve a bejárat áthelyezése.

3. Ábra

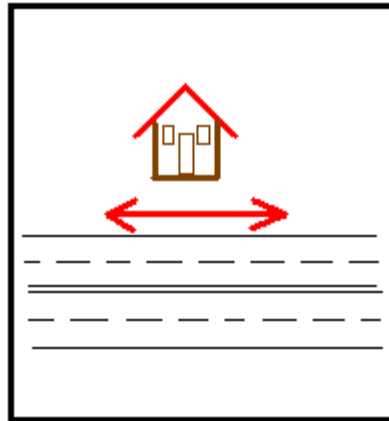
A kanyarok esetén, amennyiben a külső oldalon áll a házunk, akkor pénzügyi instabilitás vár a lakókra, a belső oldal azonban szerencsés, és a kedvező chi áramlások jó pénzügyi helyzetet teremtenek.

4. Ábra - Kanyarok hatása

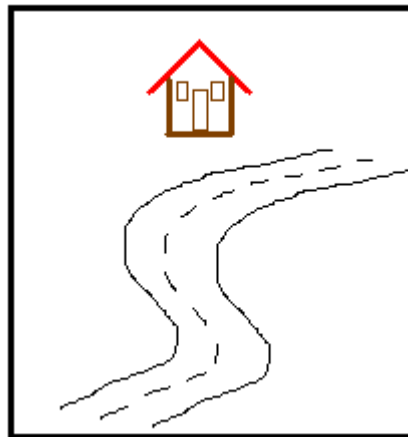
Érdeemes a kanyar belső oldalára is fákat vagy sövényt telepíteni, mert a chi, ha nagyon forgalmas az út túlságosan felgyorsulhat. A fák az út zaját és a levegő szennyeződését is leárnyékolják.

Külső kanyaron elhelyezett ház esetén az ártó chit sövény vagy kőfal segítségével háríthatjuk el.

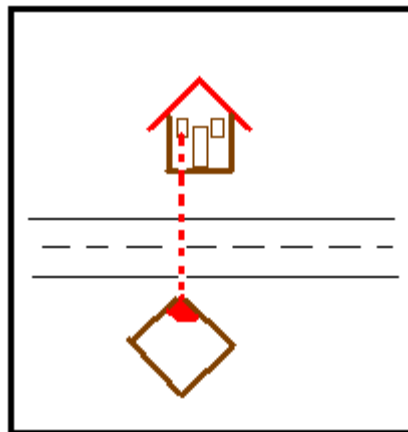
5. Ábra - Autópálya

A forgalmas utak, autópályák sodró chije elviszi a pénzt a háztól. Ennek ellensúlyozására telepítsük át a bejáratot a ház egy másik oldalára, ahol a sodró chi nem tud hatni.

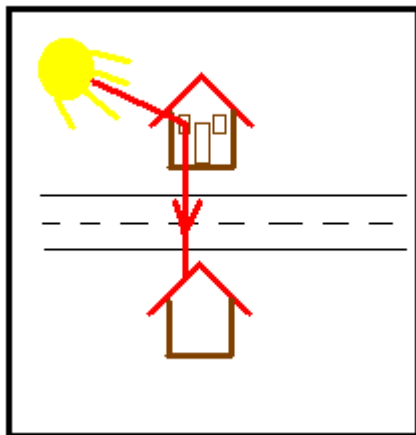
6. Ábra - S-kanyar

Az S-kanyarral szemben elhelyezett ház nagyon kedvező, mivel a lakói nagy anyagi jólétben élnek. Az S-kanyar hatására a pénz beáramlik, de nem tud szabadon elfolyni.

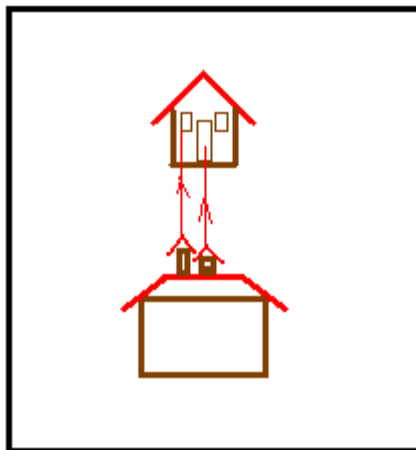
7. Ábra. - A szemközti épület hatása.

Ha a szemközti épület egy sarka a házra mutat, akkor amennyiben pont egy hálószoba ablak van ott, a lakóknak egészségi problémái lehetnek. Megoldásként akasszunk az ablakba függönyt, vagy relaxát, és amikor a szobában tartózkodunk, vagy alszunk, akkor be kell húzni.

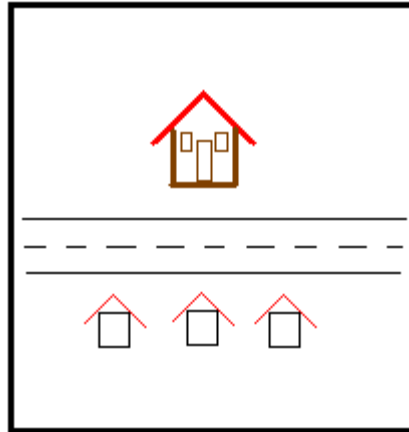
8. Ábra - Napsütés hatása

Ha a szemközti ház ablaka pontosan a mi ablakunkba tükrözi be a napsugarakat, az veszekedéseket okozhat. Ennek ellensúlyozására használjunk a kérdéses ablakon relaxát, vagy függönyt.

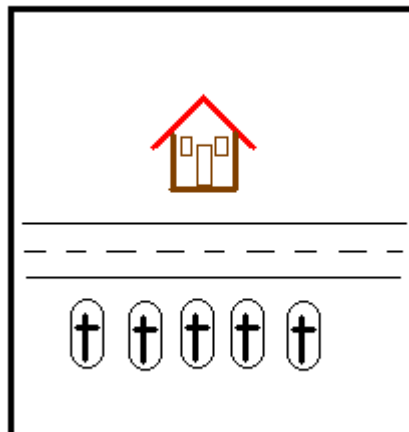
9. Ábra - Háromszög alakú tetők

A szemben lévő ház háromszög alakú tetői és felépítményei baleseteket okozhatnak, ha pontosan szemben vannak az ablakokkal, vagy az ajtóval. Megoldásként helyezzünk el egy tükröt az ablak vagy ajtó fölött, ami eltereli a tetőknek ezt a kellemetlen hatását.

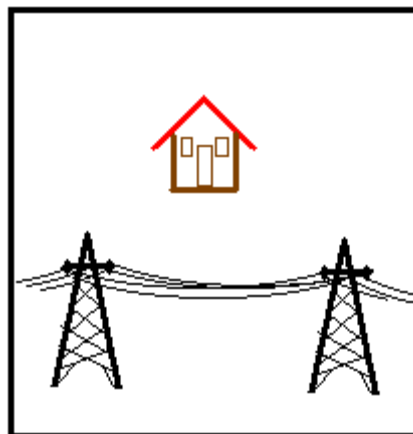
10. Ábra

Ha a házunkkal szemben sokkal kisebb házak sorakoznak az azt fogja eredményezni, hogy a kisszerű problémák elborítanak bennünket, állandóan olyan emberekbe botlunk, akiknek problémáik vannak, és mi magunk is a végén ki sem látszunk majd az apró-cseprő ügyekből. Ezt elkerülendő 6 db 100 Ft-os (200 Ft-os jobb) érmét rögzítsünk a lábtörlő alá úgy, hogy ne tudjanak elmozdulni.

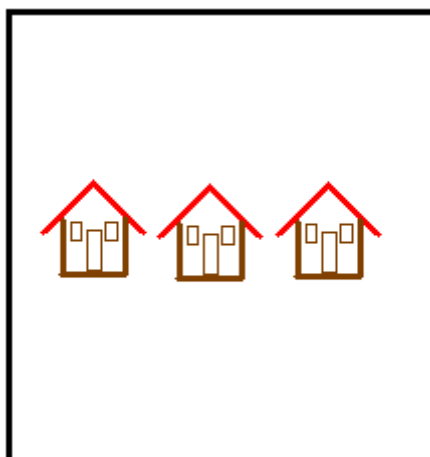
11. Ábra

A temetők, kórházak, ravatalozók közelsége rémálmokat és váratlan betegségeket okozhat. Megoldásként javasolható, hogy kerüljük el az ilyen környéket, vagy pedig tartsunk égve éjjel-nappal egy lámpát a lakásban, vagy a bejárat mellett.

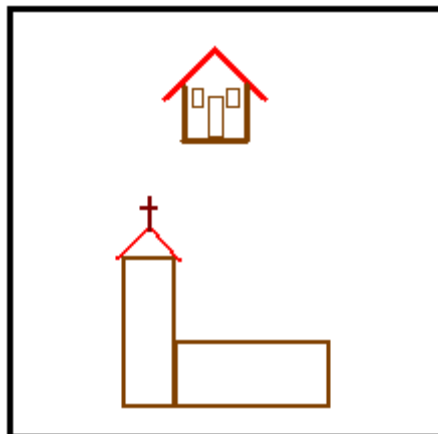
12. Ábra - Távvezeték

A távvezeték túlzott közelsége mindenképpen betegségekhez vezet. Ez az egyetlen eset, amely a Feng-shui gyógymódjaival nem orvosolható. A távvezeték 30 m-es körzetéből el kell költözni! Lehetőleg kerüljük el ilyen ház vagy lakás vásárlását.

13. Ábra

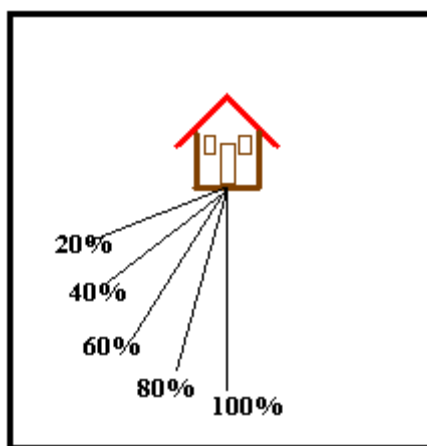
A nagyjából egyforma méretű házakból álló szomszédság „Segítőkész embereket” jelez.

14. Ábra - Templom hatása

A templom közelsége általában a magányosságra való hajlamot erősíti. Amennyiben 30 méternél messzebb van, nincsen ilyen hatása.

Általánosságban elmondható, hogy az ártalmas hatás a távolsággal csökken. Ki lehet jelteni, hogy 30 méter fölött az ártó hatások egyáltalán nem érzékelhetők.

15. Ábra

A bejáratral bezárt szög is csökkenti a negatív hatásokat. Emiatt egyszerű megoldásként kínálkozik a bejárat szögének megváltoztatása is.

A JAPÁNKERTEK

Az 1. fejezetben, a történelmi vonatkozások és a Feng-shui elterjedésének áttekintésekor már szó volt arról, hogy a Feng-shui a 6. században koreai közvetítéssel átkerült Japánba, és ott beépült a kert és a lakóhely tervezés hagyományos menetébe, míg a buddhista világfelfogás az ősi shintó természetvallással ötvöződött. A palota és kolostorépítés terén a Feng-shui elveinek alkalmazása egyértelműen kimutatható Japánban.

A japánkertek építésének művészete különbözik az Európában hagyományos kertépítési stílusok szemléletétől, ezért is tartottam fontosnak, hogy egy külön fejezetben foglalkozzam vele. A japán művészetekre, így a kertépítésre a buddhista tanok hatottak, emiatt szellemisége is elvontabb lett. Ezt a szellemiséget a Baghavat Gíta egyik gondolatával lehetne legjobban jellemezni:

„Csak az, ki látja a mulandóban az örökkévalót, az juthat az örökkévalóba, minden más a formák világához marad kötve.”

A japán művészet - ikebana, festészet, kertépítés stb. - is ebben a szellemben létezik. A művészek a dolgok „lényegének” megragadására tesznek kísérletet, és a japánkertek is erről szólnak.

„A japánkertek nem üres lelkesedésre csábítanak, hanem elmélyülésre, a teremtő gondolatok megértésére buzdítanak, lelki átélésre, pihenni, elmélkedni a zen életen túli tanításairól, bölcselkedni hívják az embereket a természet templomába. ... Itt minden él, különös jelentősége van a köveknek, a fehér homoknak, amely nem hintett út és nem is élettelen tárgy, hanem az állandóság szimbóluma. ... A shintó vallás is azt tanította, hogy a lélek ebben az időtlenséget sugárzó kő-homok világban érzi meg a teljesség vágyát, s innen képes fölemelkedni ismeretlen dimenzióba. ... Kertjeinkből nem hiányzik a víz, illetve a parányi kis tó, amely nem tarkaság, hanem az ember számára a békét lelt lélek és gondolat csendje vagy háborgó indulatok tengert idéző, örök mozgásban lévő építő-romboló példája. A fák, mohák, kövek, a megnyugtató fehér homok a béke csöndjét, a természetelrendezés ritmusát sugározzák minden emberbe. ... De míg másoknak csak különös, új, ismeretlen s talán elbűvölő, nekünk - japánoknak - életmód, hétköznapijaink megújítása, az emberi szépség és a lelki tisztaság örök jelképe e kert, amely egyszerre élet és művészet is.” (Ivaki, (1978))

Az alkotás abban a pillanatban válik művészetté, amikor sikerült megragadnia a „mulandóban az örökkévalót”. Ivaki Toshikó az ikebana rendezéssel kapcsolatban ezt így fogalmazza meg:

„Az ember régtől fogva gyönyörködött szemét otthona vázáiba rendezett virágaival, de ez még nem művészet. Az igazi művészethez egyetlen út vezet: ha az ember felismeri a növény legtermészetesebb formáját, azt a formát, amilyen a növény kint a mezőn, fent a domboldalon vagy lent a vízparton. S e természetes növényi lét láttán felismeri önmaga lényegét, saját lelkében éledő leghensőbb szépséget.” (Ivaki, (1978))

A japánkertek a Feng-shui alkalmazásán kívül olyan mítoszokon keresztül is kifejtik a hatásukat, amelyek a shintó, a taoista és a buddhista tanításokban is gyökereznek. A japánkertekben megjelenített mítoszok és ezek jelképrendszerének ismerete nélkül egy japánkertet nem érthetünk meg igazán. Mielőtt a mítoszok ismertetésére rátérnék, szeretném Jung néhány mítoszokkal kapcsolatos gondolatára felhívni a figyelmet.

„... mindig is a mítosz volt az, amely hidat alkotott a tudat, illetve a tudattalan szféra intenzív eszme erői között. Mesterségesen és pusztán az akarat segítségével nem lehet hozzákapcsolódni a mítoszhoz. Ha őszinték akarunk lenni, akkor ki kell mondanunk, hogy kortársaink azért kételkednek a mítosz igazságában, mert nincsenek eszközeik a megértésére. Történelmi és természettudományi ismeretek nem alkalmasak annak a mitológiai igazságnak a megértésére, amely csak a hit intuíciója, vagy a lélektan révén ragadható meg; s bár ez utóbbi módon is belátható a mítosz igazsága, azonban mégsem olyan hatásosan, mint amikor a tapasztalat is melléáll.” (Jung, (1994.))

A mítoszokon kívül az ősképek is megjelennek a japánkertekben jelentéssel bíró hangsúlyos elemként. Az ősképek jelentőségét a Bath Badgerd titka című iráni mesén keresztül szeretném bemutatni.

„Hatim Tai nemes és kiváló herceg királyától azt a parancsot kapja, hogy kutassa fel a titokzatos Bath Badgerdet, a sehol sincs kastélyt. Amikor sok veszélyes megpróbáltatás után a kastélyhoz közeledik, megtudja, hogy onnan még soha senki élve vissza nem tért, mégis folytatja az útját. Egy kör alakú épületnél fogadja őt egy borbély. Tükör van nála és egy fürdőbe vezeti a herceget. Ám amint a herceg belép a vízbe, mennydörgésszerű hang kíséretében elsötétedik a világ, a borbély eltűnik, és a víz emelkedni kezd. Hatim kétségbeesetten úszik körbe-körbe, míg végül a víz már eléri a fürdő tetejét, a kerek kupolát. Már attól fél, hogy elveszett, amikor imádságba kezd, és megragadja a kupola középső kövét. Újra felhangzik a mennydörgés, minden megváltozik, és Hatim most a sivatagban találja magát. Hosszú szenvedésteli vándorlás után egy gyönyörű kertbe érkeznek, melynek közepén kőszobrok állnak. A kör közepén egy ketrebe zárt papagájt lát meg, felülről egy hang szól hozzá: „Hős herceg, élve innen nem menekülsz. Egyszer a régmúlt időben Gayomart (az első ember) talált egy hatalmas gyémántot, amely fényesebben ragyogott, mint a nap és a hold. Elhatározta, olyan helyen rejtje el, ahol senki ember fia meg nem találja. Ezért, hogy elrejtse felépítette ezt a bűvös fürdőt. A papagáj, amit látsz része a varázslatnak. A lábánál egy aranyláncon találsz egy aranynyilat és nyílveesszöt, amivel el kell találnod a papagájt. Háromszor próbálkozhatsz. Ha eltalálsz megszűnik az átok, ha nem kővé válsz, mint a többiek.” Hatim elvételi az első nyilat, és a lába kővé válik. Elvételi a másodikat is, és már derékig kővé válik. Mielőtt kilőné a harmadikat, becsukja a szemét és felkiált: „Allah nagy”, vakon lök, és eltalálja a papagájt. Mennydörgés hallatszik, porfelhő kerekedik. Majd amikor minden elcsendesedik, a papagáj helyén egy hatalmas gyönyörű gyémánt található, és a szobrok életre kelnek. Az emberek hálát mondanak a hercegnek, amiért megszabadította őket.” (Jung, (1993.))

A mese részletes elemzése és magyarázata nélkül (ezt az olvasóra bízom) felsorolom a mesében szereplő ősképeket és jelentésüket.

1. víz - tudattalan
2. tükör - reflexió, kontroll
3. gyémánt - ősváló - az a rész bennünk, ami halhatatlan

További ősképek:

4. fa - individualizációs folyamat, a világ megismeréséhez vezető út, a pszichikus fejlődés
5. kő - a kifejezetten „érdekes kövek” szintén az ősváló szimbólumai

Az ősképek felsorolását áttekintve láthatjuk, hogy a japánkert hangsúlyos elemei mind egy-egy ősképek megjelenési formáját jelentik. A tavak, patakok, a homokszórás a víz ősképekhez kapcsolódnak, a sziklák, amelyek általában gránitból vannak a kő, gyémánt ősképekhez, a fák pedig gyakran a fa ősképekhez kapcsolhatók.

SHINTÓ VALLÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ MÍTOSZOK (Nietzsche, (1991.))

Iwakura és iwakasa

A természetes sziklák szépségének nagyra értékelése a japánkertek leginkább hangsúlyozott jellemzője. A sziklát a látvány és a szimbolikus jelentés miatt alkalmazzák. Az ősi időkben egy-egy különlegesen szép sziklát egy isten - kami - lakóhelyének tekintettek. Ezeknek a szent szikláknak a neve volt iwakura és iwakasa.

A sziklák alkalmazása és elrendezése a kertekben az ősi shintó vallásig nyúlik vissza. A „sziklaházaspár” elrendezésben a sziklák szépségének megbecsülése és egyúttal az istenek iránti tisztelet nyilvánul meg. A sziklaházaspár az ősi Japán istenhit egyik legfontosabb mítoszára emlékeztet. Idzanagi isten és leánytestvére, Idzanami, a többi istentől azt a feladatot kapták, hogy kavargassák föl a föld formátlan anyagát. A massa cseppjei a lándzsa hegyéről szétszóródtak, megszilárdultak, így alakult ki Japán 4223 szigete. Közülük kettőre lejöttek az istentestvérek, és itt kötöttek házasságot, végül Amaterasu-ómikami, a napistennő születése után az ő dédunokája, Ninigi elment Kijúsi szigetére, s ott házasságot kötött a hegy egyik istenének lányával. A szent „sziklaházaspárt” hánckötél köti össze, amelyet minden év első havának 5. napján újra cserélik.” Ezek a sziklapárok valódi szabadtéri templomok, magasztalják Japán isteni eredetét és az egyetemes termékenységet.

Shinden

A napi rizs és szake áldozathoz, amit a Császári Ősök Isei szentélyében ajánlottak fel az Isteneknek a napsütésért és az élelemért, a rizst az úgynevezett „Isteni Mezőkön” vagy *shindenen* termesztették. Ezek a mezők jelentik a japán geomancia utolsó túlélő példáját, úgy, ahogy ez létezett azelőtt, hogy kicserélték a kínai rendszerrel, amit a kínai hatás első hullámaival hoztak be a Nara és a Heian korban. Ez volt a rizstermelés mezőgazdasági ciklusa, (Japánban a Yayoi korban vezették be i.e. 200 és i.sz. 250 között) amely a korábban leírt területi gyakorlattal együtt leginkább hozzájárult a szakrális helyek építészetéhez és a shintóista vallási rítusok kialakulásához.

A geomanciai kapcsolat az Isteni Mezők elemei között tiszta és egyszerű: az egyik oldalon egy hegy, ahonnan víz folyik le a mezőkre, a másik oldalon helyezkedik el a *torii*, a tipikus shintó kapu, ami a szent helyre való belépést jelzi és elválasztja ezt a külső világi területtől. Ekkor még nem történt semmilyen kísérlet nem történt arra, hogy az egész komplexumot észak felé tájolják, ahogy ezt a későbbiekben a Kínából hozott geomancia megkövetelte. Ezek alkotják az első kerteket, ahol az istenség és az ember találkozik. A rizsföldeket beépítették a daimyók nagyléptékű kertjeibe a korai Edo kortól kezdődően, gyakorta egy mágikus négyzet formájában - ahol 3*3 négyzet tett ki egy mágikus négyzetet.

A szakrális kertek ültetése és gondozása mögött áll a hit, ami egész Japánban megtalálható, hogy a helyi védőistenek télen a hegyekben laknak, ahonnan szertartásokkal hívják elő őket tavasszal, és nyáron a rizsföldeken tartják őket, egészen addig amíg ősszel az aratás után vissza nem térnek a hegyekbe.

Nobuzane Tsukushi kutatásai szerint a régi néphitben Ise tartományban eredetileg úgy tartották, hogy a nap istene egyszer egy évben leereszkedik a mennyekből egy magas hegy csúcsára az isei Isuzu folyó mellett. Onnan a falusiak lehozták őt a földre egy frissen kivágott fa formájában, és keresztülfektették a hegy lábánál folyó patakon. A falu lakossága aztán a szemközti oldalon ünnepelte az isten érkezését, akinek egy helybéli lány volt a papnője és

együttal a jegyese is azon az éjszakán. Az istenség legkorábbi megszentelt helyei emiatt folyópartokon találhatók és valószínűleg nem állt többől, mint egy kavicsal felszórt folt közepére állított fából, amelyre megszentelt szalagot kötöttek.

Sokan próbálták már megfejteni a titokzatos *shiki no himorogi*, amiről csak annyit tudunk, hogy egy szakrális terület, felszórva kavicsal, amelyen a rituális megtisztulást hajtják végre. Ezeket a helyeket említik a krónikák már a VIII. században, és ma is láthatók majdnem minden shinto szentélyben - a *shiki no himorogi* egy különösen szép példája látható az Isei szentélyben. A *shiki no himorogi* eredete ahhoz az ősi folyóparti fürdőhelyekhez nyúlik vissza, ahol a hegy istene először „megjelent” a hívőknek. A kavicsos partok vagy a kavicsal felszórt területek egy japánkertben sokkal többek, mint egy természeti jelenség pusztá lemásolása.

Rituális megtisztulás

A megtisztulás a shintóizmusnak annyira alapvető gyakorlata, hogy némelyek a „megtisztulás vallásának” nevezték el. Ahhoz, hogy normális állapotban lehessen élni, az emberi szellemnek összhangban kell maradnia az istenek szellemével, ha ez megbomlott, a megtisztulás rítusaival lehet helyreállítani. A megtisztulási szertartásoknak három fő formája van: a harai, amely a bűnből vagy inkább elkövetett rosszból származó foltoktól tisztít meg. Ezt pap végzi. A miszogi, amelyet mindenki saját maga végez víz és imádságok segítségével. Az imi, amely kultikus cselekvés végrehajtására teszi alkalmassá a hívőt és ehhez bizonyos tilalmak betartása is szükséges.

A legfontosabb a Nagy Megtisztulás, vagy Ó-harai. Az Ó-harai szertartást minden shintóista templomnak évente kétszer celebrálnia kell, július és december végén. A szertartásban résztvevő hívőnek egy hónapos részleges önmegtartóztatást és három napos szigorú böjtöt kell végrehajtania.

Általában igaz az, hogy minden egyéni és kollektív megtisztulási szertartás a vízzel kapcsolatos. Minden folyó vagy tó és mindenekelőtt a nagy vízesések azok, amelyeket a megtisztulások helyeinek tekintenek.

A shintó szentélyekben a megtisztulási szertartás céljára szolgáló források találhatók. A hívők rendszerint kiöblítik a szájukat, hogy a kamik a közelükbe mehessenek.

A BUDDHISTA VALLÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ MÍTOSZ

A buddhizmus Japánba érkezése vezetett egy különösen jelentős öskép átvételéhez egy idegen kultúra kozmológiájából: ez a Meru-hegy képe (Shumi-sen japánul) a kozmikus hegy az univerzum középpontjában. Ennek a hegynek az ábrázolása sok japánkertben megtalálható. A Meru hegy az univerzum tengelye, az arany hegyek, amelyek körülveszik a különböző meditációs és mennyei szférát jelenítik meg. Ez az eredetileg indiai elképzelés később átkerült a japánkertekbe is.

A Meru hegyet gyakran úgy jelenítik meg, mint egy magányos, tornyosodó szikla, néha másodlagos kövekkel körülvéve, hangsúlyosan elhelyezve a kertben. Más esetekben a kilenc hegy és a nyolc óceán megjelenítése meghatározza egy egész kert tervezését. Az egyik legszebb példa erre az Arany Pavilon előtti kert Kyotóban, ahol a különböző szigetek és sziklák a Tükör tóban úgy tekinthetők, mint az univerzum eredeti hindu koncepciójának illusztrációi.

TAOISTA MÍTOSZOK

Az „Áldott Szigetek”

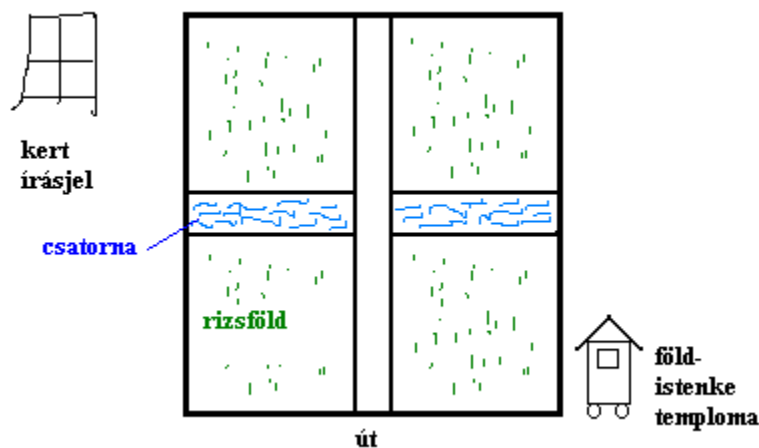
A misztika legmélyebb reményeink és félelmeink portréja egy olyan ösképi világossággal, ami végül is nagyobb erőt ad nekik az elménk fölött, mint a történelmi események. A történelem a valós adatokat rögzítése; a misztika a tudatalattiból származik, vagy az úgynevezett kollektív tudatalattiból. Az öregkortól, haláltól való félelem például a pusztta történelem határai mögé nyúlik. Az ilyen félelmek, és az örök ifjúság vágya közvetlenül kapcsolódik a taoista mítoszok szerint létező halhatatlanok szigetéhez.

Az ősi kínai mítoszok szerint létezik valahol messze-messze a kínai partoktól keletre öt sziget, nők és férfiak lakják, akik elérték a halhatatlanságot, és akik tökéletes harmóniában élnek együtt. A legendák úgy szólnak, hogy darvakon repülik körül a sziget magas csúcsait. A szigeteket hatalmas tengeri teknősök hordják a hátukon. A későbbiekben két sziget elveszett egy víziszörnyvel vívott harcban. Az erő, amivel ez a mítosz hatott több száz éven keresztül a kínaiak és később a japánok képzeletére, megmutatkozik a kínai császárok által szervezett expedíciókban, hogy megtalálják a szigeteket és megkaparintsák az örök ifjúság elixírjét a halhatatlanoktól. Az i.e. I. század fordulóján minden ilyen törekvés kudarcba fulladt, így Wu császár elhatározta, hogy odacsalogatja a halhatatlanokat a saját palotájához olyan kertek építésével, amelyek annyira hasonlítanak a mítikus szigetekre, amennyire csak lehet. Így hát létrehozott egy hatalmas tavat öt szigettel, mindegyiken egy-egy palotával. A tóparton emeltetett egy pódiumot, kétszáz láb magasat, amelyről majd beszélni lehet a halhatatlanokkal.

Amint a történelem mutatja Japánt éppen annyira megragadta ez a mítosz, mint az univerzum közepén álló hegy mítosza. A halhatatlanok szigeteinek ábrázolása meghatározó jellemzője lett a japánkerteknek az Edo kor végéig. Meg kell mondani azonban, hogy Japán összevonta az eredeti kínai mítosz öt szigetét eggyé, ennek neve P'eng-lai vagy japánul Horai-zan, amit a japán kertépítésben Horai szigetként, vagy Horai sziklaként jelenítettek meg, vagy időnként daru vagy teknős szigetként. A daruk és a teknősök ezáltal a hosszú élet szimbólumává váltak. A mai napig a japán ünnepélyeken, mint a házasságkötés, vagy az évfordulók mindig megjelenik a daru vagy a teknős szimbóluma valamilyen formában, legyen az egy festmény vagy ikebana vagy egy egyszerű origami.

A kert írásjele

A kínaiak gondolatvilága nagyon pontosan megjelenik az írásjeleikben is, amelyek aztán a kertekben is helyet kaphatnak, ketrészletek, vagy tavak alakjának formájában. Érdekességgént érdemes megvizsgálni az 1. ábrán látható „kert” írásjelet. A kert jele a rizsföldek alakját jeleníti meg, a rizsföld négyzet alakú volt, egy út metszette ketté, az útra merőlegesen egy csatorna vezetett át rajta, amely a rizsföldet táplálta. A rizsföld sarkában állt a „földistenke” oltára. A földistenke feladata volt a termés védelme, a megfelelő körülmények biztosítása, és ezért a föld tulajdonosai a szentélynél áldozatot mutattak be neki.

1. Ábra - Kert írásjele

KERTTÍPUSOK

A továbbiakban a japánkertek néhány típusát tekintjük át. Bővebb leírás található a típusokról Günter Nietschke Japánkertek című könyvében (Nietschke, (1991.)).

Shinden

A Heian-periódus idején kialakult kertépítési stílus a shinden, amely elsősorban a palotákat jellemezte. A shinden kertekben nagyon pontosan nyomon követhető a Feng-shui elveinek alkalmazása. Legfőbb tulajdonsága a szimmetrikus kialakításra való törekvés. A 11. században íródott Sakutei-ki kertkönyv így ír a Shinden-kertekről: „A jó szerencse biztosítása végett, a vizeknek keletről kell folynia, el kell haladnia a ház padlója mellett, és délnyugaton kell elfolynia a kertből. Ezen a módon az Azúr Sárkány vizei elmosás az összes gonosz szellemet a háztól és a kertből és elviszik azokat a Fehér Tigrishez.” A palotát az univerzum másának tekintették. A Sakutei-ki több hivatkozást is tartalmaz a négy mennyei állatra és ezek a ház építésével kapcsolatos jelentőségére. „Ha a víz északról ered, el kell vezetni keletre, majd onnan délnyugatra. Egy ősi szutra szerint a folyó kanyarban elhelyezkedő föld a „sárkány hasának” tekinthető, és erre a területre építkezni szerencsét hoz, míg a „sárkány hátára” épített ház csak szerencsétlenséget hoz.”

A Sakutei-ki a kertépítés két alapvető jellemzőjét írja le. Az egyik a Feng-shui előírásain alapul, valamint a daru és a teknős metaforikus leírásán, és más buddhista jelképek ismertetésén. A másik jellemző a „japán lélek”, nevezetesen a kertépítés, mint intuitív művészet megközelítése. Ezen alapulva a könyv a következő elveket fogalmazta meg, amelyeket a shinden kertek építésénél figyelembe is vettek:

1. Shoko no sanshui: „az élő természet vize és hegye”: A kertet a szabad természet mintája alapján kell tervezni.
2. Kohan ni shitagau: „követni az elvárást”, vagyis a helyi sajátosságokat figyelembe kell venni.

3. Sushigaete: „aszimmetria, vagy kimozdított egyensúly”. A kert elemeit aszimmetrikusan kell elhelyezni szemben a shinden palota szimmetrikus épületével. A természet aszimmetriája így kiegészíti az ember alkotta szimmetriát.
4. Fuzei: „a hely szelleme”. A fuzei felfedezhető a természetben, vagy létrehozható egy kertben. A fuzei két összetevőből áll, az egyik az adott hely esztétikuma, a másik a tervező ízléséből adódó széperzés.

Kőkeretek

Ennek a stílusnak a neve Kare-san-shui, jelentése szimbolikus elemekkel tervezett kőkert.

Jellemző elemei a kame-shima, a kövekből épített teknős-sziget, melyet moha vesz körül, és a kare-taki a száraz vízesés. Ezt a stílust a zen kolostorkertek kialakításakor használták.

Teakeretek

A teaházak körüli kerteket általában mesterek tervezték. A teaszertartás a csadó a világ-egyetem és az ember közti összhang kifejezésére hivatott művészet. Az otthon teaszobája a családi élet szentélye a csasicu. A várokszobából a teaszobába vezető kerti út az elmélkedés és a szatori állapotába merülés színhelye. Ez az ösvény a lélek tisztulásának, a belső üresség elérésének, a külvilágtól való elszakadásnak az útja.

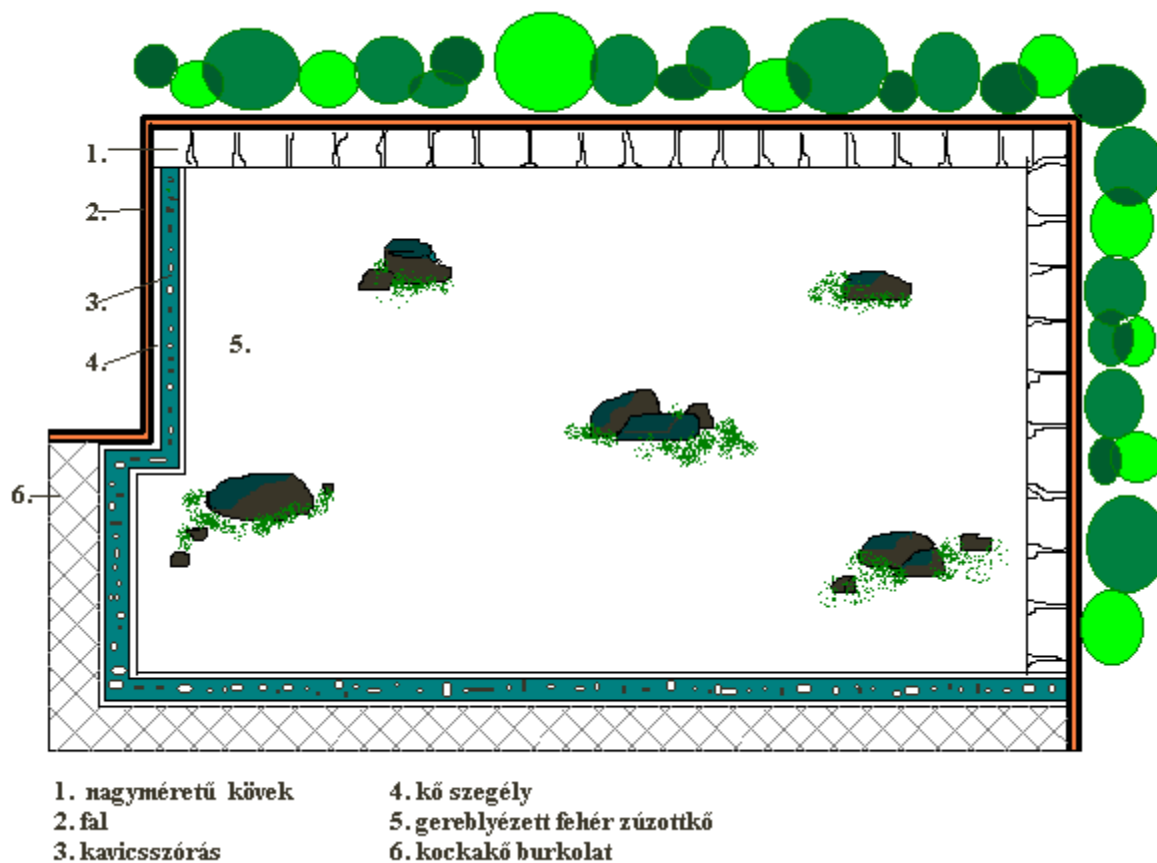
A teaszertartás végső célja a világegyetem szellemi megismerése.

A RYOAN-JI KŐKERT ELEMZÉSE

A Ryoan-ji az egyik leghíresebb japánkert. A kertet sokan sokféleképpen próbálták már értelmezni, ezekhez szeretném hozzátenni a saját elemzésemet. A Ryoan-ji a japán gondolkozást és a hagyományok újjáélesztését jeleníti meg. Szerintem itt a kínai hagyomány szerinti „Áldott szigetek” jelennek meg teljesen japán megfogalmazásban. A „törekvés a tökéletességre szebb mint maga a tökéletesség” tipikusan japán gondolat. Ennek a gondolatnak adott a Ryoan-ji tervezője formát. A tökéletességre való törekvés formai megfogalmazása a szimmetriára való törekvés, ami ebben a kertben megmutatkozik, mint kvázi-szimmetria. A kvázi-szimmetria pszichológiai hatása, hogy nem vehető észre első pillantásra, mert túl „természetes”. A kvázi-szimmetriával kapcsolatos gondolataimat először a természet-harmonikus tervezés kapcsán fogalmaztam meg (Molnár, 1992).

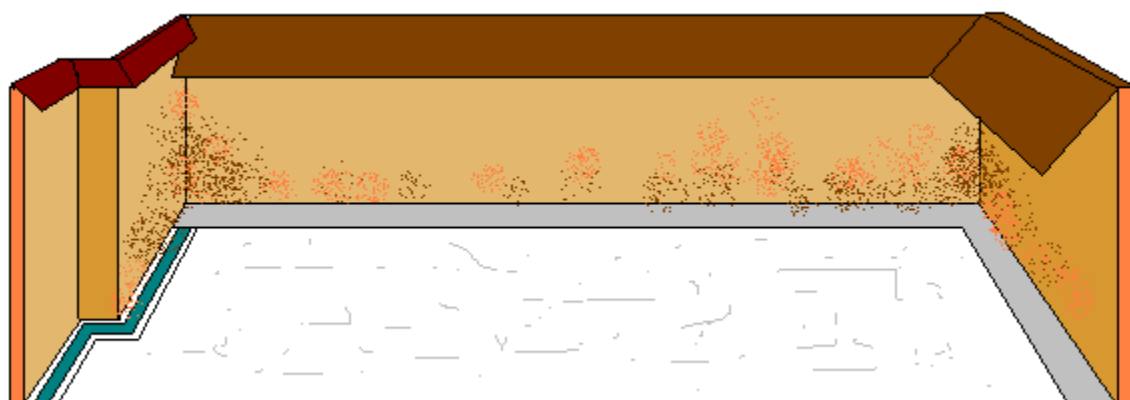
Amikor először megláttam a Ryoan-ji fényképeit, azt gondoltam, hogy íme most kiderül, hogy a kvázi-szimmetria elméletem nem is helytálló, mert lám itt van ez a téglalap alaprajzú, síkokkal határolt kőkert, amely mivel szimmetrikus elrendezésű nem nyújthat különösebb esztétikai élményt, és mégis ez az egyik leghíresebb és leglátogatottabb kert Japánban. Ekkor kezdtem el közelebbről is megvizsgálni a kertet, és a következőket figyeltem meg.

Éppen csak annyira nem szimmetrikus az alaprajz - 2. ábra -, hogy ne legyen azonnal észrevehető az aszimmetria, így a kő szigetek háttérül alkalmazott fehér zúzottkő háttérrel semmi szabálytalanság nem zavarja meg. A zúzottkő terítést nagyméretű faragott kő illetve kavics szórás szegélyezi. A kavicsfelület már egy másik világ, ahová az elmélyülés útján juthatunk.

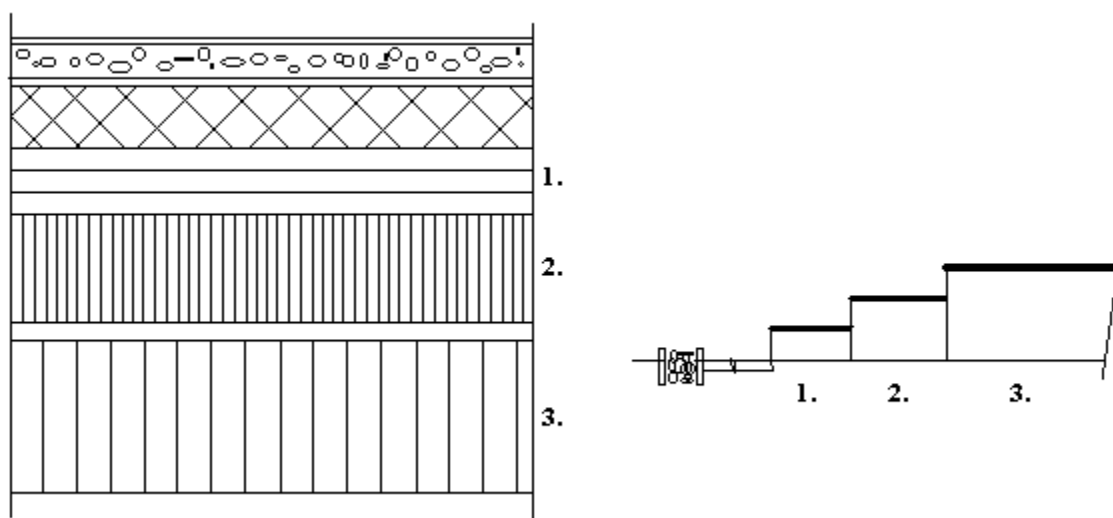
2. Ábra - A Ryoan-ji kőkert alaprajza

A kert hátere is fontos. Mivel síkok és egyenesek jellemzőek a kőfalra és a tetőre, amik nem természetes formák, ezért zavarólag is hathatnának, de mégsem zavaróak és ennek több oka van. A falak 3. ábrán látható vázlatos rajzain megfigyelhető, hogy a bal oldali és a jobb oldali cserépborítás különbözik, de ez az aszimmetria nem hívja fel magára a figyelmet. A jobb oldali cserépezés szemközti folytatása, a bal oldali viszont csak egy sor cserépből áll. Megfigyelhető, hogy a jobb oldali és a szemközti szegély megegyezik, de a bal oldali eltérő. A falakon és a cserepeken a sötét barna, világos barna, okker és más földszínek jelennek meg, amelyek természetességüknél fogva kellemes háttérteret jelentenek.

3. Ábra - A Ryoan-ji falai

A kőkert bekerítését az építők mesterien oldották meg a kvázi-szimmetria alkalmazásának segítségével. Ha ugyanis az épület teljesen szimmetrikus lenne az ebből adódó nem tudatos zavaró hatás lehetetlenné tenné az elmélyülést és a meditációt. Így viszont a falak inger-szegény környezetet biztosítanak és így figyelmünket a kertre összpontosíthatjuk.

4. Ábra Az épület terasza

Az épület deszka teraszának megoldása is nagyon szerencsés. A terasz három lépcsőből áll. A legfelső 3. szint deszkái szélesek és a kert felé vezetik a figyelmünket. A vezető hatást a 3. szint pereme megtöri, majd a 2. szint vékonyabb deszkái „elaprózzák”, végül az 1. szint erőteljesen lezárja. A záró hatást a szintkülönbségek csökkentik, és egyben lehetővé teszik az épületből a kertbe való átmenetet. A kockakő burkolat is ezt az átmeneti hatást erősíti.

A kőkert kavicsos területére meghatározott mintázatú „hullámokat” gereblyéznek a terület gondozói, belépni ide nem szabad. Az öt sziklacsoporthoz mohák és apró levelű növények borítják. A Ryoan-ji látogatói a teraszon helyet foglalva szemlélhetik meg a kertet.

FENG-SHUI A GYAKORLATBAN

A Feng-shui tanulmányozásában a továbblépés egy bizonyos szint után már nem lehetséges csak a könyvekben leírtak elsajátításával. Három további dolog szükséges a fejlődéshez, az egyik a tanítás, a másik a meditáció, a harmadik a tanultak gyakorlása, ami azt jelenti, hogy segítenünk kell másoknak, alkalmaznunk is kell tudni az elsajátított tudást.

Szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy aki segíteni szeretne másoknak, az legyen tisztában azzal, hogy felelősségteljes dologra vállalkozott, mindig készüljön fel a tanácsadásra. Kérek mindenkit, hogy a tanácsadást ne tekintse mechanikus cselekvésnek, mert minden ember más és más, ami az egyiknek jó, az a másiknak esetleg nem segít. Tanácsadáskor elsősorban az intuíciókra kell támaszkodni. Aki nem érzi úgy, hogy segítenie kell másokon, nem belső késztetés alapján kezd el tanítani, vagy segíteni, az inkább ne tegye, mert ha megfelelően felkészült ezekre a feladatokra, akkor azt érezni fogja, ha pedig nem érzi még, akkor ne erőltesse, mert nem felkészült rá. A segítségért nem szabad sohasem pénzt kérni, ez az egyik legfontosabb dolog a tanácsadással kapcsolatban, ha valaki pedig ad valami ajándékot, bármilyen csekélység legyen is, azt illik elfogadni.

A meditációt akár a tanítás, akár a tanácsadás előtt fokozottabban kell gyakorolni, hogy a tudatunk minél tisztább legyen. Tapasztalataim szerint az egynapos böjt a tanítás és a tanácsadás előtt szintén szükséges.

Tanítás és tanácsadás során olyan tapasztalatokra tehetünk szert, amelyekre egyébként nem, akárhány könyvet olvassunk is el. Ilyenkor mindig felmerül egy-egy olyan probléma, megoldásra váró szituáció, amilyennel még nem találkoztunk, és amelyet a tapasztalataink és intuíciónk alapján tudunk kizárólag megoldani. Tanítás során a tanítványaim számtalanszor hoztak nehéz helyzetbe az általuk feltett kérdésekkel, amelyeket végül is mindig megválasoltam. Ezekből nagyon sokat tanultam, ezeken keresztül alkalmam volt sokkal jobban megismerni a Feng-shuit, mint bármilyen könyvből. Az alábbiakban részletezett példákat eddig csak a tanfolyamaimon ismertettem, de a könyvemnek ebben a kiadásában úgy gondolom helyet kell kapniuk, mert az általam művelt és tanított Feng-shui szerves részét képezik, és talán az olvasó számára is sikerül a Feng-shui működését jobban megmutatnom ezeken a példákon keresztül.

FEKETE HAL

Az egyik tanfolyamom során, amikor a Feng-shui ba-gua oldalakat erősítő módszereiről volt szó többek között arra is felhívtam a hallgatók figyelmét, hogy fekete hal mindenképpen legyen az akváriumban, amelyet a „Gazdagság” erősítésére telepítenek, mert ez a fekete hal magához vonzza a bennünket érő szerencsétlenségeket, ártó hatásokat. Többen mosolyogtak ezen. Az óra után odajött hozzám az egyik tanítványom és elmesélte, hogy nekik van otthon egy hatalmas akváriumuk, amelyben rengeteg hal van. Amikor kislánya korházban volt, azon a napon, amelyen megműtötték több fekete hal is elpusztult az akváriumban, és ők nagyon csodálkoztak a férjével, hogy mi lehetett ennek az oka, mivel a halak teljesen egészségesnek látszottak. A műtét sikerült.

A későbbiek folyamán egy társaságban elmeséltem ezt a történetet annak bemutatásaképpen, hogy a Feng-shui igenis működik. A társaság egyik tagja ennek alátámasztásaként elmondta, hogy neki súlyos autóbalesete volt, elütötte egy busz. A buszon többen is megsérültek, ő sértetlenül vészelt át a dolgot, viszont a kerti tavában, amelyben aranyhalakat tenyészt száznál is több aranyhal pusztult el aznap.

SZÁRAZVIRÁG

A száraz virágokkal kapcsolatban egészen hosszú történetem van. Egy irodában végeztem tanácsadást, ahol a „Gazdagság” sarokban egy csokor szárazvirág volt elhelyezve. A virágcsokor meglehetősen használt volt és csúnya is, szárított szegfűkből állt és a függöny karnisra volt felerősítve. Az irodával kapcsolatos tanácsadás végén szóba hoztam a virágcsokrot, és javasoltam, hogy vegyék le a „Gazdagság” sarokból, mert ott árt a chi áramlásnak, nagyon sok chit elvisz arról a területről. Nem szóltak az iroda dolgozói semmit sem, én pedig nem feszegettem ezt a kérdést tovább. Másnap az iroda egyik dolgozója meglátogatott engem a munkahelyemen és egyenesen nekem szegezte a kérdést: „Mondd meg, mi a probléma a száraz virágcsokorral, miért kell eltávolítani?” Erre elmondtam, hogy a „Gazdagság” terület, amely spirituális szinten a belső békét jelenti a száraz virágok miatt sérülést szenved. Az anyagi szinten a dolgozók boldogulását és gyarapodását akadályozza, a belső szinten pedig a belső nyugalmutat és lelki békéjüket zavarja, emiatt mindenképpen el kell onnan tüntetni, mert energiát von el a területről, mivel egy halott dolog, ami élni akar, de nem tud élni, és bármennyi energiával táplálják is akkor sem fog élni. Mivel az illető erre nem válaszolt semmit, megkérdeztem, hogy mi ez a csokor tulajdonképpen. Erre azt a választ adta, hogy egy 23 éves korában autóbalesetben elhunyt kolléganőjének a sírcsokra. Erre próbáltam elmagyarázni, hogy értse meg, hogy hiába adnak neki energiát, már meghalt, nem fog visszajönni, nem segítenek ezzel rajta, csak a saját lelki békéjüket áldozzák fel. Hiába szerették őt és tartják tragédiának a halálát, akkor is fel kell dolgozniuk ezt az eseményt és a csokrot pedig ki kell dobniuk a szemétkbe. Az illető azt a választ adta erre, hogy értsem meg, nem képesek rá. A cselekvési szinten nem voltak képesek a virágcsokrot eltávolítani, aminek az volt az oka, hogy a belső szinten pedig nem tudták feldolgozni a kolléganő halálát. Erre válaszul elmondtam, hogy nem muszáj kidobni azonnal a csokrot, de a „Gazdagság” sarokból mindenképpen el kell tüntetni. Végül megkérdeztem tőle, hogy hová kellene szerinte elhelyezni a csokrot. Hosszasan gondolkozott ezen, azután azt mondta, hogy szerinte az ajtó melletti jobb sarokba kellene tenni. Ez az egyetlen hely, ahová tényleg tenni lehetett a csokrot, mert ez a „Segítő-kész emberek” sarok, a spirituális szinten pedig az isteni kapcsolat helye. Itt van lehetőség a halott kolléga „elengedésére”. Nem lehetett máshová tenni. A belső szinten pedig ez a lépés a fájdalom feldolgozásának első lépése is egyben, amelyet ez az ember azzal tett meg, hogy saját maga megadta a helyes választ a kérdésemre. A történet befejezése az, hogy a csokor áthelyezését követően nemsokára egy új irodába költöztek, ahová a csokrot már nem vitték magukkal.

Ezt a történetet mindig elmesélem az előadásaim során. Az egyik ilyen alkalmat követő héten az egyik tanítványom szinte magából kifordultan jelent meg. Alig ismertem rá, annyira nyúzott volt. Az előadás elején ott a harminc ember előtt így szólt: „Miért mondtad nekem, hogy dobjam ki a száraz virágokat, mert múltkor, amikor hazamentem azonnal kidobtam egy szárazvirág csokrot és azóta rosszul vagyok, egyfolytában fáj a fejem.” Megpróbáltam elmagyarázni neki, hogy egyrészt én nem azt mondtam, hogy ő dobja ki a készítményt, hanem azt, hogy az ilyen tárgyak ártalmasak és chit nyelnek el, illetve rossz chit visznek az adott oldalra, ezért el kell távolítani őket. Másrészt az történt vele, hogy a cselekvés szintjén hamarabb történt meg egy problémának a megoldása, mint a belső szinten. Valószínűleg valamilyen feldolgozatlan probléma kapcsolódott ehhez a csokorhoz, amelynek a tudatosítása és feloldása nélkül nem lett volna szabad kidobnia a csokrot. Azért szenvedett annyit a cselekvés után, mert a belső feldolgozása az eseménynek még tartott. A csoport előtt nem

mondtam neki el részletesen a fentieket, csak azt kérdeztem, hogy nem kapcsolódott-e valamilyen problémája ehhez a csokorhoz, mert az esetleg oka lehet a rosszullétének. Erre a tanítványom ingerülten felkiáltott: „Nekem nincsenek problémáim!”

A következő héten már mosolyogva érkezett az előadásra és elmesélte, hogy azóta már két másik csokrot is kidobott, sokkal jobban érzi magát, minden rendben van, összeveszett a főnökével és átrendezte az irodáját. Nem tudtam meg igazából a történet teljes háttérét, csak annyi derült még ki a további beszélgetésekből, hogy ezek a szárazvirág készítmények a munkahelyéről származtak, valamilyen ajándékként kapta őket. Végül is két hét alatt sikerült neki belül is feldolgozni a csokrokkal kapcsolatos munkahelyi gondjait és az elmondásából ítélve meg is oldotta - immár tudatosan - ezeket.

Előadásaimon a fenti történeteket mindig el szoktam mondani, annak illusztrálására, hogy egyrészt a száraz virágok tényleg valami problémát, negatív élethelyzetet jeleznek, másrészt, hogy mindenki érezze a segítségnyújtás felelősségét. Nem lehet senki helyett cselekedni, mert a szakértőnek sincsen joga más emberek sem külső sem belső életébe belekotorni. Tanácsadás során tisztába kell lennünk azzal, hogy egy-egy tárgy elvétele, vagy elhelyezése mit fog a tanácsunkat kérő ember életében okozni.

Nem sokkal ezután egy fiatal házaspár kérte a segítségemet. A lakásukban felkeltette a figyelmet egy hatalmas szárazvirág csokor, amely egy kosárban volt elhelyezve. A férj kérdésemre elmondta, hogy ez egy nászajándék. Nem mondtam neki, okulva a tapasztalataimon, hogy dobja gyorsan ki csak annyit mondtam, hogy nézzük át, mert lehet, hogy néhány elemét el kellene a jó chi érdekében távolítani, és hogy az „Egészség” és a „Gazdagság” oldalakra semmiképpen nem kerülhet a maradék sem. Végül is azt javasoltam, hogy a vízfelvonással szárított virágokat távolítsák el, a termések és kalászkok maradhatnak, amíg nem porosodik meg a készítmény.

SZÁRÍTOTT RÓZSÁK

Egyszer egy olyan hölgy kérte a segítségemet, aki már évekkorábban szakított a vőlegényével, és azóta nem talált társat magának, pedig szeretett volna akár férjhez is menni. Elmentem hozzá és a szobájában a következőket találtam. A „Karrier” oldalon el volt helyezve korábbi barátjának a fényképe körberakva szárított rózsákkal. Megkérdeztem tőle, hogy tudja-e, hogy mit csinált ezzel az elrendezéssel, és elmondtam neki, hogy itt ő kitűzte életfeladatának ennek az embernek a visszaszerzését, vagy meghódítását, de ő maga is tudja, hogy ez „halott dolog”, ebből nem lesz semmi. Emiatt viszont nem tud más kapcsolatot létesíteni. Ha tényleg szeretne egy másik kapcsolatot, akkor a „Karrier” oldalon létrehozott „oltárt” fel kell számolnia. Nem tudom, hogy tényleg elhitte-e nekem, amit mondtam és eltűntette-e a fényképet vagy nem, de tény, hogy azóta sem talált másik kapcsolatot.

LEVELEK

A fentihez hasonló projekciós problémák nagyon sok szenvedést tudnak okozni. Hasonló „projekciós” problémával fordult hozzám valaki. Elmesélte, hogy nem tudja feldolgozni már hónapok óta, hogy szakított a korábbi barátjával és azt kérdezte, hogy tudnék-e tanácsot adni ennek a megoldására. Azt válaszoltam, hogy tegyen rendet, mert a Feng-shuiban - az „Elrendezés művészetében” - a problémák megoldása mindig a rendezéssel, a rendteremtéssel

kezdődik. Ha az anyagi világban rendet tesz, akkor ez a rend a belsővilágában is elhozza majd a rendet és a megbékélést. Ha nem tudja elfelejteni az illetőt, ha nem képes az elvesztését belsőleg feldolgozni, akkor nincsen más hátra kezdje el kidobálni azokat a tárgyakat, amelyekhez valamilyen emlék kapcsolódik, egészen addig folytassa ezt az anyagi világbeli rendteremtést, amíg a „belső rendje” létre nem jön.

Az illető elmesélte, hogy amikor hazament nagy nehezen rászánta magát a rendezésre. Elmondása szerint komolyan szenvedett, amikor elővette a dobozát, amelyben az illető leveleit és az egyéb emléktárgyakat tartotta. Sírva dobálta a holmikat a szemétkosba, de tényleg megkönnyebbült, amikor végzett. Azután odament a könyvespolchoz, levett egy könyvet és kinyitotta. A könyv Jung a „Szellem szimbolikája” című műve volt és az anima-animus projekciók leírásánál nyílt ki. Ezt a részt végigolvasva rájött, hogy neki igazából egy ilyen projekció okozta a rengeteg szenvedést, de mivel ezt megértette vége is volt. A belső feldolgozásához ennek a projekciónak viszont egy anyagi világbeli cselekvés révén tudott csak eljutni, mert a „mozgás világában a cselekvés igazán a miénk.” Amikor pedig külsőleg már megtette az első lépést, akkor a „véletlen” a kezébe adta a megoldást is a Jung kötet képében, amelyet találomra levett a polcra. Az anyagi világbeli rendteremtés miatt vált belsőleg is alkalmassá a probléma megértésére és ezáltal a feldolgozására is.

ERŐSZAKOS CSALÁDI HÁZ

Egy ismerősöm keresett meg azzal a kéréssel, hogy munkahelyet szeretne változtatni és ebben segítsen őt a Feng-shuival. Ő addig otthon dolgozott a családi vállalkozás keretében és ezen szeretett volna változtatni.

Több órás beszélgetés után kiderült, hogy az ő problémája összetettebb, az „erőszakos családi ház” tartja őt valósággal fogva és emiatt az erős kötődés miatt nem talál másik munkahelyet sem. A családi házukon a „Család-Egészség” oldal erősített volt, mert ott kiemelkedett az alaprajzból a lépcsőház, ami ezt a hatást okozta. Ennek az erősítésnek a hatása miatt érvényesült vele szemben olyan erősen a szülei, családja akarata, hogy az már korlátozóan hatott rá. Miután részletesen elmondtam neki, hogy mi az ő problémájának a forrása abban maradtunk, hogy az ő egyéni törekvéseit is megpróbáljuk erősíteni, egyúttal gyengítjük a család rá gyakorolt hatását. A szobájában minimális beavatkozásra volt szükség. A „Karrier” oldalon elhelyeztünk egy lámpát, a bejárattal szemben egy kis tükröt, végezetül a „Gyerek” oldalon egy kis cseréptálcán kristályokat. (A lámpa chit termelt a „Karrier” oldalon, ezáltal erősítette ezt az oldalt, hogy könnyebben találjon munkát, a tükör visszaverte a kintől, a ház felől érkező káros, erőszakos energiákat, ezáltal csökkentve a család által rá gyakorolt korlátozó hatást, a kristályok pedig az individualizációs folyamatot segítették elő, mivel a „Gyerek” oldal az önmegvalósítással és a kreativitással is kapcsolatos.)

Másnap az ismerősöm kétségbeesetten telefonált, hogy katasztrófák történtek otthon, mindenkivel összeveszett, teljesen kétségbe van esve, és legszívesebben visszacsinálná az egész elrendezést. Elmondtam neki, hogy sajnos természetes dolog, ami vele történt, és nem jelent mást csak azt, hogy „mozog a chi”, és az elrendezéssel elértük a kitűzött célt, ami az ő családtól való elszakadása és önállóvá válása volt. Nyilvánvaló, hogy a szüleinek ez nem tetszett és emiatt került sor a nézeteltérésekre. Végül azt kérdeztem tőle: „Tudod, hogy ezt meg kell tenned, ha nem most teszed meg, akkor mikor akarod megtenni?” Erre nem válaszolt semmit, de nem távolította el a kristályokat a helyükről. Mégis több hónap múlva tudott csak elköltözni otthonról és két év elteltével sikerült másik munkahelyet találnia és új, a családjától független egzisztenciát kiépítenie.

A MESÉLŐ IRODA

Egy meglehetősen szkeptikus cégtulajdonos egy látogatásom alkalmával, amikor a Feng-shui is szóba került tréfából odavetette nekem, hogy na jó elemezzem a szobáját, mert kíváncsi arra, hogy mit mond a Feng-shui az ő környezetéről. Mivel ezzel a gesztusával engedélyt adott nekem arra, hogy „körülnézzek” nála, vagyis hogy „érzékeljem” őt, ezt meg is tettem és részletesen elemeztem számára az „irodáját”. Olyan dolgokat is meg tudtam róla állapítani pusztán a helység berendezéséből, amin maga is meglepődött, és az volt a benyomásom, hogy az elemzés végighallgatása után szinte félt már tőlem.

Az iroda alapvető problémája volt, hogy ferde falon volt megnyitva, ami bizonytalanná tette a chijét. Ebben az esetben a főbejáratot kellett a ba-gua elhelyezésekor figyelembe vennem. Mivel a tárgyalóasztal a „Karrier” oldalon volt rendhagyó módon itt kezdtem el Feng-shui elemzést. A „Karrier” oldalon egy fekete nyitott polc volt elhelyezve rajta a cégvezető cégét bemutató katalógusok, tájékoztató anyagok, valamint itt helyezkedett el a tárgyaló asztal is. A fekete szín alkalmazása és a prospektusok elhelyezése erősítően hatott itt, és a tárgyaló-partnerek meggyőzését is segítette az itt elhelyezett fekete kör alakú tárgyalóasztal. Itt javasoltam, hogy egy kerek üveg tálban tartson cukorkát az asztalon, ami a leendő ügyfelek felé egy barátságos, bizalmat keltő lépés. Kiemeltem, hogy a kerek alakú asztal választása tárgyalóasztalként az ő jelleméről pozitív képet ad, és külön jó benyomást kelt, hogy engem az ajtótól távolabbi, kedvezőbb helyre ültetett le. Egyúttal ez az ő magabiztosságát is jelenti, ami cégvezetőként előnyös tulajdonság. A „Gyerek” oldalon egy reklámképet helyezett el a falon, érdekes módon a kép alapszíne a fehér volt, ami miatt szintén erősítette a „Gyerek” oldalt, amelynek itt inkább a kreativitás és az önmegvalósítás támogatása miatt volt jelentősége. A „Házasság”- „Hírnév” oldalon helyezkedett el az íróasztal, ami egyrészt az önismeretben és az önkontrollban segítette az illetőt, másrészt a „Hírnév” oldal miatt az üzleti kapcsolatokban is támogatást jelentett. A „Házasság” sarokba besüllyesztve egy gondozatlan szobanövény árválkodott, ami miatt felhívtam a figyelmét arra, hogy ez esetleg a személyes kapcsolataiban kedvezőtlenül hathat, emiatt dobja inkább ki, mert a beteg növény rossz chit termel. A „Hírnév” oldal erősítve volt a cégvezető falra függesztett diplomájával is. A „Gazdagság” sarokban egy érdekes „szoborra” lettem figyelmes, amelyről kiderült, hogy az a cég által forgalmazott legdrágább bútornak a lába, amely tárgy itt - mint a gazdagság szimbóluma - nagyon találóan elhelyezve erősítette a cég prosperitását. Végezetül az „Egészség” oldalt egy matt üvegezésű fa rács borította, amely itt, mivel fa elem erősítette az oldalt, az üveg pedig mint víz elem szintén erősítésként hatott.

Összességében el lehetett mondani, hogy ez egy céget körültekintően és felelősségteljesen irányító ember irodája, akinek a munkája és hozzáértése révén a cég él és virul, aki pedig ügyfeleként kapcsolatba kerül vele, az elégedett a szolgáltatásokkal és visszajáró vevő lesz. Mindez pedig a cégvezető pozitív emberi tulajdonságaiban gyökerezik, aki szilárd jellemű ember és emiatt igen kevés problémája van. Nem szólt semmit az elemzéshez, viszont a későbbiekben felkért hogy az általa szerkesztett kiadványba írjak egy cikket a Feng-shuiról.

Amikor legközelebb nála jártam a „Házasság” sarokban a beteges szobanövény helyett egy ízléses, festményt láttam, amely egy női aktot ábrázolt.

Több példát is fel tudnék még sorolni, amelyek a Feng-shui működését igazolják, de úgy gondolom ennyi is elegendő volt arra, hogy az olvasó megértse, hogy a Feng-shuival az életünket tudjuk megváltoztatni, ami óriási dolog. Hányan vannak, akik nem képesek erre!

Az általam leírt esetek erősítsék meg mindenkiben azt a hitet, hogy a legnehezebb és legreménytelenebbnek tűnő élethelyzetekből is van kiút, csak egy dolog szükséges ahhoz, hogy ezt a kiutat valaki megtalálja, az hogy meg akarja találni, az, hogy akarja megváltoztatni az életét.

Irodalomjegyzék

1. HAMVAS, B.(1987.): Silentium, Titkos jegyzőkönyv, Unicornis, Bp.1987., Vigília, p.277.
2. ALAINE, P.(1996.): A Rend és a Rendetlenség Jelensége az Emberi Cselekvésben, Bp.1996., Pont Kiadó, p.163.
3. HALEVI, B.S.(1994.): A Kabala Útja, London 1994., The Gabriel Foundation, p.236.
4. CHINMOY, S.(1993.):Meditáció, Bp. 1993., The Golden Shore Ezoterika Kft., p.300.
5. ROSEN, D.(1997.): Jung és a Tao- Az Integritás Útja, Szeged 1997., Szukits Kiadó, p.329.
6. CHINMOY, S.(1997.): Szívvirágok, Bp. 1997. The Golden Shore Ezoterika Kft., p.365.
7. Az Ember és Szimbólumai, Szerk.: Jung, C.G., Bp.1993. Göncöl Kiadó, p.329.
8. SZENTKIRÁLYI, Z.(1980.): Az Építészet Világtörténete, Bp. 1980., Képzőművészeti Alap Kiadó, p.327.
9. GLASENAPP, H.(1993.): Az Öt Világvallás, Bp. 1993., Gondolat, p.523.
10. JI KING - A Változások Könyve. Bp.1992., Orient Press. I.p.128, II.p.350.
11. HALL, E.T.(1987.): Rejtett Dimenziók, Bp. 1987., Gondolat, p.275.
12. PEASE, A.(1991.): Testbeszéd. Bp. 1991., Park Kiadó, p.186.
13. JUNG, C. G.(1994.): Az Alkímiai Konjunkció, Nyíregyháza 1994., Kötet Kiadó, p.180.
14. JUNG, C. G.(1993.): A Szellem Szimbolikája,
15. COLLINS T.K.(1997.): Feng-shui - A Térrendezés Ősi Kínai Művészete, Bp. 1997., Édesvíz Kiadó, p.197.
16. LORENZ, K.(1973.): A Civilizált Emberiség Nyolc Halálos Bűne, Sopron, IKVA-SZÁMALK, p.101.
17. LIP, E.(1987.): Feng-shui - A Layman's Guide to Chinese Geomancy, Heian International Inc, 1987.
18. MASPERO, H.(1987.): Az ókori Kína , Gondolat, Bp.,1987.
19. PAK TIN, LI.: Successful Feng Shui, előadásjegyzet, p.183.
20. CHOA KOK SHUI (2000.): Telepatikus önvédelem otthon és a munkahelyen, Bioenergetic, Bp, 2000. pp.131.
21. MANTAK CHIA(1996.): A stressz életerővé alakításának taoista módszerei, Lunarimpex, 1996. pp.107.
22. ROSSBACH, S: Interior Design with Feng-shui, Arkana
23. PUSKÁS, I.(1984.): Istenek tánca, Gondolat, Bp, 1984., pp.:127.
24. MOLNÁR, R.(1992.): A természetharmónikus tervezés alkalmazási lehetőségei vízgazdálkodási szempontból, TDK dolgozat, 1992.
25. HEAN-TATT, O.(1991.):The Chinese Pakua, Petaling Jaya, Eagle Treading SdnBhd, p.305.
26. NIETSCHE, G. (1991.) Japanese gardens, Köln, Benedikt Taschen, p.319.
27. TOSHIKO, I.(1978.):Ikebana
28. HOPPÁL M., JANKOVICS M., NAGY A., SZEMADÁM GY. (1990.): Jelképtár, Békéscsaba, Helikon, p.256.
29. BOGNÁR B. (1979.): Mai japán építészet, Bp., Műszaki Könyvkiadó, p.281.
30. MOLNÁR, R.(1998.): Feng-shui a harmónia megteremtése, Közéleti havi krónika,1998. dec., pp.11-13.